baptista
szeretetszolgálat

Kövessi Erzsébet Baptista Szakközépiskola, Szakgimnázium, Gimnázium, Általános Iskola és Szakiskola

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA és
Helyi Tanterve

Készült: 2017. március 30-án
a 110/2012. (IV.4) Korm. rend. 11§ (1) bek. alapján 2015-ös pedagógiai program átdolgozásával
Módosítva: 2018.08.31.

Jóváhagyta:

Fenntartói jóváhagyás dátuma	2018. aug. 31.
Az elfogadás dátuma	2018. aug. 30.
Hatálybalépés időpontja	2018. Sept. 01.
A program időbeli hatálya, érvényessége	*újabb módosításig*

Tartalom

PREAMBULUM **6**
Küldetésnyilatkozat **7**
Intézményünk jellemző adatai **8**
1. Az iskola nevelési programja **9**
1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai .. **9**
1.1.1. Pedagógiai alapelvek *9*
1.1.2. Pedagógiai értékek *10*
1.1.3. A nevelő-oktató munka céljai *11*
1.1.4. A nevelő-oktató munka feladatai *12*
1.1.5. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai *12*
1. 2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok **14**
1.2.1. Hagyományok *14*
1.2.2 Szocializációs program *14*
1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok **15**
1.3.1 Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai *15*
1.3.2 Az iskolai egészségfejlesztés kiemelt területei *15*
1.3.3 Az iskolai egészségnevelési feladatokban közreműködnek *16*
1.3.4 Az egészségnevelés színterei az iskolában *16*
1.3.5 A mindennapos működés során kiemelt egészségmegőrzésre irányuló feladatok ... *16*
1.3.6 A mindennapos működés során kiemelt biztonságra irányuló feladatok *17*
1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok **18**
1.4.1 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok *18*
1.4.2 Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai: *19*
1.4.3 A diák önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai: *20*
1.4.4 A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai: *20*
1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai **20**
1.5.1 A pedagógusok legfontosabb helyi feladatai *20*
1.5.2 Az osztályfőnök feladatai és hatásköre *21*
1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység **22**
1.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek *22*
1.6.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program *23*
1.6.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése *25*
1.6.4 A sajátos nevelési igényű tanulók segítésének programja *27*
1.6.4.1. A fejlesztő program tartalmi elemei *28*

1.6.4.2. Az együttnevelés 29
1.6.5 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók segítésének programja 31
1.6.6 A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulókra vonatkozó pedagógiai tevékenység 32
1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje 33
1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel 34
1.8.1. A szülők nevelőmunkát segítő együttműködési formái 34
1.8.2 Az iskola (a pedagógus) gyermeknevelését segítő együttműködési formái 35
1.8.3. Az iskola és a tanulók együttműködése 35
1.8.4. Az intézmény partneri kapcsolattartásának formái 36
1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata, az alkalmassági vizsga szabályai 37
1.9.1. A vizsgaszabályzat hatálya, célja 37
1.9.1.1 A vizsgaszabályzat célja 37
1.9.1.2 A vizsgaszabályzat hatálya 37
1.9.1.3 A vizsgák szabályozása a gimnáziumban 41
1.9.1.4. Alkalmassági vizsga 42
1.10 A felvétel , a tanuló átvételének szabályai, a felvételi vizsga 42
követelményei 42
1.10.1 A tanulók felvétele, a szakiskolai (szakközépiskola), szakközépiskolai (szakgimnázium) és a szakképzési évfolyamokra 42
1.10.2 A tanulók felvétele a gimnázium 9. évfolyamára 43
1.10.3 A tanulók átvétele a szakiskolai, szakközépiskolai, szakképzésre 44
1.10.4 A tanulók átvétele a gimnáziumba 45
1.10.5. A tanulói jogviszony, átjárhatóság, az átvétel szabályai 45
1.11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv 47
2. Az intézmény helyi tanterve 47
2.1. Szakközépiskola-2015.09.01-től Szakgimnázium 47
2.1.1. Szakgimnázium 9-12. évfolyamának tantárgyi rendszere és óraszámai 2015-2019. 48
2.1.2. Szakközépiskola (Szakgimnázium) 9-12. évfolyamának tantárgyi rendszere és óraszámai 2014-2018. 56
2.1.3. Szakgimnázium 9-12. évfolyamának tantárgyi rendszere és óraszámai 2016-2020.. 60

2.2. Szakközépiskola 67
2.2.1. A közismereti képzés heti óraszámai a szakközépiskolában (szakiskolában) 67
2.3. A Gimnázium helyi tanterve 85
2.3.1. A választott kerettanterv megnevezése 85
2.3.2. A képzés szakaszai 85
2.3.3. Tantárgyi rendszer és órakeretek 86
2.4 Kerettanterv a szakiskolát végzettek középiskolája számára 90
2.5. A HÍD program óraszámai 91
2.6. Kerettanterv az általános iskola számára 101
2.6.1. Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az 1–4. évfolyamon 101
2.6.2. Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az 5–8. évfolyamon 101
2.6.3. A választott kerettanterv feletti óraszám, választható tantárgyak, foglalkozások, ezekhez tartozó pedagógusválasztás szabályai 102
2.7. Tantárgyi struktúra és óraszámok a szakiskolában 103
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül 106
2.8. SNI-s tanulók- a fogyatékosság típusához és fokához igazodó fejlesztő program a helyi tantervben 108
2.9. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei 117
2.10. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása 118
2.10.1 A szakközépiskola (szakiskola) pedagógiai feladatainak megvalósítása 118
2.10.2 A szakgimnázium (szakközépiskola) pedagógiai feladatainak megvalósítása 118
2.10.3. Az általános iskola pedagógiai feladatainak megvalósítása 120
2.10.3.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 120
2.10.3.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 120
2.10.3.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 121
2.10.3.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 121
2.10.4. Közösségi szolgálat 121
2.11. Mindennapos testnevelés 124
2.12. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai 125
2.13. A középszintű érettségi vizsga tárgyainak megnevezései és témakörei 125
2.13.1. Az emelt szintű oktatás tantervei és az emelt szintű érettségi felkészítés 173
2.14. Projektoktatás 184

2.15. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 184
2.16. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái 187
2.16.1 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái a gimnáziumban 188
2.17. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag 189
2.18. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása 190
2.19. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei 191
2.20. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei 191
2.20.1 Az iskola egészségnevelési elvei 191
2.20.2. Az iskola környezeti nevelési elvei 194
2.20.2.1 Erőforrások 194
2.20.2.2 Alapelvek, célok 195
2.20.2.3 A tantárgyak lehetőségei 196
2.20.2.4 Szakképzés 199
2.20.2.5 Tanórán kívüli lehetőség 199
2.21. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei. 201
2.21.1 A jutalmazás eljárási szabályai: 201
2.21.2 Értékelés 202
2.21.3 Osztályozási normatívák az intézményben, (fél)év végi osztályzatok meghatározásának módja 202
2.21.4 A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei és formája 203
2.21.4.1. Magatartás 203
2.21.4.2. Szorgalom 204
2.21.4.3. Az értékelés módjai 204
2.21.5 A magasabb évfolyamba lépés feltételei 205
2.22. A szakmai mentor feladatai 205

PREAMBULUM

"…a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig tűrést, a tűrés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet."

(Péter második levele, 1: 5-7)

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy elhívása az oktatásban:

Az ősi bibliai igazság – „A bölcs tanítás az élet forrása." (Pb.13:14.) – ma is érvényes. A baptista iskola célja, hogy tanulói a lehető legjobb alapokat kapják egy boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz.

A baptista iskola keresztény értékekre és gondolkodásra épül, így a Teremtő és a teremtmény tisztelete, a gyermekszeretet alapozza meg a színvonalas nevelési-oktatási munkát, és a tanulók személyiségének optimális fejlesztését.

Az Európában 450 éves, Magyarországon több mint 160 éves Baptista Egyházra a kezdetektől jellemző, hogy a társadalom felé nyitott, bibliai értékeket közvetítő, családközpontú közösség. Felnőtt-keresztséget gyakorló, több generációs gyülekezetekből álló protestáns felekezet, amely az egyén döntésére, szabad akaratának tiszteletben tartására épít. A Magyarországi Baptista Egyház több mint száz éve működtet egyházi oktatási intézményt és a rendszerváltás óta tart fenn általános iskolát, óvodát és alapfokú művészeti iskolát.

Keresztyén szellemű nevelésünk feladata, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által gyermekeink önálló, felelősségteljes cselekvésre, őszinteségre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem keresztyéni erényeit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.
Hisszük, hogy a szeretet a leghatékonyabb pedagógiai módszer, és ezzel támogatjuk, hogy a gyermekek e segítséggel találjanak rá az útra, az evangéliumi hitre, mely az Úr Jézuson keresztül Istenhez vezet.

A baptista iskola: Több, mint iskola. Magyarország egyik legnagyobb segélyszervezete, a Baptista Szeretetszolgálat megalakulása óta arra törekszik, hogy minden erejével és lehetősége szerint segítsen a szükségben lévőknek. A Baptista Szeretetszolgálat – alaptevékenységébe jól illeszkedően – iskoláiban sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelésű igényű, és a roma tanulók felzárkóztatásáért, és a tehetséges diákok kibontakoztatásáért. Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény több legyen, mint iskola: az a hely, ahol a tanuló teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.

Küldetésnyilatkozat

Küldetésünk a ránk bízott gyermek fejlődésének minél teljesebb körű elősegítése.
A keresztyén elménk kell a legjobb elménk lennie, amelyet Krisztus értelme világosít meg, és amely integrálja Isten alapelveit az akadémikus ismerettel.

Küldetésünk személyes életpéldánkkal mintát adni.
Törekvésünk, hogy a baptista iskola olyan irányító testülettel, igazgatókkal, pedagógusi karral és munkatársi gárdával rendelkezzen, akik a Biblia alapelveinek megfelelő nézőpontot alkalmaznak a tanítás és az intézmény vezetése során.

Küldetésünk a gyermekek képességeinek kibontakoztatása
Minden tanulási tapasztalat célja, hogy hozzásegítse a gyermekeket Istentől kapott képességeik teljes kibontakoztatásához.
A tanítás a következőkre összpontosít:

- A gyermek számára megfelelő tevékenységek és szolgáltatások biztosítása
- A gyermek ráébresztése a társadalommal való kapcsolatára és az iránta való felelősségére
- Minden tantervbe, nevelési programba tartozó és ahhoz kapcsolódó iskolai tevékenység segítse a gyermekek intellektuális, lelki, társadalmi, érzelmi és fizikai fejlődését.
- Felkészítés a szolgálatra

Küldetésünk működés szempontjából hitelesnek lenni.
Törekvésünk, hogy az iskola mindennapos működési gyakorlata az integritás (feddhetetlenség, tisztesség, becsület), hatékonyság és számon kérhetőség következetes mintaképe legyen.
A bibliai értékeket következetes alkalmazása, ahogy az oktatási intézmény:

- Példamutató igényességet mutat az intézmény működési szabályzatának fejlesztésében és a számon kérhetőség terén az igazgatótanács működésében.
- Az emberi erőforrásokat etikusan és igazságosan kezeli.
- Az pénzügyeket feddhetetlenül és nyíltan kezeli, ill. ellenőrzi.
- A kormánnyal és a hatóságokkal egyenes és krisztusi kapcsolatot tart fenn.
- Etikus, világos és nyílt fejlesztési és stratégiákat dolgoz ki.
- Igazságos és következetes irányítási rendszert alkalmaz.
- A szülői kapcsolatok terén őszinteséget, nyíltságot és igazságosságot képvisel.

Intézményünk jellemző adatai

Az iskola hivatalos elnevezése:
Kövessi Erzsébet Baptista Szakközépiskola, Szakgimnázium, Gimnázium, Általános Iskola és Szakiskola
Az iskola Alapító Okiratának kelte:
1995. július 20.
Az engedély kiállítója:
Budapest Főváros Kormányhivala Oktatási Főosztály
Az iskola székhelye:
Budapest
Az iskola címe:
1089 Budapest, Dugonics u. 17-21.
Telefonszámai:
06-1- 283-0951
06-1-284–2662

E-mail:
titkarsag@neteverest.hu
Honlapja:
www.kovessi-erzsebet.baptistaoktatas.hu
Az iskola fenntartója:
Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy
Címe:
1111 Budapest, Budafoki út 34/b

Számlaszáma: 10918001-00000100-76590004
Az iskola földrajzi működési területe:
Budapest és vonzáskörzete
Az iskola tényleges beiskolázási körzete:
Magyarország és a határon túli magyar nyelvű vidékek

1. Az iskola nevelési programja

1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Törvényi háttér: 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről
20/2012(VIII.31.) EMMI rendelet
Nemzeti Alaptanterv
Kerettantervek

1.1.1. Pedagógiai alapelvek

Az oktatás csak egy része azoknak a feladatoknak, melyekkel pedagógusainknak meg kell birkóznunk. Csak kreatív, dinamikus, empatikus készséggel rendelkező, érett személyiségű, pedagógiailag, illetve szakjának elméleti és gyakorlati tudásanyagában jól felkészült pedagógusokkal képzelhető el az iskola elveinek megvalósítása. Alapvető követelmény, hogy legyen a szakterületén jártas, és állandóan megújulni képes, higgyen a tudás fontosságában és azt a tanítványai számára differenciáltan át tudja adni. Szakmai munkáját következetesen, emberi viszonyait őszintén és pártatlanul alakítva, de személyes érzelmeit felvállalva, a diák érdekeit minden körülmények között szem előtt tartva működjön. Éljen a tanári szabadsággal, és törekedjen arra, hogy az iskola működése zökkenőmentes lehessen. A devianciák, a másság állapota iránt elfogadó, segítő attitűddel rendelkezzen, ismerje és értse a fiatalt körülvevő kultúrákat és szubkultúrákat, a serdülő- és fiatalkor pszichológiáját, alkalmazza a pedagógia alternatív segítő módszereit.
Fontos alapelvünk az emberi személyiség szabadságának, az egyének autonómiájának és méltóságának tiszteletben tartása. Humanista értékrendünkből következően mindenkinek joga van a zavartalan munkához és tanuláshoz - és tanításhoz is -, magánéletének kialakításához, szabadidejének eltöltéséhez, személyes biztonságának megőrzéséhez. Senkinek nem áll jogában másokat megalázni és bántalmazni, a közösséget céljai megvalósításában akadályozni.
Szakmai meggyőződésünk alapján nem valamiféle távoli jövő számára kívánjuk tanítványainkat nevelni, hanem arra, hogy a mának megfelelően éljenek képességeikkel, készségeikkel, tehetségükkel. Élményeket, sikereket – még ha apró sikerek is ezek – szeretnénk nyújtani nekik, és azt is szeretnénk megmutatni, megtanítani nekik, hogyan lehet, hogyan kell elviselni ezek hiányát. Reményeink szerint diákjaink így a későbbiekben is boldog, kiegyensúlyozott életet élnek majd. Fontosnak tartjuk ezért inkább a rövidebb távú sikerekre törekvést, a napi apró örömök fölfedezését és megélését, a felmerülő problémák és konfliktusok hatékony, gyors megoldását, kezelését. Szeretnénk kellően motiválni őket egy konkrét cél elérésében, és segítséget nyújtani abban is, hogy az eset-leges sikertelenséggel is megbirkózzanak.
A pedagógiai, szakmai programunk másik legfontosabb alapelve, hogy minden gyereket szuverén egyéniségként kezelve igyekszünk segíteni a tanulóink mindennapjait. Ezért alakítottunk ki a személyes kapcsolatokat leginkább erősítő, folyamatos együttműködést igénylő tevékenységformákat, szervezeti formákat (lehetőség szerint kis létszámú osztályokat, tanulócsoportokat). Szeretnénk, ha minden gyerek megtalálná a személyes motivációjának, tehetségének, szociális, kulturális hátterének leginkább megfelelő célokat, tevékenységformákat.
Ez egyben azt is jelenti, hogy az iskola ismeretközvetítő, képességfejlesztő, érték- és normaközvetítő feladatra egyaránt törekszik.

A helyesen megválasztott tanulási-nevelési környezet, a megfelelő taneszközök, és a tanulás során a választás lehetősége adja meg a feltételeket arra, hogy előtérbe tudjon kerülni pedagógiai munkánkban az önálló gondolkodás, az egyén és a közösség problémái iránti nyitottság, képesség a felelősségteljes döntésre.
Az intézmény jellegéből következően működő közösség csak ott jöhet létre, ahol a különbségeket, az eltérő véleményeket, a tanulók és a tanárok személyes szabadságát mindenki elfogadja. Lehetőséget biztosítunk az egyéni képességek alapján a differenciált haladásra. Fontos, hogy diákjaink felismerjék és elfogadják a különböző társadalmi helyzetű, az eltérő képességű, illetve a más kultúrkörhöz, kisebbséghez tartozó társaikat.

1.1.2. Pedagógiai értékek

A tanár elfogadásának alapja nem a pozíciójából adódó tekintélye, hanem a személyiségéből fakadó hitelesség. Hitelesség a diákok, a tanárok, és a külvilág felé. Tehát alapvető elvárásunk, hogy az iskola elveivel és működési módjával egyetértsen, azokat vállalja és az adott helyzetben a társadalom számára közvetíteni tudja.
Kiemelt figyelmet fordítunk a marginalizálódó rétegtartós foglalkoztatásának eléréséhez szükséges tanulmányi-nevelési feltételek biztosítására, integrált nevelésére.
Fontosnak tartjuk a „kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló” kategóriához sorolt tanulók integrált nevelését, kortársaik közötti fejlesztését, valamint az érzékszervi, mentális és, krónikus betegek felzárkóztatását, oktatását – ha egyébként felkelthető a motivációjuk a tanulásra és az életvezetési problémák megoldására.
Az iskola figyelembe veszi a fiatal eddigi, a tanuláshoz és a tudáshoz fűződő kapcsolatát, de minden körülmények között a társadalomban elfogadott értékeket és azok fontosságát hangsúlyozza, segítve a fiatalt abban, hogy számára is értékké váljanak.
Az iskola belső viszonyainak - tanár-diák, diák-diák, tanár-tanár - az iskola életében és a csoportképzésben fontos szerepe van. A fiatalok kapcsolataik egy részét természetesen a kölcsönös szimpátia alapján alakítják, más kapcsolatok az iskola életében jelentős szerepet játszó értékek - tolerancia, a másság tiszteletben tartása, együttérzés és segítőkészség - mentén kell, hogy szerveződjenek. Ezeknek az értékeknek a tudatos és következetes átadása révén válnak azok a fiatalok is részeivé az iskolaközösségnek, akiknek az átlagosnál nagyobb problémát jelent a beilleszkedés, a tudás megszerzése, a devianciáktól való megszabadulás, vagy éppen a szabályok, korlátozások tiszteletben tartása.
Felvállaljuk a deviáns, kallódó, más oktatási intézményből kiesett fiatalok nevelését. Tudjuk és elfogadjuk, hogy a fiatal magánéleti és környezeti problémái, kulturális és gazdasági hátrányai és hiányosságai megjelennek az iskolai pályafutás során, és a tanulási, viselkedési és magatartási hátrányok iskolai kudarcokhoz vezetnek. E kudarcok enyhítésére, a kulcskompetenciák kiművelésével a hátrányok kiegyenlítésére és olyan értékek megmutatására helyezzük a hangsúlyt, melyek elsajátításával a fiatal képessé válhat idővel az önálló életvitelre.
A tanórákon kívüli munkája is (konferencián való részvétel, tárgyalások, támogatásszerző tevékenység, kapcsolatok felvétele és ápolása, stb.) segíti a közösség fejlesztését. Ezzel a tevékenységgel közvetve vagy közvetlenül saját munkáját is megkönnyíti, hiszen erkölcsi és anyagi támogatást, nyilvánosságot szerez az iskolának, lehetőséget teremt a rászoruló fiataloknak a továbblépéshez. A pedagógus a tanóráin kívül lehetőségei, képességei szerint (az iskola és diákok igényeihez igazodva) részt vesz a gyakorlati teendők intézésében, a konfliktusok megoldásában, a fiatalok mentálhigiénés gondozásában. A nevelőtestület együttműködő, és alapértékekben megegyező, a közösség részére mintaadó csoport, melynek következetes, támogató attitűddel kell rendelkeznie.

1.1.3. A nevelő-oktató munka céljai

A *Kövessi Erzsébet Baptista Szakközépiskola, Szakgimnázium, Gimnázium, Általános Iskola és Szakiskola* működésének középpontjában a fiatal áll. Iskolánk felvállalja a különböző életkorú és felkészültségű, valamint eltérő iskolai végzettséggel és szocializációs fokkal rendelkező tanulók képzését.
Célunk továbbá az is, hogy a tehetséges, ám különleges bánásmódot igénylő fiatalok nevelését és oktatását is ellássuk. A hangsúlyt a változatos pedagógiai módszerekre épülő, az önállóságot, egyéni haladást illetve az együttműködést középpontba állító munkára helyezzük.
Fő cél az iskolánkba iratkozó tanulók eredményes felkészítése az évvégi- szakmunkás- és érettségi vizsgákra, és lehetőséget biztosítani a tanulók továbbtanulásra.
Iskolánk a Nemzeti alaptanterv célkitűzéseivel összhangban az érvényben levő tanterv követelményeinek megfelelő helyi pedagógiai program és kompetencia alapú tanterv alapján a tanulási nehézségek és egyéb hátrányok miatt beilleszkedési gondokkal küzdő iskolaköteles és túlkoros fiatalok számára különlegesen toleráns módszerekre épülő, gyakorlati szellemű olyan szakképző iskola, mely felkészíti tanulóit a választott szakmára, vagy a szakközépiskolai érettségi megszerzésére.
Intézményünkben többféle szakmacsoporton belüli szakmák oktatása folyik nappali rendszerű és esti iskolarendszerű felnőttoktatás keretében, az Országos Képzési Jegyzékben meghatározottak szerint. A szakmai képzés az Emberi Erőforrás Minisztérium megbízása alapján a szakmák képzéséért felelős Minisztériumok, a Nemzeti Munkaügyi Hivatal, és a gazdasági kamarák által kidolgozott a tárgyévben érvényes központi programok és szakmai és vizsgakövetelmények alapján folyik.
Célunk, hogy minden szakterületen a lehetőségekhez képest a legfelkészültebb, megalapozott szakmai ismeretekkel rendelkező fiatalokat bocsássunk ki az iskolából.
Az érettségizett vagy más középiskolában végzett pályakezdő fiatalok számára szakma megszerzésre irányuló szakképzést, illetve a már szakmával rendelkezőknek munka-erőpiaci képzéseket szervez.
A Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: Nat) a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg. Feladata továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

A hagyományos iskola egyik legfontosabb szerepe volt az átfogó, rendszerezett, lezárt ismeretek közlése. A mai iskola erre nem vállalkozhat, részben az ismeretek mennyiségének gyors növekedése, részben az iskola szerepeinek átalakulása miatt. Célunk, hogy a tanulókat könnyen bővíthető alapismeretekkel lássuk el, valamint olyan ismeretszerzési technikákkal vértezzük fel, amelyekkel a későbbiekben hatékonyan tudnak a választott szakterületeken fejlődni. Ezt célozza valamennyi tan-tárgyból a kompetencia-alapú oktatás.
Célunk, hogy a tanulmányaik befejezésekor a fiatalok legyenek képesek

- tájékozódni és eligazodni társadalmi környezetükben (család, továbbtanulás vagy munkahely, lakóközösség, kerület, város, ország);
- új ismeretek megszerzésére, a tömegkommunikáció és a korszerű egyéb információforrások értő használatával;
- az új információk kritikus szűrésére.

Célunk, hogy az iskolánkból kikerülő fiatalok legyenek képesek

• adottságaikat, tehetségüket folyamatosan fejleszteni, kiteljesíteni;
• problémáik helyes felismerésére, azok társadalmilag elfogadott módon történő kezelésére, konfliktusaik kezelésére;
• együttműködésre;
• önálló kreatív gondolkodásra;
• érdekeik ésszerű képviseletére.

A Gimnáziumi tagozaton hagyományosan, tanévenként tervezetten megvalósításra kerülő témaheteink, projektjeink, rendezvényeink a következők:

- Integrált természetismereti tábor – témahét – „Erdei iskola" formájában 10. évfolyamon (szülők anyagi hozzájárulásával megvalósuló program)
- Új felvételizők szocializációs tábora – témahét – „Gólyatábor" formájában 9. évfolyamon (szülők anyagi hozzájárulásával megvalósuló program)
- „Érettségi tábor" – témahét - 12. évfolyamon (szülők anyagi hozzájárulásával megvalósuló program)
- 3 hetes projekt 9-10-11. évfolyamon (kimenő rendszerben moduláris jegyként beszámít a rajz-és vizuális kultúra tantárgyba)
- Természettudományi Nap – egész tanulóközösséget érintően

1.1.4. A nevelő-oktató munka feladatai

Az iskolánkban folyó nevelés-oktatás feladatait úgy próbáljuk meghatározni, hogy intézményünk minden rászoruló tanulója számára megfelelő ellátást biztosíthassunk.
A gondozási programunk részelemei:
Személyiség fejlődésének dokumentációs programja, mely az iskolába való belépéstől követi nyomon a tanuló fejlődését az iskola elhagyásáig. A dokumentum az osztályfőnök és a tanuló közös munkáján alapul.
Lexikális ismeretek nyújtása: a helyi tantervben rögzített tartalú követelményrendszert figyelembe vevő képzéssel.
Képességek és készségek kialakítása, illetve fejlesztése érdekében sajátos módszerekkel segítjük a diákokat adottságaik, tehetségük kibontakoztatásában, szocializációs hátrányaik ledolgozásában, látókörük szélesítésében, kommunikációs és információszerzési készségeik kialakításában.
Szocializáció: egyéni és csoportos foglalkozásokat illetve közösségfejlesztő programokat szervezünk annak érdekében, hogy a diákok társadalmi beilleszkedése minél zökkenőmentesebb legyen; a tehetség és hátrányos helyzet kettős szorításából igen sok tizenéves deviáns megnyilvánulások révén próbál kitörni, feladataink közé tartozik ezen megnyilvánulások megelőzése, illetve okainak feltárása és lehetőség szerinti megszüntetése. Az együttműködési, problémamegoldó és konfliktuskezelő készség kialakítása és fejlesztése kiemelt nevelési feladatunk.

1.1.5. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

Eszközei

A szűkebb értelemben vett oktatás eszközei közé soroljuk az összes taneszközt, az iskola teljes tárgyi felszerelését.
Bővebb értelemben az oktatásszervezési eszközeink középiskolai nevelés-oktatás szakaszában folyó nevelés-oktatás feladata az iskolai alapműveltség árnyalása és megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a

szakközépiskolában az ágazathoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges kompetenciák.

Az iskolában folyó nevelés-oktatás az iskolai alapműveltség megerősítése mellett a gazdaság, a szakképzés igényeihez is igazodva felkészít a választott szakképesítésre és segíti a társadalmi különbségekből adódó hátrányok leküzdését a Nat szakiskolai feladatokra vonatkozó fejlesztési feladatainak teljesítésével, az egyedi foglalkozást igénylő egyedi szükségletekhez igazodó tanulásszervezési módszerekkel.
A Gimnáziumi képzést két részre osztjuk:

- Az alapképzésben (9-10. évfolyam) általános és egységes képzést nyújtunk. Az iskolai életet a gyakorlatias, megoldásközpontú megközelítés, a témahetek, projektek, kooperatív módszerek, a differenciált, de mindenki számára előírt tevékenységformák, a közös iskolai tanulás, a gyakorlatorientált tevékenységformák jellemzik. Tantárgyblokkokban, nagyobb műveltségi körökben tanítunk. Ebben az időszakban gólyatábort, integrált természetismereti tábort és tanulási tréninget is tartunk, és havi rendszerességgel tartjuk a szülőkkel a kapcsolatot, és fontosnak tartjuk több közösségi program szervezését. Ebben az időszakban a differenciált foglalkozás gyakran csoporton belül jelentkezik.
- Az érettségire történő felkészítést is differenciált, alternatívákat nyújtó képzés jellemzi. A 11-12. évfolyamon a képzésben megjelennek a választott életpályához szükséges tantervi blokkok, az önálló tanulás, a specializációk, a célorientált programok, a szóbeli értékelés mellett az időszakos osztályozás, a vizsgák, a nagyobb lélegzetű egyéni alkotások. Megnő a célorientált tárgyak aránya (felvételi, választott tárgyak, érdeklődési körök).

A szakképzésben az Országos Képzési Jegyzék szerinti tantervekkel dolgozunk.
Több lehetőséget ajánlunk fel a hozzánk érkező tanulóiknak. Minderre azért van szükség, mert a fiatalok eddigi életútja igen változatos, és eredményeik rendkívül széles sávban szórtak.
- alapkészségekre és alaptudományokra építkező megerősítő közismereti tanítás
- a tanulás készségnek elsajátíttatása
- az élethosszig tartó tanulás készségének kialakítása (ha eddig nem történt meg)
- a munkára szocializálódást segítő kulcskompetenciák kialakítása
- a pályaorientáció elősegítése

Eljárásai

1. Személyre szabott feladatok, egyéni értékelés
   A tárgyi tudást a szaktanár alapozza meg. A részletes feldolgozást diákjaink személyre szabott, önálló feladatok segítségével is végzik, a tanár tanítványait természetesen nem hagyja magára önálló munkájuk során. A szaktanár előadói szerepe mellett megjelenik a támogató szerep is. Az értékelés a tantervi követelményeknek megfelelően a személyes képességekhez viszonyítva történik.
2. Az iskolai szakmai hálózat személyre bontott eljárásban működik
   A patrónusok kompetenciáját meghaladó feladatokra folyamatosan együttműködő pszichológust és egyéb szakembereket (logopédus, fejlesztőpedagógus) foglalkoztatunk.
3. Személyes motiváció, egységes értékelési rendszer
   Az iskolai motiváció alaptónusát az iskolai közösség légköre határozza meg. Ennek elemeit az iskolai célrendszer, a tantárgyak felépítése, a követelmények rendszere, az iskola felépítése, a módszertani kultúra, a tanárok személyisége adja. A külső motiváció mindig személyre szóló, tehát minden diákhoz törekszünk megtalálni a „kulcsot”.

A középiskola kezdetére a tizenévesek már kialakult motivációs bázissal rendelkeznek. A család, a környezet adottságai, eddigi tanulmányaik már létrehozták személyiségük mozgatórugóit, melyek munkára, tevékenységre sarkallják őket. Ha nincs is állandó belső motivációjuk, már nem szorulnak kizárólag külső ösztönzésre. Az iskola feladata, hogy pedagógiai eszközök segítségével aktív készséggé tegye a meglévő képességeket.

4. A nevelőtestület hetente megbeszéli a konkrét problémákat, személyre szóló feladatokat. Ezek a megbeszélések egyben alkalmat adnak a pedagógusok értékeinek, normáinak egyeztetésére, az egyéni eljárások közös alapjainak kialakulására. Az iskola nevelőtestületét az a meggyőződés vezeti, hogy az egységes és folyamatos kommunikáció, a tanárok együttműködése a legeredményesebb módszer az érték- és normaközvetítésben.

1. 2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Pedagógiai munkánk során a pozitív elfogadás, az empátia, a következetesség valamint a hitelesség alapelvárás a pedagógusok felé.

1.2.1. Hagyományok

A *Kövessi Erzsébet Baptista Szakközépiskola, Szakgimnázium, Gimnázium, Általános Iskola és Szakiskola* közösségében a belső és külső programokon való részvétel a tanítás és nevelés integráns része. Az iskolában kialakult hagyomány- és szokásrendszer alapján minden évben közös rendezvényeket tartunk (Farsang, Mikulás, Mesterségek ünnepe, Erzsébet nap, Luca-napi vásár, karácsony, Szalagavató, Valentin nap, Tolerancia napok, Sport nap, Majális, stb.). Nemzeti ünnepek: megemlékezés az aradi vértanúkról, megemlékezés az 1956-os forradalomról, megemlékezés az 1848-as forradalomról, megemlékezés a holocaust áldozatairól, megemlékezés a nemzeti összetartozásról, megemlékezés a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatairól, megemlékezés a magyar nyelv napjáról.
Ezek az alkalmak életszerű módon illesztik a mindennapokba a fiatalok és felnőttek közös szórakozásának és munkavégzésének lehetőségeit (alkotótáborok, alkotóház működtetése, környezetvédelmi táborok, erdei iskolák).
A fenti lehetőségek és alkalmak - azzal együtt, hogy más-más élethelyzetre, problémamegoldásra és feladatra koncentrálnak, - a fiatalok személyiségfejlődésének terepei: meg kell tanulniuk az együttélés és egymásra figyelés módszereit és szabályait, a közös munka során kötött megállapodásokat senkinek sem célszerű felrúgni, az együttes szabadidő szabályait gondosan ki kell munkálni. Távol az iskolától a személyes példaadás még nagyobb jelentőséggel bír- s mind a két fél számára nagy felelősséggel jár.

1.2.2 Szocializációs program

Az osztályfőnöki munka szerepe a személyiségfejlesztésben

Az osztályfőnöki munkának kiemelten fontos területe a személyiségfejlesztés és az önismeret fejlesztése.

A patrónus

Tanulóink személyiségének fejlődését hivatott segíteni a patrónusi rendszer. Mivel a fiatalok nevelésének ez egy olyan eszköze, amely a legtöbb iskolában ismeretlen, az 1.5.3. fejezetben részletesen ismertetjük a patrónus szerepét és feladatait.

Az iskolapszichológus
Iskolánk különösen nagy gondot fordít a diákok lelki egészségének megóvására. Ennek érdekében pszichológust foglalkoztat, akinek elsődleges feladata a diákokkal való kapcsolattartás, konzultáció.
Emellett azonban igen fontos szerep jut számára a tanári kar és a tanulók kapcsolatának ápolásában is. Bevonjuk a felmerülő konfliktusok megoldási folyamatába, javaslatokat tesz egy-egy nevelési kérdés megoldásában.
Úgy gondoljuk, bár a szakember segíthet az aktuális nehézségek tisztázásában és diákjaink számára is támaszt nyújthat, elsődlegesen mégis a tanár képes olyan kapcsolatot kialakítani a tanulókkal, amely számukra támogatást és biztonságot jelent.
A pszichológus feladata tehát e bizalmi kapcsolat kialakulásának segítése, kísérése, rendszeres konzultáció a tanárokkal, akik ezáltal hatékonyabban tudják elérni diákjaikat. Tapasztalataink szerint a diákok szívesebben keresik fel mindennapi problémáikkal kedvelt tanáraikat, és egy-egy nehéz helyzet sikeres közös megoldása a tanulásban való együttműködést is megerősíti. A tanárok viszont bizonyos esetekben nem tudják, hogyan viszonyuljanak e nehézségekhez. Ilyenkor nagyon fontos, hogy tudjanak kihez fordulni, legyen szakember, akivel rendszeres konzultáció keretén belül segítséget kapnak ezekben a kapcsolatokban, mivel csak a pszichológus és a tanár együttműködése hozhatja meg a kívánt eredményt.
Fontos kiemelnünk a tanár-pszichológus együttműködés egyik leglényegesebb aspektusát: bizonyos esetekben olyan problémák is felmerülhetnek, melyek már kívül esnek a tanár kompetenciáján. Ilyenkor elengedhetetlen a szakember, esetleg a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős bevonása, hogy megállapítsa a további teendőket.
Ennek érdekében tehát a pszichológus feladatköre a következő:

- egyéni beszélgetések a diákokkal, problémák esetén konzultációk;
- óralátogatás a diákok és az osztályközösségek megismerése érdekében;
- felkérésre csoportos foglalkozások szervezése a diákoknak és a tanároknak;
- ha szükséges, kapcsolattartás a szülőkkel;
- javaslattétel különböző szakértők bevonására;
- egyéni beszélgetés a tanárokkal nevelő munkájuk segítése érdekében;
- javaslattétel továbbképzések témájában.

1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Törvényi háttér:
20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 128.§-132§

1.3.1 Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai

- Tájékozódás, információgyűjtés problémák, kérdések összegyűjtése
- A tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához, alkalmazásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében

A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten- a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében- foglalkozzanak az egészség megőrzésének szempontjából fontos ismeretekkel

1.3.2 Az iskolai egészségfejlesztés kiemelt területei

- Egészséges táplálkozás
- Mindennapos testnevelés
- A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségek vezető szerek fogyasztásának megelőzése
- Bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése
- Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás
- Személyi higiénia
- Családi és kortárs kapcsolatok
- Szexuális fejlődés

1.3.3 Az iskolai egészségnevelési feladatokban közreműködnek

- osztályfőnökök
- iskolai drogkoordinátor
- iskolaorvos, védőnő
- testnevelő tanárok
- diákönkormányzatot segítő pedagógus
- gyermek és ifjúságvédelmi felelős
- szaktanárok
- mentálhigiénés team tagjai

1.3.4 Az egészségnevelés színterei az iskolában

Tanórán:

- Szaktárgyi órák témafeldolgozása- minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez

Tanórán kívüli foglalkozások:

- A tanulók egészségügyi (orvosi) szűrővizsgálatának megszervezése (iskolai egészségügyi szolgálat, iskolaorvos
- Tanulók fogászati szűrővizsgálatának megszervezése
- Iskolai sportkör biztosítása
- Rendőrségi előadások
- ÁNTSZ előadások- egészségnap
- Tolerancia napok
- Sport nap
- Kirándulások, erdei iskolák túrák

1.3.5 A mindennapos működés során kiemelt egészségmegőrzésre irányuló feladatok

Személyi higiéné

- Az iskola minden dolgozója személyes példaadással bír.
- Mindennapi törekvés a terem, padok az egész iskola tisztántartása, szellőztetése.

- Egészségtan órákon egyik legfontosabb feladat a személyes egészség megőrzésére irányuló figyelem felkeltése. A tisztálkodásra, öltözködésre, barátkozásra, kulturált környezetre irányuló igény kialakítása.
- Az egészség megóvása érdekében mindennapi teendőink.
- Az elhanyagolt, beteg tanulóink kiszűrése nemcsak az iskolaorvos, hanem minden tanár feladata. Amennyiben nem sikerül a problémákat pedagógiai módszerekkel megoldani a gyermekvédelmi felelős jelzi az illetékes családgondozó szolgálatnak.

Egészséges táplálkozás

- Az iskola és az iskolai büfé együttműködési szerződése kitér az egészséges táplálkozásnak megfelelő árukészlet kialakításáról.
- Az iskolai közétkeztetésben törekszünk nemcsak az egészséges táplálkozásnak megfelelő étrend biztosítására, hanem a szép terítés, vonzó tálalás mellett a kulturált étkezési szokások kialakítására.

Lelki egészség:

- Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozásnak is feladata. Értve ez alatt az iskola helyiségeinek tisztaságát, szellőztetését, világítását, a bútorzat állapotát, a tanulók terheltségét a tanórai foglalkozások változatosságát a megfelelő higiéniai szokások kialakítását.
- Kiemelt feladata az iskolában működő mentálhigiéniai teaimnak. Ennek érdekében a team tagjai segítő beszélgetések mellett prevenciós előadásokat szerveznek, iskolai tematikus napokat kezdeményeznek és tartanak, tervezik, irányítják az iskola egészségnevelési programját.
- A tanulási nehézséggel küzdő tanulókat szervezett formában logopédus, pszichopedagógus egyéni fejlesztésben segíti. A tanórákon a szaktanárok figyelem beveszik nehézségeiket és kedvezményeket adva sajátíthatják el a tananyagot.

A viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése

- Az osztályfőnöki, természetismeret és egészségtan órákon feldolgozásra kerülnek a szenvedélybetegséget kiváltható okok, a szenvedélybetegségek és következményük.
- Krízishelyzetek és azok megoldási lehetőségei. Sajáterős megoldások és a segítségkérés.
- Különböző tanórán kívüli foglalkozások (egészség- tolerancia- sportnap, rendőrségi előadások, filmklub… stb
- A szabadidő hasznos eltöltése

1.3.6 A mindennapos működés során kiemelt biztonságra irányuló feladatok

A bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése

- Az iskola minden tanulója aláírásával igazolja a házi rend megismerését, melyben kitér, melyben kitér nemcsak a fizikai, hanem a lelki agresszió tiltására

- Osztályfőnöki órákon lehetőség nyílik a konfliktus kezelés megismerésére, gyakorlására
- Magyar órákon elsajátíthatják az érvelés technikáját, gyakorolhatják az én- üzenetetés különböző problémamegoldó technikákat.
- Preventív jelleggel esetmegbeszéléseket tartunk
- A házi rend megsértése esetén fegyelmi tárgyalást tartunk
- Az iskola a tanuló veszélyeztetettsége esetén ellátja a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat. Ha a tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, együttműködik a gyermekvédelmi szolgálattal, ill. gyermekvédelmi feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

A baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

- Az iskola minden dolgozója rendszeresen minden tanévben tűz és balesetvédelmi oktatásban részesül
- Az iskola minden tanulója aláírásával igazolja, hogy megismerte az iskola tűz és balesetvédelmi szabályzatát
- A tanműhelyekben, tankonyhákban, külön oktatásban részesülnek tanulóink. Felhívva figyelmüket a veszélyforrásokra, probléma, balest esetén az szakszerű elhárításra.
- Egészségtan és a szakmás órák alkalmával megismerkednek az esősegélynyújtás alapjaival
- Tanórán kívül egészségnapon, sportnapon elméleti és gyakorlati foglalkozásokon vesznek részt

1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Gondolkodásunkban, gyakorlati pedagógiai munkánkban a nevelés szorosan összekapcsolódik "jó", az "ideális ember" az "érték" fogalmával. Tanulóink gondjainak elemzésével felvázoltuk a kiindulás pontjait.
A közösségé válás kulcsfigurája az osztályfőnök. Az osztályfőnök az osztályába tartozó diákok számára az iskola rendszerében a legfontosabb személyes kapcsolatot jelenti. A kapcsolat alapja az őszinteség, és a kölcsönösség: a tanár felől az a törekvés és igény, hogy a diák számára a rendelkezésre álló időszakban egyéni és iskolai problémáinak megoldásában segítséget nyújtson. A kapcsolat mélységét főként a diák igényei határozzák meg. A tanár ebben az esetben a segítő szakma alapkövetelményeit (empátia, türelem, szaktudás, elfogulatlanság, és az emberi szabadságjogok figyelembe vétele) betartva, megállapodásaikat szem előtt tartva vesz részt a kapcsolatban. A kapcsolatot úgy alakítják, hogy azzal más, azonos súlyú és jelentőségű érdekeket (más tanárok, más diákok, és az iskola törvényes üzemmódja) ne sértsenek.

A közösségfejlesztés területei:

1.4.1 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

A tanórán résztvevő tanulók egy osztályközösség tagjai. Az osztályközösséget a közös cél, a közös értékrend és a tudat, valamint a közösségi érdek, tartja össze.
Ennek kialakítása érdekében a szaktárgyi órákon az egyes tanárok feladata:

- segíteni a tanulók kezdeményezéseit,
- változatos munkaformákkal erősíteni az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését. (kooperatív technikák, projektmódszer, stb.)
- arra irányítani a tanulót, hogy a kommunikációs kultúra középpontjában az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és kifejezés, a vélemények, érvek kifejtésének, értelmezésének, megvédésének a képességei álljanak.

Az osztályközösség szerepe a közösségi szellem formálásában
A tanuló fejlődésének meghatározó tényezői a családban elsajátított szokásokon, morális tényezőkön túl a baráti körben kialakított emberi kapcsolatok és értékrendek. Az osztályközösség a szakiskolában mára sok alapismerettel, szokással, szemléletmóddal rendelkező tanulók közössége, ahol a meglévő életszemléletet kell formálni és továbbfejleszteni. Ebben nagy a szerepe a közösségnek, a kortársak egymásra hatásának. Mivel a tanuló idejének nagyobbik részét tölti az osztályközösségben, nagyon meghatározó annak légköre, szellemisége, hatása, a tanulók egymás között kialakuló kapcsolatrendszere, viselkedési formái.

Az osztályközösség feladatai:

- Valamennyi tanuló pozitív irányú befolyásolása
- Az egyéni értékek felismerése
- Egymás tiszteletben tartása
- Egymás segítése a tanulásban és az egyéni vagy beilleszkedési problémákban
- A másság elfogadása, tolerancia
- Társaik segítése, támogatása gondjaik, problémáik megoldásában
- Mások gondjainak, nehézségeinek felismerése

A közösségfejlesztés koordinátora az osztályfőnök

A közösség irányításában, alakításában meghatározó a szerepe az osztályfőnöknek, aki indirekt és direkt irányítással a közösséget formálja. Különösen fontos a szerepe a problémák felismerésében és azok keresésében. Szervező, irányító a tanulók, az osztályban tanító nevelők és a családi ház között. Fontos a szerepe és tevékenysége abban, hogy a családot hogyan tudja bevonni, befolyásolni a tanuló támogatásába, mennyire azonos alapelvekkel irányít az iskola és a család. Az osztályfőnök ismerje fel a tanuló problémáit, érzékelje az esetleges deviáns eseteket, és találja meg a problémák megoldásához a helyes utat, vagy azokat a személyeket, akik a probléma megoldásában segítségére lehetnek.

1.4.2 Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

A közösségformálásban emocionálisan nélkülözhetetlenek a közös tanításon kívüli programok, az együttes élmények adta lehetőségek. A kötetlen együttlétek biztosítják egymás jobb megismerését, a közösen végzett munka örömének együttes átélését, az estleges kudarcok elemzését, feldolgozását.
A tanév folyamán a következő rendszeres alkalmak játszanak szerepet a közösség szellemének formálásában, feladatainak teljesítésében:
Tanterem és iskola díszítése
Közös osztályünnepek

Osztálykirándulások
Iskolai ünnepek, rendezvények, melyeken az osztály egységként vesz részt
Az iskolai Diák Sportegyesület által szervezett programok (kirándulások, versenyek, edzések)
Iskolai Ki-Mit-Tud?
A Tolerancia Hete elnevezésű programunk, melyen az osztály közös részvétele és teljesítménye kerül értékelésre
Hagyományápolás

1.4.3 A diák önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

A diákönkormányzat a tanulók önirányító, önszervező közössége. Tagjai az iskola tanulói, akik jogaikat osztályképviselőiken keresztül gyakorolják.
Iskolánk diákönkormányzata minden év szeptemberében újraalakul, demokratikus úton választja saját vezetőit, tisztségviselőit. Ezután megfogalmazzák azokat a célokat, feladatokat, melyeket az adott évben megvalósítani kívánnak.

1.4.4 A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

A szabadidős tevékenységek olyan örömet adó munkaformák köré szervezett foglakozások, amelyek kötődnek a tanulók személyes életéhez, társadalmi és egyéni problémáihoz, és hatása nem csak a csoporton belül érvényesül, hanem kihat az iskola más területeire is.

Mind a négy terület sajátos foglalkoztatási formát követel, mivel mások a céljai, abban azonban megegyeznek, hogy valamennyi hozzájárul:
- az egyén közösségi magatartásának kialakításához,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességéhez,
- a közösségi normák, szokások elfogadásához,
- a másság elfogadásához,
- az empatikus, együtt érző magatartás kialakításához,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez

1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

Törvényi háttér:
2011. évi CXC. törvény 62§ (1)
20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 112§ (1), (2), (4)

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.
A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

1.5.1 A pedagógusok legfontosabb helyi feladatai

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,

- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óraközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

1.5.2 Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: osztálynapló vagy digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- A gimnáziumban patrónusi rendszer működik.

1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Törvényi háttér:
2011. évi CXC. törvény 4§ (13),(23),47.§,
20/2012.(VIII. 31.) EMMI rendelet 138.§- 139.§
32/2012.(X.8) EMMI rendelet

1.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A rosszul értelmezett tehetségfogalom kirekesztettjei talán a legjellemzőbb áldozatai korunk pedagógiai anomáliáinak: a legtöbb iskolában változatlanul az a vélemény, hogy csak az a tanuló tehetséges, aki a tantervi követelményekben kijelölt tananyagot tökéletesen, szabatosan tudja interpretálni és a gyakorlatban alkalmazni is képes.
A teljesítményképes tudás többnyire verbális kritériumokra épül, illetve a legtöbbször szigorúan fogalmi, lexikális, esetleg logikai követelmények alapján méretik meg.
Az iskolai tananyag közismerten túlzottan elméleti, amely a főleg magasabb praktikus intelligenciával rendelkező, gyakorlati érdeklődésű gyerekek számára nehéz, unalmas és számukra fölöslegesnek tűnik. Az ezekből fakadó iskolai problémák megoldatlanok maradnak.
Iskolánk szakít a lexikális tudás elsajátítását szélsőségesen előtérbe helyező, egyéni különbségeket figyelmen kívül hagyó oktatás hagyományával.
Legfőbb törekvéseink közé tartozik, hogy a túlzott elméleti tananyagtartalom helyett hasznos, gyakorlatias ismeretanyagot nyújtsunk át tanulóinak, illetve a munka világában elsődlegesen fontos kulcskompetenciákat fejlesszük.
A tehetséggondozás egyik formája a differenciált óravezetés, másik formája pedig a tanórán kívüli lehetőségek tárháza az iskolában:

- énekkar
- újságíró szakkör
- drámajáték
- matematika szakkör
- informatika szakkör
- kézműves szakkörök
- kommunikáció szakkör
- sportkör

Iskolán kívüli tevékenységek:
A tanulók tehetségének, érdeklődési körének megfelelő programok szervezésével igyekszünk közelebbről megismertetni az egyes tevékenységformákat. Például:

- színház- és hangversenylátogatás;
- házi versenyek, kiállítások, bemutatók szervezése;
- látogatás időszakos és állandó kiállításokon;
- múzeumlátogatás
- sportrendezvények szervezése;
- túrák szervezése.
- erdei iskolai program

1.6.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Főleg azokat a tanulókat soroljuk ide, akiknek komoly problémájuk van a középiskola első évében, de rendszerint már az általános iskolában is a gyenge képességűek közé helyezték őket. Bár korántsem biztos, hogy minden esetben az alapképességek gyengesége a kevésbé jó teljesítés fő oka.
A tanulók különböző okok miatt lehetnek kitéve tanulási kudarcnak:
• Egy részük valamilyen beilleszkedési- tanulási- és magatartás részképességzavarral küzd, vagy sajátos nevelési igényű.
• Egy részüket a szociokulturális hátrány akadályozza a tanulásban.
• Hiányzás magas aránya.

Ezeknek a tanulóknak alig, vagy talán soha nem adatott meg a tanulással, egy feladat megoldásával kapcsolatos sikerélmény. Az iskolához fűződő kapcsolataikat inkább kudarcok jellemezték. Nem csoda, ha nekik is igen korán kialakult kudarckerülő magatartásuk: házi feladataik elkészítésének hiánya, lógások, puskázások, stb. - ezzel is tovább növelve lemaradásukat.
Sok esetben előfordul, hogy ezek a gyerekek, miután az osztályok jól vagy közepesen jól teljesítő tanulóinak közösségéből kirekesztődnek, kialakítják saját csoportjaikat, melyekben gyakori a deviancia.
Ennek elkerülésére stratégiát dolgoztunk ki. A felsorolás talán nem teljes, de a mindennapi gyakorlat legfőbb elemeit tükrözi:

A jó közérzet feltételei:

- probléma érzékenységre hangolt tantestület
- csoporton belül egyéni bánásmód
- Identitáserősítő helyzetek (pl. az osztály saját házirendje, aktív diákönkormányzat)
- drámapedagógiai játékok, társadalmi modellek (pl. tárgyalás)
- konfliktuskezelő szimulációs játékok, kapcsolatépítési gyakorlatok
- önismereti gyakorlatok, játékok
- interaktív gyakorlatok a másság tűrésére

A tanulmányi felzárkóztatás feltételei:

- sikerpedagógia
- a fokozatosság nagyon pontos betartása, megtervezése
- a tanulási motiváció újraépítése önálló feladatok sikeres megoldásával
- egyéni felzárkóztatás a csoport egészéhez
- új típusú számonkérési rend: az órai munka rendszeres értékelése, osztályozása és kreatív írásbeli feladatok

A munkamotiváció visszaépítése:

- megismerés a cselekvésben
- rendszeres műhelygyakorlat
- az önbecsülés visszaállítása szakmai sikerek alapján
- az együttműködés élménye a munkában, egymás segítése
- hiteles emberi példa, a mintakövetés hitelének újraépítése
- a fegyelem, a függőség, a szabadság, az önállóság újraértelmezése

- értékek értelmezése, tudatosítása, elfogadása gyakorlati cselekvés alapján
- az új feladatok iránti kreatív érdeklődés kialakítása

A kommunikáció fejlesztése:

- játékra épülő kommunikáció-fejlesztő módszerek alkalmazása
- felzárkóztatás az írásból, olvasásból, számolásból (szükség szerint terápia)
- a tanulástechnika tanítása
- a szóbeli kifejezés gyakorlása (drámapedagógiai játékok)
- a társadalmi jártasság kommunikációjának fejlesztése
- a könyvtár és a médiák használatának megtanítása
- az informatika alapjainak megtanítása, Internet-használat
- idegen nyelv tanítása (nem kötelező jelleggel)
- új tanulási módszerek alkalmazása, elsajátíttatása (kooperatív technikák, projektmódszer)

a) Önálló tanulás és gyakorlás a csoportos és egyéni órák keretében

A szaktanár felvázolja az adott témakört, az esetleges homályos pontokat feltárja tanórák keretében. A részletes kidolgozás, elmélyülés, kutatás és a gyakorlás lesz majd a gyerek feladata.
A megvalósításhoz szükséges tárgyi feltételek:
• Eszközök, könyvek, illusztrációk.
• Számítógépek és számítógépes programok.
• Munkatankönyvek, illetve feladatlapok, amelyek tartalmazzák az adott anyag feldolgozásának sorrendjét, és azt, hogy hol talál a gyerek ehhez anyagot

A fent leírt módszer nem váltja ki teljesen a hagyományos, frontális oktatást, hanem a tananyagnak és a gyerekeknek megfelelően, azzal váltakozva használjuk.

b) Kiscsoportos felzárkóztató foglalkozás

Az iskola gimnáziumi évfolyamain, felzárkóztató, tehetséggondozó és fejlesztő foglalkozásokat szervez. A szaktanárok által kijelölt tanulók számára a foglalkozásokon való részvétel kötelező.

c) Számítástechnikával támogatott oktatás

Képzésünk kiemelt céljai között szerepel a hagyományos műveltségnek és a modernizációnak az összehangolása. Ezt a célt szolgálja az úgynevezett számítástechnikával támogatott oktatás, melynek során a pedagógusok különböző szoftvereket használnak munkájuk megkönnyítésére és a képzés hatékonyabbá tételére. Fontosnak tartjuk a digitális tananyagok alkalmazását / saját fejlesztését tanulóink érdeklődésének felkeltésére.

d) Tanulószoba

A tanulószobát az iskolánkban egyrészt azok a gyerekek veszik igénybe, akik valamilyen oknál fogva lemaradtak a tanulásban, másrészt azok, akik betegség, illetve egyéb ok miatt nem vettek részt valamelyik tanórán, és pótolni kívánják hiányzó ismereteiket. Tanulószobai foglalkozást hetente több alkalommal tartunk, az órarendtől függően. A tanulószobán a

tanulók megválaszthatják, hogy milyen tantárgyban szeretnének elmélyedni, és munkájukhoz tanári segítséget is kapnak.

e) Fejlesztés

A sajátos nevelési igényű és BTM-es részképesség-zavarral, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók korrekciós fejlesztését az iskolában dolgozó fejlesztőpedagógus és gyógypedagógus végzi.
A fejlesztés célja: A gyermekek rehabilitációs megsegítése, a különböző fokú teljesítmény- és viselkedésbeli hiányosságok korrekciója egyénre szabott eljárásokkal, differenciált és adekvát segítségadás a tanulási teljesítményeket befolyásoló részképességek fejlesztése, illetve az iskolai kudarcok elkerülése érdekében, a gyermekek hozzásegítése adottságaik felfedezéséhez és képességgé fejlesztéséhez.
A fejlesztés területei: Értelmi fejlesztés, valamint a megismerő funkciók (érzékelés, észlelés, emlékezet, képzelet, gondolkodás) fejlesztése. Fő cél a fogalmi szintű megismeréshez való eljuttatás. Ennek alapvető eszköze a mozgásfejlesztés, amelynek transzferhatásai igen jelentősek. A fogalmi gondolkodás, a kauzalitás (ok-okozat közötti összefüggés felismerése), az énkép alapja a ténylegesen elvégzett motoros művelet, az aktív részvétel, a személyes tapasztalat. A cselekvések interiorizálódnak, automatizálódnak. Ezt célozza a több szempontú, szemléltetést és eszközöket alkalmazó fejlesztés. Így alakítható a gyerek absztrakt, műveleti gondolkodása, ami a serdülőkor jellemzője.
A fejlesztőpedagógus egyénileg foglalkozik a gyerekekkel 45 perces órák keretében. A foglalkozásokon nem tantárgyi korrepetálás, hanem a tanuláshoz szükséges alapvető kultúrtechnikák elsajátítása történik.

f) Szakértői Bizottságok által kiállított vélemények, javaslatok

figyelembe vétele a tanuló előmenetelénél a tanítási órákon:
• differenciálás
• egyéni bánásmód
• önmagához mért értékelés
• felmentés az értékelés alól (igazgató adhatja a szakvélemény alapján a szülő kérésére)

g) Tanulásmódszertan

A gimnáziumi 9. évfolyamon tanulásmódszertan foglalkozásokat tartunk heti egy órában.
Célkitűzések:
• A tanuláshoz való viszony áthangolása
• Tanulási szokások formálása, hatékony tanulási módszerek elsajátítása
• A tanuláshoz szükséges alapkészségek fejlesztése
• Személyiségépítés, önismeret fejlesztése

1.6.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Speciális beilleszkedési program:

A köznevelési törvény is lehetővé teszi, hogy a tanulócsoportok számának meghatározásánál figyelembe vegyük a mássággal bírók különleges érdekeit. Ezért az alacsony

csoportlétszámok, s a nevelő-oktató munkát segítő háttérszolgálatok munkájának erősítését tartjuk követendő útnak, továbbá azt, hogy ún. krízis-intervenciós ellátást tudjunk adni. Alapvetőnek fogadjuk el, hogy pedagógusaink a gyakorlatban ismerjék és alkalmazzák a reformpedagógiákban már elterjedt tanulásszervezési eljárásokat. A különböző, egyénre összeállított feladatlapok, a fejlesztő órák, a számítógép használata lehetővé teszi az átadandó anyag rendszerezését, összeállítását, s a tanulás egyéni üteme szerinti megjelenítést.
A fentiekkel összhangban a másság kezelésének megfelelő feltételrendszeréhez folyamatos team-munkában tanulunk egymástól és külsős szakemberek bevonásával. A hátrányos helyzetet megértő, a fiatalok elfogadására motivált pedagógusok, a fejlesztő és segítő munkát végző munkatársak tevékenységét külön megbeszéléseken koordináljuk, esetmegbeszélő csoportokat hoztunk létre a problémák leküzdésére.
A szakképzési követelményeken túl a munkára való felkészítés részének tartjuk a számítástechnikai, és a vállalkozói ismeretek oktatását.
A kamaszkorú diákokat oktató iskolák mindegyikének szüksége van a nevelési problémák egyéni megközelítésére, szakszerűen vállalkozó gondozási programra és annak folyamatos megvalósítására az oktatási-nevelési programmal párhuzamosan. Ezek a fiatalok a tankötelezettségi határon innen és túl elsősorban társadalmi beilleszkedési gondokkal küzdenek, mely életük nagy problémacsoportja és számos olyan elemet integrál, amelyek egymást erősítve tünet együttesként váltják ki antiszociális reakcióikat. A beilleszkedés optimális eredményességéhez szükséges, hogy a pedagógusoknak ismernie kell a reakciókat kiváltó okokat, elsősorban azért, hogy értelmes toleranciájuk következetes legyen, a gondozási feladatokat viszont szakembereknek kell tervezniük és az iskola egész közösségének összehangoltan megvalósítaniuk. A közösségbe illeszkedés súlyos, vagy kevésbé súlyos zavarait próbálja enyhíteni a heti egy osztályfőnöki óra. A beilleszkedést az iskolai mentálhigiéniás csoport próbálja koordinálni, feladatai közé tartozik hosszabb-rövidebb tréningek szervezése, a csoport tagjainak értő kiválasztása és a személyes konfliktuskezelés, ill. kapcsolatfenntartás minden egyes esetben felnőtt és gyerek, diák és tanár, avagy a tantestület tagjai között. A tanulás eredményességét kamaszkorban alapvetően befolyásolják a kommunikációs nehézségek, amelyek ebben az iskolatípusban rendkívül gyakoriak. Ennek okai a családban tanult kommunikációs szokásoktól a neurotikus eredetű beszédgátlásokig nagyon sokfélék lehetnek. Szakszerű kezelésük csak összehangolt és sokoldalú munkával oldható meg. Ez az a feladat, aminek minden tevékenységet át kell hatnia. A közismereti, a szakmai tananyag épp úgy bázisa ennek a munkának, mint a gondozási terület vagy a könyvtár. A szocializációs hiányosságok korrigálása közösségi ügy, és közösség erejével lehet megvalósítani. Nagyon aprólékos munka, mindenki feladata, és megoldatlanságától mindenki szenved. Ezúttal a gondozásért felelős szakember különleges feladata az iskola munkatársainak gondozása, konfliktusoldó esetmegbeszélések lebonyolítása.
A már korábban elemzett intellektuális, mentális hátrányok (az elvont gondolkodási készség, a műveleti készség kialakulatlansága, alsóbb szinten megrekedtsége, amelynek normális kialakulási ideje a 12-13. életév) szintén nem csak tanítási, tanórai feladat. Ezúttal is szükség van a tanárok gondozására, az esetmegbeszélő feladatok ellátására, szükség esetén a tanári módszerek e feladathoz igazítására.
A munkamotiváció és munkamorál hiánya - a tapasztalatok szerint - sajátos módon korrigálódik. A műhelyekben végzett munka önkifejező ereje, alkotó jellege nagyon gyors eredményeket hoz, ezért sokkal nagyobb gondot kell fordítani az értelmes tanulás örömének kialakítására, az eredmények azonnali, széleskörű, szöveges értékelésére. A hátrányok halmozottságának jelensége, tünet együttese a belőle következő súlyos viselkedési zavarok főképp a tanév elején gyakoriak az iskolában. Kezelésük egyéni bánásmódot igényel. Ezeknek a fiataloknak a “megszelídítése”, beillesztése az iskola rendjébe döntően gondozási feladat.

Nagyon fontos annak elfogadtatása az iskola munkatársaival, hogy a gondot okozó tanuló kizárása nem lehet az első megoldás. A feladat: megmenteni, és újra megmenteni, és csak a legsúlyosabb esetben választjuk a kizárást.

A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei

- ***Tanórai differenciálás heterogén csoportban*** Ez a terület - a sikeres integráció egyik feltételeként - az egyéni fejlődési különbségeknek, szükségleteknek megfelelő fejlesztés módszereit tartalmazza.
- ***Kooperatív tanulás*** A kooperatív tanulás alapelvei az együttnevelés szempontjából lehetőséget adnak a legfontosabb kompetenciák fejlesztésére.
- ***Tevékenységközpontú pedagógiák:*** A cél olyan módszertani és tanulásszervezési eljárások megismertetése, amelyek a hatékony együttnevelést szolgálják
- ***Multikulturális tartalmak, interkulturális nevelés****:* Ez a fejlesztés a pedagógusok saját önismeretének, önreflexiós készségeinek megerősítésére, a társadalmi előítéletek tudatosítására, azok csökkentésének lehetséges stratégiáira vonatkozó ismeretek bővítésére, az iskolai kultúra és környezet átalakítására irányul – a tanulók egyenlő lehetőségeinek és aktív részvételének biztosítása érdekében.
- ***Hatékony tanuló megismerési technikák és patronáló rendszerek****:* A cél a pedagógiai kompetencia erősítése a tanuló megismerési módszerek kreatív alkalmazásában - a pedagógiai megfigyelés, dokumentumelemzés, interjútechnikák és kérdőíves eljárások területén. Ezáltal lehetővé válik, hogy a pedagógusok mélyebben, és egyúttal előítélet-mentesen ismerjék meg a fiatalok viselkedését meghatározó tényezőket, valamint a tanulókra ható közvetlen környezeti jellemzőket.
- ***Projektpedagógia:*** A cél a projektpedagógia elméletének és gyakorlatának felhasználása, a kulcskompetenciák és személyiségjellemzők fejlesztése, valamint a projektmunkáknak heterogén csoportban történő megszervezése és lebonyolítása érdekében.

1.6.4 A sajátos nevelési igényű tanulók segítésének programja

A sajátos nevelési igény meghatározása*:* különleges bánásmód keretében sajátos nevelési igényű az a gyermek, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén a halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrumzavarral küzdő, pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl.: dyslexia, dyspraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hiperkinektikus vagy kóros aktivitászavar).
A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. A tanulók között fennálló - egyéni adottságokból és igényekből adódó - különbségeket iskolánk a helyi pedagógiai program kialakításakor figyelembe vette.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékosság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

•

A fejlesztő programunk, az integrációt segítő sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésére, nevelésére irányul. Nevelőtestületünk minden évben a munkaterv készítésekor felülvizsgálja, Pedagógiai Programunk mellékletében található.

1.6.4.1. A fejlesztő program tartalmi elemei

Általános célok:
A habilitációs, rehabilitációs ellátás formái:

- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését, oktatását intézményünk integrált oktatás keretében végzi. A tanórai oktatás során a pedagógusok figyelembe veszik azokat a területeket melyben speciális, könnyített vagy más jellegű feladatokkal kell megsegíteni a tanulási folyamatot., bevált oktatási forma a differenciált tanuásszervezés.
- A tanórai kereten kívül kiscsoportos vagy egyéni foglalkozások keretében történik fejlesztésük gyógypedagógusok irányításával. A tanulók vagy tanulócsoportok igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazásával.

Általános alapelvek:

Az életkori csoportok megtartása mellett a tanulóink egyéni haladási ütemához igazodó, önmagukhoz mért fejlődése a cél. Az egyéni fejlesztési terv készítése során elsősorban a szakértői határozat fejlesztési javaslatában előírt fejlesztési területeket, fejlesztési javasolt óraszámokat vetjük össze a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 6. melléklete alapján rehabilitációs órakerettel és az így meghatározott heti óraszámban a tanuló képességeinek megismerése után készítjük az egyénre szabott fejlesztési terveket, minden év októberéig.

Az „Irányelv" biztosítja, *hogy:*

- a fejlesztés megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést,
- a követelmények igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez,
- a tanulókat a nevelés-oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.
- kéthavonta történjen felülvizsgálat, a fejlesztés ütemtervéhez képest történt változásokról a tanuló, ha lehetséges szülő, pedagógusok, gyógypedagógus bevonásával. Ha szükséges a fejlesztési tervben korrekció is történhet. Elengedhetetlen a team munka.

Konkrét feladatok az SNI tanulók pedagógiai célú habilitációs/rehabilitációs ellátásakor

A SNI tanulók különleges gondozási igénye egy tulajdonság-együttes, mely az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki.
A habilitációs, rehabilitációs tevékenység során a következő közös célokat és feladatokat állítottuk össze:

- a meglévő ép funkciók erősítése és bevonása a hiányok pótlása érdekében
- a hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása
- a különféle funkciók egyensúlyának kialakítása
- a szükséges speciális eszközök elfogadtatása, használatuk megtanítása

- az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni kompetenciák kialakítása

A habilitációs, rehabilitációs ***tevékenységet meghatározó tényezők****:*

- a sérülés típusa, súlyossága
- a sérülés kialakulásának ideje
- a SNI tanuló életkora, állapota, műtétei, képességei, készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei
- a társadalmi integráció kívánalmai: egyéni életút, továbbtanulás, pályaválasztás, lehetőség szerint önálló életvitel.

1.6.4.2. Az együttnevelés

Az együttnevelés objektív tényezői

Napjainkban az integráció azt jelenti, hogy a SNI gyermekek beilleszkednek a többségi nevelési intézményeket látogató gyermekek, fiatalok közé. A törvény kimondja, 47.§. (1) hogy „ A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani".
Az együttnevelés sikeres megvalósítása érdekében iskolánk rendelkezik azokkal a tárgyi és személyi feltételekkel, amelyeket a törvény előír.
Az 1993-ban megszületett közoktatási törvény és annak módosításai, valamint az 1998. évi Esélyegyenlőségi törvényben rögzített körülményeket iskolánk biztosítja, melyek betartásával megvalósulhat a sikeres integráció.

Az együttnevelés szubjektív tényezői

A törvényi háttér megléte elengedhetetlen, de önmagában kevés, ennél sokkal nagyobb jelentőséggel bírnak ***a szubjektív tényezők.***

- Fontos az SNI ***tanuló beilleszkedése és együtthaladása a többi tanulóval,*** ezt segíti személyiségének formálását
- ***habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesítését, sérülésspecifikus módszerek alkalmazását, folyamatos értékelést, együttműködést a szakemberekkel.***

Helyzetkép:

- Iskolánkban jól működő munkakapcsolatot épített ki nemcsak a kerületi, de más kerületek Nevelési Tanácsadóival, Szakértői Bizottságokkal
- A mentál team segíti a gyógypedagógusok és a logopédus munkáját amennyiben szociális segítségre is van szükség
- Biztosítja a tárgyi feltételeket, praktikus és esztétikus környezetet biztosít.

Intézményünk vállalja:

Beszédfogyatékos tanulók megsegítését:

- beszédfejlődési elmaradás:(megkésett/akadályozott beszédfejlődés, diszfázia

- artikulációs zavar: (pöszeség, orrhangzósság),
- beszédritmus-zavar: (dadogás, hadarás),
- centrális zavar: (disarthria),
- hangképzési zavar: (diszfónia),
- parciális teljesítményzavar: (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia),
- beszédészlelési, megértési zavar.

Hallássérült tanulók megsegítését:

- önmaguk elfogadásának, reális énkép, önértékelés kialakításának segítése
- médiatudatosságra nevelés (az ismeretszerzésben fontos szerepe van a vizuális csatornának)
- összefüggések felismerése, szókincs és fogalmak bővítése, valamint társadalmi kapcsolatépítés és kapcsolattartás formáinak megismertetése
- tanulással kapcsolatos speciális igényeik, lehetőségeik feltárására építve történő egyénre szabott fejlesztés
- önálló tanulást segítő eszközök készségszintű használatának segítése
- kiemelt kompenzációs terület a mozgás, testedzés (sikerélményhez juttatás)
- lehető legnagyobb önállóság elérésének megsegítése
- a pedagógusközösség vállalja és segíti a gyermek beilleszkedését a közösségbe
- önálló ismeretszerzés igényének kialakítása (lehetőség szerint könyvtár)

Kulcskompetenciák fejlesztése:

- ***Anyanyelvi kommunikáció:***

    - beszédészlelés fejlesztése
    - szövegértő olvasás fejlesztése
    - konkrét tapasztalatokon alapuló szókincsfejlesztés
    - beszéd használata
    - írásbeli kifejezés fejlesztése
    - idegen nyelvi kommunikáció

- ***Matematikai kompetencia:***
    - matematikai fogalmak értelmezésének segítése
    - kiemelt jelentőségű a speciális szemléltetés, segédeszközök használata

- ***Természettudományos és technikai kompetencia:***

    - természetes folyamatok megértésének segítése, modellezés, tényleges cselekedtetés kísérletezés.

- ***Digitális kompetencia:***

    - kiemelt feladat a keresőprogramokkal való megismertetés, ajánlott a szabályos tízujjas gépírás elsajátítása
    - IKT használatának során felmerülő valós és virtuális kapcsolatok megkülönböztetésének oktatása, segítése

- ***Szociális és állampolgári kompetencia:***

    - individuális beállítódásuk, gondolkodásuk miatt fontos a közösségi beilleszkedés szabályaira nevelés

- ***Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia:***

    - Kellő figyelmet kell fordítani a sikerorientáltság, innovációs készség kialakítására

Enyhe fokban értelmi sérült tanulók a tanulásban akadályozott tanulók megsegítését:

- pszichés funkciók fejlesztése
- a megismerési módszerek fejlesztésése
- a szemléletes képi gondolkodás fejlesztése
- a tanulási szokások kialakítása- önálló tanulás

A pszichés fejlődés zavarai miatt nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók (részképességzavar) megsegítését

- dyszlexia,
- dyszortográfia,
- dyszkalkulia,
- dyszgráfia és dyszpraxia, mint a motoros képességek fejlõdési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása,
- a fentiek együttjárása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok;
- hiperaktivitás és figyelemzavar; továbbá
- a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzõk, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérõ fejlõdésében mutatkozik meg.

1.6.5 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók segítésének programja

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség meghatározása:
Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló (BTMn): az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a nevelési tanácsadó szakvéleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, vagy tanulási, esetlegesen magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített, vagy sajátos tendenciát mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek

Intézményünk vállalja:

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók megsegítését:
A köznevelési törvény lehetővé teszi, hogy a tanulócsoportok számának meghatározásánál figyelembe vegyük a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók különleges érdekeit.

A fiatalok helyzetének megértésére, elfogadására motivált pedagógusok, a fejlesztő és segítő munkát végző munkatársak tevékenységét külön megbeszéléseken koordináljuk, esetmegbeszélő csoportokat hoztunk létre a problémák leküzdésére.

Alapvetőnek fogadjuk el, hogy pedagógusaink a gyakorlatban ismerjék és alkalmazzák a reformpedagógiákban már elterjedt tanulásszervezési eljárásokat.

A tanórákon a nevelési tanácsadó által kiállított szakvéleményben leírt ajánlásokat figyelembe véve a tanulók differenciált oktatása folyik; egyénre szabottan összeállított feladatokkal, több felkészülési időt, tanulási segédeszközöket és további tanulási folyamatot segítő lehetőségeket biztosítunk a nehézségek leküzdése céljából.

1.6.6 A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulókra vonatkozó pedagógiai tevékenység

Az iskolánkba érkező diákok problémáik szerint jellemző csoportokba oszthatók, amely problémákkal már a nevelőmunka elején számolni kell, főképp azért, hogy időben segíteni tudjunk, hogy ne növeljük tovább esetleges gondjaikat, hogy el ne romoljon az alakuló kapcsolat. A diagnosztizálás természetesen nem oldható meg mindjárt az első napokban amolyan méréssel, kikérdezéssel, mert csak növelnénk sérelmeik sorát.
Az iskola minden nevelési feladatot végző munkatársának korábbi tapasztalatokból tudnia kell, hogy milyen típusú problémái lehetnek közvetlen neveltjének, de azok felismerése csak a csöndes és észrevétlen segítségnyújtás szintjén jelenhet meg munkájában. Tanuló és nevelő között csak akkor válhat nyilvánvalóvá a megoldásra váró, és mást nem sértő gond, ha a tanuló kér segítséget, ha maga mondja meg. Az osztályközösség és az iskola nyilvánossága elé pedig még ritkábban vihető, csak akkor, ha azt a diák kéri, ha az elengedhetetlen a megoldáshoz. A diák személyes problémájának nyilvánosságra hozása semmiképp se lehet büntetés, se védelem eszköze. A személyiségi jogok védelme az iskola pedagógiai munkájának egyik legfontosabb alapelve.
A fentiek figyelembe vételével is nagyon fontos, hogy tudjuk általánosságban, milyen típusú problémák motiválják tanítványaink cselekedeteit, milyen gondokkal küzdenek, mihez kell számukra - néha észrevétlenül - segítséget adnunk.
A tanulók tipikusnak tekinthető személyes gondjai korábbi tapasztalatok alapján:
- szociális hátrányok, szegénység
- szeretethiány, az érzelmi kiszolgáltatottság
- a csonkacsalád szindrómák
- a mostoha szülő (élettárs) szindrómák
- alkohol szindrómák
- nevelőotthoni szindrómák
- családi zsarnokság, “túlzott szigorúság” következményei
- korábbi iskolai élmények káros hatása
- kisebbségi, “roma” problémák
- egykori büntetettek, részben gyógyult narkósok
- egészségi vagy más objektív hátránnyal küzdők gondjai.

A szociális hátrányok kiküszöbölésére az alábbi szolgáltatásokat nyújtja az iskola:
- ***Gyermekétkeztetés:***

Az iskola tanulóinak étkezése a törvényi szabályozás keretein belül.
- ***Mentálhigiénés ellátás:***

Gyermekvédelmi feladatokra képzett szakember vagy szakemberek tartják a kapcsolatot a gyermek-és ifjúságvédelemmel foglalkozó külső szervezetekkel, hívják fel a figyelmet a veszélyeztetett helyzetben levő fiatalokra, és kezdik el gondozásukat. Pszichológiai tanácsadás.

- Egészségügyi ellátás:

Amennyiben az iskolának van szerződése van iskolaorvossal, aki rendszeres szűrővizsgálatot végez, szakrendelésre szükség esetén beutal. M unkáját főállású védőnő segíti. Az iskolaorvos és a védőnő egészségügyi tanácsadást végez, és segítséget adnak a felmerülő problémák szakorvosi megoldásához. Nagyon fontos hogy a diákok, ha gondjuk van, bátran forduljanak hozzájuk. A védőnő és az iskolaorvos munkája az iskolában folyó mentálhigiénés Gondozás része, a gyermekvédelmi felelős feladataihoz kapcsolódva.

- Tankönyv kiegészítő támogatás: - a törvényi szabályozás keretein belül.

- Kapcsolattartás a szülőkkel

A szülők tájékoztatása a különféle igénybe vehető kedvezményekről- szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon. Szükség szerint a gyermekvédelmi felelős, osztályfőnökök segítséget nyújtanak az igénylések kivitelezésében.

- Diáksport támogatása (a törvényi szabályozás keretein belül).

- Kapcsolattartás a nevelési tanácsadókkal, szakszolgálatokkal, szakértői bizottságokkal

- Konzultációs-kisebbségi foglalkozások, közösségi projektek
- Helyi, regionális, országos pályázatokon való részvétel;
- Támogatások igénylése;
- A tanév kezdetekor azon pénzügyi lehetőségeinek számbavétele, amelyek felhasználhatók a hátrányos helyzetű tanulók támogatására;
- Drogmegelőzési programok;
- Pályaorientációs tevékenység.

1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Törvényi háttér: 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről45.§-46.§, 48.§

Az intézmény tanulói diákképviselettel diákönkormányzatot alakítanak.
A diákönkormányzat az iskola nevelési-oktatási célkitűzéseinek megvalósítását az élet-kori sajátosságok fegyelembevételével, sajátos eszközökkel, a tanulói aktivitás és öntevékenység fejlesztésével segíti.
A diákönkormányzat éves munkaterv alapján dolgozik. Tevékenysége során törekszik a tanulmányi munka fejlesztésére, közreműködik a színvonalas kulturális- és sportélet megszervezésében és a tanulóközösség érdekképviseletében, gyakorolja a tanulóközösség és saját jogosítványait.
A diákönkormányzat vezetője beszámolási kötelezettséggel tartozik a végzett munkáról az őt megválasztó közösségnek, tájékoztatási kötelezettsége van iskolavezetés és nevelő-testület felé.
A diákönkormányzat tisztségviselői:
a) Diákvezetők: diák elnök
b) Felnőtt segítők, vezetők: önkormányzat vezetője;

A diákvezető véleményét, javaslatát, észrevételeit a felnőtt vezető továbbítja a nevelőtes-tülethez.
A diákönkormányzat működése
A Diákönkormányzat havonta tart megbeszélést a soros feladatokról.
Döntési joga van:

• a diákság közösségi életének tervezésében, szervezésében, ellenőrzésében és értékelésében.

Véleményezési joga van
• a házirend kialakításában,
• az SZMSZ diákokat érintő kérdéseiben,
• a tanulók fegyelmi és jutalmazási szabályzatának kialakításában.
• a tanév rendjének meghatározásában;
• a szabadidős, tanórán kívüli programok szervezésében, lebonyolításában;
• meghirdetett versenyek, pályázatok értékelésben;
• a tanulók kitüntetésében, jutalmazásában, büntetésében;

Javaslattevő joga van
• minden, a diákok jogait és kötelességeit érintő kérdésekben.

A diákönkormányzat feladata és jogköre néhány területen az ellenőrzés és értékelés is.
Ezek a következők:
• tanulói ügyelet
• védnökségi munka
• osztályönkormányzatok tevékenysége.

1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

A tanuló személyiségének fejlesztése egyrészt a család (szülő), másrészt az iskola (pedagógus) feladata. Könnyen belátható, hogy ez a személyiségfejlesztő tevékenység akkor lesz eredményes, ha a feladatot végző család és iskola között összeegyeztetett, összehangolt a feladatvégzés, és keresni kell az iskolánkra legjellemzőbb megvalósítható együttműködési formákat.

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákön-kormányzat vezetőségének ülésén keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztály-főnöki órákon.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az osztályfőnök és a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban közölhetik az iskola igazgatójával, a nevelőkkel, vagy a nevelőtestülettel.
- A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják.

Az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten tájékoztatja a szülőket.

1.8.1. A szülők nevelőmunkát segítő együttműködési formái

a.) Aktív részvétel az iskolai rendezvényeken
- Tanévnyitó
- Tanévzáró

- Tolerancia napja
- Sportnap
- Iskolai ünnepségek

b.) Őszinte véleménynyilvánítási lehetőségek
- Szülők részére összeállított kérdőív
- Tanári fogadóórák
- Osztályok szülői értekezletei
- SZMK ülések

c.) Szponzori segítségnyújtási lehetőségek
- a Pályakezdő Fiatalok Esély Alapítványa támogatása
- az adó 1%-nak DSE-be történő irányítása
- iskolánk támogatása törvényi lehetőségek szerint a gazdálkodó szervezetek által

1.8.2 Az iskola (a pedagógus) gyermeknevelését segítő együttműködési formái

a.) Rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról
- ellenőrző útján
- telefonértesítés
- fogadóóra (előre egyeztetett időben)
- szülői értekezleten
- családlátogatáson (szükség szerint)
- iskolai honlap
- digitális napló

b.) Előadások szervezése
- pszichológus
- egészségügyi szakember
- rendőrségi szakember részvételével

c.) Pályaválasztási tanácsadás
- továbbtanulási lehetőségek megteremtése, a life-on-learningre való felkészítés

d.) Tanulmányi kirándulások
- szülők, tanulók bevonása a tanulmányutak szervezésébe, lebonyolításába az osztályfőnök és gyakorlati oktatásvezető közreműködésével
- kirándulások, túrák szervezése

e.) A pedagógus személyes példamutatása gyermek helyes neveléséhez

1.8.3. Az iskola és a tanulók együttműködése

a) tanulói jogok és kötelezettségek

-a tanulónak joga van hozzájutni jogai gyakorlásához szükséges információkhoz

- a tanuló jogai gyakorlása során véleményt nyilváníthat, javaslatot tehet személyesen, a DÖK-ön keresztül, diákközgyűlések alkalmával, kérdéseivel fordulhat bármelyik pedagógushoz, a DÖK-höz, az iskola vezetőjéhez szóban és írásban egyaránt
- jogosult az egészségügyi ellátás igénybevételére
- rendeltetésének megfelelően használhatja az iskola helyiségeit, sport- és szabadidő létesítményeit, berendezési tárgyait, felszereléseit
- részt vehet az iskola kulturális, sport- és diákköri munkájában, versenyein, pályázatain
- joga van- amennyiben indokolt – szociális támogatásra
- kiemelkedő tanulmányi munkájáért, közösségi tevékenységéért elismerésben, jutalomban részesülhet
- kifejezésre juttathatja vallási, világnézeti, politikai meggyőződését, etnikai vagy nemzetiségi önazonosságát, elvárhatja ezek mások által való tiszteletben tartását, feltéve, ha az nem jogszabálysértő, illetve ez nem sérti mások ugyanezen jogait
- a tanuló köteles tiszteletben tartani tanárai, az iskola alkalmazottai és tanulótársai emberi méltóságát és jogait
- kötelessége megőrizni és gondosan kezelni a rá bízott eszközöket, iskolai létesítményeket
- köteles részt venni az iskolai foglalkozásokon
köteles megtartani az iskola rendjét, a házirend előírásait
- kötelessége óvni saját és társai testi épségét, egészségét, elsajátítani az egészséget, biztonságot védő ismereteket, haladéktalanul jelenteni, ha saját maga vagy társai veszélyeztetett helyzetbe kerülnek vagy megsérülnek

b) tanulói érdekképviselet: Diákönkormányzat

-A tanulók, tanulóközösségek a tanulók érdekeinek képviseletére diákönkormányzatot hoznak létre. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
-A diákönkormányzat munkáját a nevelőtestület által megválasztott pedagógus személy segíti, aki – az önkormányzat megbízása alapján – eljárhat a diákönkormányzat képviseletében is.
-A diákönkormányzat – a nevelőtestület véleményének kikérésével – dönt saját működéséről, a működéshez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról, egy tanítás nélküli munkanap programjáról és hatáskörei gyakorlásáról.
- Egyetértési jogot gyakorol a tanulókat érintő következő kérdésekben:
    - jogszabályban meghatározott ügyekben az iskolai Szervezeti és Működési Szabályzat elfogadásakor és módosításakor
    - a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározásakor
    - az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor
    - a házirend elfogadásakor és módosításakor

A jogkörök értelmezését és a konkrét tevékenységi formákat a diákönkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.
-A diákönkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el és a nevelőtestület nevében az iskola igazgatója hagyja jóvá.
-A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használja az iskola helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem korlátozza az iskola működését.

1.8.4. Az intézmény partneri kapcsolattartásának formái

- Kapcsolat a fenntartó Baptista Szeretetszolgálattal és annak intézményeivel
- A Baptista Szeretetszolgálat Gazdasági igazgatóságával kapcsolatban az igazgató áll.
- Intézményszintű kapcsolattartás a fenntartó iskolái között (versenyek értekezletek, pályázatok)

- Kapcsolat Baptista gyülekezetekkel

Kapcsolattartás más iskolákkal, egyéb szakmai kapcsolatok

Iskolai kapcsolatok

- A gyermekjóléti szolgálattal és gyermekvédelmi intézményekkel a gyermekvédelmi felelős, osztályfőnökök tartják a kapcsolatot.
- Nevelési tanácsadókkal, szakértői bizottságokkal a gyógypedagógus és a fejlesztőpedagógus tartja a kapcsolatot.
- ÁNTSZ
- Vörös Kereszt
- BRFK Fiatalokat Védő Csoport
- ifjúsági szervezetek – versenyek, közös programok
- Emberbarát Nonprofit Szervezet
- MEGÁLLÓ- csoport
- Fogorvosi ellátás

Egyéb szakmai kapcsolatok

- A gimnázium szakmai kapcsolatot ápol a fővárosi és országos szakmai szervezetekkel
- Területi általános iskolák, szakiskolák és gimnáziumok – nyílt napok
- Gimnáziumok Országos Szövetsége

1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata, az alkalmassági vizsga szabályai

Törvényi háttér:
20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64.§-74.§

1.9.1. A vizsgaszabályzat hatálya, célja

1.9.1.1 A vizsgaszabályzat célja

Vizsgaszabályzatunk célja a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 64.§-74.§ foglalt felhatalmazás alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.
A fenti jogszabály alapján

- A tanulmányok alatti vizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni
- ha a vizsgát az iskola szervezi, a vizsgabizottság az iskola pedagógusaiból áll
- tartalmazza a követelményeit
- részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati),
- az értékelés rendjét (a nevelőtestület a helyi tanterv alapján határozza meg, és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza)
- A tanulmányok alatti vizsga – ha azt az iskola szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató bízza meg.

1.9.1.2 A vizsgaszabályzat hatálya

Az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgák

A tanulmányok alatti vizsgák fajtáit a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 64.§-a sorolja fel.
A tanulmányok alatti vizsgák eljárási szabályait a Rendelet 9. számú melléklete tartalmazza.

- osztályozóvizsgák
- javítóvizsgák
- különbözeti vizsgák
- pótló vizsgák

Osztályozóvizsga

A felsőbb évfolyamba lépéshez szükséges osztályzatai megállapításához, vagy egy adott tantárgyból az osztályzat megszerzéséhez a tanulók osztályozóvizsgát kell tennie, ha

- előrehozott érettségire kíván jelentkezni, de még nem teljesítette az adott tantárgy tanulmányi vizsgakövetelményeit; nem szerezte meg a helyi tantervben előírt osztályzatot.
- külföldi tartózkodás, magántanulói státusz, illetve egyéb ok miatt az igazgató engedélyezte számára az osztályozóvizsga letételét;
- a jogszabályban megengedett időnél többet mulasztott, nem volt érdemjeggyel értékelhető, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet; (összesen 250 órát meghaladó hiányzás, a hiányzás meghaladja az éves óraszám 30%-át, elméleti és szakmai órák 20-20%-t)

A 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 51.§ (8) bekezdése alapján:
„A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan **mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást**, és az iskola eleget tett az értesítési kötelezettségének. Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait **évfolyamismétléssel folytathatja**. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie. „

Az osztályozóvizsga eljárásrendje:

- Az osztályozóvizsga időpontját az igazgató jelöli ki. Egy tanévben az osztályozó vizsgát három alkalommal szervezi az iskola:
  - 1. félév végén
  - áprilisban
  - 2. félév végén
- A vizsga pontos napjáról a vizsgázót, illetve a szülőt minimum két héttel értesítjük.
- Egy vizsgaidőszakban legfeljebb három évfolyam tananyagából tehető osztályozóvizsga.
- Az osztályozóvizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet.
- Az osztályozóvizsga követelményeit az iskola nevelőtestülete határozza meg, melyről a tanuló tájékoztatást kap.
- Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak abban az esetben is, ha előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni olyan tantárgyból, amelynek a tanítása az Intézmény helyi tanterve szerint csak magasabb évfolyamon fejeződik be. Ilyenkor a hiányzó év/évek tananyagából kell az írásbeli érettségi vizsgák megkezdéséig osztályozó vizsgát tennie. A szaktanárok az igazgatóval együtt döntve adják meg az engedélyt, figyelembe véve az adott tanuló tanulmányi és szaktantárgyi teljesítményét. A

jelentkezési határidő: január 10. A döntés az első félévi osztályozó értekezlete után történik és arról a tanulót január végéig értesítjük.
- Az osztályozóvizsga helye az iskola, amellyel a tanulónak tanulói jogviszonya van. Indokolt esetben a tanuló más iskolában is jelentkezhet a vizsga letételére. Erre az engedélyt az igazgató adja.
- Az osztályozóvizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.
- Az osztályozóvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni.
- A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a megfelelő záradékkal be kell vezetnie az osztályfőnöknek.
- Az eredményhirdetés az osztályozóvizsga jegyzőkönyvének átadásával történik, legkésőbb az utolsó vizsgát követő 2. napon.
- A tanulónak év végén az egész év tananyagából kell vizsgáznia, ha a félévi vizsgajegye elégtelen volt, illetve a félévi vizsgán nem jelent meg.
- A tanítási év végén osztályozatlan tanuló csak akkor tehet osztályozó vizsgát, ha a nevelőtestület engedélyezi. Ha a szabályosan megtartott javítóvizsgája elégtelen, tanévet kell ismételnie.
-

(7) Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen

a) az Nkt. 5. § (1) bekezdés b)–c) pontjában meghatározott pedagógiai szakaszban a kétszázötven tanítási órát,

b) az Nkt. 5. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában az elméleti tanítási órák húsz százalékát,

c) a közoktatási törvény 27. § (2) bekezdésében meghatározott, a kötelező óra legfeljebb ötven százalékában folyó pályaorientáció, gyakorlati oktatás, szakmai alapozó elméleti és gyakorlati oktatás, valamint – az Országos Képzési Jegyzék szerinti – elméleti és gyakorlati szakmacsoportos alapozó oktatás tanítási óráinak húsz-húsz százalékát,

d) a közoktatási törvény 29. § (1) bekezdésében meghatározott, a kilencedik évfolyamtól kezdődően a Nat-ban meghatározott szakmai orientáció, a tizenegyedik évfolyamtól kezdődően – az Országos Képzési Jegyzék szerinti – elméleti és gyakorlati szakmacsoportos alapozó oktatás tanítási óráinak húsz-húsz százalékát,

e) alapfokú művészeti iskolában a tanítási órák egyharmadát,

f) egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja,
és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

Az osztályozóvizsga többletmunkát kíván, és semmilyen körülmények között nem ad felmentést más tantárgyak óráira való felkészülés alól.

Javítóvizsga
Javítóvizsgát tehet az a tanuló, aki :

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,

- vagy az osztályozóvizsgán megbukott,
- vagy ha a vizsgázó az írásbeli osztályozó,- illetve különbözeti vizsgáról neki felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.
- A javítóvizsgával kapcsolatosan az alábbiak szerint kell eljárni:
- A javítóvizsga helye az iskola, amellyel a tanulónak tanulói jogviszonya van.
- A javítóvizsgára utasított tanuló az igazgató által megállapított napon javítóvizsgát tehet.
- A javítóvizsga idejéről az igazgató a tanulót és annak szüleit írásban értesíti.
- A javítóvizsga követelményeiről a tanuló tájékoztatást kap.
- A javítóvizsga indokolatlan elmulasztása osztályismétlést jelent.
- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja.
- Ha a tanuló vizsgája sikertelen, az adott osztály megismétlésével folytathatja tanulmányait.
- A javítóvizsgán nyújtott tanulói teljesítmény értékelése az adott tantárgy munkaközösség által elfogadott értékelési rendszere szerint történik.
- A javítóvizsga nem ismételhető meg.
- A javítóvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni.
- A javítóvizsga eredményét az osztályfőnök írja be a törzskönyvbe és a bizonyítványba.
- Az eredményhirdetés a bizonyítvány kiosztásával történik, legkésőbb az utolsó vizsgát követő napon.

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgákra tanévenként legalább kettő vizsgaidőszakot kell kijelölni.
Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az Intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az Intézmény a megkezdeni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétel a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.
A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az Intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

Pótló vizsga

Abban az esetben, ha a tanuló **önhibáján kívül** nem tudja teljesíteni az osztályozóvizsga vagy a vele azonos módon lebonyolított különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből pótló vizsgát tehet.
A tanulmányok alatti vizsgák lebonyolításakor figyelemmel kell lenni a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64.§-74.§.rendelkezéseire.

Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A köznevelési törvény 46.§ (6) bekezdés m pontja a tanuló alapvető jogaként mondja ki, hogy tanulmányai során tehet az Intézménytől, annak pedagógusaitól független tanulmányok alatti vizsgát, amely osztályozóvizsga és javítóvizsga lehet.
A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát az Oktatási Hivatal szervezi.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője aláírásával – a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző harmincadik napig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozó vizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő három napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.
A tanuló amennyiben a tanév végén valamely tantárgyból / tantárgyakból megbukott, s javítóvizsgát tehet, a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse le.
Akkor is, ha a tanuló független vizsgabizottság előtt ad számot tudásáról, magasabb évfolyamra jutásáról – a vizsgabizottság által adott osztályzat figyelembevételével – az Intézmény dönt.

1.9.1.3 A vizsgák szabályozása a gimnáziumban

a) A tanulmányok megkezdése előtti vizsgák
Felvételi vizsga

A Gimnáziumba való bekerülés a tanulmányi eredmények, a központilag kiadott egységes, kompetenciaalapú feladatlapokkal megszervezett írásbeli vizsga és a szóbeli meghallgatás eredménye.
A szóbeli meghallgatás jelenleg két részből áll:
a) motivációt és kompetenciákat mérő kérdőív kitöltése
b) szóbeli meghallgatás

A szóbeli beszélgetés időtartama kb. 15 perc, kiindulópontja egy vagy több kép, illetve egy szöveg. A felvételi e részére külön készülni nem kell és nem is lehet, ugyanis nem lexikális ismereteket kérünk számon. Az értékelésben különös figyelmet fordítunk az értő szövegolvasásra, az önálló véleményformálásra, a problémamegoldó képességre és a kommunikációs készségekre.
Nyelvi szintfelmérő vizsga
A nyelvi csoportokba való besorolás tudásszint alapján történik, amelyet nyelvi szintfelmérő vizsgán mérünk. A vizsga a kilencedik évfolyam megkezdése előtt történik.

b) A tanulmányok alatti vizsgák

A Gimnázium helyi tanterv értékelése szabályozza a tantárgyi vizsgák rendjét.

Osztályozóvizsga
Osztályozó vizsgát tehet:
• ha felmentést kapott a tanórai foglalkozások alól;
• ha tanulmányi kötelezettségeinek az előírtnál rövidebb idő alatt tesz eleget;
• igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen eléri a 250 órát, és igazolatlan mulasztásainak száma nem haladja meg igazolt mulasztásainak számát.
• egy vagy több tantárgyból a mulasztása eléri az éves óraszám 30%-át.
• ha felkészültségről független vizsgabizottság előtt ad számot.

Az osztályozó vizsga időpontját az igazgató jelöli ki.
Az osztályozóvizsga előírásai:
• Az osztályozó vizsgát 3 tagú bizottság előtt kell tenni.
• Az osztályozó vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni;
• Az osztályozóvizsgákat a tanítási év utolsó napjáig meg kell szervezni.

• A sikertelen osztályozóvizsgát a tanuló a javítóvizsgán a továbbhaladás érdekében kijavíthatja.
• Jellegétől függően írásbeli, szóbeli illetve gyakorlati részből áll.
• Az osztályzatot a bizottság állapítja meg.

Javítóvizsga
Javítóvizsgát az a tanuló tehet, aki 9 - 12. évfolyamon, a tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott;
A javítóvizsgák előírásai:
• A javítóvizsgát az iskola pedagógusaiból alakított legalább 3 tagú bizottság előtt kell tenni.
• A javítóvizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni;
• A javítóvizsga időpontja: augusztus 15- 31-ig terjedhet.
• Az időpontjáról és helyéről a tanulót illetve a szülőt értesíteni kell;
• A javítóvizsga eredményét az osztályfőnök írja be az törzskönyvbe és a bizonyítványba, a záradékot az osztályfőnök és az igazgató írja alá;
• A javítóvizsga helye az iskola, ahonnan a tanulót javítóvizsgára utasították. Amennyiben más helységbe költözik, új iskolájában is tehet javítóvizsgát. A vizsga eredményét az iskolatávozási bizonyítványon jelzi a vizsgáztató iskola;
• A javítóvizsga nem ismételhető;
• Azt a tanulót, aki az osztályozó, ill. javítóvizsgán nem jelent meg, úgy kell tekinteni, mintha sikertelen vizsgát tett volna.

A „kisérettségi" vizsga
Az érettségire felkészítő szakasz keretében két alkalommal szervezünk úgynevezett „kisérettségi" vizsgákat:
• a 11. és a 12. évfolyamon a nevelőtestület által meghatározott időpontban, az addig tanult ismeretanyagból;
A „kisérettségi" vizsga eredményei egy trimeszter eredményével egyenértékűek.

1.9.1.4. Alkalmassági vizsga

A szakképesítésért felelős miniszter által meghatározott szakmai követelmények alapján az iskolaorvos és az iskolai védőnő végzi el.

1.10 A felvétel , a tanuló átvételének szabályai, a felvételi vizsga követelményei

Törvényi háttér:
2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről 31.§, 49-52.§
20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 23.§(3)-(8),(10), 26.§,27§,28.§,50.§ (4),(5)
Szakképzési törvény 21-24.§

Iskolai rendszerű szakképzésbe csak olyan tanulót lehet felvenni, aki megfelel az adott szakképesítésre a szakmai és vizsgakövetelményben előírt egészségügyi alkalmassági, továbbá a pályaalkalmassági követelményeknek.

1.10.1 A tanulók felvétele, a szakiskolai (szakközépiskola), szakközépiskolai (szakgimnázium) és a szakképzési évfolyamokra

A Szakképzési törvény 23.§(1)A nemzeti köznevelésről szóló törvény szerint folyó szakiskolai képzésbe alapfokú iskolai végzettséggel vagy a nemzeti köznevelésről szóló törvényben szabályozott Köznevelési Hídprogram elvégzésével lehet bekapcsolódni.

A középiskolai – szakiskolai, szakközépiskolai, szakképzés - tanulmányok megkezdésének alapfeltétele a sikeres felvételi vizsga.
A jelentkezőknek az egységes követelmények szerint szervezett időpontig motivációs beszélgetésen kell megjelennie. Beszámítjuk a központi írásbeli vizsgákon elért eredményeket a szakközépiskola és a gimnáziumi felvételiknél.

Intézményünkben nem tartunk központi írásbeli felvételi vizsgát. A tanulók felvételét az általános iskolai eredmények alapján és a felvételi elbeszélgetéseken elhangzottak alapján állapítjuk meg

A „Motivációs beszélgetés"
A Felvételi Bizottság a tanulók legfontosabb személyiségjegyeit, érzelmi világát, kommunikációs készségét, viselkedéskultúráját vizsgálja.

A jelentkező tanulók elbírálásának szempontjai és arányai
A teljesítmény értékelésének módja:
Az általános iskolai eredmények közül a 7. osztályos év végi osztályzatokat valamint a 8-os félévi eredményeket vesszük figyelembe. A következő tantárgyak eredményeit kiemelten kezeljük: magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv.
A rangsorolás során az azonos összesített eredményt elérő tanulók közül előnyben részesítjük a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat, ezt követően azokat a jelentkezőket, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában a tartózkodási helye az iskola székhelyének településén található, vagy akinek különleges helyzete ezt indokolja.

A tanulók elbírálásánál figyelembe kell venni az általános iskolai tanulmányi eredményeket, a központi felvételi vizsga írásbeli eredményét és a jelentkező szóbeli teljesítményét.
A „Felvételi Bizottság" tagjai

A szóbeli meghallgatást az Intézmény igazgatója által kijelölt három tagú bizottság végzi, egységes pontozási elvek alapján. A bizottság munkájában részt vehet a Diákönkormányzat képviselője is.

Besorolás az egyes csoportokba

A szóbeli meghallgatást követően a felvételi lapon bejelölt tagozatkódnak megfelelő csoportokba kerülnek a tanulók. A több kódot feltüntető tanulók esetében a személyes elbeszélgetés, motiváltság megállapítása után kerülnek be a tanulók az egyes csoportokba.

1.10.2 A tanulók felvétele a gimnázium 9. évfolyamára

2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről alapján a következőképpen dönt:

Általános, felvételi eljárás keretében: a központilag kiadott jelentkezési lapon jelentkezhet a tanuló. Egy jelentkezési lapon az iskola több tagozata is megjelölhető.

Felvételi:

Az iskola igazgatója az általános iskolában elért eredmények, a központi írásbeli eredmények és a szóbeli elbeszélgetés eredménye alapján felvételi rangsort készít. A nevelőtestület véleményének kikérése után meghatározza a felvételre javasolt és az elutasított tanulók névsorát.
A nevelőtestület meghallgatása után az igazgató a közoktatási törvény előírásai szerint meghatározza a felvehető létszámot.
A fenti eljárás végén a Felvételi Központ az iskolának megküldi a felvehető tanulók névsorát. Az iskola határozatban értesíti a tanulókat és az általános iskolát a felvételről vagy az elutasításról.
Rendkívüli felvételi eljárás a következő tanév első napjáig tart. A felvételi kérelem alapján a rendkívüli felvételi eljárásban az igazgató dönt a tanulók év végi bizonyítványa, és a férőhelyek alapján.

1.10.3 A tanulók átvétele a szakiskolai, szakközépiskolai, szakképzésre

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 7.§ aj
2011. évi CLXXXVII. törvény – a szakképzésről

A szakközépiskolába történő átvétellel kapcsolatban a *2011. évi CLXXXVII. törvény – a* szakképzésről a 24. § 2-4. pontja rendelkezik, melyek szerint

(2) A szakközépiskola tanulója a nemzeti köznevelésről szóló törvény átvételre és felvételre vonatkozó rendelkezései szerint folytathatja tanulmányait másik szakiskola vagy középiskola megfelelő évfolyamán. A szakiskolai végzettséggel rendelkező tanulót kérésére a szakközépiskola tizedik évfolyamára kell felvenni, ha a 22. § (1) bekezdése szerinti követelményeket teljesítette. Amennyiben a tanuló a négy kötelező közismereti érettségi vizsgatárgyból érettségi vizsgát tesz, a szakiskolában szerzett államilag elismert szakképesítést a tanuló kérésére középszintű szakmai érettségi vizsgának kell elismerni.

(3) A szakközépiskolai végzettséggel rendelkező tanuló - közismereti tanulmányainak és teljesített szakmai követelménymoduljainak beszámításával - folytathatja tanulmányait olyan kétéves középiskolai képzésben, amely legalább négy kötelező közismereti érettségi vizsgatárgyból készít fel érettségire. A képzés követelményeinek teljesítése egyenértékű a középiskola befejező évfolyamának elvégzésével.

(4) A szakközépiskolai végzettséggel rendelkező tanuló - (3) bekezdés szerinti - kétéves, érettségire történő középiskolai felkészítését a szakközépiskola tizenegyedik-tizenkettedik évfolyamán kell megszervezni azzal, hogy a szakközépiskola a tanulót a kötelező közismereti érettségi vizsgatárgyakra a közismereti kerettantervben a szakközépiskola kilencedik-tizenkettedik évfolyamára előírtak szerint készíti fel.

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgákra tanévenként legalább kettő vizsgaidőszakot kell kijelölni.
Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az Intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az Intézmény a megkezdeni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétel a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az Intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

1.10.4 A tanulók átvétele a gimnáziumba

Tanulók átvételéről az igazgató dönt. Tanuló átvételére a tanév közben abban az esetben van lehetőség, ha a Nemzeti Köznevelési törvényben előírt létszámok lehetőséget biztosítanak erre.
Az átvételhez a tanuló év végi vagy félévi bizonyítványát illetve az adott tanévben a jelentkezés időpontjáig szerzett jegyeit be kell mutatni. Kiskorú tanuló átvételét szülő és tanuló együtt kérheti írásban.
Különböző iskolatípusokból történő átvétel különbözeti vizsga letételéhez kötött, abban az esetben, ha van olyan tantárgy, amelyet a tanuló nem, vagy kevesebb óraszámban tanult a korábbi iskolájában. A különbözeti vizsgát egy hónapon belül köteles a tanuló letenni. Indokolt esetben az igazgató hosszabb felkészülési időt is engedélyezhet.
Az átvételt az igazgató helyhiány miatt azonnal megtagadhatja.

Az előzetes tanulmányokról szóló beszámítási kérelmet, a megfelelő igazolások bemutatásával együtt az iskola igazgatójához kell benyújtani.
A beszámítható előzetes tanulmányokról az iskola igazgatója határozattal dönt.
Az iskola igazgatójának döntése ellen a kormányhivatalhoz lehet fellebbezést benyújtani.

Tanulói jogviszony megszűnése:
A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 50.§ (4) bekezdése alapján „ A tanköteles tanuló kivételével megszűnik a tanulói jogviszonya annak, aki egy tanítási éven belül igazolatlanul harminc tanítási óránál többet mulaszt, feltéve hogy az iskola a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt legalább két alkalommal, írásban figyelmeztette az igazolatlan mulasztás következményeire. A gyakorlati képzés esetén az igazolatlan mulasztás jogkövetkezményeire a szakképzésről szóló törvény vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni. A tanulói jogviszony megszűnéséről az iskola írásban értesíti a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt, továbbá minden esetben a tanuló állandó lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes regionális egészségbiztosítási pénztárat.

1.10.5. A tanulói jogviszony, átjárhatóság, az átvétel szabályai

Iskolánkba a gyermekek felvételi tájékozódás után nyernek felvételt. Ezen a tájékozódó beszélgetésen a gyermekekkel az iskolapszichológus foglakozik először, rajzteszteket vesz fel. Közben az igazgató a szülőtől tájékozódik a gyermek, otthoni, óvodai és iskolai előéletére vonatkozóan. Majd ezzel egy időben az iskola gyógypedagógusai a gyermek tantárgyi tudását mérik fel. A vizsgálatok tükrében születik meg a döntés a felvételről.
A tanulói jogviszony létesítése:

A., Belépés az iskola, induló évfolyamaira:

1. osztályba:

A belépés feltételei:

- a gyermek az adott év augusztus 31. napjáig töltse be 6. életévét,
- szellemileg, egészségügyi szempontból legyen iskolaérett,

- a szülő kötelezettségvállalása: tudomásul veszi az iskola pedagógiai programjából a tanulókra, szülőkre vonatkozó kötelezettségeket.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát,
- a szülő személyi igazolványát,
- a gyermek lakcímkártyáját,
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást,
- a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával,
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét,

2- 8. osztályba:

- tanköteles korút a tanév folyamán bármikor felveszünk,
- a Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottsági Tagintézményének érvényes szakvéleménye szükséges s sajátos nevelési igényű tanulók felvételénél:
- a tanuló anyakönyvi kivonatát;
- a szülő személyi igazolványát;
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

A tanulók átvételéről a szülő kérésének, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az igazgató dönt.

B., A tanulók kiválasztásának elvei és módja:

- az iskola első évfolyamára jelentkező gyerekeknek a beiratkozáskor meg kell jelenniük szüleikkel, a megfelelő okmányok birtokában,
- a gyermek felvételéről a felvételi beszélgetés illetve képességvizsgálat, a pszichológus vizsgálata után a közreműködő pedagógusok, pszichológus javaslata alapján az igazgató dönt,
- az igazgató írásban értesíti a szülőket, hogy melyik induló osztályba nyert felvételt a gyermek vagy indokolja az elutasítást.

Az intézménybe történő felvételi eljárás során előnyt élvez a baptista felekezetű családból érkező vagy a Magyarországi Baptista Egyház belső egyházi jogi személyei által fenntartott intézményből érkező tanuló.

Tanulói jogviszony megszűnése:

- történhet: a tanuló lakhelyének változása, a szülő egyéni kérelme, az igazgató történt közös megegyezés alapján
- kötelességeit súlyosan megszegő tanuló fegyelmi tárgyalása után a másik iskola igazgatójával történt egyeztetést követően
- a 8. évfolyam befejezése után.

Átjárhatóság:

- a tanulót, a szülő illetve a pedagógusok kérése alapján másik osztályba helyezhetjük az iskola döntése alapján
- tanév közben bármikor fogadunk tanulót
- a Helyi tantervünk követelményrendszere alapján a tanulók tanulmányaikat bármely magyarországi iskolában folytatni tudják.

1.11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Törvényi háttér:
20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet128.§

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtás fogalma:

Az elsősegélynyújtás olyan egészségügyi beavatkozás, amelyet bárki a végleges szakellátás megkezdése előtt végez, baleset vagy hirtelen egészségkárosodás közvetlen körülményeinek elhárítása és az állapot további romlásának feltartóztatása érdekében.

Az elsősegély-nyújtás célja:

- Az élet megmentése
- Megakadályozni a további egészségromlást
- Elősegíteni a gyógyulást

Elsősegély-nyújtás a tanórákon:

- Az egészségtan tantárgyon belül
- Természetismeret tantárgyon belül
- Osztályfőnöki órákon (balesetvédelem)
- Testnevelési órákon (balesetvédelem)
- Szakmai órákon (balesetvédelem)

Elsősegély-nyújtás a tanórákon kívül:

- Sport nap
- Egészség nap
- Tolerancia nap
- Rendőrségi Road-show

A felkészítésben részt vesznek:
Védőnő
Biológia tanárok
Testnevelők
Szakmát oktató tanárok
Meghívott partnerek: Országos Mentőszolgálat, Vörös kereszt

2. Az intézmény helyi tanterve

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

2.1. Szakközépiskola-2015.09.01-től Szakgimnázium
Tantárgyi struktúra és óraszámok

2.1.1. Szakgimnázium 9-12. évfolyamának tantárgyi rendszere és óraszámai 2015-2019.

(6. melléklet az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelethez, Javítva a 23/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 7. melléklete szerint

(A kerettanterv a 22/2016. (VIII. 25.) EMMI rendelet értelmében a 2016/2017-es tanévtől felmenő rendszerben kivezetésre kerül, helyét a 14. melléklet szakgimnáziumi kerettantervei veszik át.)

Óraterv a kerettantervekhez – szakközépiskola				
Tantárgyak	***9. évf.***	***10. évf.***	***11. évf.***	***12. évf.***
Magyar nyelv és irodalom	*4*	*4*	*4*	*4*
Idegen nyelvek	*3*	*3*	*3*	*3*
Matematika	*3*	*3*	*3*	*3*
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	*2*	*2*	*3*	*3*
Etika			*1*	
Biológia – egészségtan		*2*	*2*	*1*
Fizika	*2*	*2*	*1*	
Kémia	*2*	*1*		
Földrajz	*2*	*1*		
*Művészetek**		*1*		
Informatika	*1*			
Testnevelés és sport	*5*	*5*	*5*	*5*
Osztályfőnöki	*1*	*1*	*1*	*1*
*Szakmai tárgyak órakerete, amelyből 1óra (szakmai irányú képzésre) szabadon tervezhető***	*6*	*7*	*8*	*11*
Szabadon tervezhető órakeret	***4***	***4***	***4***	***4***
Rendelkezésre álló órakeret	***35***	***36***	***35***	***35***

*A négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

**A szakképzési kerettantervek alapján, ágazatonként különböző tartalommal.

A kerettantervek által előírt tartalmak a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret kilencven százalékát fedik le. Egy heti öt (évi 180) órás időkerettel rendelkező tantárgy kerettanterve tehát heti fél (évi 18) óra szabad időkeretet biztosít a tantárgy óraszámán belül a pedagógusnak, melyet a helyi igényeknek megfelelően a kerettanterven kívüli tantárgyi tartalommal tölthet meg.
Ahhoz, hogy pedagógiai programunkban foglaltakat maradéktalanul megvalósíthassuk, óraszámainkba beépítettük a szabadon tervezhető órákat.
A mindennapos testnevelés, testmozgás módját az Nkt. 27 § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg.

A 9. évfolyam szabadon tervezhető óráiból

- 2 óra „Biológia-egészségtan”

- 1 óra „Ének-zene”
- 1 óra „Rajz-és vizuális kultúra”

A 10. évfolyam szabadon tervezhető óráiból:

- 1 óra „Földrajz”
- 1 óra „Matematika”
- 1 óra „Informatika”
- 1 óra „Ének-zene”

A 11. évfolyam szabadon tervezhető óráiból:

- 1 óra „Történelem, társadalom-és állampolgári ismeretek”
- 1 óra „Matematika”
- 1 óra „Földrajz”
- 1 óra „Magyar nyelv és irodalom”

A 12. évfolyam szabadon tervezhető óráiból:

- 1 óra „Biológia-egészségtan”
- 2 óra „Földrajz”
- 1 óra „Matematika”

Faipari technikus

Szakgimnázium 9-12. évfolyamának tantárgyi rendszere és óraszámai 2015-2019. (6. melléklet az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelethez, Javítva a 23/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 7. melléklete szerint

Tantárgy	***Éves óraszámok évfolyamonként***			
	2015-2016	***2016-2017***	***2017-2018***	***2018-2019***
	9.	***10.***	***11.***	***12.***
Magyar nyelv és irodalom	***148*** *(4)*	***148*** *(4)*	*185 (5)*	***128*** *(4)*
Történelem és társadalmi ismeret	***74*** *(2)*	***74****(2)*	***148*** *(4)*	***96*** *(3)*
Társadalom és etika	-----	------	***37*** *(1)*	------
Idegen nyelv	***111*** *(3)*	***111*** *(3)*	***111*** *(3)*	***96*** *(3)*
Matematika	***111****(3)*	***148****(4)*	***148****(4)*	***128****(4)*
Ének	***37*** *(1)*	***37*** *(1)*	-----	-----
Rajz	***37*** *(1)*	***37*** *(1)*	------	-----
Osztályfőnöki	***37*** *(1)*	***37*** *(1)*	***37*** *(1)*	***32*** *(1)*
Testnevelés és sport	***185****(5)*	***185*** *(5)*	***185 (5)***	***160 (5)***
Fizika	***74*** *(2)*	***74*** *(2)*	***37*** *(1)*	-----
Földrajz	***74*** *(2)*	***74*** *(2)*	***37****(1)*	***64*** *(2)*
Biológia	***74*** *(2)*	***74*** *(2)*	***74*** *(2)*	***64*** *(2)*
Kémia	***74*** *(2)*	***37*** *(1)*	------	------
Informatika	***37*** *(1)*	***37*** *(1)*	----------	-------
Munkahelyi egészség és biztonság	***18*** *(0,5)*	-	-	-
Foglalkoztatás II.	-	-	-	-
Foglalkoztatás I.	-	-	-	-
Biztonságos munkavégzés alapjai	-	-	-	***34****(1)*
Biztonságos munkavégzés gyakorlata	***36****(1)*	-	-	-

Faipari alapanyag ismeret	***18**(0,5)*	***36**(1)*		***96**(3)*
Faipari alapanyag gyakorlat	-	-		-
Bútoripari szakrajz	***72**(2)*	***72**(2)*	***72**(2)*	***64**(2)*
Bútorgyártástan	-	***72**(2)*	***72**(2)*	***96**(3)*
Bútoripari gyakorlat	***72**(2)+ögy(**70**)*	***72**(2)+ögy(*	*36(1)+ögy(**70*	***64**(2)*
Épületasztalos-ipari szakrajz	-	***105)***		-
Épületasztalos-ipari ismeret	-	-	***72**(2)*	-
Épületasztalos-ipari gyakorlat	-	-	-	-
			***36**(1)+ögy(**70**)*	
Éves óraszám	*1260*	*1296*	*1260*	*1050*
Emelt szintű érettségire felkészítések (szabadon választható)				
informatika	*2*	*2*	*2*	*2*
történelem	*2*	*2*	*2*	*2*
matematika	*2*	*2*	*2*	*2*
idegen nyelv	*2*	*2*	*2*	*2*
faipari alapismeretek	*2*	*2*	*2*	*2*
Középszintű érettségire kötelezően választható tárgyak				
földrajz				
biológia	*2*	*2*	*2*	*2*
informatika	*2*	*2*	*2*	*2*
	2	*2*	*2*	*2*

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

- *5 évfolyamos képzés esetén a 9. évfolyamot követően 70 óra, a 10. évfolyamot követően 105 óra, a 11. évfolyamot követően 140 óra;*
- *2 évfolyamos képzés esetén az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra*
- *A kizárólag 13-14. évfolyamon megszervezett képzésben, illetve a szakközépiskola 9-12., és ezt követő 13. évfolyamán megszervezett képzésben az azonos tantárgyakra meghatározott óraszámok közötti csekély eltérés a szorgalmi időszak heteinek eltérő száma, és az óraszámok oszthatósága miatt keletkezik!*

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a lefedi és felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

Ahhoz, hogy pedagógiai programunkban foglaltakat maradéktalanul megvalósíthassuk, óraszámainkba beépítettük a szabadon tervezhető órákat.

A 9. évfolyam szabadon tervezhető órájából
- 1 óra „Bútoripari szakrajz"

A 10. évfolyam szabadon tervezhető órájából:
- 1 óra „Bútoripari szakrajz"

A 11. évfolyam szabadon tervezhető órájából:
- 1 óra „Bútorgyártástan"

A 12. évfolyam szabadon tervezhető órájából:
- *1 óra „*Faipari alapanyag ismeret"

Faipari technikus szakközépiskola 13. évfolyamának tantárgyi rendszere és óraszámai

5/13

Munkahelyi egészség és biztonság	-
Foglalkoztatás II.	*16 (0,5)*
Foglalkoztatás I.	*64 (2)*
Biztonságos munkavégzés alapjai	-
Biztonságos munkavégzés gyakorlata	-
Faipari alapanyag ismeret	*80(2,5)*
Faipari alapanyag gyakorlat	*32(1)*
Bútoripari szakrajz	*64(2)*
Bútorgyártástan	*224(7)*
Bútoripari gyakorlat	*128(4)*
Épületasztalos-ipari szakrajz	*64(2)*
Épületasztalos-ipari ismeret	*160(5)*
Épületasztalos-ipari gyakorlat	*160(5)*

Egészségügyi asszisztens

Szakgimnázium 9-12. évfolyamának tantárgyi rendszere és óraszámai 2015-2019. (6. melléklet az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelethez, Javítva a 23/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 7. melléklete szerint

Tantárgy	***Éves óraszámok évfolyamonként***			
	2015-2016	***2016-2017***	***2017-2018***	***2018-2019***
	9.	***10.***	***11.***	***12.***
Magyar nyelv és irodalom	***148*** *(4)*	***148*** *(4)*	*185 (5)*	***128*** *(4)*
Történelem és társadalmi ismeret	***74*** *(2)*	***74****(2)*	***148*** *(4)*	***96*** *(3)*
Társadalom és etika	-----	------	***37*** *(1)*	------
Idegen nyelv	***111*** *(3)*	***111*** *(3)*	***111*** *(3)*	***96*** *(3)*
Matematika	***111****(3)*	***148****(4)*	***148****(4)*	***128****(4)*
Ének	***37*** *(1)*	***37*** *(1)*	-----	-----
Rajz	***37*** *(1)*	***37*** *(1)*	------	-----
Osztályfőnöki	***37*** *(1)*	***37*** *(1)*	***37*** *(1)*	***32*** *(1)*
Testnevelés és sport	***185****(5)*	***185*** *(5)*	***185 (5)***	***160 (5)***

Fizika	***74*** *(2)*	***74*** *(2)*	***37*** *(1)*	***-----***
Földrajz	***74*** *(2)*	***74*** *(2)*	***37****(1)*	***64*** *(2)*
Biológia	***74*** *(2)*	***74*** *(2)*	***74*** *(2)*	***64*** *(2)*
Kémia	***74*** *(2)*	***37*** *(1)*	------	------
Informatika	***37*** *(1)*	***37*** *(1)*	---------	-------
Munkahelyi egészség és biztonság	***18 (****0,5)*	-	-	-
Foglalkoztatás II.	-	-	-	-
Foglalkoztatás I.	-	-	-	-
Egészségügyi alapismeretek	***36****(1)*	*72(2)*	*72(2)*	***64****(2)*
Szakmai kommunikáció	***54****(1,5)*	-	-	-
Ápolástan-gondozástan	***72****(2)*	***90****(2,5)*	*18(0,5)*	***16****(0,5)*
Ápolástan-gondozástan gyakorlat	*ögy (70)*	*ögy(105)*	-	*32(1)*
Klinikumi ismeretek	***36****(1)*	***90****(2,5)*	***72****(2)*	***128****(4)*
Klinikumi gyakorlat	-	-	***126****(3,5)+ögy(140)*	*112(3,5)*
Egészségügyi asszisztensi ismeretek	-	-	-	-
Szakmai gyakorlat	-	-	-	-
Éves óraszám	*1260*	*1296*	*1260*	*1050*
Emelt szintű érettségire felkészítések (szabadon választható)				
informatika	*2*	*2*	*2*	*2*
történelem	*2*	*2*	*2*	*2*
matematika	*2*	*2*	*2*	*2*
idegen nyelv	*2*	*2*	*2*	*2*
egészségügyi alapismeretek	*2*	*2*	*2*	*2*
Középszintű érettségire kötelezően választható tárgyak				
földrajz	*2*	*2*	*2*	*2*
biológia	*2*	*2*	*2*	*2*
informatika	*2*	*2*	*2*	*2*

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

- 5 évfolyamos képzés esetén a 9. évfolyamot követően 70 óra, a 10. évfolyamot követően 105 óra, a 11. évfolyamot követően 140 óra;
- 2 évfolyamos képzés esetén az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra
- A kizárólag 13-14. évfolyamon megszervezett képzésben, illetve a szakközépiskola 9-12., és ezt követő 13. évfolyamán megszervezett képzésben az azonos tantárgyakra meghatározott óraszámok közötti csekély eltérés a szorgalmi időszak heteinek eltérő száma, és az óraszámok oszthatósága miatt keletkezik!

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai

elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a lefedi és felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

Ahhoz, hogy pedagógiai programunkban foglaltakat maradéktalanul megvalósíthassuk, óraszámainkba beépítettük a szabadon tervezhető órákat.

A 9. évfolyam szabadon tervezhető órájából
- 0,5 óra „Egészségügyi alapismeretek"
- 0,5 óra „Ápolástan - gondozástan"

A 10. évfolyam szabadon tervezhető órájából:
- *1 óra „*Egészségügyi alapismeretek"

A 11. évfolyam szabadon tervezhető órájából:
- *1 óra „*Egészségügyi alapismeretek"

A 12. évfolyam szabadon tervezhető órájából:
- *0,5 óra „*Egészségügyi alapismeretek"
- *0,5 óra „*Ápolástan- gondozástan"

Egészségügyi asszisztens szakközépiskola 13. évfolyamának tantárgyi rendszere és óraszámai

	5/13
Munkahelyi egészség és biztonság	-
Foglalkoztatás II.	*16 (0,5)*
Foglalkoztatás I.	*64 (2)*
Egészségügyi alapismeretek	-
Szakmai kommunikáció	-
Ápolástan-gondozástan	-
Ápolástan-gondozástan gyakorlat	-
Klinikumi ismeretek	-
Klinikumi gyakorlat	-
Egészségügyi asszisztensi ismeretek	*320(10)*
Szakmai gyakorlat	*592(18,5)*

Informatikai rendszergazda

Szakgimnázium 9-12. évfolyamának tantárgyi rendszere és óraszámai 2015-2019. (6. melléklet az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelethez, Javítva a 23/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 7. melléklete szerint

Tantárgy	***Éves óraszámok évfolyamonként***			
	2015-2016	***2016-2017***	***2017-2018***	***2018-2019***
	9.	***10.***	***11.***	***12.***
Magyar nyelv és irodalom	***148** (4)*	***148** (4)*	*185 (5)*	***128** (4)*
Történelem és társadalmi ismeret	***74** (2)*	***74**(2)*	***148** (4)*	***96** (3)*
Társadalom és etika	-----	------	***37** (1)*	------
Idegen nyelv	***111** (3)*	***111** (3)*	***111** (3)*	***96** (3)*
Matematika	***111**(3)*	***148**(4)*	***148**(4)*	***128**(4)*

Ének	***37*** *(1)*	***37*** *(1)*	-----	-----
Rajz	***37*** *(1)*	***37*** *(1)*	------	-----
Osztályfőnöki	***37*** *(1)*	***37*** *(1)*	***37*** *(1)*	***32*** *(1)*
Testnevelés és sport	***185****(5)*	***185*** *(5)*	***185 (5)***	***160 (5)***
Fizika	***74*** *(2)*	***74*** *(2)*	***37*** *(1)*	-----
Földrajz	***74*** *(2)*	***74*** *(2)*	***37****(1)*	***64*** *(2)*
Biológia	***74*** *(2)*	***74*** *(2)*	***74*** *(2)*	***64*** *(2)*
Kémia	***74*** *(2)*	***37*** *(1)*	------	------
Informatika	***37*** *(1)*	***37*** *(1)*	---------	-------
Munkahelyi egészség és biztonság	***18*** *(0,5)*	-	-	-
Foglalkoztatás II.	-	-	-	-
Foglalkoztatás I.	-	-	-	-
Információtechnológiai alapok	***36****(1)*	-	-	-
Információtechnológiai gyakorlat	***72****(2)+ögy(70)*	-	-	-
Munkaszervezési ismeretek	-	-	-	***32****(1)*
Munkaszervezés gyakorlat				***64****(2)*
Adatbázis- és szoftverfejlesztés	***54****(1,5)*	***72****(2)*	***72****(2)*	***64****(2)*
Adatbázis- és szoftverfejlesztés gyakorlat	***36****(1)*	***72****(2)+ögy(50)*	***72****(2)+ögy(70)*	***64****(2)*
Hálózati ismeretek I.	-	***36****(1)*	*72(2)*	***64****(2)*
Hálózati ismeretek I. gyakorlat	-	***72****(2)+ögy(55)*	***72****(2)+ögy(70)*	***64****(2)*
Hálózati operációs rendszerek	-	-	-	-
Hálózati operációs rendszerek gyakorlat	-	-	-	-
Hálózati ismeretek II.	-	-	-	-
Hálózati ismeretek II. gyakorlat	-	-	-	-
IT hálózat biztonság	-	-	-	-
IT hálózat biztonság gyakorlat	-	-	-	-
Éves óraszám	*1260*	*1296*	*1260*	*1050*
Emelt szintű érettségire felkészítések (szabadon választható)				
informatika	*2*	*2*	*2*	*2*
történelem	*2*	*2*	*2*	*2*
matematika	*2*	*2*	*2*	*2*
idegen nyelv	*2*	*2*	*2*	*2*
informatikai alapismeretek	*2*	*2*	*2*	*2*
Középszintű érettségire kötelezően választható tárgyak				
földrajz				

biológia	*2* *2*	*2* *2*	*2* *2*	*2* *2*

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

- 5 évfolyamos képzés esetén a 9. évfolyamot követően 70 óra, a 10. évfolyamot követen 105 óra, a 11. évfolyamot követően 140 óra;
- 2 évfolyamos képzés esetén az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra
- A kizárólag 13-14. évfolyamon megszervezett képzésben, illetve a szakközépiskola 9-12., és ezt követő 13. évfolyamán megszervezett képzésben az azonos tantárgyakra meghatározott óraszámok közötti csekély eltérés a szorgalmi időszak heteinek eltérő száma, és az óraszámok oszthatósága miatt keletkezik!

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a lefedi és felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

Ahhoz, hogy pedagógiai programunkban foglaltakat maradéktalanul megvalósíthassuk, óraszámainkba beépítettük a szabadon tervezhető órákat.

A 9. évfolyam szabadon tervezhető órájából

- 1 óra „Adatbázis-és szoftverfejlesztés”

A 10. évfolyam szabadon tervezhető órájából:

- 1 óra „Adatbázis- és szoftverfejlesztés”

A 11. évfolyam szabadon tervezhető órájából:

- *1 óra „*Hálózati ismeretek*”*

A 12. évfolyam szabadon tervezhető órájából:

- *1 óra „*Adatbázis- és szoftverfejlesztés”

Informatikai rendszergazda szakközépiskola 13. évfolyamának tantárgyi rendszere és óraszámai

	5/13
Munkahelyi egészség és biztonság	-
Foglalkoztatás II.	*16 (0,5)*
Foglalkoztatás I.	*64 (2)*
Információtechnológiai alapok	-
Információtechnológiai gyakorlat	-
Munkaszervezési ismeretek	-
Munkaszervezés gyakorlat	-
Adatbázis- és szoftverfejlesztés	-
Adatbázis- és szoftverfejlesztés gyakorlat	-
Hálózati ismeretek I.	-
Hálózati ismeretek I. gyakorlat	*176(5,5)*

Hálózati operációs rendszerek	*224(7)*
Hálózati operációs rendszerek gyakorlat	*192(6)*
	192(6)
Hálózati ismeretek II.	*64(2)*
Hálózati ismeretek II. gyakorlat	*64(2)*
IT hálózat biztonság	
IT hálózat biztonság gyakorlat	

A 13. évfolyamon szabadon tervezhető órái:

2.1.2. Szakközépiskola (Szakgimnázium) 9-12. évfolyamának tantárgyi rendszere és óraszámai 2014-2018.

(6. melléklet az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelethez, Javítva a 23/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 7. melléklete szerint

Tantárgyi struktúra és óraszámok

Óraterv a kerettantervekhez – szakközépiskola				
Tantárgyak	***9. évf.***	***10. évf.***	***11. évf.***	***12. évf.***
Magyar nyelv és irodalom	*4*	*4*	*4*	*4*
Idegen nyelvek	*3*	*3*	*3*	*3*
Matematika	*3*	*3*	*3*	*3*
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	*2*	*2*	*3*	*3*
Etika			*1*	
Biológia – egészségtan		*2*	*2*	*1*
Fizika	*2*	*2*	*1*	
Kémia	*2*	*1*		
Földrajz	*2*	*1*		
*Művészetek**		*1*		
Informatika	*1*			
Testnevelés és sport	*5*	*5*	*5*	*5*
Osztályfőnöki	*1*	*1*	*1*	*1*
*Szakmai tárgyak órakerete, amelyből 1óra (szakmai irányú képzésre) szabadon tervezhető***	*6*	*7*	*8*	*11*
Szabadon tervezhető órakeret	***4***	***4***	***4***	***4***
Rendelkezésre álló órakeret	***35***	***36***	***35***	***35***

*A négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

**A szakképzési kerettantervek alapján, ágazatonként különböző tartalommal.

A kerettantervek által előírt tartalmak a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret kilencven százalékát fedik le. Egy heti öt (évi 180) órás időkerettel rendelkező tantárgy kerettanterve tehát heti fél (évi 18) óra szabad időkeretet biztosít a tantárgy óraszámán belül a pedagógusnak, melyet a helyi igényeknek megfelelően a kerettanterven kívüli tantárgyi tartalommal tölthet meg.
Ahhoz, hogy pedagógiai programunkban foglaltakat maradéktalanul megvalósíthassuk, óraszámainkba beépítettük a szabadon tervezhető órákat.
A mindennapos testnevelés, testmozgás módját az Nkt. 27 § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg.

A 9. évfolyam szabadon tervezhető óráiból

- 2 óra „Biológia-egészségtan”
- 1 óra „Ének-zene”
- 1 óra „Rajz-és vizuális kultúra”

A 10. évfolyam szabadon tervezhető óráiból:

- 1 óra „Földrajz”
- 1 óra „Matematika”
- 1 óra „Informatika”
- 1 óra „Ének-zene”

A 11. évfolyam szabadon tervezhető óráiból:

- 1 óra „Történelem, társadalom-és állampolgári ismeretek”
- 1 óra „Matematika”
- 1 óra „Földrajz”
- 1 óra „Magyar nyelv és irodalom”

A 12. évfolyam szabadon tervezhető óráiból:

- 1 óra „Biológia-egészségtan”
- 2 óra „Földrajz”
- 1 óra „Matematika”

Vendeglátásszervező-vendéglős

Szakgimnázium 9-12. évfolyamának tantárgyi rendszere és óraszámai 2014-2018. (6. melléklet az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelethez, Javítva a 23/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 7. melléklete szerint

Tantárgy	***Éves óraszámok évfolyamonként***			
	2014-2015	***2015-20116***	***2016-2017***	***2017-2018***
	9.	***10.***	***11.***	***12.***
Magyar nyelv és irodalom	***148*** *(4)*	***148*** *(4)*	*185 (5)*	***128*** *(4)*
Történelem és társadalmi ismeret	***74*** *(2)*	***74****(2)*	***148*** *(4)*	***96*** *(3)*
Társadalom és etika	-----	------	***37*** *(1)*	------
Idegen nyelv	***111*** *(3)*	***111*** *(3)*	***111*** *(3)*	***96*** *(3)*
Matematika	***111****(3)*	***148****(4)*	***148****(4)*	***128****(4)*
Ének	***37*** *(1)*	***37*** *(1)*	-----	-----
Rajz	***37*** *(1)*	***37*** *(1)*	------	-----
Osztályfőnöki	***37*** *(1)*	***37*** *(1)*	***37*** *(1)*	***32*** *(1)*
Testnevelés és sport	***185****(5)*	***185*** *(5)*	***185 (5)***	***160 (5)***
Fizika	***74*** *(2)*	***74*** *(2)*	***37*** *(1)*	-----
Földrajz	***74*** *(2)*	***74*** *(2)*	***37****(1)*	***64*** *(2)*

Biológia	***74*** *(2)*	***74*** *(2)*	***74*** *(2)*	***64*** *(2)*
Kémia	***74*** *(2)*	***37*** *(1)*	------	------
Informatika	***37*** *(1)*	***37*** *(1)*	---------	-------
Munkahelyi egészség és biztonság	***18*** *(0,5)*	-	-	-
Foglalkoztatás II.	-	-	-	-
Foglalkoztatás I.	-	-	-	-
Vendéglátó gazdálkodás	-	-	***72****(2)*	***64****(2)*
Szakmai számítás	***36****(1)*	***36*** *(1)*	***36 (1)***	***64****(2)*
Marketing és kommunikáció a gyakorlatban	-	-	-	***64****(2)*
Alkalmazott számítástechnika	-	-	-	-
Ügyvitel	-	-	-	-
Vendéglátó üzleti idegen nyelv	-	***36****(1)*	***36****(1)*	***64****(2)*
Élelmiszer ismeret	***36****(1)*	***36****(1)*	***36****(1)*	***32****(1)*
Termelés elmélete	-	***72****(2)*	***72****(2)*	-
Termelés gyakorlata	***36****(1)*	***36****(1)*	***36****(1)*	***64****(2)*
Értékesítés elmélete	***72****(2)*	***36****(1)*	-	-
Értékesítés gyakorlata	-	-	-	-
Vendéglátó vállalkozások	-	-	-	-
Vendéglátó vállalkozás működtetése				
Éves óraszám	*1260*	*1296*	*1260*	*1050*
Emelt szintű érettségire felkészítések (szabadon választható)				
informatika	*2*	*2*	*2*	*2*
történelem	*2*	*2*	*2*	*2*
matematika	*2*	*2*	*2*	*2*
idegen nyelv	*2*	*2*	*2*	*2*
vendéglátás alapismeretek	*2*	*2*	*2*	*2*
Középszintű érettségire kötelezően választható tárgyak				
földrajz				
biológia	*2*	*2*	*2*	*2*
informatika	*2*	*2*	*2*	*2*
fizika	*2*	*2*	*2*	*2*
	2	*2*	*2*	*2*

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

- 5 évfolyamos képzés esetén a 9. évfolyamot követően 70 óra, a 10. évfolyamot követően 105 óra, a 11. évfolyamot követően 140 óra;
- 2 évfolyamos képzés esetén az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra. (80 óra termelési, 80 óra értékesítési területen)
- A kizárólag 13-14. évfolyamon megszervezett képzésben, illetve a szakközépiskola 9-12., és ezt követő 13. évfolyamán megszervezett képzésben az azonos

tantárgyakra meghatározott óraszámok közötti csekély eltérés a szorgalmi időszak heteinek eltérő száma, és az óraszámok oszthatósága miatt keletkezik!

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a lefedi és felosztásra került.
A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

Ahhoz, hogy pedagógiai programunkban foglaltakat maradéktalanul megvalósíthassuk, óraszámainkba beépítettük a szabadon tervezhető órákat.

A 9. évfolyam szabadon tervezhető órájából

- 1 óra „Szakmai számítás”

A 10. évfolyam szabadon tervezhető órájából:

- 1 óra „Szakmai számítás”

A 11. évfolyam szabadon tervezhető órájából:

- 1 óra „Szakmai számítás”

A 12. évfolyam szabadon tervezhető órájából:

- 1 óra „Vendéglátó gazdálkodás”

2.1.3. Szakgimnázium 9-12. évfolyamának tantárgyi rendszere és óraszámai 2016-2020..
(Kiadás: 2/2008. (II.8.) OKM rendelettel beépítve a 17/2004. 3. számú mellékletébe)
A kerettanterv 51/2012.(XII.21.)EMMI rendelet 14.melléklet alapján kialakított helyi tanterv a szakgimnázium számára.)
(2018. szeptember 1től a 11. évfolyamtól felmenő és kifutó rendszerben)
Szakgimnázium
Vendéglátóipar

Ahhoz, hogy pedagógiai programunkban foglaltakat maradéktalanul megvalósíthassuk,

Tantárgyak	**9. évf.**	**10. évf.**	**11. évf.**	**12. évf.**	**9-12. óraszám összesen**	**13. évf.**	**13. évf. óraszám összese**
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	*556*	-	-
Idegen nyelv	4	4	4	4	*556*	4	124
Matematika	3	3	3	3	*417*	-	-
Történelem	2	2	3	3	*345*	-	-
Etika	-	-	-	-	*31*	-	-
Informatika	2	2	1	-	*144*	-	-
Művészetek	-	-	1	1	*36*	-	-
Testnevelés	5	5	5	5	*695*	-	-
Osztályfőnöki	1	1	1	1	*139*	-	-
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	-	-	-	*108*	-	-
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Földrajz	-	2	2	2	*206*	-	-
Kötelezően választható tantárgy: Érettségi tantárgy, vagy Idegen nyelv, vagy Kémia*, vagy Informatika, vagy Szakmai tantárgy**	-	-	2	2	*134*	-	-
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-	*36*	-	-
Érettségire épülő (fő) szakképesítés	8	8	7	7	*(1045+453) 1498*	31	961
Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés	3	4	3	3		-	-
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	36	35	35		35	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31		31	
Éves összes óraszám	**1260**	**1296**	**1260**	**1085**	***4901***	**1085**	**1085**

óraszámainkba beépítettük a szabadon tervezhető órákat.
A 11. évfolyam szabadon tervezhető órájából:

- 1 óra „Informatika”
- 1 óra „Általános élelmiszerismeret”

		9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy	e	gy		e	gy		e	gy	e	gy	e	gy		e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	**5,5**	**5,5**	**4**	**8**	**140**	**2,5**	**7,5**	**140**	**3,5**	**6,5**	**12**	**19**	**13**	**18**	**160**	**12**	**19**
	Összesen	**11**		**12**			**10**			**10**		**31**		**31**			**31**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**											**0,5**					**0,5**	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	**Foglalkoztatás I.**											**2**					**2**	
11561-16 Gazdálkodási ismeretek	**Vendéglátó gazdálkodás elmélete**	**1**												**1**				
	A vendéglátó gazdálkodás gyakorlata		**1**		**2**						**1**				**3**			
11518-16 Élelmiszerismeret	**Általános élelmiszerismeret**	**1,5**		**0,5**										**2**				
	Élelmiszerek a gyakorlatban		**1**		**0,5**										**1,5**			
11519-16 Élelmiszerbiztonsági alapismeretek	**Élelmiszerbiztonság alapjai**	**0,5**												**0,5**				
	Vendéglátás higiénéje			**0,5**										**0,5**				
11523-16 Pincér szakmai idegen nyelv	**Pincér szakmai idegen nyelv**									**1**								
11524-16 Felszolgálási alapok	**Felszolgálási alapok**	**0,5**		**1**														
	Felszolgálási alapok gyakorlat		**1,5**		**2,5**													
11525-16 Felszolgáló szakmai ismeretek	**Felszolgálás**						**0,5**			**1**								
	Felszolgálás gyakorlat							**3**			**2**							

11520-16 Vendéglátó kereskedelem	**Értékesítés elmélete**	**1**		**1**								**4**		**2**			**4**	
	Értékesítés gyakorlata		**1**		**1,5**			**1**					**1**		**3,5**			**1**
11538-16 Vendéglátás marketingje	**Marketing és kommunikáció a gyakorlatban**										**1**		**2**		**1**			**2**
	Alkalmazott számítástechnika										**1**		**3**		**1**			**3**
	Ügyvitel												**1**					**1**
11539-16 Vendéglátó ételkészítés	**Termelés elmélete**	**1**		**1**						**0,5**		**3**		**3**			**3**	
	Termelés gyakorlata		**1**		**1,5**			**1**					**9**		**3,5**			**9**
11540-16 Idegen nyelv a vendéglátásban	**Vendéglátó üzleti idegen nyelv elmélete**						**1**			**1**		**1,5**		**3**			**1,5**	
	Vendéglátó üzleti idegen nyelv gyakorlata							**1**			**1,5**		**2**		**3**			**2**
11541-16 Üzletvezetés a vendéglátásban	**Jogszabályok a vendéglátásban**						**1**					**1**		**1**			**1**	
	Szervezés és irányítás a vendéglátásban							**1,5**					**1**		**1,5**			**1**

S Z A K K É P Z É S I K E R E T T A N T E R V
a
XXVII. VENDÉGLÁTÓIPAR
ágazathoz tartozó
54 811 01
VENDÉGLÁTÁSSZERVEZŐ
SZAKKÉPESÍTÉSHEZ
(a 34 811 03 PINCÉR
mellék-szakképesítéssel)

– az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
– az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet és
– a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet alapján készült.

1. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

			9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
			e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	e	gy	e	gy	ögy	e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	A tantárgy kapcsolódása	**4**	**4**	**7**	**5**	**140**	**1,5**	**1,5**	**140**	**3,5**	**3**	**9,5**	**21,5**	**16**	**13,5**	**160**	**9,5**	**21,5**
	Összesen		**8**		**12**			**3**			**6,5**		**31**		**29,5**			**31**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**	fő szakképesítés											0,5					0,5	

11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	**Foglalkoztatás I.**	fő szakképesítés											2					2	
11561-16 Gazdálkodási ismeretek	**Vendéglátó gazdálkodás elmélete**	fő szakképesítés	1		1						+0,5		1		2			1	
	A vendéglátó gazdálkodás gyakorlata	fő szakképesítés		1		1			0,5			1		1		3,5			1
11518-16 Élelmiszerismeret	**Általános élelmiszerismeret**	fő szakképesítés	1		1			1					1,5		2			1,5	
	Élelmiszerek a gyakorlatban	fő szakképesítés		1		1						0,5				2,5			
11519-16 Élelmiszerbiztonsági alapismeretek	**Élelmiszerbiztonság és vendéglátás higiéniája**	fő szakképesítés			1										1				
11523-16 Pincér szakmai idegen nyelv	**Pincér szakmai idegen nyelv**	34 811 03 Pincér						1			+ 1								
11524-16 Felszolgálási alapok	**Felszolgálási alapok**	34 811 03 Pincér						1+2			+1								
	Felszolgálási alapok gyakorlata	34 811 03 Pincér							2										
11525-16 Felszolgáló szakmai ismeretek	**Felszolgálás**	34 811 03 Pincér						+1			1								
	Felszolgálás gyakorlata	34 811 03 Pincér										2							
11520-16 Vendéglátó kereskedelem	**Értékesítés elmélete**	fő szakképesítés	1		2			1			0,5		1,5		4,5			1,5	
	Értékesítés gyakorlata	fő szakképesítés		2		1								9		3			9
11538-16 Vendéglátás marketingje	**Marketing és kommunikáció a vendéglátásban**	fő szakképesítés			1						1		1		2			1	
	Informatika a vendéglátásban	fő szakképesítés										0,5				0,5			
11539-16 Vendéglátó ételkészítés	**Termelés elmélete**	fő szakképesítés	1		1			0,5			1		1		3,5			1	
	Termelés gyakorlata	fő szakképesítés				2			0,5			1		9,5		3,5			9,5
11540-16 Idegen nyelv a vendéglátásban	**Vendéglátó üzleti idegen nyelv gyakorlata**	fő szakképesítés							0,5					2		0,5			2

11541-16 Üzletvezetés a vendéglátásban	**Jogszabályok, szervezés és irányítás a vendéglátásban**	fő szakképesítés									1		1		1			1		
11561-16 Gazdálkodási ismeretek	**Vendéglátó gazdálkodás elmélete**	34 811 03 Pincér																		
	A vendéglátó gazdálkodás gyakorlata	34 811 03 Pincér																		
11518-16 Élelmiszerismeret	**Általános élelmiszerismeret**	34 811 03 Pincér																		
	Élelmiszerek a gyakorlatban	34 811 03 Pincér																		
11519-16 Élelmiszerbiztonsági alapismeretek	**Élelmiszerbiztonság és vendéglátás higiéniája**	34 811 03 Pincér																		
Ágazati szakmai kompetenciák erősítése		helyi tanterv szerint																		

A kerettanterv szakmai tartalma – a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően – a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A11. évfolyam szabadon tervezhető órájából:
Felszolgálási alapok: 2 óra
Felszolgálás: 1 óra

A12. évfolyam szabadon tervezhető órájából:
Felszolgálási alapok: 1 óra
Pincér szakmai idegen nyelv:1óra
Vendéglátás gazdálkodás elmélet: 0,5 óra

2.2. Szakközépiskola

2.2.1. A közismereti képzés heti óraszámai a szakközépiskolában (szakiskolában)

A közismereti és szakmai órák aránya

Megjelent a 23/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 1. mellékleteként
Javítva a 6/2014. (I. 29.) EMMI rendelet 1., illetve a 34/2014. (IV. 29.) EMMI rendelet 9. melléklete szerint

A közismereti és szakmai órák aránya

Területek		**9. évfolyam**	**10. évfolyam**	**11. évfolyam**
Közismeret	Kötött órák	15 óra	9 óra	6 óra
	Szabadon felhasználható órakeret	3 óra	2 óra	3,5 óra
	Összesen	*18 óra*	*11 óra*	*9,5 óra*
Szakmai elmélet és gyakorlat	Kötött órák	14,5 óra	23 óra	23 óra
	Szabadon felhasználható órakeret	2,5 óra	2 óra	2,5 óra
	Összesen	*17 óra*	*25 óra*	*25,5 óra*
Heti összes óraszám		**35 óra**	**36 óra**	**35 óra**

A közismereti órák eloszlása

Tantárgyak	***9. évfolyam***	***10. évfolyam***	***11. évfolyam***
Magyar – Kommunikáció	*2 óra*	*1 óra*	
Idegen nyelv	*2 óra*	*2 óra*	*2 óra*
Matematika	*2 óra*	*1 óra*	
Társadalomismeret	*2 óra*	*1 óra*	
Természetismeret	*3 óra+(1)*		
*Testnevelés**	*5 óra*	*5 óra-(2,2.5)*	*5 óra*** -(2, 2.5)*
Osztályközösség-építő Program	*1 óra*	*1 óra*	*1 óra*
*Szabad órakeret***	*1 óra*	*0 óra +(2,2.5))*	*1,5 óra +(2, 2.5)*
Összesen:	***18 óra***	***11 óra***	***9,5 óra***

* *A nemzeti köznevelési törvény értelmében az iskoláknak az adott osztályokban csak azokon a tanítási napokon kell megszervezniük a mindennapos oktatást (legalább napi egy testnevelés óra keretében), amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik. Ha ennek eredményeként a heti öt testnevelés óra nem teljesíthető, a fennmaradó órák a szabad órakeret részévé válnak, így annak felhasználásáról az intézmények dönthetnek.*

A közismereti órák eloszlása (2015-2018)

Tantárgyak	*9. évfolyam*	*10. évfolyam*	*11. évfolyam*
Magyar - Kommunikáció	*2 óra*	*1 óra*	*1 óra*
Idegen nyelv	*2 óra*	*2 óra*	*2 óra*
Matematika	*2 óra*	*2 óra*	*2 óra*
Társadalomismeret	*2 óra*	*1 óra*	*1 óra*
Természetismeret *- fizika* *- kémia* *- biológia* *- földrajz*	*Összesen: 4 óra* *1 óra* *1 óra* *1 óra* *1 óra*	 *1 óra*	-
*Testnevelés**	*5 óra*	*3 óra*	*2,5 óra*
Osztályközösség-építő Program	*1 óra*	*1 óra*	*1 óra*
Összesen:	***18 óra***	***11 óra***	***9,5 óra***

(2016-2019)(2017-2020)(2018-2021)

Tantárgyak	*9. évfolyam*	*10. évfolyam*	*11. évfolyam*
Magyar - Kommunikáció	*2 óra*	*1,5 óra*	*1 óra*
Idegen nyelv	*2 óra*	*2 óra*	*2 óra*
Matematika	*2 óra*	*1,5/2 óra*	*2 óra*
Társadalomismeret	*2 óra*	*1 óra*	*1 óra*
Természetismeret *- fizika* *- kémia* *- biológia* *- földrajz*	*Összesen: 4 óra* *1 óra* *1 óra* *1 óra* *1 óra*	 *1 óra*	-
*Testnevelés**	*5 óra*	*2,5/3 óra*	*2,5 óra*
Osztályközösség-építő Program	*1 óra*	*1 óra*	*1 óra*
Összesen:	***18 óra***	***11 óra***	***9,5 óra***

Ahhoz, hogy pedagógiai programunkban foglaltakat maradéktalanul megvalósíthassuk, óraszámainkba beépítettük a szabadon tervezhető órákat.

Szabadon tervezhető órakeret –közismeret 2015-2018

A 9. évfolyam szabadon tervezhető óráiból

- 1 óra „Természetismeret”

A 10. évfolyam szabadon tervezhető óráiból:

- 1 óra „Matematika”
- 1 óra „Természetismeret”

A 11. évfolyam szabadon tervezhető óráiból:

- 2 óra „Matematika”
- 1 óra „Magyar nyelv és irodalom*”*
- 1 óra „Társadalomismeret”

Szabadon tervezhető órakeret –közismeret 2016-2019

A 9. évfolyam szabadon tervezhető óráiból:

- 1 óra „Természetismeret”

A 10. évfolyam szabadon tervezhető óráiból:

- 0,5 óra „Magyar nyelv és irodalom*”*
- 1 óra „Matematika”
- 1 óra „Természetismeret”

A 11. évfolyam szabadon tervezhető óráiból:

- 2 óra „Matematika”
- 1 óra „Magyar nyelv és irodalom*”*
- 1 óra „Társadalomismeret”

Szabadon tervezhető órakeret –közismeret 2017-2020

A 9. évfolyam szabadon tervezhető óráiból:

- 1 óra „Természetismeret”

A 10. évfolyam szabadon tervezhető óráiból:

- 0,5 óra „Magyar nyelv és irodalom*”*
- 1 óra „Matematika”
- 1 óra „Természetismeret”

A 11. évfolyam szabadon tervezhető óráiból:

- 2 óra „Matematika”
- 1 óra „Magyar nyelv és irodalom*”*
- 1 óra „Társadalomismeret”

Szabadon tervezhető órakeret –közismeret 2018-2021

A 9. évfolyam szabadon tervezhető óráiból:

- 1 óra „Természetismeret”

A 10. évfolyam szabadon tervezhető óráiból:

- 1 óra „Matematika”
- 1 óra „Természetismeret”

A 11. évfolyam szabadon tervezhető óráiból:

- 2 óra „Matematika”
- 1 óra „Magyar nyelv és irodalom*”*
- 1 óra „Társadalomismeret”

Felmenő – szabadon tervezhető

* A nemzeti köznevelési törvény értelmében az iskoláknak az adott osztályokban csak azokon a tanítási napokon kell megszervezniük a mindennapos oktatást (legalább napi egy testnevelés óra keretében), amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik. Ha ennek eredményeként a heti öt testnevelés óra nem teljesíthető, a fennmaradó órák a szabad órakeret részévé válnak, így annak felhasználásáról az intézmények dönthetnek.

** Szabad órakeret felhasználásáról az iskola dönt, így például az informatika oktatását is beemelheti a helyi tantervébe (ehhez a kerettanterv külön informatika tantárgyi kerettantervet is ajánl.)

*** A szakiskola 11. évfolyamán a középfok számára készült testnevelés és sport kerettanterv 11-12.évfolyamának tartalmából lehet választani, a rendelkezésre álló óraszámoknak megfelelően. (Ez nem érvényes a három órásra tervezett testnevelés és sport kerettantervre,amely már csak három évfolyamra [9–11.] készült.)

Területek		***9. évfolyam***	***10. évfolyam***	***11. évfolyam***
Szakmai elmélet és gyakorlat	*Kötött órák*	*14,5 óra*	*23 óra*	*23 óra*
	Szabadon felhasználható órakeret	*2,5 óra*	*2 óra*	*2,5 óra*
	Összesen	*17 óra*	*25 óra*	*25,5 óra*
Heti összes óraszám		***35 óra***	***36 óra***	***35 óra***

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

S Z A K K É P Z É S I K E R E T T A N T E R V
a
34 811 04
SZAKÁCS SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

		Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással								**Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül**				
		1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam		1. évfolyam			2. évfolyam	
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy		e	gy		e	gy	e	gy		e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	**9,5**	**5**	**140**	**5,5**	**17,5**	**140**	**5,5**	**17,5**	**9,5**	**22**	**160**	**11**	**20,5**
	Összesen	**14,5**			**23,0**			**23,0**		**31,5**			**31,5**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**							**0,5**		**0,5**				
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**							**2**		**2**				
Gazdálkodási ismeretek	**Vendéglátó gazdálkodás**	**2**			**1**			**1**		**2**			**2**	
11518-16 Élelmiszerismeret	**Általános élelmiszerismeret**	**1,5**			**1**			**1**		**1,5**			**2**	
11519-16Élelmiszerbiztonsági alapismeretek	**Élelmiszerbiztonságról általában**	**0,5**											**0,5**	
	Vendéglátás higiéniája				**0,5**								**0,5**	

12096-16 Szakács szakmai idegennyelv	**Szakmai idegen nyelv**	**1**			**1**								**2**	
12094-16 Ételkészítési ismeretek alapjai	**Ételkészítési ismeretek alapjai elmélet**	**4,5**								**3,5**				
	Ételkészítési ismeretek alapjai gyakorlat I.		**5**								**4,5**			
	Ételkészítési ismeretek alapjai gyakorlat II.					**15,5**					**17,5**			
12095-16 Ételkészítési ismeretek	**Ételkészítési ismeretek elmélet**				**2**			**1**					**4**	
	Ételkészítési ismeretek gyakorlat					**2**			**17,5**					**20,5**

S Z A K K É P Z É S I K E R E T T A N T E R V
a
34 811 03
PINCÉR SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

		Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással								**Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül**				
		1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam		1. évfolyam			2. évfolyam	
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy		e	gy		e	gy	e	gy		e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	**9,5**	**5**	**140**	**5,5**	**17,5**	**140**	**5,5**	**17,5**	**9,5**	**22**	**160**	**11**	**20,5**
	Összesen	**14,5**			**23,0**			**23,0**		**31,5**			**31,5**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**							**0,5**		**0,5**				

11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**							**2**		**2**				
Gazdálkodási ismeretek	**Vendéglátó gazdálkodás**	**2**			**1**			**1**		**2**			**2**	
11518-16 Élelmiszerismeret	**Általános élelmiszerismeret**	**1,5**			**1**			**1**		**1,5**			**2**	
11519-16 Élelmiszerbiztonsági alapismeretek	**Élelmiszerbiztonságról általában**	**0,5**											**0,5**	
	Vendéglátás higiénéje				**0,5**								**0,5**	
11523-16 Pincér szakmai idegen nyelv	**Pincér szakmai idegen nyelv**	**1**			**1**								**2**	
11524-16 Felszolgálási alapok	**Felszolgálási alapok**	**4,5**								**3,5**			**1**	
	Felszolgálási alapok gyakorlat		**5**								**4,5**			
11525-16 Felszolgáló szakmai ismeretek	**Felszolgálás**				**2**			**1**					**3**	
	Felszolgálás üzemi gyakorlat					**17,5**			**17,5**		**17,5**			**20,5**

S Z A K K É P Z É S I K E R E T T A N T E R V
a
34 811 01
CUKRÁSZ SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

		Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással								**Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül**				
		1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam		1. évfolyam			2. évfolyam	
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy		e	gy		e	gy	e	gy		e	gy
	Összesen	**9,5**	**5**	**140**	**5,5**	**17,5**	**140**	**5,5**	**17,5**	**9,5**	**22**	**160**	**11**	**20,5**
	Összesen	**14,5**			**23,0**			**23,0**		**31,5**			**31,5**	

11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**							**0,5**		**0,5**				
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**							**2**		**2**				
11561-16 Gazdálkodási ismeretek	**Vendéglátó gazdálkodás**	**2**			**1**			**1**		**2**			**2**	
11518-16 Élelmiszerismeret	**Általános élelmiszerismeret**	**1,5**			**1**			**1**		**1,5**			**2**	
11519-16 Élelmiszerbiztonsági alapismeretek	**Élelmiszerbiztonságról általában**	**0,5**											**0,5**	
	Vendéglátás higiéniája				**0,5**								**0,5**	
11521-16 Cukrász szakmai idegen nyelv	**Cukrász szakmai idegen nyelv**	**1**			**1**								**2**	
11522-16 Cukrász szakmai feladatok	**Cukrász szakmai ismeretek**	**4**			**2**			**1**		**3,5**			**3,5**	
	Szakrajz	**0,5**											**0,5**	
	Cukrász szakmai gyakorlat		**5**			**3,5**			**3,5**		**4,5**			**3**
	Cukrász szakmai üzemi gyakorlat					**14**			**14**		**17,5**			**17,5**

S Z A K K É P Z É S I K E R E T T A N T E R V
a
34 523 02
SZÁMÍTÓGÉP-SZERELŐ, KARBANTARTÓ SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

	Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással								**Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül**				
	1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam		1. évfolyam			2. évfolyam	
	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
	e	gy		e	gy		e	gy	e	gy		e	gy

A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	**6**	**8,5**	-	**9,5**	**13,5**	-	**9**	**14**	**14**	**17**	-	**10,5**	**21**
	Összesen	**14,5**			**23,0**			**23**		**31,0**			**31,5**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**							**0,5**		**0,5**				
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**							**2**		**2**				
11996-16 Információtechnológiai alapok	**IT alapok**	**2**								**2**				
	IT alapok gyakorlat		**2**								**2**			
10833-16 Hálózati alapok	**Hálózati ismeretek**	**2**			**2**			**2**		**3**			**3**	
	Hálózati ismeretek gyakorlat		**2**			**2**			**3**		**3**			**4**
	Operációs rendszerek	**1**			**2**					**3**				
	Operációs rendszerek gyakorlat		**1,5**			**3**			**3**		**3**			**5**
10834 -16 Számítógépes hibaelhárítás	**Számítógéprendszer hibáinak elhárítása**	**1**			**5,5**			**4,5**		**4**			**7,5**	
	Számítógéprendszer hibáinak elhárítása gyakorlat		**3**			**8,5**			**8**		**9**			**12**

SZAKKÉPZÉSI KERETTANTERV
a
34 521 10
SZERSZÁMKÉSZÍTŐ SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

Szakmai követelmény-modulok	**Tantárgyak**	**Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással**								**Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül**				
		1/9. évfolyam			**2/10. évfolyam**			**3/11. évfolyam**		**1. évfolyam**			**2. évfolyam**	
		elméleti heti óraszám	**gyakorlati heti óraszám**	**ögy**	**elméleti heti óraszám**	**gyakorlati heti óraszám**	**ögy**	**elméleti heti óraszám**	**gyakorlati heti óraszám**	**elméleti heti óraszám**	**gyakorlati heti óraszám**	**ögy**	**elméleti heti óraszám**	**gyakorlati heti óraszám**

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5		140			140			0,5		160			
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							0,5					0,5		
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.							2					2		
10163-12 Gépészeti munkabiztonság és környezet-védelem	Munkavédelem	1								1					
	Elsősegélynyújtás gyakorlata		1								1				
10162-12 Gépészeti alapozó feladatok	Gépészeti alapozó feladatok	2								2					
	Gépészeti alapozó feladatok gyakorlata		4								4				
10173-12 Anyagvizsgálatok és geometriai mérések	Szakmai anyagismeret és anyagvizsgálat				3					3			1		
	Anyagvizsgálat és gépészeti mérések gyakorlata					3					2			3	
10192-12 Szerszám- és készülékgyártás	Szerszám és készülékgyártás	1			4			3,5		4			3		
	Szerszám és készülékgyártás gyakorlata		5			11			7		12			12	
10193-12 Szerszámok és készülékek üzemeltetése, karbantartása	Üzemeltetés és karbantartás				2			2		2			2		
	Üzemeltetés és karbantartás								8					8	

	gyakorlata													
Összes óra		4,5	10		9	14		8	15	12,5	19		8,5	23
Összes óra		14,5		140	23		140	23		31,5		160	31,5	

SZAKKÉPZÉSI KERETTANTERV
a
34 543 02
ASZTALOS SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Szakközépiskolai képzés közismereti oktatással								Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül				
		1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam		1. évfolyam			2. évfolyam	
		elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5								0,5				
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							0,5					0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.							2					2	
11371-12 Biztonságos munkavégzés	Biztonságos munkavégzés alapjai				1								1	
	Biztonságos munkavégzés		1								1			

	gyakorlata														
10224-12 Alapvető tömörfa megmunkálás	Faipari szakmai és gépismeret	2								2					
	Faipari szakmai gyakorlat		7								8				
10225-12 Asztalosipari szerelés	Asztalosipari szerelési ismeretek	1								1					
	Asztalosipari szerelési gyakorlat		2			2			2		4				2
10226-12 Asztalosipari termékek gyártása	Szerkezettan-szakrajz és technológia				4			4		4			4		
	Asztalosipari szakmai gyakorlat					9			8,5		8				11
10228-12 Gépkezelés	Gépkezelési ismeretek				1			1					2		
	Gépkezelési gyakorlat					4			4						8
10229-12 Gyártáselőkészítési feladatok	Faipari szakrajz	1								1					
	Gyártáselőkészítési ismeretek				2			1		2			1		
Összes óra		4,5	10		8	15		8,5	14,5	10,5	21		10,5	21	
Összes óra		14,5		140	23		140	23		31,5		160	31,5		

SZAKKÉPZÉSI KERETTANTERV

a

34 582 04
FESTŐ, MÁZOLÓ, TAPÉTÁZÓSZAKKÉPESÍTÉSHEZ

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Szakközépiskolaiképzés közismereti oktatással								Szakközépiskolaiképzés közismereti oktatás nélkül				
		1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam		1. évfolyam			2. évfolyam	
		elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5								0,5				
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.							0,5					0,5	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.							2					2	
10101-12 Építőipari közös tevékenység	Építőipari alapismeretek	1			2			0,5		3			0,5	
	Építőipari alapismeretek gyakorlat		1								1			
10104-12 Szobafestő, díszítő munkák	Falfelület festése, díszítése	1			3			2		2			2	
	Falfelület festésének, díszítésének gyakorlata		5			8			6		10			9
10103-12 Mázolási munkák fa-, fal-, fém és speciális felületeken	Mázolás	1			2			1		4			1,5	
	Mázolási munkák gyakorlata		3			3			4		4			6
10105-12 Tapétázási munkák	Tapétázási munkák	1			2			2		3			2	

	Tapétázási munkák gyakorlata		1			3			5		4			8
Összes óra														
Összes óra		14,5		140	23		140	23		31,5		160	31,5	

A szabadon felhasználható órakeret szakmai elmélet és gyakorlat (2016-2019)

Szakács osztály
9. osztály – felhasználható órakeret: 2,5 óra
1 óra szakmai informatika
0,5 óra élelmiszerbiztonság
9. osztály 1 óra ételkészítési ismeretek alapjai
10. osztály – felhasználható órakeret 2 óra
1 óra szakmai számítás
1 óra szakmai informatika
11. osztály - felhasználható órakeret: 2,5 óra
1 óra szakmai informatika
1 óra vendéglátó gazdálkodás
0,5 óra foglalkoztatás II.

Pincér osztály
9. osztály – felhasználható órakeret: 2,5 óra
1 óra szakmai informatika
0,5 óra élelmiszerbiztonság
1 óra felszolgálás alapjai gyakorlat
10. osztály – felhasználható órakeret 2 óra
1 óra szakmai számítás
1 óra szakmai informatika
11. osztály - felhasználható órakeret: 2,5 óra
1 óra szakmai informatika
1 óra vendéglátó gazdálkodás
0,5 óra foglalkoztatás II.

Cukrász osztály
9. osztály – felhasználható órakeret: 2,5 óra
9. osztályok 1 óra szakmai informatika
9. osztályok 0,5 óra élelmiszerbiztonság
9. osztály 1 óra szakrajz
10. osztály – felhasználható órakeret 2 óra
1 óra szakmai számítás
1 óra szakmai informatika
11. osztály - felhasználható órakeret: 2,5 óra
1 óra szakmai informatika
1 óra vendéglátó gazdálkodás
0,5 óra foglalkoztatás II.

Számítógép-szerelő, karbantartó osztály
9. osztály – felhasználható órakeret: 2,5 óra
1 óra hálózati ismeretek gyakorlat
0,5 operációs elméletek gyakorlat
1 óra szakmai informatika
10. osztály – felhasználható órakeret 2 óra
1 óra szakmai számítás

1 óra szakmai informatika
11. osztály - felhasználható órakeret: 2,5 óra
1,5 óra hálózati ismeretek elmélet
0,5 óra Számítógéprendszer hibáinak elhárítása elmélet
0,5 óra foglalkoztatás II.

Szerszámkészítő
9. osztály – felhasználható órakeret: 2,5 óra
0,5 óra munkahelyi egészség és biztonság
2 óra szakmai informatika
10. osztály – felhasználható órakeret 2 óra
1 óra szakmai számítás
1 óra szakmai informatika
11. osztály - felhasználható órakeret: 2,5 óra
2 óra szakmai informatika
0,5 óra foglalkoztatás II.

A szabadon felhasználható órakeret szakmai elmélet és gyakorlat (2017-2020)
Számítógép-szerelő, karbantartó
9. osztály – felhasználható órakeret: 2,5 óra
1 óra hálózati ismeretek gyakorlat
0,5 operációs elméletek gyakorlat
1 óra szakmai informatika
10. osztály – felhasználható órakeret 2 óra
1 óra szakmai számítás
1 óra szakmai informatika
11. osztály - felhasználható órakeret: 2,5 óra
1 óra szakmai informatika
1 óra szakmai számítás
0,5 óra foglalkoztatás II.

Festő, mázoló, tapétázó
9. osztály – felhasználható órakeret: 2,5 óra
0,5 óra munkahelyi egészség és biztonság
1 óra építőipari alapismeretek elmélet
1 óra szakmai informatika
10. osztály – felhasználható órakeret 2 óra
1 óra szakmai számítás
1 óra szakmai informatika
11. osztály - felhasználható órakeret: 2,5 óra
1 óra szakmai informatika
1 óra szakmai számítás
0,5 óra foglalkoztatás II.

Cukrász
9. osztály – felhasználható órakeret: 2,5 óra
1 óra szakmai informatika
0,5 óra élelmiszerbiztonság
1 óra szakrajz
10. osztály – felhasználható órakeret 2 óra

1 óra szakmai számítás
1 óra szakmai informatika
11. osztály - felhasználható órakeret: 2,5 óra
0,5 óra szakmai számítás
1 óra szakmai informatika
0,5 óra vendéglátó gazdálkodás
0,5 óra foglalkoztatás II.

Asztalos
9. osztály – felhasználható órakeret: 2,5 óra
9. osztályok 2 óra szakmai informatika
9. osztályok 0,5 óra munkahelyi egészség és biztonság
10. osztály – felhasználható órakeret 2 óra
1 óra szakmai számítás
1 óra szakmai informatika
11. osztály - felhasználható órakeret: 2,5 óra
0,5 óra foglalkoztatás II.
1 óra szakmai számítás
1 óra informatika

Szerszámkészítő
9. osztály- felhasználható órakeret: 2,5 óra
0,5 óra munkahelyi egészség és biztonság
2 óra szakmai informatika
10. osztály– felhasználható órakeret 2 óra
1 óra szakmai számítás
1 óra szakmai informatika
11. osztály - felhasználható órakeret: 2,5 óra
1 óra szakmai informatika
1 óra szakmai számítás
0,5 óra foglalkoztatás II.

A szabadon felhasználható órakeret szakmai elmélet és gyakorlat (2018-2021)
Asztalos
9. osztály – felhasználható órakeret: 2,5 óra
1 óra szakmai informatika
0,5 óra munkahelyi egészség és biztonság
1 óra faipari szakmai és gépismeret
10. osztály – felhasználható órakeret 2 óra
1 óra szakmai számítás
1 óra szakmai informatika
11. osztály - felhasználható órakeret: 2,5 óra
0,5 óra foglalkoztatás II.
1 óra szakmai számítás
1 óra informatika
Pincér osztály
9. osztály – felhasználható órakeret: 2,5 óra
1 óra szakmai informatika
0,5 óra élelmiszerbiztonság
0,5 óra felszolgálás alapjai gyakorlat

0,5 óra élelmiszerbiztonságról általában
10. osztály – felhasználható órakeret 2 óra
1 óra szakmai számítás
1 óra szakmai informatika
11. osztály - felhasználható órakeret: 2,5 óra
1 óra szakmai informatika
1 óra vendéglátó gazdálkodás
0,5 óra foglalkoztatás II.

Cukrász osztály

9. osztály – felhasználható órakeret: 2,5 óra
1 óra szakmai informatika
0,5 óra élelmiszerbiztonság
1 óra szakrajz
10. osztály – felhasználható órakeret 2 óra
1 óra szakmai számítás
1 óra szakmai informatika
11. osztály - felhasználható órakeret: 2,5 óra
0,5 óra szakmai számítás
1 óra szakmai informatika
0,5 óra vendéglátó gazdálkodás
0,5 óra foglalkoztatás II.

2.3. A Gimnázium helyi tanterve

2.3.1. A választott kerettanterv megnevezése

4 évfolyamos gimnáziumi kerettanterv

2.3.2. A képzés szakaszai

1. Alapképző szakasz: a négy évfolyamos képzés 9-10. évfolyama
2. Érettségire felkészítő szakasz: a négy évfolyamos képzés 11-12. évfolyama

a) Az alapképző szakasz

• Az alapképző szakasz az általános képzés ideje. A tantárgyakat egységes, minden tanuló számára azonos tanrendben tanítjuk, személyre szóló differenciálás a csoporton belül történik.

• Az alapképzési időszak során lezárt, a NAT-nak és kerettantervnek megfelelő képzést valósítunk meg. Diákjaink amennyiben kívánják, alapműveltségi vizsgát tehetnek. A vizsga letétele nem feltétele a továbbhaladásnak.

• A Gimnázium felmenő rendszerben kompetencia alapú képzést biztosít 9-10-11. évfolyamon a matematika, a magyar nyelv és irodalom, valamint az KT-képességek fejlesztése érdekében az informatika tantárgyak vonatkozásában. Ehhez biztosítja a tanulók számára a OM által jóváhagyott taneszközök - iskolára specializált szerkesztett változatait - digitális és részben analóg taneszközök formájában is.

• Az idegen nyelv tanítása egyik fontos célunk, hiszen ma már alapvető követelmény a nyelvtudás. A gimnáziumban két idegen nyelv tanulása kötelező.

• Az informatika, mint alapvető modernizációs tárgy kiemelt helyet foglal el képzési rendszerünkben. A program a legelemibb ismeretektől a felsőfokú végzettséget adó képzésig nyújt átfogó ismereteket. Az iskola technikai felszereltsége lehetővé teszi, hogy a számítástechnika ne csupán mint képzési cél, hanem mint módszertani segédeszköz is szerepeljen a többi tárgy oktatásában, így segítve diákjaink fejlődését.

b) Az érettségire felkészítő szakasz

• A 11-12. évfolyam az általános középszintű gimnáziumi érettségire készíti fel a diákot. A szakasz teljes, lezárt képzést nyújt, amely érettségi vizsgával zárul. Annak ellenére, hogy a gimnáziumi szakasz általános célja a pályaorientáció, az érettségire való felkészítés, az ebben a szakaszban végzett tanulmányokat is öncélként, a tudás, a kultúra megszerzésének örömével szeretnénk továbbadni. Emiatt az érettségi felkészítő kurzusok mellett, speciális, szaktudományos és gyakorlatorientált órákat, illetve érdeklődési köröket is a képzés részévé teszünk.

• Diákjaink a 10. osztály végén, legkésőbb a 11. osztály elején döntenek, mely választott tárgyból kívánnak érettségit tenni.

• Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának megfelelően a választható tantárgyak közül középszinten informatikából, művészettörténetből és biológiából, emelt szinten pedig idegen nyelvekből hirdetünk meg felkészítést.

• Egyéb tantárgyakból is lehetőség van érettségi felkészítő indítására. Ez esetben azonban a költségek arányos részét a szülői háznak kell fedeznie.

• Szintén megvalósítandó célnak tartjuk, hogy diákjainknak ne kelljen iskolán kívül különórákra, felvételi előkészítőkre, más érdeklődési körüket érintő tárgyakra járniuk. Szeretnénk, ha mindezeket a Gimnázium keretein belül az iskolai munka részeként végezhetnék.

• A felsőbb két évfolyamon nagyobb arányban van jelen az egyéni tanulás, ezért jelentős mértékben növekszik a nagyobb lélegzetű egyéni tanulmányok aránya.

• Az érettségi vizsgára való jelentkezés feltétele, hogy a tanuló teljesítse a helyi tantervben meghatározott tantárgyi követelményeket, és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja. A kötelező érettségi tárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, egy idegen nyelv, matematika. A választható tárgyak: a központi vizsgakövetelményekre épülő, a kötelező vizsgatárgyak közé nem tartozó tantárgyak.

• A Gimnáziumban minden érettségi tárgyat meghirdetünk középszinten. A kötelező tárgyakat (magyar nyelv és irodalom, történelem, első idegen nyelv, matematika) csoportlétszámtól függetlenül, a többi tárgyat 5 fős csoporttól kezdve indítunk el.

• Alapelv továbbá, hogy minden olyan tevékenység része az iskolai munkának, amelyet a tanuló az éves munkarendjébe felvesz, s legalább heti 2 órás rendszerességgel minimum két trimeszteren keresztül szervezett formában gyakorol.

• Az intézménybe járó kisebbségi származású diákok oktatása-nevelése integráltan történik.

• Rendszeres kisebbségi-konzultációs foglalkozások segítik esetleges elmaradásuk pótlását, szociális problémáik megoldásában tanáraink patrónusokként is részt vesznek.

2.3.3. Tantárgyi rendszer és órakeretek

9-12. évfolyamokon felmenő rendszerben a 2015-2019-es tanévtől

Ahhoz, hogy pedagógiai programunkban foglaltakat maradéktalanul megvalósíthassuk, óraszámainkba beépítettük a szabadon tervezhető órákat.
A mindennapos testnevelés, testmozgás módját az Nkt. 27 § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg.

A 9. évfolyam szabadon tervezhető óráiból:

- 1 óra „Tanulásmódszertan”
- 1 óra „Matematika”
- 1 óra „Történelem, társadalom és állampolgári ismeretek”
- 1 óra „Rajz-és vizuális kultúra”

A 10. évfolyam szabadon tervezhető óráiból:

- 1 óra „1. idegen nyelv”

- 1 óra „Történelem, társadalom-és állampolgári ismeretek”
- 1 óra „Matematika”
- 1 óra „Rajz-és vizuális kultúra”

A 11. évfolyam szabadon tervezhető óráiból:

- 1 óra „1. idegen nyelv”
- 1 óra „Matematika”
- 2 óra „Informatika”
- 2 óra „Földrajz”

A 12. évfolyam szabadon tervezhető óráiból:

- 1 óra „Magyar nyelv és irodalom”
- 1 óra „Matematika”
- 1 óra „1. Idegen nyelv”
- 1 óra „2. Idegen nyelv”
- 1 óra „Történelem, társadalom-és állampolgári ismeretek”
- 1 óra „Informatika”
- 2 óra „Földrajz”

sorszám	***Tantárgy***	***9. évfolyam***		***10. évfolyam***		***11. évfolyam***		***12. évfolyam***	
		1. félév	***2. félév***	***1. félév***	***2. félév***	***1. félév***	***2. félév***	***1. félév***	***2. félév***
1.	*1. idegen nyelv (angol nyelv)*	*3*	*3*	*4*	*4*	*4*	*4*	*4*	*4*
2.	*biológia – egészségtan*	*0*	*0*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*
3.	*ének-zene*	*1*	*1*	*1*	*1*	*0*	*0*	*0*	*0*
4.	*fizika*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*0*	*0*
5.	*földrajz*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*
6.	*informatika*	*1*	*1*	*1*	*1*	*2*	*2*	*1*	*1*
7.	*kémia*	*2*	*2*	*2*	*2*	*0*	*0*	*0*	*0*
8.	*magyar nyelv és irodalom*	*4*	*4*	*4*	*4*	*4*	*4*	*5*	*5*
9.	*matematika*	*4*	*4*	*4*	*4*	*4*	*4*	*4*	*4*
10.	*2. idegen nyelv (angol vagy német nyelv)*	*3*	*3*	*3*	*3*	*3*	*3*	*4*	*4*
11.	*osztályfőnöki*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*
12.	*rajz és vizuális kultúra*	*2*	*2*	*2*	*2*	*0*	*0*	*0*	*0*
13.	*tanulásmódszertan*	*1*	*1*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
14.	*testnevelés*	*5*	*5*	*5*	*5*	*5*	*5*	*5*	*5*
15.	*történelem*	*3*	*3*	*3*	*3*	*3*	*3*	*4*	*4*
16.	*mozgóképkultúra és médiaismeret*	*1*	*1*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*

17.	*etika*					*1*	*1*		
18.	*Technika életvitel és gyakorlat*							*1*	*1*
19.	*művészetek (kötelezően választható: rajz-és vizuális kultúra, mozgóképkultúra és médiaismeret)biblia ismeret*					*2/2 1*	*2/2*	*2/2*	*2/2*
Osztályok heti óraszámai:		*35*	*35*	*36*	*36*	*35*	*35*	*35*	*35*

9-12. évfolyamokon felmenő rendszerben a 2016-2020, 2017-2021. tanévtől

Ahhoz, hogy pedagógiai programunkban foglaltakat maradéktalanul megvalósíthassuk, óraszámainkba beépítettük a szabadon tervezhető órákat.
A mindennapos testnevelés, testmozgás módját az Nkt. 27 § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg.

A 9. évfolyam szabadon tervezhető óráiból:

- 1 óra „Tanulásmódszertan”
- 1 óra „Matematika”
- 1 óra „Történelem, társadalom és állampolgári ismeretek”
- 1 óra „Rajz-és vizuális kultúra”

A 10. évfolyam szabadon tervezhető óráiból:

- 1 óra „1. idegen nyelv”
- 1 óra „Történelem, társadalom-és állampolgári ismeretek”
- 1 óra „Matematika”
- 1 óra „Rajz-és vizuális kultúra”

A 11. évfolyam szabadon tervezhető óráiból:

- 1 óra „1. idegen nyelv”
- 1 óra „Matematika”
- 2 óra „Informatika”
- 2 óra „Földrajz”

A 12. évfolyam szabadon tervezhető óráiból:

- 1 óra „Magyar nyelv és irodalom”
- 1 óra „Matematika”
- 1 óra „1. Idegen nyelv”
- 1 óra „2. Idegen nyelv”
- 1 óra „Történelem, társadalom-és állampolgári ismeretek”
- 1 óra „Informatika”
- 2 óra „Földrajz”
-

sorszám	*Tantárgy*	*9. évfolyam*		*10. évfolyam*		*11. évfolyam*		*12. évfolyam*	
		1. félév	*2. félév*	*1. félév*	*2. félév*	*1. félév*	*2. félév*	*1. félév*	*2. félév*
1.	*1. idegen nyelv (angol nyelv)*	*3*	*3*	*4*	*4*	*4*	*4*	*4*	*4*
2.	*biológia – egészségtan*	*0*	*0*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*
3.	*ének-zene*	*1*	*1*	*1*	*1*	*0*	*0*	*0*	*0*
4.	*fizika*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*0*	*0*
5.	*földrajz*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*
6.	*informatika*	*1*	*1*	*1*	*1*	*2*	*2*	*1*	*1*
7.	*kémia*	*2*	*2*	*2*	*2*	*0*	*0*	*0*	*0*
8.	*magyar nyelv és irodalom*	*4*	*4*	*4*	*4*	*4*	*4*	*5*	*5*
9.	*matematika*	*4*	*4*	*4*	*4*	*4*	*4*	*4*	*4*
10.	*2. idegen nyelv (angol vagy német nyelv)*	*3*	*3*	*3*	*3*	*3*	*3*	*4*	*4*
11.	*osztályfőnöki*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*
12.	*rajz és vizuális kultúra*	*2*	*2*	*2*	*2*	*0*	*0*	*0*	*0*
13.	*tanulásmódszertan*	*1*	*1*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
14.	*testnevelés*	*5*	*5*	*5*	*5*	*5*	*5*	*5*	*5*
15.	*történelem*	*3*	*3*	*3*	*3*	*3*	*3*	*4*	*4*
16.	*mozgóképkultúra és médiaismeret*	*1*	*1*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
17.	*bibliaismeret/etika*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*		
18.	*Technika életvitel és gyakorlat*							*1*	*1*
19.	*művészetek (kötelezően választható: rajz-és vizuális kultúra, mozgóképkultúra és médiaismeret)*					*2/2*	*2/2*	*2/2*	*2/2*
Osztályok heti óraszámai:		*35*	*35*	*36*	*36*	*35*	*35*	*35*	*35*

A fenntartó írásos hozzájárulásával eseti eltérés lehetséges adott osztályra és tanévre vonatkozóan az órakeretek felhasználásában.

2.4 Kerettanterv a szakiskolát végzettek középiskolája számára

I–II. (11–12.) évfolyam

Megjelent a 34/2014. (IV. 29.) EMMI rendelet 11. mellékleteként
„ 15. melléklet az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelethez

Tantárgyak és óraszámok

Évfolyam/ Tantárgyak	**I. (11.) Nappali tagozat**	**II. (12.) Nappali tagozat**	**I. (11.) Esti tagozat**	**II. (12.) Esti tagozat**
Magyar nyelv és irodalom	6	6	3	3
Idegen nyelv	6	6	3	3
Matematika	6	6	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	4	5	3	3
Természetismeret	2		1	
Informatika	2	2.	1	1
Testnevelés és sport	5	5	–	–
Osztályközösség-építő program	1	1		
Szabadon tervezhető órakeret Biológia Történelem Matematika Magyar	 1 2	 1 2 1 1	 1 1 1 1	 1 2 1 1
Összesen (közműveltségi óraszámok)	**35**	**36**	**18**	**18**

2.5. A HÍD program óraszámai

A *20 hónapos HÍD 2. program* keretei kétfélék:

Évfolyam/ Tantárgyak	**HÍD/2/1. heti 24 közismereti óra A 2 éves 1. év**	**HÍD/2/2. heti 17 közismereti óra A 2 éves 2. év**	**HÍD/2/1. heti 16,5 közismereti óra B 2 éves 1. év**	**HÍD/2/2. heti 10 közismereti óra B 2 éves 2. év**	**HÍD/2/1. heti 31,5 közismereti óra C 1 éves**
Kommunikáció és anyanyelv	4	3	3	2	5
Élő idegen nyelv (angol, német)	4	3	3	2	5
Matematika	4	3	3	2	5
Társadalom és jelenkor-ismeret	3	2	1,5	1	4
Természetismeret	3	2	1,5	1	4
Alapvető munkavállalói és életpálya-építési modulok	1	1	0,5	1	2
Testnevelés és sport*	2	2	2	-	-
Osztályfőnöki (osztályközösség-építő program)	1	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret+ szabad sáv informatika Alapvető munkavállalói és életpálya-építési Ének Rajz Testnevelés Művészetismeret	 2 1 1 1	 2	 2 0,5 1	 1	 3 1 1 2 2
Összesen	27	19	19	11	35
Szakmai elmélet és gyakorlat + szabad sáv együtt	8	16	16	24	-
Összesen	35	35	35	35	35

A) rövidebb képzési idejű rész-szakképesítés mellett hosszabb közismereti képzés a jelentősebb alapkompetencia-hiányokkal küzdő tanulóknak;
B) hosszabb képzési idejű rész-szakképesítés mellett alacsonyabb arányú közismereti képzés a felkészültebb tanulók számára.

A *10 hónapos HÍD 2. program* szakképzés nélküli közismereti, a szakképző évfolyamra való belépésre felkészítést célozhat. Fókusza: szakiskolai képzésbe lépés.
A) 20 hónapos HÍD 2. óraterv rövidebb képzési idejű rész-szakképesítés oktatásához:

	H/2/1. évfolyam heti óraszám (36 hét)	öf. gyak. 3 hét	H/2/2. évfolyam heti óraszám (35 hét)
Közismeret	24		17
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	7,5	105	14,5
Összesen	31,5	105	31,5
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3	-	2
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0,5	-	1,5
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	***heti 35***	-	***heti 35***

(A rész-szakképesítés oktatására fordítható idő összesen 953 óra nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabad sávval együtt.)

B) 20 hónapos HÍD 2. óraterv hosszabb képzési idejű rész-szakképesítés oktatásához:

	H/2/1. évfolyam heti óraszám (36 hét)	öf. gyak. 3 hét	H/2/2. évfolyam heti óraszám (35 hét)
Közismeret	16,5		10
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	15	105	21,5
Összesen	31,5	105	31,5
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2,5	-	1
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	1	-	2,5
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	***heti 35***	-	***heti 35***

(A rész-szakképesítés oktatására fordítható idő összesen: 1521 óra nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabad sávval együtt)

C) 10 hónapos HÍD 2. óraterv:

	H/2/1. évfolyam heti óraszám (36 hét)
Közismeret	31,5
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0
Összesen	31,5
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	***heti 35***

31 341 05
ÉLELMISZER-, VEGYI ÁRU ELADÓ

V. A részszakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A képzés heti és éves szakmai óraszámai hosszabb képzési idejű részszakképesítés oktatásához:

	SZH/1 évfolyam heti óraszám	SZH/1 évfolyam éves óraszám (36 héttel)	SZH/2 évfolyam heti óraszám	SZH/2 évfolyam éves óraszám (35 héttel)
Közismeret	16,5	594	10	350
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	**15**	**540+105**	**21,5**	**752,5**
Összesen	31,5	1134+105	31,5	1102,5
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	2,5	90	1	35
8-10% szabad sáv szakmai informatika szakmai számítás (szakmai rész)	1	36	1 1,5	87,5
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	1260+105	35	1225

A részszakképesítés oktatására fordítható idő **1521** óra (540+36+105+752,5+87,5) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám				
		SZH/1 évfolyam			SZH/2 évfolyam	
		elméleti	gyakorlati	ögy	elméleti	gyakorlati
11992-16 Kereskedelmi ismeretek	Kereskedelmi ismeretek	2		105	3	
	Kereskedelmi gyakorlat		6			8,5
11691-16 Eladástan	Eladástan	1,5			1,5	
	Eladási gyakorlat		3,5			6,5
10028-16 Élelmiszerek és vegyi áruk forgalmazása	Élelmiszer- és vegyi áruismeret	2			2	
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		5,5	9,5		6,5	15
Összes heti/ögy óraszám		15		105	21,5	

Jelmagyarázat: ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a részszakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelmény - modul	Tantárgyak/ témakörök	Óraszám					Összesen
		SZH/1 évfolyam			SZH/2 évfolyam		
		elméleti	gyakorlati	ögy	elméleti	gyakorlati	
11992-16 Kereskedel	Kereskedelmi ismeretek	72	0	10	105	0	177

mi ismeretek	**Áruforgalom**	***28***		**5**	***54***		**82**
	Jogszabályok alkalmazása	***28***			***25***		**53**
	Pénztár- és pénzkezelés, bizonylatkitöltés	***16***			***26***		**42**
	Kereskedelmi gyakorlat	**0**	**216**		**0**	**297,5**	**513,5**
	Áruforgalom gyakorlata		***72***			***107,5***	**179,5**
	Jogszabályok alkalmazásának gyakorlata		***54***			***60***	**114**
	Pénztár- és pénzkezelés gyakorlata		***36***			***60***	**96**
	Bizonylatkitöltés gyakorlata		***54***			***70***	**124**
11691-16 Eladástan	**Eladástan**	**54**	**0**		**52,5**	**0**	**106,5**
	Eladási ismeretek	**18**			**17,5**		**35,5**
	Eladás idegen nyelven	**36**			**35**		**71**
	Eladási gyakorlat	**0**	**126**		**0**	**227,5**	**353,5**
	Az eladó személyisége		***54***			***50***	**104**
	Az eladási folyamat gyakorlása		***72***			***177,5***	**249,5**
10028-16 Élelmiszerek és vegyi áruk forgalmazása	**Élelmiszer- és vegyi áruismeret**	**72**	**0**		**70**	**0**	**142**
	Élelmiszer áruismeret I.	***54***					**54**
	Élelmiszer áruismeret II.	***18***			***35***		**53**
	Vegyi áruk ismerete				***35***		**35**

Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:	**198**	**342**		**227,5**	**525**	**1292,5**
Összes éves/ögy óraszám:	**540**		**105**	**752,5**		**1397,5**
Elméleti óraszámok/aránya	**425,5/30,4%**					
Gyakorlati óraszámok/aránya	**972/69,6%**					

Jelmagyarázat: ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

Felnőttoktatás

A tanuló attól a tanévtől kezdve folytathatja a tanulmányait felnőttoktatás keretében, amelyben a tizenhatodik életévét betölti.

2011. évi CLXXXVII. törvény

(4) A felnőttoktatás keretében folyó szakképzést a szakképzési kerettanterv alapján kell megszervezni.

(5) Az esti oktatás munkarendje szerint megszervezett felnőttoktatás keretében a gyakorlati képzés jelenléti óraszáma legalább a nappali rendszerű képzésre meghatározott gyakorlati óraszám hatvan százaléka, a levelező oktatás munkarendje szerint megszervezett felnőttoktatás keretében a gyakorlati képzés jelenléti óraszáma legalább a nappali rendszerű képzésre meghatározott gyakorlati óraszám húsz százaléka. Az elméleti képzés jelenléti óraszáma az esti oktatás munkarendje szerint megszervezett felnőttoktatás keretében a nappali rendszerű képzésre meghatározott elméleti óraszám legalább tíz százaléka azzal, hogy az összes kötelező jelenléti óraszám eléri a nemzeti köznevelésről szóló törvényben az esti oktatás munkarendjére meghatározott óraszámot.

(6) A szakképzési kerettanterv alapján az iskola a pedagógiai program részét képező helyi tantervében és szakmai programjában meghatározza a felnőttoktatás keretében oktatott szakmai tantárgyak óraszámait az (5) bekezdésben meghatározottak alapján.

A felnőttoktatásban figyelembe kell venni még azt is, hogy a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 60. § (9) bekezdés c) pontja szerint a felnőttoktatásban a nem kötelező tanórai foglalkozások, az osztálybontásra és egyéni foglalkozásra, a tanórán kívüli foglalkozásra, a mindennapos testedzésre vonatkozó előírások alkalmazása nem kötelező. Esti oktatási munkarend szerint folyik a tanítás, ha a tanulók teljesítik a nappali oktatás heti óraszámainak legalább ötven százalékát, de nem érik el a kilencven százalékát. A számukra készült óraterv heti 12-18 órát tartalmaz, ami némileg meghaladja az 50 százalékot.

Szakképzési kerettanterv a felnőtt esti oktatás 34 543 02 asztalos szakképesítéshez

A szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet szakképzési kerettanterveket tartalmazó mellékletei átdolgozásával

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül				
		1. évfolyam			2. évfolyam	
		elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	6				
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.				6	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.				20	
11371-12 Biztonságos munkavégzés	Biztonságos munkavégzés alapjai				15	
	Biztonságos munkavégzés gyakorlata		28			
10224-12 Alapvető tömörfa megmunkálás	Faipari szakmai és gépismeret	30				
	Faipari szakmai gyakorlat		180			
10225-12 Asztalosipari szerelés	Asztalosipari szerelési ismeretek	15				
	Asztalosipari szerelési gyakorlat		87			45
10226-12 Asztalosipari termékek gyártása	Szerkezettan-szakrajz és technológia	50			44	
	Asztalosipari szakmai gyakorlat		180			220
10228-12 Gépkezelés	Gépkezelési ismeretek				22	
	Gépkezelési gyakorlat					165
10229-12 Gyártáselőkészítési feladatok	Faipari szakrajz	25				
	Gyártáselőkészítési ismeretek	25			11	
Összes óra		151	475		118	430
Összes óra		626		160	548	

Szakképzési kerettanterv a felnőtt esti oktatás népi kézműves (szakmairány megjelölésével) 34 215 01 kosárfonó, fonottbútor készítő szakképesítéshez
A szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet szakképzési kerettanterveket tartalmazó mellékletei átdolgozásával

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Szakközépiskolai **képzés közismereti oktatás nélkül**				
		1. évfolyam			2. évfolyam	
		elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám	ögy	elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	6				
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.				6	
11497-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.				20	
10681-12 Népi kézműves vállalkozás működtetése	Művészettörténet	12			10	
	Általános néprajz	24			10	
	Rajzi gyakorlatok		70			45
	Népi kézműves szakmai alapismeretek				10	
	Népi kézműves vállalkozásismeret, marketing				9	
10690 -12 Kosárfonás	Kosárfonás szakmai ismeretek	24			9	
	Kosárfonás szakmai néprajz	14			9	
	Kosárfonás szakmai rajz gyakorlat		28			25
	Kosárfonás gyakorlat		193			170
10691- 12 Fonottbútorkészítés	Fonottbútorkészítés szakmai ismeretek	24			10	
	Fonottbútorkészítés szakmai néprajz	13			9	
	Fonottbútorkészítés szakmai rajz gyakorlat		28			25
	Fonottbútorkészítés gyakorlat		185			175
Összes óra		117	504		102	440

Összes óra	621	160	542

Szakképzési kerettanterv a felnőtt esti oktatás 34 542 06 női szabó szakképesítéshez

A szakképzési kerettantervekről szóló 30/2016. (VIII. 31.) NGM rendelet szakképzési kerettanterveket tartalmazó mellékletei átdolgozásával

		Szakközépiskolai képzés közismereti oktatás nélkül				
		1. évfolyam			2. évfolyam	
		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy		e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	**194**	**434**	**96**	**106**	**445**
	Összesen	**628**			**551**	
11499-12 Foglalkoztatás II.	**Foglalkoztatás II.**	**8**				
11497-12 Foglalkoztatás I.	**Foglalkoztatás I.**	**20**				
10113-16 Ruhaipari anyagvizsgálatok	**Ruhaipari anyag- és áruismeret**	**6**			**1**	
	Anyagvizsgálatok gyakorlat		**14**			**20**
10114-16 Ruhaipari gyártmánytervezés	**Ruhaipari gyártás-előkészítés**	**16**			**20**	
	Szakrajz	**18**			**30**	
	Szakrajz gyakorlat		**24**			**30**
	Számítógépes ruhaipari gyártás-előkészítés gyakorlat		**11**			**20**
10115-16 Textiltermékek összeállítása	**Textiltermékek szabásminta készítése**	**16**				
	Ruhaipari gépek üzemeltetése	**8**			**8**	
	Textiltermékek gyártástechnológiája	**16**				
	Textiltermékek készítése gyakorlat		**76**			
10118-16 Lakástextíliák készítése	**Lakástextíliák gyártástechnológiája**	**18**				
	Lakástextíliák készítése, javítása gyakorlat		**65**			
10120-16 Női ruhák készítése és értékesítése	**Női ruhák szerkesztése, modellezése**	**18**			**25**	
	Női ruhakészítés gyártás-technológiája	**36**			**25**	
	Női ruhák értékesítése	**8**			**8**	
	Női ruhák szerkesztése, modellezése gyakorlat		**43**			**50**
	Női ruhák készítése gyakorlat		**201**			**325**
10500-16 Munkahelyi egészség és biztonság	**Munkahelyi egészség és biztonság**	**6**				

2.6. Kerettanterv az általános iskola számára

2.6.1. Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az 1–4. évfolyamon

Tantárgyi struktúra és óraszámok

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Dráma és tánc (szabadon tervezhető órák)	2	2	2	2
Informatika (szabadon tervezhető órák)			1	1
Rendelkezésre álló órakeret	**25**	**25**	**25**	**27**

2.6.2. Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az 5–8. évfolyamon

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	2	2		
Biológia-egészségtan			2	1
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1

Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret*	1			
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Dráma és Tánc (szabadon tervezhető)	1	1	2	2
Tánc és Mozgás (szabadon tervezhető)	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	**28**	**28**	**31**	**31**

A Kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	
Magyar nyelv és irodalom 5-8. osztály	„A” és „B”
Fizika 7-8. osztály	„B”
Kémia 7-8. osztály	„B”
Biológia 7-8. osztály	„A”
Ének – zene 1-8. osztály	„A”

2.6.3. **A választott kerettanterv feletti óraszám, választható tantárgyak, foglalkozások, ezekhez tartozó pedagógusválasztás szabályai**

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6+1	6+1
Idegen nyelvek	1	1	1	2+1
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Dráma és tánc	1	1	1	1
Informatika (szabadon tervezhető órák)			1	1
Rendelkezésre álló órakeret	**25**	**25**	**25**	**27**

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4+1	4+1	3+1	4+1
Idegen nyelvek	3	3+1	3+1	3+1
Matematika	4	3	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	2	2		
Biológia-egészségtan			2	1
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc	1	1	1	1
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	**28**	**28**	**31**	**31**

Intézményünkben nincsen szabadon választható tanórai foglakozás. Tanulóink Bibliaismeret órán vesznek részt, melyet az iskolalelkész tart.

2.7. Tantárgyi struktúra és óraszámok a szakiskolában

Szakiskolai óraterv OKJ szerinti részszakképesítés oktatásához

A részszakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám 36 hét	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám (36 héttel)	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám (35 héttel)
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	402,5
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**735**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1137,5
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	1,5	54	1,5	52.5
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	2	72	2	70
Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1260

Tantárgyak és óraszámok

AZ ENYHÉN ÉRTELMI FOGYATÉKOS TANULÓK NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁJÁT ELLÁTÓ SZAKISKOLA KÖTELEZŐ 9/E ELŐKÉSZÍTŐ ÉVFOLYAMÁNAK KERETTANTERVE

Műveltségterület	Tantárgy	Heti óraszám	Éves óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	5	180
Idegen nyelv	Idegen nyelv	2	72
Matematika	Matematika	5	180
Ember és társadalom	Erkölcstan	1	36
	Állampolgári ismeretek	1	36
Ember a természetben	Természetismeret	2,5+0,5	90
Művészetek	Műszaki rajz, vizuális nevelés	2	72
Informatika	Informatika	2	72
Életvitel és gyakorlati ismeretek	Pályaorientáció	1+1	36
	Szakmai alapozó ismeretek	4 +2	144
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport	5	180
	Osztályfőnöki óra	1	36
Összesen		**31,5**	**1134**
Szabadon tervezhető		**3,5**	**126**
Mindösszesen		**35**	**1260**

A részszakképesítés oktatására fordítható idő **1703** óra (756+70+735+72+70) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

Műveltségi terület	Tantárgy neve	9–10. évfolyam (átlag heti időkeret)	2 tanéves óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	1	71
Matematika	Matematika	2	142
Ember és társadalom	Erkölcstan	1	71
Informatika	Informatika	1	71
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport	5	355
	Osztályfőnöki óra	1	71
Közismeret összesen		11	864

További szabad közismereti időkeret	1,5	108
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	21	1491
További szabad szakmai időkeret (szabad sáv)	2	142
Összefüggő szakmai gyakorlat	70	70

Az éves óraszám megadásánál 9. évfolyamon 36 héttel, 10. évfolyamon 35 héttel számolunk.

A szabad sáv terhére 9-10. osztályban 1 óra magyar nyelv és irodalom, valamint 9. osztályban 1 órát tettünk be.

	Munkahelyi konfliktuskezelés	44			20		**64**
	Tárgyalástechnika				45		**45**
	Marketingkommunikáció				50		**50**
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**288**	**468**		**280**	**455**	**1491**
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**735**		**1561**
Elméleti óraszámok/aránya		568 /38,09%					
Gyakorlati óraszámok/aránya		923 /61,90%					

Jelmagyarázat: ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8. § (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a részszakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

Élelmiszer-, vegyi áru eladó
A részszakképesítés képzésének heti és éves szakmai óraszámai:

	Előkészítő évfolyam heti óraszám (36 hét)	9. évfolyam heti óraszám	9. évfolyam éves óraszám (36 héttel)	10. évfolyam heti óraszám	10. évfolyam éves óraszám (35 héttel)
Közismeret	31,5	10,5	378	11,5	402,5
Szakmai elmélet és gyakorlat együtt	0	**21**	**756+70**	**21**	**735**
Összesen	31,5	31,5	1134+70	32,5	1137,5
8-10% szabad sáv (közismereti rész)	3,5	1,5	54	1,5	52.5
8-10% szabad sáv (szakmai rész)	0	2	72	2	70

Mindösszesen (teljes képzés ideje)	35	35	1260+70	36	1260

A részszakképesítés oktatására fordítható idő **1703** óra (756+70+735+72+70) nyári összefüggő gyakorlattal és szakmai szabadsávval együtt.

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként szabadsáv nélkül

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Heti óraszám				
		9. évfolyam			10. évfolyam	
		elméleti	gyakorlati	ögy	elméleti	gyakorlati
11992-16 Kereskedelmi ismeretek	Kereskedelmi ismeretek	2,5		70	3	
	Kereskedelmi gyakorlat		9			8
10028-16 Az élelmiszerek és vegyiáruk forgalmazása	Élelmiszer és vegyiáruismeret	2			2	
11691-16 Eladástan	Eladástan	2			1,5	
	Eladási gyakorlat		5,5			6,5
Összes heti elméleti/gyakorlati óraszám		6,5	14,5		6,5	14,5
Összes heti/ögy óraszám		21		70	21	

Jelmagyarázat: ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A kerettanterv szakmai tartalma - a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően - a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-át lefedi.
Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a részszakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.
Szabad sáv terhére az alábbi óraszámok kerültek be:

- 9. osztály:
  kereskedelmi ismeretek elmélet 0, 5 óra
  eladási gyakorlat 1,5 óra.
- 10. osztály:
  eladástan elmélet 0,5 óra
  eladási gyakorlat 1,5 óra.

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	**Tantárgyak**/témakörök	**Óraszám**					**Összesen**
		9. évfolyam			**10. évfolyam**		
		elméleti	**gyakorlati**	**ögy**	**elméleti**	**gyakorlati**	
11992-16 Kereskedelmi ismeretek	**Kereskedelmi ismeretek**	**90**			**105**		**195**
	Áruforgalom	34			54		88
	Jogszabályok alkalmazása	34			25		59
	Pénztár- és pénzkezelés, bizonylatkitöltés	22			26		48
	Kereskedelmi gyakorlat		**324**			**280**	**604**
	Áruforgalmi gyakorlat		99			**100**	199
	Jogszabályok alkalmazása gyakorlat		81			**60**	141
	Pénztár- és pénzkezelés gyakorlata		63			55	118
	Bizonylatkitöltés gyakorlata		81			65	146
10028-16 Élelmiszerek és vegyi áruk forgalmazása	**Élelmiszer- és vegyi áru ismeret**	**72**			**70**		**142**
	Élelmiszer áruismeret I.	54					54
	Élelmiszer áruismeret II.	18			35		53
	Vegyi áruk ismerete				35		35
11691-16 Eladástan	**Eladástan**	**72**			**52,5**		**124,5**
	Eladási ismeretek	18			17,5		35,5
	Eladás idegen nyelven	54			35		89
	Eladási gyakorlat		**198**			**227,5**	**425,5**
	Az eladó személyisége		54			50	104
	Az eladási folyamat gyakorlata		144			177,5	321,5
Összes éves elméleti/gyakorlati óraszám:		**234**	**522**		**227,5**	**507,5**	
Összes éves/ögy óraszám:		**756**		**70**	**735**		**1561**
Elméleti óraszámok/aránya		461,5/29,6%					
Gyakorlati óraszámok/aránya		1099,5/70,4%					

Jelmagyarázat: ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8. § (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező összes óraszám szakmai elméleti és gyakorlati képzésre rendelkezésre álló részének legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, *a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás."*

2.8. SNI-s tanulók- a fogyatékosság típusához és fokához igazodó fejlesztő program a helyi tantervben

20/2012 EMMI rendelet

11. § (1) A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók
a) óvodai nevelése esetén az óvoda pedagógiai programja a sajátos nevelési igényből eredő hátrányok csökkentését szolgáló speciális fejlesztő tevékenységet,
b) iskolai nevelése és oktatása esetén a helyi tanterv a fogyatékosság típusához és fokához igazodó fejlesztő programot is tartalmazza.

A sajátos nevelési igényű (SNI) gyerekek integrált nevelése, oktatása speciális feltételeket kíván a befogadó intézményektől, melyeknek meglétét törvények, rendeletek szabályozzák, így biztosítva a megfelelő ellátást.
A sajátos nevelési igényű gyerekek foglalkoztatásához minden esetben meghatározott személyi és tárgyi feltételek szükségesek. A fejlesztés speciális tanmenet, egyéni fejlesztési terv alapján működik, melyeknek elkészítésében a befogadó általános iskoláknak is van feladata.

Mentális retardáció

1. Az enyhén értelmi fogyatékos tanuló

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók a tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképessége, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó akadályozottságot, tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.

Az enyhe fokú értelmi fogyatékosság (mentális sérülés) diagnosztizálása elsősorban orvosi, gyógypedagógiai és pszichológiai feladat. Pszichodiagnosztikai vizsgálatokkal állapítható meg a kognitív funkciók lassúbb fejlődése, valamint más, nem intellektuális területeken jelentkező eltérések.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelési, oktatási szempontú jellemzői

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlődése igen eltérő attól függően, hogy milyen egyéb érzékszervi, motorikus, beszédfejlődési, viselkedési stb. rendellenességeket mutatnak, amelyek vagy oksági összefüggésben állnak az értelmi fogyatékossággal, vagy következményesen egyéb hatásokra alakulnak ki.

Tanulási helyzetekben megfigyelhető jellemzőik: a téri tájékozódás, a finommotorika, a figyelemkoncentráció, a bonyolultabb gondolkodási folyamatok, a kommunikáció, valamint a szociális alkalmazkodás fejlődésének eltérései.

Ezek változó mértékben és mindig egyedi kombinációban jelennek meg, a tanulási képesség különböző mértékű fejlődési zavarát is mutatják és akadályozzák az iskolai tanulás eredményességét.

Fejlesztési területek - nevelési célok

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulóknál fontos az egyénre szabott motiváció, az egyéni tanulási módok feltárása és biztosítása. Felkészítése a társadalmi integráció és a munkaerőpiacra történő sikeres belépés szempontjából kiemelten fontos, egész életen át tartó tanulásra.

A kulcskompetenciák fejlesztésének biztosítása elengedhetetlen a társadalmi integráció szempontjából, s különös hangsúlyt kap az önálló életvezetés, a munka világába való beilleszkedés érdekében.

A pedagógiai és egészségügyi célú habilitáció, rehabilitáció

A gyógypedagógiai nevelés egészét átható habilitációs, rehabilitációs nevelés célja az enyhén értelmi fogyatékos fiatalok szocializációja, eredményes társadalmi integrációja A fejlesztés a tanítás-tanulás folyamatában megmutatkozó fejletlen vagy sérült funkciók korrigálására, kompenzálására, az eszköztudás fejlesztésére, a felzárkóztatásra, a tanulási technikák elsajátítására, a szociális képességek fejlesztésére, az önálló életvezetésre irányul. A habilitációs, rehabilitációs tevékenység lényeges eleme a folyamatos vagy szakaszos pedagógiai diagnosztizálás. Szolgálja a korrigáló, kompenzáló tartalmak, eljárások, terápiás eszközök tervezését, megelőzheti a további – másodlagos – tünetek megjelenését. A habilitációs, rehabilitációs tevékenység során a fejlesztő programok készítésekor és elemzésekor elsődlegesen azt kell figyelembe venni, hogy a gyógypedagógiai nevelés, a terápiás eljárás és eszközrendszer miként tud vagy tudott hozzájárulni a pszichikai, a fiziológiai funkciók zavarának korrigálásához, kompenzálásához, a funkcionális képességek csökkenéséből, a funkciók fejletlenségéből eredő zavarok kezeléséhez, a szociális szféra akadályozottságából származó hátrányok csökkentéséhez.

2. A középsúlyosan értelmi fogyatékos tanuló

A középsúlyosan értelmi fogyatékos gyermek fejlesztésében a kis lépések elvét alkalmazva, a gyermekekre jellemző cselekvésbe ágyazott gondolkodást figyelembe vevő képességfejlesztés kellő időt, alkalmat kell, hogy biztosítson:
a) az alapmozgások, manipuláció kialakítására, fejlesztésére,
b) a minimális kontaktus, kooperációs készség, valamint a nonverbális és verbális kommunikáció fejlesztésére, a gyermek egyéni szükségleteinek megfelelően a szóbeli kommunikációt kiegészítő, illetve helyettesítő módszerek, eszközök alkalmazásával történő fejlesztésére,
c) a beszédindításra, a beszédmegértés fejlesztésére, az aktív szókincs bővítésére,
d) az alapvető önkiszolgálási szokások kialakítására,
e) az adekvát játékhasználat elsajátítására, a kognitív funkciók fejlesztésére. Ezek kialakításánál kiemelt szerepe van a rendszerességnek, az utánzásnak, a gesztussal kísért, egyszerű verbális utasításnak, a zenének, a ritmusnak, a sok ismétlésnek. A fejlesztés során a csoportos foglalkozásokon törekedni kell a megfelelő motiváció fenntartására, a csoportban az egymáshoz való közeledésre, az egymás melletti tevékenykedés fejlesztésére.

I. Az iskolai teljesítmény specifikus fejlődési rendellenességei

1. Diszlexia

Jellemzői:
– a hang-betű kapcsolat kialakulásának nehézsége
– hiányos fonológiai tudatosság: nehezített a beszédhangok megkülönböztetése, hangok, szótagok sorrendjének, rímek felismerésének nehézsége
– értelmes és értelmetlen szavak helyes/hibás olvasásának különbözősége
– gyenge rövid távú emlékezet, a hallott szöveg pontatlan és részleges feldolgozása
– rendhagyó szavak szabályosítása olvasásnál

– írott szavak felbontása a szavakat alkotó hangelemekre
– vizuális felismerési zavarok, vizuálisan hasonló betűalakok esetén

A fejlesztés célja:
A fejlesztőmunka specifikus olvasászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás készségét, segítse az olvasás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:
a) a betűbiztonság és az összeolvasási készség, a fonológiai tudatosság,
b) a rövid távú emlékezet,
c) az auditív, vizuális és mozgáskoordináció fejlesztése,
d) a testséma biztonságának kialakítása,
e) az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analizáló-szintetizáló módszerrel,
f) az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pálya-futása alatt,
g) a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
h) az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
i) az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával,
j) speciális olvasástanítási program alkalmazása,
k) az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.

2. Diszortográfia

Jellemzői:
– a centrális auditív feldolgozás, a fonéma feldolgozás zavara,
– beszédhangok nehezített megkülönböztetése a fonetikai, fonológiai jellemzők pl. (időtartam, zöngésség mentén),
– helyesírási hibák halmozódása,
– a tollbamondás utáni írás hibái.

A fejlesztés célja:
A fejlesztőmunka specifikus helyesírászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő helyesírási készségét, segítse elő az anyanyelvi kompetencia kialakulását, az írott nyelv használatának korosztályi szintű alkalmazását.

A fejlesztés feladata:
– a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség,
– a rövidtávú emlékezet fejlesztése,
– a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása,
– a figyelem és az önértékelési képesség fejlesztése

3. Diszgráfia

Jellemzői:
– csúnya, torz, nehezen olvasható íráskép,
– szaggatott betűalakítás és betűkötések,
– rossz csukló, kéz, ujjtartás, az íróeszköz helytelen fogása, görcsösség,
– egyenetlen ritmusú, strukturálatlan íráskép, formai és aránybeli hibák,
– kialakulatlan kézdominancia,

– lassú tempójú írás, központozás, hiánya, nagybetűk használata és be-toldása a kisbetűk közé,
– továbbá: fonológiai-nyelvi jellemzők zavara (nyelvtan, mondatszerkezet, helyesírás).

A fejlesztés célja:
A specifikus írászavar javításának feladata az iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő írás készséggel rendelkezzen, képes legyen azt a kommunikáció egyik formájaként használni ismeret-szerzés, tudásgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára.

A fejlesztés feladatai:
a) a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra,
a) a testséma biztonságának kialakítása,
c) a vizuomotoros koordináció fejlesztése,
d) az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezés),
e) a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése,
f) sikertudat kialakítása

4. Diszkalkulia
A specifikus számolási zavar a különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége.

Jellemzői:
– a szimbólumok felismerésének és tartalmi azonosításának nehézségei,
– a mennyiségfogalmak kialakulásának hiányosságai,
– a mennyiségfogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a számsor- és szabályalkotás zavara,
– a téri és síkbeli viszonyok érzékelésének hiányosságai,
– helyi érték megértésének, műveleti jelek értelmezésének, halmazok, mennyiségek összehasonlításának nehézségei,
– szerialitási zavar, számlálási és becslési képesség hiánya,
– számértékek szimbolikus funkciójának értelmezési nehézségei,
– mennyiség és arab szám megfeleltetés és a számértékek összehasonlításának nehézsége,
– számjegyekre vonatkozó lexikai hibák,
– komplex aritmetikai műveletek értelmezésének problémái,
– gyenge verbális emlékezet, a számmemória és az általános memóriateljesítmény különbsége,
– figyelemzavar.

A fejlesztés célja:
A specifikus számolási zavar esetén a fejlesztő munka feladata iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen, képes legyen a matematikai kompetencia meg-szerzésére, a számolási-matematikai műveletek használatára, az ismeret-szerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein. A számolás elkülönülten szerveződő képességrendszer, amelynek számos kapcsolata van a beszéd, az olvasás és az írás rendszereivel, ezért a számolási zavarok a specifikus tanulási zavarok és nyelvi zavarok különböző megjelenési formáival együtt járhatnak.

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.
A fejlesztés feladatai:
a) a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése,
b) Matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása,
c) a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat össze-hangolt fejlesztése,
d) a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése,
e) a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása,
f) a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése,
g) segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
h) a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
i) a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása,
j) a diszkalkúlia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása,
k) az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.

II. A viselkedés és érzelmi-hangulati élet rendszerint gyermekkorban vagy serdülőkorban jelentkező zavarai

Hiperaktiv és figyelemzavaros tanuló

A pszichés fejlődés zavarainak egyik alcsoportját alkotják azok a sajátos nevelési igényű tanulók, akik nagyfokú impulzivitásukkal, a célirányos, tartós figyelem zavarával küzdenek. A hiperaktivitás és/vagy figyelemzavar megállapítása többlépcsős diagnosztikus folyamat eredménye, szülői és tanári kérdőívek kitöltését, közvetlen megfigyelést, speciális differenciál-diagnosztikai vizsgálatok elvégzését követően.

Jellemzői:
– szóródó, terelhető figyelem, hosszabb ideig nem képes összpontosítani,
– komplex feladatokra nem képesek szervezett választ adni, az elterelő ingereket gátolni,
– az impulzivitás következtében kialakuló meggondolatlan viselkedés, eseteként düh, haragreakciók,
– motoros nyugtalanság (babrálás, széken hintázás, ülőhely elhagyása, stb.),
– megkezdett tevékenység befejezetlensége,
– ingersorozatok hibás kivitelezése,
– tantárgyi alulteljesítés (főként, nyelvi, számolási feladatokkal kapcsolatban),
– én-bizonytalanság, másodlagos pszichés tünetek.
A fejlesztés célja
– a figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése
A fejlesztés feladatai:
– team munka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés,
– speciális figyelem-tréning,
– a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése,
– fokozott egyéni bánásmód,
– az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése,
– feladatok idői struktúrájának megtervezése és kivitelezése,
– motiválás, sikerélmény biztosítása.

A pszichés fejlődés zavarai körébe tartoznak továbbá a szocioadaptív folyamatok zavarainak következtében kialakuló viselkedésszervezési problémák, amelyek az érzelmi kontroll, ön,- vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségében az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg. Minthogy a magatartásjellemzőkben hasonlóság figyelhető meg, szükséges hangsúlyozni, hogy ezeknek hátterében elsődlegesen idegrendszer működési zavar, az ún. végrehajtó funkciók zavara és nem környezeti ártalom húzódik meg.
A fejlesztés célja
– a közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése.
A fejlesztés feladata a fejlesztési cél alá rendelt szempontok figyelembe-vételével történik. Eszközei lehetnek:
a) kognitív viselkedésterápiás eljárások alkalmazása,
b) pszichoterápia,
c) a figyelem és egyéb kognitív képességek fejlesztése,
d) a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított idői keretek rendszeres alkalmazása,
e) önértékelési képesség fejlesztése,
f) sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása,
g) Együttműködés a családdal és más szakemberekkel,
h) A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

III. Pervarzív fejlődési zavar

Autizmus spektrum zavarral küzdő tanuló

Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók fejlesztésének általános céljai, feladatai:

– A legáltalánosabb távlati cél az egyéni képességek, fejlettség szintjén elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése: ennek alapja a szociális, kommunikációs és gondolkodási készségek hiányának speciális módszerekkel történő kompenzálása és a meglévő készségek fejlesztése.
– A hiányzó készségeket pótló, helyettesítő kompenzációs-habilitációs kezelése a fejlődési elmaradás, a másodlagos (pl. viselkedés-) problémák leküzdése érdekében. A fogyatékos készségek kompenzálása különös jelentőségű a tanulási, szociális és munkahelyzetekbe való beilleszkedés és viselkedés elsajátításához.
– Az iskolai és a mindennapi gyakorlati életre felkészítő tananyag speciális módszerek segítségével történő elsajátítása.
– A jellegzetes gondolkodási nehézségek, rugalmatlanság miatt a továbblépés előtt külön kiemelt fejlesztési feladat az elsajátított ismeretek alkalmazásának, általánosításának tanítása, az ismeretek folyamatos használata a fenntartás biztosítására, valamint a változatos, probléma megoldási módszerek tanítása.
– A tananyag kiválasztásának legfontosabb szempontja a tanított képesség egész életen át megfelelő alkalmazhatósága. A tanuló túlterheltségének elkerülése érdekében a felesleges információkat szűrni kell, mert a tipikusan fejlődő gyermek által spontán, ösztönösen elsajátított nagy mennyiségű információ és készség az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermek számára nehéz tananyagot jelent.
A fejlesztési célokat a fenti szempontok alapján fontossági sorrendben kell értelmezni, és e szerint kell az egyéni fejlesztési tervekbe iktatni.

A tanulók fejlesztési céljai hierarchikus rendben helyezkednek el abból a szempontból, hogy mennyire szükségesek a gyermek szociális alkalmazkodása és önszabályozása kialakításához (az egyéni fejlettségének szintjén). A típusos egyenetlen fejlődés azt jelenti, hogy a hiányzó vagy elmaradó készségek spontán fejlődésére nem építhetünk: minden egyes hiányzó részfunkció, illetve korábbi fejlődési szakaszból hiányzó alapozó funkció fejlesztését be kell illesztenünk ebbe a hierarchiába. Pl. a veszélyeztető viselkedések kezelése, más, elfogadható viselkedések kialakításával, viselkedésterápiával a célok hierarchikus rendjében így alakul:
– az ön-(esetleg köz-)veszélyes viselkedések kezelése,
– a családi életet akadályozó viselkedések kezelése,
– a taníthatóság és a csoportba való beilleszkedés kialakítása,
– az iskolán kívüli környezethez való adaptív viselkedés kialakítása.

Speciális módszerek az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók fejlesztésében:

– A nevelés, fejlesztés tervezése a mért szociális alkalmazkodás, fejlettségi kor, illetve a mért intelligencia szintje és a kommunikációs színvonal alapján történik, az egyenetlen képességprofil, valamint tanulási képességek miatt egyénhez igazodó módon, a fejlődés erre alkalmas eszközzel (pl. fejlődési kérdőív) való folyamatos követésével.
– Protetikus környezet és eszköztár kialakítása (strukturált környezet biztosítása az időbeli és téri tájékozódás segítéséhez, vizuális információhordozók és augmentatív kommunikációt segítő eszközrendszer kialakítása).
– Speciális, egyéni motivációs és jutalmazási rendszer kialakítása.
– Vizuálisan segített kommunikációs rendszer, a speciális környezeten belül és személyek között: beleértve a gyermek felé irányuló minden kommunikációt.
– A szociális fogyatékossággal összefüggő tanítási nehézség miatt keresni kell az információ átadására a gyermek megértési szintjének megfelelő és szociális vonatkozásoktól leginkább független módszereket és médiumokat (pl. írott utasítás, folyamatábra, számítógépes oktatás stb.). Ugyan-akkor a tanítási helyzetek szociális vonatkozásainak elfogadása, illetve megértése fontos tanítási cél (pl. a csoportos, illetve „frontális” tanítási helyzetben való tanulás).
– A fejlesztésben, tanításban és a viselkedésproblémák kezelésében alapvető a kognitív-viselkedésterápia módszereinek alkalmazása.

A speciális fejlesztés szervezési feltételei

A fejlesztés formái:

– Speciális csoportban: egyéni és kiscsoportos formában.
– Többségi iskolában integráltan, az integráció különböző szintjeinek, formáinak alkalmazásával.

Fejlesztési területek:

a) Kommunikáció/szociális viselkedés
– Szociális kapcsolatteremtés elemeinek tanítása (pozitív megerősítéssel).
– Beszéd vagy – beszéd kialakulásának hiányában – augmentatív és alternatív eszközzel történő kommunikáció használatának tanítása.
– Tanítási helyzetben szükséges elemi szociális viselkedés kialakítása.
– Augmentatív és alternatív kommunikációs eszközök (nem kizárva pl. az írott nyelvet) használatának tanítása napi rutinokban, a gyermek életének valamennyi színterén.
b) Fejlődési funkcióelmaradások, önkiszolgálás
– Alapvető készségek kialakítása
c) Kognitív fejlesztés
– Elemi ismeretek, fogalmak.
– Elemi logikai műveletek és összefüggések tanítása.

– Szociális kognitív készségek fejlesztése.
– Egyszerű aktivitásformák kialakítása strukturált keretek között (pl. játék, használati és taneszközök célszerű használata).
– Általánosítás képességének fejlesztése.
– Az elsajátított képességek önálló használatának tanítása.
– Az elsajátított képességek más összefüggésben való használata.
– Képességek alkalmazása más, elsősorban otthoni környezetben stb.
d) Viselkedésproblémák kezelése
– Viselkedésproblémák megelőzése.
– Alternatív viselkedések kialakítása.
– Meglévő viselkedésproblémák kezelése.
– képességek szinten tartása az önállóság fejlesztésével,
– a szociális-kommunikációs kompetencia fejlesztése, spontán, funkcionális kommunikáció kiterjesztése,
– kognitív fejlesztés, különös tekintettel a problémamegoldó gondolkodásra
– ismeretek bővítése
– önellátás körének bővítése,
– házimunka,
– munkára nevelés megalapozása
– képességek szinten tartása,
– tantárgyi ismeretek a Nat-ban és a kerettantervekben meghatározott tartalmak adaptálásával, az egyén képességeinek megfelelően,
– önszervezés, önállóság, táguló szociális integráció,
– munkára nevelés, pályaorientáció

IV. Beszédfogyatékos tanuló

A logopédiai terápia feladata:

– a mozgások (beszédmozgások és finommotorika) speciális fejlesztése,
– grammatikai rendszer rendezése, fejlesztése, verbális munkamemória fejlesztése
– a beszédre irányuló figyelem és emlékezet fejlesztése,
– az aktív és a passzív szókincs bővítése,
– verbális és nonverbális kifejezőkészség fejlesztése,
– a gondolkodási stratégiák fejlesztése
– a beszédészlelés és megértés fejlesztése,
– az olvasás/írás/helyesírás zavar megelőzése.

1. Dadogás

A beszéd összerendezettségének zavara kommunikációs zavar, amely a ritmus és az ütem felbomlásában és a beszéd görcsös szaggatottságában jelentkezik. A dadogás terápiája komplex (logopédiai, orvosi, pszichológiai), egyénre szabott terv alapján zajlik.
A logopédiai terápia célja:

– relaxációs gyakorlatok
– cselekvéshez kötött beszédindítás,
– helyes légzéstechnika kialakítása,
– mozgás és ritmus- és beszéd koordináció fejlesztése,
– a beszéd automatizált elemeinek technikai fejlesztése és javítása,

– a beszédhez szükséges motiváció megteremtése, az önismeret és önértékelés fejlesztése
– a dadogó és környezete közötti pozitív kapcsolatok kialakításának elősegítése.

2. Hadarás

A beszéd összerendezettségének zavara, melyre a rendkívüli gyorsaság, a hangok, a szótagok kihagyása, összemosása (tapasztása), a pontatlan hangképzés, a monotónia, az egyenetlen beszédritmus és a beszédhangsúly hiánya jellemző. A hadaráshoz gyakran társul a könnyen elterelhető figyelem és érdeklődés. A hadarás terápiája komplex (logopédiai, pszichológiai) egyénre szabott terv alapján zajlik.

A logopédiai terápia célja:
– a beszédfigyelem fejlesztése,
– helyes légzéstechnika kialakítása,
– beszéddallam és beszédritmus fejlesztés
– az artikulációs bázis ügyesítése
– beszédhangsúly gyakorlatok
– a normális tempójú és ritmusú beszéd automatizálása
– a beszéd prozódiai elemeinek tudatosítása
– az állandó önkontroll kiépítése és fejlesztése

3. Diszfónia

A hang illetve hangképzés zavara, a beszéd során a hangszín rekedt, a hangképzés kemény, préselt, és a hangteljesítmény lényeges csökken. A diszfónia terápiája komplex (logopédiai, orvosi, pszichológiai), egyénre szabott terv alapján zajlik.

A logopédiai terápia célja:
– a tiszta egyéni beszédhang kialakítása és a folyamatos spontán beszéd-be való beépítése,
– a hangminőség és az anatómiai-élettani viszonyok további romlásának megakadályozása
.

4. Orrhangzós beszéd

Az élettani nazális rezonancia kórosan megváltozik.
Legsúlyosabb esetei az ajak- és/vagy szájpadhasadékok következtében alakulnak ki. A szájpadhasadékkal gyakran együtt jár az enyhe fokú nagyothallás.
Az orrhangzós beszéd terápiája komplex (logopédiai, orvosi, esetenként pszichológiai), egyénre szabott terv alapján zajlik.

A logopédiai terápia célja:
– a beszédizomzat fejlesztése
– a lágyszájpad izomzat működésének fokozása
– a kóros, nazális rezonancia megszüntetése, illetve csökkentése
– a beszédartikuláció javítása az anatómiai viszonyok figyelembe vételével

5. Olvasás/írás/helyesírás tanulási zavara (verbális tanulási zavar esetén)

Az intelligencia szinttől független gyenge olvasási és írásteljesítmény.

A logopédiai terápia célja:
– mozgáskoordinácó és ritmusérzék fejlesztés
– iránydifferenciálás, téri észlelés fejlesztése
– beszédészlelés fejlesztése
– fonológiai tudatosság fejlesztése

– a tévesztett betűk differenciálása, a folyamatos olvasás automatizálása
– a beszédemlékezet és figyelem fejlesztése
– szövegértés fejlesztése: beszéd- és nyelvi fejlesztés
– grafomotoros készség fejlesztése, írás- és helyesíráskészség javítása

6. Számolás tanulási zavara (verbális tanulási zavar esetén)

Az intelligenciaszinttől független gyenge számolási teljesítmény.

A logopédiai terápia célja:

– képességfejlesztés (mozgás, észlelés, kognitív és tanulási funkciók fejlesztése)
– szám- és műveleti fogalmak kiépítése (számosság, számérzék, analóg mennyiség rendszer; alapműveletek)
– alapvető mennyiségi és matematikai ismeretek kialakítása
– matematikai fogalmak megértése és használata
– matematikai szimbólumok tartalmi azonosítása
– matematikai szövegértés fejlesztése
– geometriai alapismeretek
– idői tájékozódás

7. Nyelvi fejlődési zavar (expresszív diszfázia, receptív diszfázia, ke-vert típusú diszfázia – maradványtüneteként beszédgyengeség)

Az ép értelmű és ép érzékszervű gyermek beszéd illetve nyelvi produkciója jelentős mértékben elmarad a biológiai életkorához képest. Az akadályozott illetve hiányos nyelvi produkció a nyelv többszintű sérülésében a beszédészlelés, beszédmegértés, valamint a nyelvi kifejezés területén jelentkezhet.

A terápia célja:

A nyelvi közlés feldolgozás és kifejezőkészség többszintű összetevőjének (beszédészlelés, és beszédmegértés, valamint a tiszta, pontos artikuláció, szókincs, nyelvtani rendszer, szóbeli és írásbeli kifejezőkészség) sokoldalú, intenzív differenciált fejlesztése, amely specifikusan egyéniesített.

2.9. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvek, segédletek és eszközök kiválasztásának joga a szaktanáré, de figyelembe kell vennie a következőket:

• Az iskola pedagógiai programjához illeszkedő segédeszközöket kell választania.
• Mivel Gimnáziumunk kimenő rendszerben (utoljára a 2013-2014-es tanévben) kompetencia alapú képzést biztosít 10-12. évfolyamon a matematika és a magyar nyelv és irodalom tantárgyak vonatkozásában. Ehhez a Minisztérium által jóvá-hagyott taneszközöket/programcsomagokat, ill. azok az iskola tanulóinak elő-képzettségét figyelembe vevő saját innovációban szerkesztett kivonatát használjuk.
• Az egységesség érdekében egyeztetniük kell az azonos tárgyat tanítóknak.
• A szülőktől csak a rendszeresen használt taneszközök vásárlása várható el.
• Hasonlóan megfelelő taneszközök közül az olcsóbbat kell előnyben részesíteni.
• Matematika, angol nyelv, német nyelv, magyar nyelv és irodalom tantárgyakból az iskola tanulóinak előképzettségét figyelembe vevő saját innovációban szer-kesztett munkafüzeteket használ.

A következő tanévben szükséges eszközökről az aktuális tanév második félévében tájékoztatjuk a szülőket. Aki ezen nincs jelen, a könyvtárban, valamint az iskola honlapján elhelyezett listáról tájékozódhat.
Az iskola fórumain, illetve honlapunkon tájékoztatjuk a szülőket arról, hogy a tankönyv-piac rendjéről szóló 2001. évi XXXV . Törvény módosításáról szóló 2012. évi CXXV. törvény 5. § (4) bekezdésében biztosított normatív kedvezményt kik és milyen feltételek mellett vehetik igénybe a tankönyvek megvásárlásához.

2.10. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

2.10.1 A szakközépiskola (szakiskola) pedagógiai feladatainak megvalósítása

A szakközépiskolai évfolyamokon folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.
az iskolai alapműveltség megerősítése,az iskola a gazdaság, a szakképzés igényeihez is igazodva felkészít a választott szakképesítésre,segíti a társadalmi különbségekből adódó hátrányokleküzdését a Nat szakiskolai feladatokra vonatkozó fejlesztési feladatainak teljesítésével, az egyedi foglalkozást, igénylő egyedi szükségletekhez igazodó tanulásszervezési módszerekkel,mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktívtanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

2.10.2 A szakgimnázium (szakközépiskola) pedagógiai feladatainak megvalósítása

A szakgimnázium 9-12. évfolyamain folyó nevelés-oktatás alapvető feladata:
az iskolai alapműveltség árnyalása és megszilárdítása, pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a szakközépiskolában az ágazathoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges kompetenciák fejlesztése az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, tovább fejlesszük a tanulók egyéni tanulási módszereit, szokásait, a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása, fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktívtanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
Az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;

a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.
Az intézményben dolgozó pedagógusok felelősséggel és önállóan, a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében végzik szakmai munkájukat a munkaköri leírásban foglaltak keretein belül az iskolai tantárgyfelosztáson meghatározott munkarend alapján.

A pedagógus:

- tanóráira és tanórán kívüli foglalkozásaira rendszeresen felkészül, nagy gondot fordít a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő fejlesztő foglalkoztatásra, a módszertani innovációra, a rendelkezésre álló idő optimális kihasználására;
- tanórai munkáját a tanulók adottságainak, haladási tempójának megfelelően differenciáltan szervezi;
- a lemaradó tanulók számára felzárkóztató foglalkozásokat szervez, egyéni segítségnyújtással biztosítja továbbhaladásukat;
- gondot fordít a tehetséges tanulók megfelelő foglalkoztatására, amit a tanórai differenciáláson kívül egyéni tehetséggondozó foglalkozás illetve tanulmányi versenyekre való felkészítés formájában is megtehet;
- rendszeresen ellenőrzi és értékeli a tanulók tanulmányi munkáját annak figyelembe vételével, hogy az értékelés az életkori sajátosságoknak megfelelő, motiváló hatású legyen;
- az értékelésben törekszik az írásbeli és szóbeli formák egyensúlyának megtartására gondot fordít arra, hogy az írásbeli és szóbeli számonkérés egyensúlyban legyen;
- a kötelező írásbeli feladatokat ellenőrzi, javítja vagy a tanulókkal együtt értékeli;
- az írásbeli számonkérések anyagait a következő tanórára, de legkésőbb 10 munkanapon belül köteles kijavítani;
- részt vesz az érettségi, szakmai, különbözeti, osztályozó vizsgák lebinyolításában;
- a tanulók személyiségfejlesztését a tanítás-tanulás folyamatában tervszerűen végzi, s ennek keretében feladata a gyermekek minél alaposabb megismerése, amit a tanulók állandó, tudatos megfigyelésével, változatos közös tevékenységek szervezésével, szükség szerinti családlátogatások és különböző vizsgálatok segítségével érhet el;
- fokozatosan szoktatja tanulóit az iskolai élet szabályainak betartására, megismerteti és betartatja velük az iskola házirendjét;
- tanórán kívüli szabadidős foglalkozásokat szervez a tanulók életkorának, igényeinek megfelelően;
- a tanítási órákon és tanórákon kívüli foglalkozásokon különös gondot fordít a tanulók együttműködési készségeinek, önállóságának és öntevékenységének kialakítására;
- a közös iskolai tevékenység minden mozzanatában gyakoroltatja a kulturált emberi viselkedés szabályait;
- a félévi és az év végi zárás előtti utolsó témazáró, illetve iskolai dolgozatot legkésőbb egy héttel a jegyek lezárása előtt megíratja;
- a kötelező házi feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal javíttatja, és velük együtt értékeli;
- megismeri az általa foglalkoztatott tanulókról szóló szakvéleményeket és szakértői véleményeket, annak ajánlásait figyelembe veszi és mérlegeli az érintett gyermekek tanításkor és osztályzásakor;
- a megtartott tanítási órákat dokumentálja, a helyettesített órákat vezeti;
- részt vesz a nevelési értekezleteken, megbeszéléseken;

- felügyel az óraközi szünetekben;
- állandó jelleggel gyarapítja szakmai és pedagógiai tudását, a szaktárgya körébe tartozó új tudományos eredmények megismerésére törekszik és a módszertani fejlesztések körében való tájékozódik

Az osztályfőnöki munka nevelési tartalmai

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket.

A tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe. A tanulók közvetlen megismerése és az osztályközösség arculatának formálása kiváló lehetőségeket kínálnak az iskolai és iskolán kívüli programok: szakkörök, klubdélutánok, sportfoglalkozások, rendezvények, diákgyűlések, utazások, kirándulások, színház-, és múzeumlátogatások stb.

Az osztályfőnöki munka eredményessége érdekében a pedagógus kapcsolatot tart tanítványai szüleivel, erősíti a családból származó pozitív nevelési hatásokat, megismeri a család viszonyulását az iskolához, a gyermekhez. Az osztályfőnöki munka kritikus pontja a torz családi nevelési minták és szokások ellensúlyozása, a negatív társadalmi hatások kivédése.

Az osztályfőnök nevelő munkájának szerves része a közvetlen nevelőmunka.

Az osztályfőnöki órákon sajátos rendszerező, szintetizáló módszerrel kerül sor a tanulók nevelésében szerepet játszó nevelési tartalmak, témakörök feldolgozására. Jellemezze az osztályfőnöki órákat a mai fiatalokhoz közel álló tartalom és forma! Az osztályfőnöki óra a helyes vitakultúra kialakításának nélkülözhetetlen gyakorlóterepe.

2.10.3. Az általános iskola pedagógiai feladatainak megvalósítása

2.10.3.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.
Fokozatosan átvezetjük a gyermekeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával.

2.10.3.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.
Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.

A kreatívitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.
A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával.

2.10.3.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.
Az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.
A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi megalapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával.
A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.
Fokozatosan kialakítjuk és bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.

2.10.3.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben- a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az élethosszon át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra. A hetedik-nyolcadik évfolyamon folyó nevelés-oktatás alapvető feladata, a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, az életen át tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.
Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit, szokásait.
A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával.
Az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni.
A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.
Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív- tanulási technikákat, tanulásszervezési módokat.

2.10.4. Közösségi szolgálat

A közösségi szolgálat teljesítésének szabályai

Jogszabályi háttér:

A 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről 6.§ (4) paragrafusa szerint az érettségi bizonyítvány átvételének feltétele 50 óra közösségi szolgálat teljesítése.
A 97.§ (2) bekezdése szerint a közösségi szolgálat végzéséről szóló igazolást először a 2016. január 1-je után megkezdett érettségi vizsga esetében kell megkövetelni.
A nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 04.) kormányrendelet célul tűzi ki hátrányos helyzetű, fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását saját élményű tanuláson keresztül. Ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást.
20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
A közösségi szolgálat fogalma: „A közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása.” Köznevelési törvény 4.§ (13).

Közösségi tevékenység a diákok nevelésének fontos színtere, olyan tevékenység, amely szolgálja a diákok demokratikus készségfejlesztését pl. környezetvédelmi kampány, jótékonysági futás,melynek világos célkitűzése és eredménye van,melyben a diák jól érzi magát, élményként éli meg,melyben sikerélményre tehet szert,melyben közösségi élményben lehet része,melynek teljesítése során tapasztalati úton fejlődjenek a diákok alábbi kompetenciái: társadalmi felelősségvállalás, döntéshozatal, konfliktuskezelés, empátia, elfogadás, együttműködés,felelősség,hiteles vezetői képesség,kommunikáció vitakészség,

A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

szociális érzékenység, valamint fejlődik a diákok önbizalma, önismerete, érzelmi intelligenciája, kritikai gondolkodása, a közjó iránti érzékenysége, mely segíti a diákokat pályaválasztásukban, tudatos karrierépítésében,mely a tevékenység projekt jellege miatt fejleszti rendszerlátásukat.

A közösségi szolgálat teljesítésének időbeni ütemezése

9. évfolyam: a diákok felkészítése a közösségi szolgálatra, esetleg a szolgálat

megkezdése,
10-11. évfolyam: a közösségi szolgálat teljesítése, ill. lezárása, értékelése.
12. évfolyam: indokolt esetben, pl. elhúzódó betegség, hosszabb külföldi tartózkodás stb., esetén a hiányzó közösségi szolgálati órák teljesítése, a közösségi szolgálat lezárása, értékelése.

A közösségi szolgálat iskolán belüli szervezeti keretei

A közösségi szolgálatot iskolai szinten az fogja össze:

Előkészíti a külső szervezetekkel az együttműködési megállapodásokat, segíti az egyes területekért felelős koordinátorok munkáját, ellenőrzi az osztályfőnökök adminisztrációját. A közösségi szolgálat egyes területeiért az iskola igazgatója által ezzel a feladattal megbízott *koordinátor a* felelős, aki feltérképezi az iskolán belüli lehetőségeket, együttműködő szervezeteket, folyamatosan bővítik a diákok felé kiajánlott választható közösségi szolgálati helyek listáját,kapcsolatot tartanak a külső szervezetekkel. Tájékoztatja a diákokat az osztályfőnöki órákon a közösségi szolgálat egyes területeiről, a választható lehetőségekről. Segíti a diákokat abban, hogy az egyéniségüknek, érdeklődési körüknek leginkább megfelelő közösségi szolgálati helyeket megtalálják. A diákkal kitölteti a Jelentkezési lapot, majd az összesített információk alapján elkészíti a beosztást. Ellenőrzik, hogy a diákok valóban teljesítették-e a naplójukban rögzített időpontban a vállalt tevékenységet, mely alkalmanként nem lehet több 1x-3x 60 percnél és azt aláírásukkal elfogadják, felelős a közösségi szolgálat pedagógiai feldolgozásáért (mentorálás). Kapcsolatot tartan a diákok osztályfőnökeivel, tájékoztatják őket a tanulók közösségi szolgálati tevékenységének előrehaladásáról, ill. arról, ha a diák a vállalt tevékenységet nem teljesíti.

A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

Az osztályfőnökök

Tájékoztatják a tanév első szülői értekezletén a szülőket arról, milyen formában és milyen időbeni ütemezés szerint kell teljesíteniük a diákoknak az 50 óra közösségi szolgálatot. Elvégzik a közösségi szolgálattal kapcsolatos adminisztrációt: folyamatosan rögzítik, az osztálynaplóban /e- naplóban, a törzskönyvben és év végén a tanuló bizonyítványában, hogy összesen hány órát teljesített a diák az adott időszakban (hónapban, tanévben). Gondoskodnak arról, hogy a tanuló, amennyiben teljesítette a kötelező az 50 órás közösségi szolgálatot, megkapja az erről szóló igazolást, mely az érettségi bizonyítvány átvételének feltétele.

A *diákok*

szabadon dönthetnek, mely tevékenység formájában teljesítik az 50 óra közösségi szolgálatot (az SNI-s tanuló esetében szakértői vélemény alapján eltekintünk a közösségi szolgálat teljesítésétől). Részt vesznek az előkészítő foglalkozáson /foglalkozásokon (max. 5 óra), a közösségi szolgálat megkezdésekor jelentkezési lapot töltenek ki, melyet a szülő is aláír jóváhagyása jeléül. A folytatott tevékenységéről, annak helyéről, időpontjáról, időtartamáról, személyes tapasztalatairól naplót vezet (az ellenőrző könyvbe beragasztott dokumentációs lapon), amelyet minden alkalommal aláírattat/lepecsételtet a tevékenység helyszínén és aláírattat a koordináló tanárral. Tevékenysége során együttműködik az adott tevékenységet koordináló tanárral (koordinátorral). Részt vesz a közösségi szolgálatot lezáró, azt értékelő foglalkozáson /foglalkozásokon (max. 5 óra), esetleg portfóliót készít, amelyben beszámol tapasztalatairól (fogalmazás, fotók, esetleg film, stb. formájában).

A közösségi szolgálatot az alábbi tevékenységi körökben szervezzük meg

a) egészségügyi,

b) szociális és jótékonysági,

c) oktatási,

d) kulturális és közösségi,

e) környezet- és természetvédelemi,

f) polgári- és katasztrófavédelmi,

g) közös sport és szabadidős tevékenység óvodáskorú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, idős emberekkel

A tevékenységi köröket az iskola igazgatója által megbízott pedagógus koordinálja.

2.11. Mindennapos testnevelés

Törvényi háttér:
20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 141§, 142§
2011. évi CXC. törvény 27§ (11), (12), (13)
2011. évi CXC. törvény 97§ (6)

A mindennapi testedzés programja tagintézményenként eltérő lehetőséget biztosít a diákok számára, hogy a testnevelés órán kívül is sportoljanak.
A fizikai aktivitás segít a felesleges energiák levezetésében. Megelőzheti rossz szokások kialakulását, egészségkárosító anyagok használatát. A tanulók legyenek tisztában azzal, hogy a testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében.

A felmérések szerint az egészség megőrzésében az életmódnak elsődleges szerepe van. Ezt követik az öröklött tulajdonságok, gének, majd a környezeti hatások és végezetül az egészségügyi rendszer. A mindennapos testnevelésnek és mozgásnak prioritást kell adni az iskola órakeretében, mert a fizikai aktivitás az egyik legfontosabb eleme az egészséges életmódra nevelésnek! Az élethosszig tartó tanulás mellett ma már az élethosszig történő sportolást, fizikai aktivitást is elengedhetetlennek tartják (Life learning, life sporting!).

A mindennapos testnevelés célja

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulókban a saját szervezetük felépítésének és működésének legalább alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulókban a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság.

Gyógytestnevelés

A mozgásszervi betegségek a ma élő emberek, a fiatalok nagy részének (sajnos évről évre egyre többnek) keseríti meg az életét. A kezdeti „ez csak hanyag tartás" több tanulónál a mozgásszegény életmód általánossá válása – és egyéb okok miatt idővel sajnos legtöbbször már iskolai tanulmányaik idején súlyos, sokszor irreverzibilis gerinc-deformitásokká válhatnak.

A mozgásában gátolt, gyakran igen nagy fájdalmakkal is együtt járó deformitásban szenvedő fiatalnál számos, kedvezőtlen személyiségjegy kialakulását is eredményezhetik.

Ezek miatt kell kiemelt feladatként kezelnie mindenkinek, szülőnek, tanárnak és a tanulóknak is, hogy egyetlen gyerek se szenvedjen mozgásszervi betegségben.

Az iskolai gyógytestnevelés célja, hogy sajátos eszközeivel elősegítse – a mozgásszervi és belgyógyászati panaszokkal gyógytestnevelésre utalt tanulók egészségszintjének emelését a testi deformitások javításával, a szív és keringési szervek munkaképességének növelésével, alkalmassá téve a tanulókat az iskolai munkában és az életben adódó feladatok teljesítésére.

2.12. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

Törvényi háttér: 20/2012. EMMI rendelet 14§ (1)-(6), 15.§ (1)-(4)

A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a kurzus vezetésére.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

2.13. A középszintű érettségi vizsga tárgyainak megnevezései és témakörei

Angol és német nyelv (közép és emelt szint)

1. Személyes vonatkozások, család	*A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)* *Családi élet, családi kapcsolatok* *A családi élet mindennapjai, otthoni teendők* *Személyes tervek*
2. Ember és társadalom	*A másik ember külső és belső jellemzése* *Baráti kör* *A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel* *Női és férfi szerepek* *Ünnepek, családi ünnepek* *Öltözködés, divat* *Vásárlás, szolgáltatások (posta)* *Hasonlóságok és különbségek az emberek között*
3. Környezetünk	*Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)* *A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek* *A városi és a vidéki élet összehasonlítása* *Növények és állatok a környezetünkben* *Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?* *Időjárás*
4. Az iskola	*Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)* *Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka* *A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága* *Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok*
5. A munka világa	*Diákmunka, nyári munkavállalás* *Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás*
6. Életmód	*Napirend, időbeosztás* *Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)* *Étkezési szokások a családban* *Ételek, kedvenc ételek* *Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben* *Gyakori betegségek, sérülések, baleset* *Gyógykezelés (háziorvos, szakorvos, kórházak)*
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás	*Szabadidős elfoglaltságok, hobbik* *Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.* *Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport* *Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, Internet* *Kulturális események*
8. Utazás, turizmus	*A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés* *Nyaralás itthon, illetve külföldön* *Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése* *Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai*
9. Tudomány és technika	*Népszerű tudományok, ismeretterjesztés* *A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben*

Magyar nyelv és irodalom (közép szint)

Szövegértés	
Információk feldolgozása és megítélése *Szépirodalmi és nem irodalmi szövegek értelmezése*	*Nyomtatott és elektronikus közlések információinak célirányos és kritikus használata.* *A szövegértési képesség bizonyítása különféle szakmai-tudományos, publicisztikai, gyakorlati, szépirodalmi szövegek értelmezésével, összehasonlításával.* *Különböző szövegértelmezési eljárások alkalmazása.*
Szövegalkotás	
Írásbeli kifejezőképesség	*Különböző témákban, különböző műfajokban széles körű olvasottságon alapuló tájékozottság és személyes vélemény megfogalmazása a műfajnak, a témának, a címzettnek megfelelő szabatossággal.* *Kérdéskör, kérdés, probléma írásbeli megvitatása, a téma több nézőpontú értékelését is magában foglaló vélemény, álláspont, következtetés megfogalmazása az érvelés módszerével.* *Hivatalos írásművek nyelvi normáinak alkalmazása* *A köznyelvi norma alkalmazása, biztos helyesírás, rendezett, olvasható kézírás, a helyesírási és nyelvhelyességi hibák javításának képessége.*
Beszéd, szóbeli szövegalkotás	
	A beszédhelyzetnek, a műfajnak és a témának megfelelő tartalmú, szóhasználatú lényegre törő, világos felépítésű, kifejtett közlés. *Memoriter: teljes művek és részletek szöveghű előadása.*
Fogalmi műveltség	
Fogalomismeret, fogalomhasználat	*Nyelvi és irodalmi fogalmak beszédhelyzetnek, témának, megfelelő helyénvaló alkalmazása.* *Fogalmak értelmezése.*
1. Magyar nyelv	
1.1. Ember és nyelv	*A nyelv mint jelrendszer.* *A beszéd mint cselekvés.* *A nyelv és a gondolkodás viszonya.* *Nyelvcsalád, nyelvtípus.* *A nyelvhasználat társadalmi vonatkozásai.*
1.2. Kommunikáció	*A kommunikációs folyamat tényezői és funkciói, ezek összefüggései a kifejezésmóddal.* *A kommunikáció interdiszciplináris jellege.* *Jel, jelrendszer.* *Nyelvi és vizuális kommunikáció.* *A nyelvhasználat, mint kommunikáció.* *Kommunikációs funkciók és közlésmódok.* *Személyközi kommunikáció.* *A tömegkommunikáció.*
1.3. A magyar nyelv története	*Változás és állandóság a nyelvben.* *A magyar nyelv rokonsága.* *A magyar nyelv történetének fő szakaszai. A tihanyi apátság alapítólevele, a Halotti beszéd és könyörgés, Ó-magyar Mária-siralom.* *Nyelvművelés.*
1.4. Nyelv és társadalom	*Társadalmi és területi nyelvváltozatok.* *Rétegzettség és norma a nyelvhasználatban.*

	Kisebbségi nyelvhasználat. *A határon túli magyar nyelvűség.* *Tömegkommunikáció és nyelvhasználat.*
1.5. A nyelvi szintek	*Hangtan.* *Alaktan és szótan.* *Mondattan.* *A mondat szintagmatikus szerkezete.* *A mondat a szövegben.* *Logikai és grammatikai viszonyok az összetett mondatban. Szókincs és frazeológia.*
1.6. A szöveg	*A szöveg és a kommunikáció.* *A szöveg szerkezete és jelentése.* *Szövegértelmezés.* *A szöveg szóban és írásban.* *Az intertextualitás.* *A szövegtípusok.* *Szöveg a médiában.*
1.7. A retorika alapjai	*A nyilvános beszéd.* *Érvelés, megvitatás, vita.* *A szövegszerkesztés eljárásai.*
1.8. Stílus és jelentés	*Szóhasználat és stílus.* *A szójelentés.* *Állandósult nyelvi formák.* *Nyelvi, stilisztikai változatok.* *Stíluseszközök.* *Stílusréteg, stílusváltozat.*
2. Irodalom	
2.1. Szerző, művek	
2.1.1. Életművek a magyar irodalomból	*Petőfi Sándor, Arany János, Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, József Attila.* *Az életmű: az életút jelentős tényei, a főbb művek szövegismereten alapuló értelmezése, kapcsolatok a művek között.* *Memoriterek.*
2.1.2. Portrék	*Balassi Bálint, Csokonai Vitéz Mihály, Berzsenyi Dániel, Kölcsey Ferenc,* *Vörösmarty Mihály, Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, Szabó* *Lőrinc, Radnóti Miklós, Weöres Sándor, Ottlik Géza, Márai Sándor, Pilinszky János.* *Két-három lírai és/vagy néhány epikai/drámai alkotás bemutatása, értelmezése.* *Memoriterek.*
2.1.3. Látásmódok	*Zrínyi Miklós, Jókai Mór, Krúdy Gyula, Karinthy Frigyes, Kassák Lajos, Illyés Gyula, Radnóti Miklós, Szabó Lőrinc, Németh László, Örkény István, Nagy László, Nemes Nagy Ágnes, Szilágyi Domokos.* *Választandó legalább három szerző a felsoroltak közül. (A lista bővíthető legfeljebb két, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerzővel).*
2.1.4. A kortárs	*Legalább egy szerző 2-3 lírai és/vagy epikai művének értelmezése*

irodalomból	*az 1980-tól napjainkig tartó időszakból.* *Irodalmi nyilvánosság; nyomtatott szöveg, digitális közlés.*
2.1.5. Világirodalom	*Az európai irodalom alapvető hagyományai: az antikvitás és a Biblia.* *A romantika, a századfordulós modernség (a szimbolizmustól az avantgárdig) jellemzői és egy-két kiemelkedő képviselője.*
2.1.6. Színház és dráma	*Színház és dráma különböző korszakokban.* *1-1 mű értelmezése: Szophoklész, Shakespeare, Moliere, Katona József: Bánk bán, Madách Imre: Az ember tragédiája.*
2.1.7. Az irodalom határterületei	*Az irodalom kulturális határterületei. Népköltészet, műköltészet, folklór.* *Az adaptáció – irodalom filmen, dalszövegben, a virtuális valóságban.* *A szórakoztató irodalom hatáskeltő eszközei, egy-két tipikus műfaja.* *Mítosz, mese és kultusz. Sikerek, divatjelenségek.* *Az irodalmi ismeretterjesztés nyomtatott és elektronikus műfajai.*
2.1.8. Regionális kultúra	*Interkulturalitás.* *A régió, a tájegység, a település irodalmi, kulturális hagyományai.* *Kisebbségi irodalmak.* *Életmódra, kulturális szokásokra utaló dokumentumok bemutatása.*
2. 2. Értelmezési szintek, megközelítések	
2.2.1. Témák, motívumok	*Szépirodalmi alkotások gondolati, tematikus, motivikus egyezéseinek és különbségeinek összevetése.* *Az olvasott művekben motívumok, témák változatainak felismerése, értelmezése.*
2.2.2. Műfajok, poétika	*Műnemek, műfajok. Poétikai fogalmak alkalmazása.*
2.2.3. Korszakok, stílustörténet	*A kifejezésmód és világlátás változása a különböző korszakokban a középkortól a szimbolizmusig.*

Matematika (közép és emelt szint)

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok	
Halmazelmélet	*Halmazelméleti alapfogalmak.* *Halmazműveletek, műveleti tulajdonságok.* *A halmazfogalom és a halmazműveletek használata a matematika különböző területein (pl. számhalmazok, ponthalmazok).*
Logika *Logikai műveletek* *Fogalmak, tételek, Bizonyítások a matematikában*	 *A negáció, konjunkció, diszjunkció, implikáció, ekvivalencia ismerete, alkalmazása.* *A „minden”, „van olyan” logikai kvantorok ismerete, alkalmazása.* *Egyszerű matematikai szövegek értelmezése.* *A tárgyalt definíciók és tételek pontos megfogalmazása.* *Szükséges és elégséges feltételek helyes alkalmazása.*
Kombinatorika	*Egyszerű kombinatorikai feladatok megoldása.*
Gráfok	*A gráf szemléletes fogalma, egyszerű alkalmazásai.* *Gráfelméleti alapfogalmak.*
2. Számelmélet, algebra	

Számfogalom	*A valós számkör.* *A valós számok különböző alakjai.* *Alapműveletek, műveleti tulajdonságok ismerete, alkalmazása a valós számkörben.* *Az adatok és az eredmény pontossága.* *Számrendszerek, a helyiértékes írásmód.*
Számelmélet	*Az osztó, többszörös, prímszám, összetett szám fogalma.* *A számelmélet alaptétele, számok prímtényezőkre bontása, legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös.* *Egyszerű oszthatósági feladatok.*
Algebrai kifejezések, műveletek	*Műveletek egyszerű algebrai kifejezésekkel.* *Másod- és harmadfokú nevezetes azonosságok alkalmazása.*
Hatvány, gyök, logaritmus	*Definíciók, műveletek, azonosságok (egész kitevőjű hatványok, racionális kitevőjű hatványok).* *A logaritmus fogalma, a logaritmus azonosságainak alkalmazása egyszerű esetekben.*
Egyenletek, egyenlőtlenségek	*Első- és másodfokú egyenletek és egyenlőtlenségek megoldása.* *Az egyenletmegoldás alkalmazása szöveges feladatokban.* *Egyszerű négyzetgyökös, algebrai törtes, abszolútértékes egyenletek.* *A definíciókra és az azonosságok egyszerű alkalmazására épülő exponenciális, logaritmusos és trigonometrikus egyenletek.* *Két pozitív szám számtani és mértani közepének viszonya.* *Kétismeretlenes lineáris és másodfokú egyenletrendszerek.* *Egyszerű egyenlőtlenségrendszerek.*
3. Függvények, az analízis elemei	
Függvények függvények grafikonjai, függvény-transzformációk	*A függvény matematikai fogalma, megadásának módjai.* *Az alapfüggvények (lineáris, másodfokú, harmadfokú és négyzetgyök-függvények, fordított arányosság, exponenciális és logaritmusfüggvény, trigonometrikus függvények, abszolútérték függvény) és egyszerű transzformáltjaik:* $f(x) + c$, $f(x + c)$, $c \cdot f(x)$, $f(c \cdot x)$
Függvények jellemzése	*Zérushely, növekedés, fogyás, szélsőérték, periodicitás, paritás.*
Sorozatok	*Számtani sorozat, mértani sorozat* *Kamatos kamat számítása.*
4. Geometria, koordinátageometria, trigonometria	
Alapfogalmak, ponthalmazok	*Térelemek távolsága, szöge.* *Nevezetes ponthalmazok.*
Geometriai transzformációk	*Egybevágósági transzformációk, egybevágó alakzatok.* *Középpontos hasonlóság, hasonlóság.* *Hasonló alakzatok tulajdonságai.* *Az egybevágóságra és a hasonlóságra vonatkozó ismeretek alkalmazása egyszerű feladatokban.*
Síkgeometriai alakzatok	

Háromszögek	*Tételek az oldalakra, szögekre, nevezetes pontokra, vonalakra – alkalmazásuk bizonyítási és szerkesztési feladatokban.*
Négyszögek	*Nevezetes négyszögek (trapézok, deltoidok) és tulajdonságaik. Alaptulajdonságok.*
Sokszögek	*Szabályos sokszögek.*
Kör	*A kör és részei.* *Kör és egyenes kölcsönös helyzete.*
Térbeli alakzatok	*Henger, kúp, gúla, hasáb, gömb, csonkagúla, csonkakúp.*
Kerület-, terület-, felszín- és térfogatszámítás	*Egyszerű síkidomok és részeik kerülete, területe.* *Testek felszínének és térfogatának számítása.* *Hasonló síkidomok és testek különböző mérőszámainak és a hasonlóság arányának viszonya.*
Vektorok	*A vektor fogalma.* *Vektorműveletek (összegvektor, különbségvektor, skalárral való szorzás, skaláris szorzat) és tulajdonságaik.* *Vektor koordinátái.* *Vektorok alkalmazása.*
Trigonometria	*Szögfüggvények fogalma.* *Egyszerű összefüggések a szögfüggvények között.* *Szinusztétel, koszinusztétel.*
Koordináta-geometria	*Alakzatok (egyenes, kör) egyenlete és kölcsönös helyzetük.*
5. Valószínűségszámítás, statisztika	
Leíró statisztika	*Statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, különböző ábrázolásai (kördiagram, oszlopdiagram).* *Gyakoriság, relatív gyakoriság.* *Átlagok: számtani közép, súlyozott közép, rendezett minta közepe (medián), leggyakoribb érték (módusz).* *Szórás.*
Valószínűség-számítás	*Valószínűség fogalma.* *A valószínűség klasszikus kiszámítási módja.* *Visszatevéses mintavétel.*

Történelem (közép és emelt szint)

Az ókor és kultúrája	*Vallás és kultúra az ókori Keleten.* *A demokrácia kialakulása Athénban.* *A római köztársaság virágkora és válsága, az egyeduralom kialakulása.* *Az antik hitvilág, művészet, tudomány.* *A kereszténység kialakulása és elterjedése.* *A népvándorlás, az antik civilizáció felbomlása.*

A középkor	*A feudális társadalmi és gazdasági rend jellemzői.* *A nyugati és a keleti kereszténység.* *Az iszlám vallás és az arab világ; a világvallások elterjedése.* *A középkori városok.* *Egyházi és világi kultúra a középkorban.* *A humanizmus és a reneszánsz Itáliában.* *Az oszmán birodalom terjeszkedése.*
A középkori magyar állam megteremtése és virágkora	*A magyar nép őstörténete és vándorlása.* *A honfoglalástól az államalapításig.* *Az Árpád-kor.* *Társadalmi és gazdasági változások Károly Róbert, Nagy Lajos és Luxemburgi Zsigmond idején.* *A Hunyadiak.* *Kultúra és művelődés.*
Szellemi, társadalmi és politikai változások az újkorban	*A nagy földrajzi fölfedezések és következményei.* *Reformáció és katolikus megújulás.* *A kontinentális abszolutizmus és a parlamentáris monarchia megszületése Angliában.* *A tudományos világkép átalakulása, a felvilágosodás.*
Magyarország a Habsburg Birodalomban	*A mohácsi csata és az ország három részre szakadása.* *Az Erdélyi Fejedelemség virágkora.* *A török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc.* *Magyarország a XVIII. századi Habsburg Birodalomban.* *Művelődés, egyházak, iskolák.*
A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora	*A francia polgári forradalom politikai irányzatai, az Emberi és Polgári Jogok Nyilatkozata.* *A XIX. század eszméi.* *Az ipari forradalom és következményei.* *Nagyhatalmak és katonai-politikai szövetségek a századfordulón.* *Tudományos, technikai felfedezések, újítások és következményeik.*
A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon	*A reformmozgalom kibontakozása, a polgárosodás fő kérdései.* *A reformkori művelődés, kultúra.* *Polgári forradalom.* *A szabadságharc.* *A kiegyezés előzményei és megszületése.* *Gazdasági eredmények és társadalmi változások a dualizmus korában.* *Az életmód, a tudományos és művészeti élet fejlődése.*
Az első világháborútól a kétpólusú világ felbomlásáig	*Az első világháború jellege, jellemzői; a Párizs környéki békék.* *A gazdaság a társadalom és életmód új jelenségei a fejlett világban.* *Az USA és az 1929–33-as gazdasági válság.* *A nemzetiszocializmus hatalomra jutása és működési mechanizmusa.* *A bolsevik ideológia és a sztálini diktatúra az 1920–30-as években.* *A második világháború előzményei és jelentős fordulatai.* *A hidegháború és a kétpólusú világ jellemzői.* *A szocialista rendszerek bukása.*

Magyarország története az első világháborútól a második világháborús összeomlásig	*Az Osztrák–Magyar Monarchia felbomlása és következményei.* *A Horthy-rendszer jellege, jellemzői.* *A művelődési viszonyok és az életmód.* *A magyar külpolitika mozgástere, alternatívái.* *Magyarország részvétele a világháborúban.* *A német megszállás, a holocaust Magyarországon.*
Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig	*A szovjet felszabadítás és megszállás.* *A határon túli magyarság sorsa.* *A kommunista diktatúra kiépítése és működése.* *Az 1956-os forradalom és szabadságharc.* *A Kádár-rendszer jellege, jellemzői.* *A rendszerváltozás.*
A jelenkor	*A közép-európai régió jellemzői, távlatai, a posztszovjet rendszerek problémái.* *Az európai integráció története.* *A „harmadik világ”.* *Fogyasztói társadalom; ökológiai problémák, a fenntartható fejlődés.* *A globális világ kihívásai és ellentmondásai.*
A mai magyar társadalom és életmód	*Alapvető állampolgári ismeretek.* *Etnikumok és nemzetiségek a magyar társadalomban.* *A magyarországi roma társadalom.* *A parlamenti demokrácia működése és az önkormányzatiság.* *Társadalmi, gazdasági és demográfiai változások.*

A vendéglátás idegenforgalom szóbeli vizsga témakörei (közép szint)

1. Vendéglátó idegenforgalom alapismeretek	
1.1 A vendéglátás alapjai	
1.2 A vendéglátás tevékenységi körei	
1.3 A vendéglátás üzlethálózata	
1.4 A turizmus alapjai	
1.5 A turizmus tevékenysége, tevékenységi formái fajtái	
1.6 A turizmus és a környezet összefüggései	
1.7 A vendéglátás és a turizmus kapcsolata	
1.8 A turizmus, mint tevékenység feltételrendszere	
1.9 A turizmus piaca	
1.10 A vendéglátás piaca	
1.11 Általános ügyviteli alapismeretek	
1.12 A turizmus és a vendéglátás ügyvitele	
2. Szállodai alapismeretek	
2.1 Szálláshelyek, szállodák	
2.2 A szálloda működésének tárgyi feltételei	
2.3 A szálloda működésének személyi feltételei	
2.4 Szállodai ügyvitel	
2.5 A szállodai gazdálkodás	

2.6 A szállodai tevékenységhez kapcsolódó legfontosabb speciális jogszabályok, rendeletek és előírások	
3. Marketing alapismeretek	
3.1 A marketing fogalma, fejlődése	
3.2 A piac, a piaci környezet elemzése	
3.3 A fogyasztói magatartás	
3.4 A piacszegmentálás. A célpiacok kiválasztása	
3.5 A marketing információs rendszer	
3.6 A piackutatás fajtái, módszerei, felhasználási területei	
3.7 A termékpolitika, termékfejlesztés	
3.8 Árpolitika, árstratégia	
3.9 Az értékesítéspolitika, értékesítési csatornák kiválasztása	
3.10 A marketingkommunikáció eszközrendszere	
3.11 A reklám szerepe, tervezése	
3.12 A Public Relations	
3.13 Az eladásösztönzés, és a személyes eladás	
3.14 Az image és az egyedi vállalati arculat	
3.15 Az egyéb piacbefolyásolási eszközök	

Földrajz (közép szint)

1. Térképi ismeretek

1.1.A térképi ábrázolás

1.2. Térképi gyakorlatok

1.3. Űrtérképezés

2. Kozmikus környezetünk

2.1.A Naprendszer kialakulása, felépítése, helye a világegyetemben

2.2.A Nap és a kísérői

2.3.A Föld és mozgásai

2.4.Űrkutatás az emberiség szolgálatában

3. A geoszférák földrajza

3.1. A kőzetburok

3.2. Földtörténet

3.3. A Föld szerkezete és fizikai jellemzői

3.4. A kőzetburok szerkezete

3.5. A kőzetlemez-mozgások és következményei

3.6. A hegység képződés

3.7. A kőzetburok (litoszféra) építőkövei

3.8. A Föld nagyszerkezeti egységei

3.9. A földfelszín formálódása

3.10. A légkör kialakulása, anyaga és szerkezete

3.11. A levegő felmelegedése

3.12. A légnyomás és a szél

3.13. Az általános légkörzés

3.14. Víz a légkörben
3.15. Az időjárás és az éghajlat
3.16. A vízburok kialakulása és tagolódása
3.17. A világtenger
3.18. A felszíni vizek és felszínalakító hatásuk
3.19. A felszín alatti vizek
3.20. A komplex vízgazdálkodás elemei
3.21. A jég és felszínformáló munkája
3.22. A talaj
3.23. A geoszférák kölcsönhatásai

4. A földrajzi övezetesség

4.1. A szoláris és a valódi éghajlati övezetek
4.2. A vízszintes földrajzi övezetesség
4.3. A forró övezet
4.4. Mérsékelt övezet
4.5. Melegmérsékelt öv
4.6. Valódi mérsékelt öv
4.7. Hidegmérsékelt öv
4.8. A hideg övezet
4.9. A függőleges földrajzi övezetesség

5. A népesség- és a település földrajz

5.1. A népesség földrajzi jellemzői
5.2. A települések földrajzi jellemzői

6. A világ változó társadalmi - gazdasági képe

6.1. A világgazdaság általános jellemzése, szerkezetének átalakulása és jellemző folyamatai
6.2. A termelés, a fogyasztás és a kereskedelem kapcsolata
6.3. A világ élelmiszer- gazdaságának jellemzői és folyamatai
6.4. A világ energiagazdaságának és iparának átalakulása
6.5. A harmadik és a negyedik szektor jelentőségének növekedése

7. A világgazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, országcsoportok és országok

7.1. A világgazdasági pólusok
7.2. A világgazdaság peremterületei
7.3. Egyedi szerepkörű országcsoportok és országok

8. Magyarország földrajza

8.1. A Kárpát-medence természet- és társadalomföldrajz sajátosságai
8.2. Magyarország természeti adottságai
8.3. Magyarország társadalmi gazdasági jellemzői
8.4. Hazánk nagytájainak eltérő természeti és társadalmi- gazdasági képe
8.5. Hazánk nagyrégióinak (tervezési- statisztikai régióinak) természet és társadalomföldrajzi képe
8.6. Magyarország környezeti állapota

9. Európa regionális földrajza

9.1. Európa általános természetföldrajzi képe
9.2. Európa általános társadalomföldrajzi képe
9.3. Az Európai Unió földrajzi vonatkozásai
9.4. Észak-Európa
9.5. Nyugat-Európa
9.6. Dél-Európa
9.7. Közép-Európa tájainak és országainak természet és társadalomföldrajzi képe

9.8. Kelet-Európa természet- és társadalomföldrajzi vonásai

10. Európán kívüli földrészek földrajza

10.1. A kontinensek általános természet- és társadalomföldrajzi képe
10.2. Ázsia általános földrajzi képe
10.3. Ázsia országai
10.4. Délkelet-Ázsia iparosodott és iparosodó országai
10.5. NyugatÁzsia, arab világ
10.6. Ausztrália és Óceánia
10.7. Afrika általános földrajzi képe
10.8. Amerika általános földrajzi képe
10. 9. Amerika országai

11. A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai

11.1. A geoszférák környezeti problémáinak kapcsolatai
11.2. A népesség, a termelés és a fogyasztás növekedésének földrajzi következményei
11.3. A környezeti válság kialakulása és az ellene folytatott küzdelem

BIOLÓGIA (közép szint)

1. Bevezetés a biológiába

1.1. A biológia tudománya
1.2. Az élet jellemzői
1.3. Az élőrendszerek
1.4. Szerveződési szintek
1.5. Fizikai, fizikai alapismeretek

2.Egyed alatti szerveződési szint

2.1. Szervetlen és szerves alkotóelemek
2.1.1. Elemek, ionok
2.1.2. Szervetlen molekulák
2.1.3. Lipidek
2.1.4. Szénhidrátok
2.1.5. Fehérjék
2.1.6. Nukleinsavak, nukleotidok
2.2. Az anyagcsere folyamatai
2.2.1. Felépítés és lebontás kapcsolata
2.2.2. Felépítő folyamatok
2.2.3. Lebontó folyamatok
2.3. Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)
2.3.1. Elhatárolás
2.3.2. Mozgás
2.3.3. Anyagcsere
2.3.4. Osztódás
2.3.5. A sejtműködések vezérlése

3. Az egyed szerveződési szintje

3.1. Nem sejtes rendszerek
3.1.1. Vírusok
3.2.1. Baktériumok
3.2.2. Egysejtű eukarióták

3.2. Önálló sejtek
3.3. Többsejtűség
3.3.1. A gombák, növények, állatok elkülönülése
3.3.2. Sejtfonalak
3.3.3. Teleptest és álszövet
3.4. Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak
3.4.1. A növényvilág főbb csoportjai a szervi differenciálódás szempontjából
3.4.2. Az állatvilág főbb csoportjai a szervi differenciálódás szempontjából
3.4.3. A növények szövetei, szervei - Szövetek
3.4.4. Az állatok szövetei, szaporodása, viselkedése - Szövetek

4. Az emberi szervezet

4.1. Homeosztázis
4.2. Kültakaró
4.2.1. Bőr
4.2.2. Szabályozás
4.2.3. A bőr gondozása, védelme
4.3. A mozgás
4.3.1. Vázrendszer
4.3.2. Izomrendszer
4.3.3. Szabályozás
4.3.4. A mozgás és mozgási rendszer egészségtana
4.4. A táplálkozás
4.4.1. Táplálkozás
4.4.2. Emésztés
4.4.3. Felszívódás
4.4.4. Szabályozás
4.4.5. Táplálkozás egészségtana
4.5. A légzés
4.5.1. Légcsere
4.5.2. Gázcsere
4.5.3. Hangképzés
4.5.4. Szabályozás
4.5.5. A légzés és a légző rendszer egészségtana (elsősegélynyújtás)
4.6. Az anyagszállítás
4.6.1. A testfolyadékok
4.6.2. A szöveti keringés
4.6.3. A szív és az erek
4.6.4. Szabályozás
4.6.5. A keringési rendszer egészségtana, elsősegélynyújtás
4.7. A kiválasztás
4.7.1. A vizeletkiválasztó rendszer működése
4.7.2.
4.7.3. A kiválasztó szervrendszer egészségtana
4.8. A szabályozás
4.8.1. Idegrendszer
4.8.3. Az idegrendszer egészségtana
4.8.4. A hormonrendszer
4.8.5. Az immunrendszer- Immunitás
4.9. Szaporodás és egyedfejlődés

4.9.1. Szaporítószervek
4.9.2. Egyedfejlődés

5. Egyed feletti szerveződési szintek

5.1. Populáció
5.1.1. Környezeti kölcsönhatások
5.1.2. Kölcsönhatások –Viselkedésbeli kölcsönhatások
5.2. Életközösségek (élőhelytípusok)
5.2.1. Az életközösségek jellemzői
5.2.2. Hazai életközösségek
5.3. Bioszféra
5.4. Ökoszisztéma
5.4.1. Anyagforgalom
5.4.2. Energiaáramlás
5.4.3. Biológiai sokféleség
5.5. Környezet- és természetvédelem

6. Öröklődés, változékonyság, evolúció

6.1. Molekuláris genetika
6.1.1. Alapfogalmak
6.1.2. Mutáció
6.1.3. A génműködés szabályozása
6.2. Mendeli genetika
6.2.1. Minőségi jellegek
6.2.2. Mennyiségi jellegek
6.3. Populációgenetika és evolúciós folyamatok
6.3.1. Ideális és reális populáció
6.3.2. Adaptív és nem adaptív evolúciós folyamatok
6.3.3. Biotechnológia
6.3.4. Bioetika
6.4. A bioszféra evolúciója
6.4.1. Perbiológiai evolúció
6.4.2. Az ember evolúciója

Informatika (közép és emelt szint)

Témakörök
1. Információs társadalom
1.1. A kommunikáció
1.1.1. A kommunikáció általános modellje
1.1.2. Információs és kommunikációs technológiák és rendszerek
1.1.3. Számítógépes információs rendszerek az iskolában és a gazdaságban
1.1.4. Közhasznú információs források

1.2. Információ és társadalom
1.2.1. Az informatika fejlődéstörténete
1.2.2. A modern információs társadalom jellemzői
1.2.3. Informatika és etika
1.2.4. Jogi ismeretek
2. Informatikai alapismeretek - hardver
2.1. Jelátalakítás és kódolás
2.1.1. Analóg és digitális jelek
2.1.2. Az adat és az adatmennyiség
2.1.3. Bináris számábrázolás
2.1.4. Bináris karakterábrázolás
2.1.5. Bináris kép- és színkódolás
2.1.6. Bináris hangkódolás
2.2. A számítógép felépítése
2.2.1. A Neumann-elvű számítógépek
2.2.2. A (személyi) számítógép részei és jellemzőik: Központi feldolgozó egység, memória, buszrendszer, interfészek (illesztő), ház, tápegység, alaplap
2.2.3. A perifériák típusai és főbb jellemzőik: bemeneti eszközök, kimeneti eszközök, bemeneti/kimeneti eszközök, háttértárak
2.2.4. A (személyi) számítógép részeinek összekapcsolása és üzembe helyezése
2.2.5. Hálózatok
3. Informatikai alapismeretek - szoftver
3.1. Az operációs rendszer és főbb feladatai

3.1.1. Az operációs rendszerek (fajtái) részei és funkciói, az operációs rendszer felhasználói felülete
3.1.2. Könyvtárszerkezet, könyvtárak létrehozása, másolása, mozgatása, törlése, átnevezése
3.1.3. Állományok típusai, keresés a háttértárakon
3.1.4. Állománykezelés: létrehozás, törlés, visszaállítás, másolás, mozgatás, átnevezés, nyomtatás, megnyitás
3.1.5. Az adatkezelés eszközei: Tömörítés, kicsomagolás, archiválás, adatvédelem
3.1.6. A szoftver és a hardver karbantartó (segéd)programjai: víruskeresés és -irtás, víruspajzs, lemezkarbantartás, ...
3.1.7. A hálózatok működésének alapelvei, hálózati be- és kijelentkezés, hozzáférési jogok, adatvédelem
4. Szövegszerkesztés
4.1. A szövegszerkesztő használata
4.1.1. A program indítása
4.1.2. A munkakörnyezet beállítása
4.1.3. A szövegszerkesztő menürendszere
4.1.4. Dokumentum megnyitása, mentése, nyomtatása
4.2. Szövegszerkesztési alapok
4.2.1. Szövegbevitel, szövegjavítás
4.2.2. Karakterformázás
4.2.3. Bekezdésformázás
4.2.4. Felsorolás, számozás
4.2.5. Tabulátorok használata

4.2.6. Oldalformázás
4.3. Szövegjavítási funkciók
4.3.1. Keresés és csere
4.3.2. Kijelölés, másolás, mozgatás, törlés
4.3.3. Helyesírás ellenőrzés, szinonima szótár, elválasztás
4.4. Táblázatok, grafikák a szövegben
4.4.1. Táblázatkészítés a szövegszerkesztővel, sorba rendezés
4.4.2. Körlevélkészítés
4.4.3. Táblázatok, grafikák, szimbólumok és más objektumok beillesztése a szövegbe, valamint formázásuk
5. Táblázatkezelés
5.1. A táblázatkezelő használata
5.1.1. A program indítása
5.1.2. A munkakörnyezet beállítása
5.1.3. A táblázatkezelő menürendszere
5.1.4. A táblázat megnyitása, mentése, nyomtatása
5.2. A táblázatok felépítése
5.2.1. Cella, oszlop, sor, aktív cella, tartomány, munkalap
5.3. Adatok a táblázatokban
5.3.1. Adattípusok
5.3.2. Adatbevitel, javítás, másolás, mozgatás
5.3.3. A cellahivatkozások használata

5.3.4. Képletek szerkesztése: konstans, hivatkozás, függvény
5.4. Táblázatformázás
5.4.1. Sorok, oszlopok, tartományok kijelölése
5.4.2. Karakter-, cella- és tartományformázások
5.4.3. Cellák és tartományok másolása
5.5. Táblázatok, szövegek, diagramok
5.5.1. Egyszerű táblázat készítése
5.5.2. Formázási lehetőségek
5.5.3. Diagramtípus kiválasztása, diagramok szerkesztése
5.6. Problémamegoldás táblázatkezelővel
5.6.1. Tantárgyi feladatok megoldása
5.6.2. A mindennapi életben előforduló problémák
6. Adatbázis-kezelés
6.1. Az adatbázis-kezelés alapfogalmai
6.1.1. Az adatbázis fogalma, típusai, adattábla, rekord, mező, kulcs
6.2. Az adatbázis-kezelő program interaktív használata
6.2.1. Adattípusok
6.2.2. Adatbevitel, adatok módosítása, törlése
6.2.3. Adatbázisok létrehozása, karbantartása
6.3. Alapvető adatbázis-kezelési műveletek
6.3.1. Lekérdezések, függvények használata
6.3.2. Keresés, válogatás, szűrés, rendezés

6.3.3. Összesítés
6.4. Képernyő és nyomtatási formátumok
6.4.1. Űrlapok használata
6.4.2. Jelentések használata
7. Információs hálózati szolgáltatások
7.1. Kommunikáció az Interneten
7.1.1. Elektronikus levelezési rendszer használata
7.1.2. Állományok átvitele
7.1.3. WWW
7.1.4. keresőrendszerek
7.1.5. Távoli adatbázisok használata
7.2. Web-lap készítés
7.2.1. Hálózati dokumentumok szerkezete
7.2.2. Web-lap készítése Web-szerkesztővel
7.2.3. Formázási lehetőségek
8. Prezentáció és grafika
8.1. Prezentáció (bemutató)
8.1.1. A program indítása
8.1.2. A munkakörnyezet beállítása
8.1.3. A program menürendszere
8.1.4. Prezentációs anyag elkészítése (szöveg, táblázat, rajz, diagram, grafika, fotó, hang, animáció, diaminta ...) és formázása

8.2. Grafika
8.2.1. A program indítása
8.2.2. A munkakörnyezet beállítása
8.2.3. A program menürendszere
8.2.4. Elemi alakzatok megrajzolása, módosítása
8.2.5. Képek beillesztése, formázása
9. Könyvtárhasználat
9.1. Könyvtárak
9.1.1. A könyvtár fogalma, típusai
9.1.2. Eligazodás a könyvtárban: olvasóterem, szabadpolcos rendszer, multimédia övezet
9.1.3. A helyben használható és a kölcsönözhető könyvtári állomány
9.1.4. A könyvtári szolgáltatások
9.2. Dokumentumok
9.2.1. Nyomtatott dokumentumok
9.2.2. Nem nyomtatott dokumentumok, illetve adathordozók (kazetta, diakép, film, CD, mágneslemez, DVD)
9.3. Tájékoztató eszközök
9.3.1. Katalógusok
9.3.2. Adatbázisok
9.3.3. Közhasznú információs források (pl. telefonkönyv, menetrend, térkép)
10. Algoritmizálás; adatmodellezés, programozási ismeretek (csak emelt szinten)
10.1. Elemi és összetett adatok, állományszervezés, relációs adatstruktúrák

10.1.1. Egész és valós számok, logikai értékek, karakterek
10.1.2. Szöveg, sorozat, tömb, rekord, halmaz
10.1.3. Állományok
10.2. Elemi algoritmusok típusfeladatokra
10.2.1. Összegzés, eldöntés, kiválasztás, keresés, megszámlálás, maximum-kiválasztás, kiválogatás, elemi rendezések
10.3. Rekurzió
10.3.1. Rekurzió a feladatok és az algoritmusok világában
10.4. A programkészítés mint termék-előállítási folyamat
10.4.1. A programkészítés lépései: feladatmeghatározás, tervezés, kódolás, tesztelés, hibakeresés, hatékonyság- és minőségvizsgálat, dokumentálás
10.5. Számítógép a matematikában, a természet- és társadalomtudományi tantárgyakban
10.5.1. Matematikai feladatok, egyszerű természettudományos szimulációs problémák, a középiskolai tantárgyakkal kapcsolatos egyszerű feladatok megoldása
11. A programozás eszközei (csak emelt szinten)
11.1. Algoritmusleíró eszközök
11.1.1. Feladatmegoldás egy algoritmus-leíró eszköz segítségével
11.1.2. Az algoritmus-leíró eszközök fajtái
11.2. Programozási nyelv
11.2.1. Egy programozási nyelv részbeni (specialitások nélküli) ismerete
11.3. Programfejlesztői környezet
11.3.1. Kódolási, szerkesztési eszközök valamilyen programnyelvi fejlesztői környezetben
11.3.2. Programkipróbálási eszközök valamilyen programnyelvi fejlesztői környezetben

Bibliaismeret (középszint)

Témakör
BIBLIAISMERET
1. Ószövetség
1.1. Teremtés és a lelkiismereti kor
1.2. A pátriárkák élete és kora
1.3. Az exodus és a törvény
1.4. A honfoglalás és a bírák kora
1.5. A királyság kora
1.6. A babiloni fogság
1.7. A költészeti könyvek
1.8. A próféták
2. Alapvető ószövetségi bevezetéstudományi ismeretek
3. Újszövetség
3.1. Az Evangéliumok
3.2. Az Apostolok cselekedetei
3.3. Az újszövetségi levelek
3.4. A Jelenések könyve
4. Alapvető újszövetségi bevezetéstudományi ismeretek
KORTÖRTÉNETI HÁTTÉR
Kortörténeti ismeretek

4.1. Az ószövetségi zsidóság és nemzetek története
4.2. A korai egyház története
FUNDAMENTÁLIS TEOLÓGIA
5. A kereszténység alaptanításai
5.1. A megtérés
5.2. A bibliai hit
5.3. A keresztségek
5.4. A kézrátevés
5.5. A halottak feltámadása
5.6. Az örök ítélet
BIBLIAI ÜNNEPEK
6. Az Úr ünnepei
A KERESZTÉNY ERKÖLCSI ÉLET - ETIKA
7. A keresztény erkölcsi élet – etika

Testnevelés (középszint)

Témakör
A) Elméleti ismeretek
1. A magyar sportsikerek
2. A harmonikus testi fejlődés
3. Az egészséges életmód
4. Testi képességek

5. Gimnasztika
6. Atlétika
7. Torna
8. Ritmikus gimnasztika
9. Küzdősportok, önvédelem
10. Úszás
11. Testnevelési és sportjátékok
12. Természetben űzhető sportok
B) Gyakorlati ismeretek
1. Gimnasztika
2. Atlétika
Futások
Ugrások
Dobások
3. Torna
Talajtorna
Szekrényugrás
Felemáskorlát
Gerenda
Ritmikus gimnasztika
Gyűrű

Nyújtó
Korlát
4. Küzdősportok, önvédelem
5. Úszás
6. Testnevelési és sportjátékok
Kézilabda
Kosárlabda
Labdarúgás
Röplabda

Rajz-és vizuális kultúra (középszint)

Témakörök
A) ALKOTÁS
1. Vizuális eszközök
Témák

1.1 Vizuális nyelv
1.1.1. A vizuális nyelv alapelemei
1.1.2. A vizuális nyelvi elemek viszonyai
1.1.3. Vizuális nyelv és kontextus
1.2. Technikák

Tevékenységszintek
2.1. Ábrázolás, látványértelmezés
2.1.1. Formaértelmezés
2.1.2. Térértelmezés
2.1.3. Színértelmezés

2.1.4. Mozgásértelmezés
2.2. Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás
B) Befogadás
1. Vizuális eszközök
1.1 Megjelenítés sajátosságai
1.2. Technikák
2. Tevékenységterületek
2.1. Vizuális kommunikáció
2.2. Tárgy- és környezetkultúra
2.3. Kifejezés és képzőművészet

Mozgóképkultúra és médiaismeret (középszint)

Témakör
1. A mozgóképnyelv alapjai, a filmpoétika fogalmai
A képrögzítés és mozgásábrázolás alapjai és jellemzői, a technikai képalkotás és a mozgóképi történetmesélés előtörténete
A technikai kép jellemzői
A látvány mozgóképi megszervezése
Szerepjáték
Montázs
Mozgóképi elbeszélés
2. Mozgóképi szövegértés, értelmezési szintek
A médiaszövegek és a mozgóképi alkotások rendszerezése
A valóság ábrázolásához való viszony

Cselekményelemzés
A mozgóképi szövegek jelentése
3. Mozgóképi szövegalkotás
Egyszerű mozgóképi vagy médiaszövegek megszerkesztése
4. Műfaj- és műismeret
A filmkultúra kettőssége
Műfaji jellemzők
5. Korstílusok, szerzők és művek
Korstílusok
6. Egyetemes filmtörténeti ismeretek
A filmtörténet kezdetei
A némafilmművészet
A hangosfilmművészet kialakulása
A modern film
7. Magyar filmtörténeti ismeretek
A magyar film a második világháború előtt
Az új magyar film az ötvenes évektől a rendszerváltásig
A kortárs magyar film
8. Média a mindennapi életben
A társadalmi nyilvánosság
Mediatizált információforrások használata

A média és az életmód
9. A médiaszövegek befogadása és a média közönsége
Intertextualitás, sorozatelv
A befogadást befolyásoló tényezők
A sztár
Új médiatechnológiák
10. Médiaintézmények
A médiaszöveg mint termék
A médiaipar intézményei
A médiaipar *ellenőrzése*
11. A reprezentáció
Manipuláció, a valóság sztereotip és torzított megjelenítése a médiában
12. Jellegzetes televíziós műsortípusok
Hírműsorok
Reklám
Folytatásos teleregény (szappanopera)
Showműsorok

Fizika középszint érettségi témakörök

KOMPETENCIÁK

A vizsgázónak a követelményrendszerben és a vizsgaleírásban meghatározott módon az alábbi kompetenciák meglétét kell bizonyítania:

- ismeretei összekapcsolása a mindennapokban tapasztalt jelenségekkel, a technikai eszközök működésével;
- az alapvető természettudományos megismerési módszerek ismerete, alkalmazása;
- alapmennyiségek mérése;
- egyszerű számítások elvégzése;
- egyszerűen lefolytatható fizikai kísérletek elvégzése, a kísérleti tapasztalatok kiértékelése;
- grafikonok, ábrák értékelése, elemzése;
- mértékegységek, mértékrendszerek használata;
- a tanult szakkifejezések szabatos használata szóban és írásban;
- a napjainkban felmerülő, fizikai ismereteket is igénylő problémák lényegének megértése, a természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos problémák felismerése;
- időbeli tájékozódás a fizikatörténet legfontosabb eseményeiben.

Az emelt szintű fizika érettségi vizsgán ezen túlmenően az alábbi kompetenciák szükségesek:

- az ismeretanyag belső összefüggéseinek, az egyes témakörök közötti kapcsolatok áttekintése, felismerése;
- problémák megoldásában - a megfelelő matematikai eszközöket is felhasználva - az ismeretek alkalmazása;
- a fizika tanult vizsgálati és következtetési módszereinek alkalmazása;
- a tanultak alapján lefolytatható fizikai mérés megtervezése;
- az alapvető fontosságú tények és az ezekből következő alaptörvények, összefüggések szabatos kifejtése, magyarázata szóban és írásban;
- a mindennapi életet befolyásoló fizikai természetű jelenségek értelmezése;
- több témakör ismeretanyagának logikai összekapcsolását igénylő, összetett fizikai feladatok, problémák megoldása;
- időbeli tájékozódás a legfontosabb fizikatörténeti és kultúrtörténeti vonatkozásokban;
- a környezetvédelemmel és természetvédelemmel összefüggő problémák megértése és elemzése.

I. RÉSZLETES VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

Emelt szinten csak a középszintet meghaladó követelmények találhatók.
A táblázat első oszlopában *dőlt betűvel* szereplő fogalmak, jelenségek stb. csak az emelt szintre vonatkoznak.

1. Mechanika

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.1. Newton törvényei 1.1.1. Newton I. törvénye Kölcsönhatás Mozgásállapot, -változás Tehetetlenség, tömeg Inerciarendszer	Ismerje fel és jellemezze a mechanikai kölcsönhatásokat. Ismerje a mozgásállapot-változások létrejöttének feltételeit, tudjon példákat említeni különböző típusaikra. Ismerje fel és jellemezze az egy kölcsönhatásban fellépő erőket, fogalmazza meg, értelmezze Newton törvényeit. Értelmezze a tömeg fogalmát Newton 2. törvénye segítségével. Ismerje a sztatikai tömegmérés módszerét. Tudja meghatározni a 3. pontban felsorolt mozgásfajták létrejöttének dinamikai feltételét.	Értelmezze a mindennapos mechanikai jelenségeknél az ok-okozati kapcsolatokat. Legyen jártas a sztatikai tömegmérésben. Alkalmazza Newton törvényeit a 3. pontban meghatározott mozgásfajtákra. Legyen jártas az erővektorok felbontásában. Tudja alkalmazni a lendületmegmaradás törvényét feladatmegoldásokban.

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.1.2. Newton II. törvénye Erőhatás, erő, eredő erő támadáspont, hatásvonal Lendület, lendületváltozás, Lendületmegmaradás	Legyen jártas az erővektorok ábrázolásában, összegzésében. Tudja, mit értünk egy test lendületén, lendületváltozásán. Konkrét, mindennapi példákban ismerje fel a lendületmegmaradás törvényének érvényesülését, egy egyenesbe eső változások esetén tudjon egyszerű feladatokat megoldani.	Ismerje a kényszererő és a szabaderő fogalmát.
Zárt rendszer Szabaderő, kényszererő	Konkrét esetekben ismerje fel a kényszererőket.	
1.1.3. Newton III. törvénye *Erőlökés*	Legyen jártas az egy testre ható erők és az egy kölcsönhatásban fellépő erők felismerésében, ábrázolásában.	Értelmezze az erőlökés fogalmát.
1.2. Pontszerű és merev test egyensúlya Forgatónyomaték	Tudja értelmezni dinamikai szempontból a testek egyensúlyi állapotát.	
Erőpár Egyszerű gépek: *Lejtő,* emelő, csiga Tömegközéppont	Tudjon egyszerű számításos feladatot e témakörben megoldani. Ismerje a tömegközéppont fogalmát, tudja alkalmazni szabályos homogén testek esetén.	
1.3. Mozgásfajták Anyagi pont, merev test	Tudja alkalmazni az anyagi pont és a merev test fogalmát a probléma jellegének megfelelően.	
Vonatkoztatási rendszer	Egyszerű példákon értelmezze a hely és a mozgás viszonylagosságát.	
Pálya, út, elmozdulás *Helyvektor, elmozdulásvektor*	Tudja alkalmazni a pálya, út, elmozdulás fogalmakat.	
1.3.1. Egyenes vonalú egyenletes mozgás	Legyen jártas konkrét mozgások út-idő, sebesség-idő grafikonjának készítésében és elemzésében.	
Sebesség, átlagsebesség	Ismerje és alkalmazza a sebesség fogalmát.	
Mozgást befolyásoló tényezők: súrlódás, közegellenállás súrlódási erő	Ismerje a súrlódás és a közegellenállás hatását a mozgásoknál, ismerje a súrlódási erő nagyságát befolyásoló tényezőket.	Ismerje a csúszási és tapadási súrlódásra vonatkozó összefüggéseket.

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.3.2. Egyenes vonalú egyenletesen változó mozgás Egyenletesen változó mozgás átlagsebessége, pillanatnyi sebessége	Ismerje fel és jellemezze az egyenes vonalú egyenletesen változó mozgásokat. Konkrét példákon keresztül különböztesse meg az átlag- és a pillanatnyi sebességet, ismerje ezek kapcsolatát. Ismerje és alkalmazza a gyorsulás fogalmát.	Az a-t, v-t, s-t grafikon egyikének ismeretében tudja a másik két grafikont elkészíteni. Ismerje az út grafikus kiszámítását a v-t grafikonból.
Gyorsulás	Tudjon megoldani egyszerű feladatokat.	
Négyzetes úttörvény	Értelmezze a szabadesést mint egyenletesen változó mozgást.	
Szabadesés, nehézségi gyorsulás (→ 5.1)	Tudja a nehézségi gyorsulás fogalmát és értékét, egyszerűbb feladatokban alkalmazni is.	
1.3.3. Összetett mozgások		
Függőleges, *vízszintes* hajítás	Értelmezze egyszerű példák segítségével az összetett mozgást.	Tudja meghatározni a függőleges és vízszintes hajítás magasságát, távolságát, időtartamát, végsebességét.
1.3.4. Periodikus mozgások	Jellemezze a periodikus mozgásokat.	
1.3.4.1. Az egyenletes körmozgás		
Periódusidő, fordulatszám		
Kerületi sebesség		
Szögelfordulás, szögsebesség		
Centripetális gyorsulás Centripetális erő	Ismerje fel a centripetális gyorsulást okozó erőt konkrét jelenségekben, tudjon egyszerű számításos feladatokat megoldani.	Tudjon kinematikai és dinamikai feladatokat megoldani.
1.3.4.2. Mechanikai rezgések		
Rezgőmozgás	Ismerje a rezgőmozgás fogalmát.	
Harmonikus rezgőmozgás Kitérés, amplitúdó, fázis	Ismerje a harmonikus rezgőmozgás kinematikai jellemzőit, kapcsolatát az egyenletes körmozgással kísérleti tapasztalat alapján.	
Rezgésidő, frekvencia		
Csillapított és csillapítatlan rezgések		

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
Rezgő rendszer energiája	Ismerje, milyen energiaátalakulások mennek végbe a rezgő rendszerben.	
Szabadrezgés, kényszerrezgés Rezonancia	Ismerje a szabadrezgés, a kényszerrezgés jelenségét. Ismerje a rezonancia jelenségét, tudja mindennapi példákon keresztül megmagyarázni káros, illetve hasznos voltát.	
Matematikai inga Lengésidő	Tudjon periódusidőt mérni.	Ismerje a matematikai inga periódusidejét leíró összefüggést, feladatmegoldásoknál és méréseknél tudja alkalmazni.
1.3.4.3. Mechanikai hullámok (→ 3.6, 3.7)	Ismerje a mechanikai hullám fogalmát, fajtáit, tudjon példákat mondani a mindennapi életből.	
Longitudinális, transzverzális hullám		
Hullámhossz, terjedési sebesség, frekvencia	Ismerje a hullámmozgást leíró fizikai mennyiségeket.	
Visszaverődés, törés jelensége, *törvényei*	Tudja leírni a hullámjelenségeket, tudjon példákat mondani a mindennapi életből.	
Beesési, visszaverődési, törési szög, törésmutató		
Polarizáció		
Interferencia		Ismerje az interferencia létrejöttének feltételeit.
Elhajlás		
Állóhullám, *duzzadóhely, csomópont*		Ismerje az állóhullám kialakulásának feltételeit.
Húrok		
Hangforrás, hanghullámok Hangerősség	A hangtani alapfogalmakat tudja összekapcsolni a hullámmozgást leíró fizikai mennyiségekkel.	
Hangmagasság		
Hangszín		
Ultrahang, infrahang		Ismerje az ultra- és infrahang jellemzőit, néhány gyakorlati alkalmazást, a zajártalom mibenlétét.

1.4. Munka, energia		
Munkavégzés, munka Gyorsítási munka	Definiálja a munkát és a teljesítményt, tudja kiszámítani állandó erőhatás esetén.	Tudjon munkát, teljesítményt számolni egyenletesen változó erőhatás esetén is.
Emelési munka	Ismerje a munka ábrázolását F-s diagramon.	
Súrlódási munka		
Energia, energiaváltozás (→ 4.4)		
Mechanikai energia: Mozgási energia	Tudja megkülönböztetni a különféle mechanikai energiafajtákat, tudjon azokkal folyamatokat leírni, jellemezni.	Jellemezze kvantitatív értelemben a különféle mechanikai energiafajtákat.
Rugalmassági energia		
Helyzeti energia		
Munkatétel		Tudjon egyszerű feladatokat megoldani a munkatétel segítségével.
Energiamegmaradás törvénye (→ 2.5) *Konzervatív erők munkája*	Tudja alkalmazni a mechanikai energiamegmaradás törvényét egyszerű feladatokban. Ismerje az energiagazdálkodás környezetvédelmi vonatkozásait.	Mutassa be néhány energiaátalakító berendezés példáján, hogyan hasznosítjuk a természet energiáit. Értelmezze a konzervatív erő fogalmát.
Teljesítmény Hatásfok (→ 2.8)	Ismerje és alkalmazza egyszerű feladatokban a teljesítmény és a hatásfok fogalmát.	Értelmezze a hatásfokot, mint a folyamatok gazdaságosságának jellemzőjét.
1.5. *A speciális relativitáselmélet elemei (→ 4.2)*		
Az éter fogalmának elvetése, fénysebesség		Ismerje a speciális relativitáselmélet alapgondolatait.
Egyidejűség, időtágulás, hosszúságkontrakció		Tudja, hogy a tömeg is relativisztikus mennyiség. Ismerjen az elméletet alátámasztó tapasztalatot.
A tömeg, tömegnövekedés		

2. Termikus kölcsönhatások

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
2.1. Állapotjelzők, termodinamikai egyensúly Egyensúlyi állapot Hőmérséklet, nyomás, térfogat Belső energia Anyagmennyiség, mól Avogadro törvénye (→ 4.1)	Tudja, mit értünk állapotjelzőn, nevezze meg őket. Legyen tájékozott arról, milyen módszerekkel történik a hőmérséklet mérése. Ismerjen különböző hőmérőfajtákat (mérési tartomány, pontosság). Ismerje a Celsius- és Kelvin-skálákat, és feladatokban tudja használni. Ismerje az Avogadro-törvényt. Értelmezze, hogy mikor van egy test környezetével termikus egyensúlyban.	
2.2. Hőtágulás Szilárd anyag lineáris, térfogati hőtágulása Folyadékok hőtágulása	Ismerje a hőmérséklet-változás hatására végbemenő alakváltozásokat, tudja indokolni csoportosításukat. Legyen tájékozott gyakorlati szerepükről, tudja konkrét példákkal alátámasztani. Tudjon az egyes anyagok különböző hőtágulásának jelentőségéről, a jelenség szerepéről a természeti és technikai folyamatokban, tudja azokat konkrét példákkal alátámasztani. Mutassa be a hőtágulást egyszerű kísérletekkel.	Feladatok megoldásakor alkalmazza a hőtágulást leíró összefüggéseket.
2.3. Állapotegyenletek (összefüggés a gázok állapotjelzői között) Gay-Lussac I. és II. törvénye Boyle-Mariotte törvénye Egyesített gáztörvény Állapotegyenlet Ideális gáz Izobár, izochor, izoterm állapotváltozás	Ismerje és alkalmazza egyszerű feladatokban a gáztörvényeket, tudja összekapcsolni a megfelelő állapotváltozással. Ismerje az állapotegyenletet. Tudjon értelmezni p-V diagramokat.	Mutasson be egyszerű kísérleteket a gázok állapotváltozásaira. Legyen jártas a p-V diagramon való grafikus ábrázolásban. Tudja alkalmazni az állapotegyenletet.
2.4. Az ideális gáz kinetikus modellje (→ 4.1) Hőmozgás	Ismerje, mit jelent a gáznyomás, a hőmérséklet a kinetikus gázelmélet alapján. Ismerjen a hőmozgást bizonyító jelenségeket (pl. Brown-mozgás, diffúzió).	

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.5. Energiamegmaradás hőtani folyamatokban (→ 1.4)		
2.5.1. Termikus, mechanikai kölcsönhatás		
Hőmennyiség, munkavégzés	Értelmezze a térfogati munkavégzést és a hőmennyiség fogalmát. Ismerje a térfogati munkavégzés grafikus megjelenítését p-V diagramon.	Értse a folyamatra jellemző mennyiségek és az állapotjelzők közötti különbséget.
2.5.2. A termodinamika I. főtétele zárt rendszer	Értelmezze az I. főtételt, alkalmazza speciális - izoterm, izochor, izobár, adiabatikus - állapotváltozásokra.	Tudja alkalmazni az I. főtételt feladatmegoldásoknál.
Belső energia		
Adiabatikus állapotváltozás		
2.5.3. Körfolyamatok		Tudjon értelmezni p-V diagramon ábrázolt speciális körfolyamatokat.
Perpetuum mobile		Ismerje, mit jelent az elsőfajú perpetuum mobile kifejezés, értse a megvalósítás lehetetlenségét.
2.6. Kalorimetria		
Fajhő, *mólhő,* hőkapacitás Gázok fajhői	Ismerje a hőkapacitás, fajhő fogalmát, tudja kvalitatív módon megmagyarázni a kétféle fajhő különbözőségét gázoknál. Legyen képes egyszerű keverési feladatok megoldására.	Tudjon egyszerű kalorimetrikus mérést elvégezni.
2.7. Halmazállapot-változások	Ismerje a különböző halmazállapotok tulajdonságait.	
2.7.1. Olvadás, fagyás	Értelmezze a fogalmakat.	
Olvadáshő, olvadáspont 2.7.2. Párolgás, lecsapódás	Tudja, milyen energiaváltozással járnak a halmazállapot-változások, legyen képes egyszerű számításos feladatok elvégzésére.	
Párolgáshő Forrás, forráspont, forráshő	Tudja, mely tényezők befolyásolják a párolgás sebességét. Ismerje a forrás jelenségét, a forráspontot befolyásoló tényezőket.	Értse a gáz és a gőz fogalmak különbözőségét. Tudja kvalitatív módon magyarázni a gőz telítetté válásának okait, a telített gőz tulajdonságait.
Szublimáció		Ismerje a nyomás halmazállapot-változásokat befolyásoló szerepét.
Cseppfolyósíthatóság		
Telített és telítetlen gőz		

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.7.3. Jég, víz, gőz A víz különleges fizikai tulajdonságai A levegő páratartalma Csapadékképződés	Értse a víz különleges tulajdonságainak jelentőségét, tudjon példákat mondani ezek következményeire (pl. az élet kialakulásában, fennmaradásában betöltött szerepe). Ismerje a levegő relatív páratartalmát befolyásoló tényezőket. Kvalitatív módon ismerje az eső, a hó, a jégeső kialakulásának legfontosabb okait. Értse, milyen változásokat okoz a felmelegedés, az üvegházhatás, a savas eső stb. a Földön.	
2.8. A termodinamika II. főtétele 2.8.1. Hőfolyamatok iránya *Rendezettség, rendezetlenség* Reverzibilis, irreverzibilis folyamatok 2.8.2. Hőerőgépek (→ 1.5, 4.4) Hatásfok *Másodfajú perpetuum mobile*	Tudjon értelmezni mindennapi jelenségeket a II. főtétel alapján. Legyen tisztában a hőerőgépek hatásfokának fogalmával és korlátaival.	Ismerje a reverzibilis, irreverzibilis folyamatok fogalmát. Értse, hogy mit jelent termodinamikai értelemben a rendezettség, rendezetlenség fogalma. Ismerje a másodfajú perpetuum mobile megvalósíthatatlanságát. Tudja alkalmazni a hőerőgépek működését leíró fogalmakat konkrét esetekre (pl. gőzgép, belső égésű motor). Ismerje a hűtőgép működési elvét.

3. Elektromos és mágneses kölcsönhatás

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1. Elektromos mező 3.1.1. Elektrosztatikai alapjelenségek Kétféle elektromos töltés Vezetők és szigetelők Elektroszkóp Elektromos megosztás Coulomb-törvény	Értse az elektrosztatikai alapjelenségeket, és tudja ezeket elemezni és bemutatni egyszerű elektrosztatikai kísérletek, hétköznapi jelenségek alapján.	Alkalmazza a Coulomb-törvényt feladatmegoldásban.

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
A töltésmegmaradás törvénye		
3.1.2. Az elektromos mező jellemzése Térerősség *A szuperpozíció elve* Erővonalak, -fluxus	Alkalmazza az elektromos mező jellemzésére használt fogalmakat. Ismerje a pontszerű elektromos töltés által létrehozott és a homogén elektromos mező szerkezetét és tudja jellemezni az erővonalak segítségével. Tudja alkalmazni az összefüggéseket homogén elektromos mező esetén egyszerű feladatokban.	
Feszültség *Potenciál, ekvipotenciális felület*		A pontszerű elektromos töltés által létrehozott és a homogén elektromos mezőt tudja jellemezni az ekvipotenciális felületek segítségével.
Konzervatív mező (→ 1.5) Homogén mező *Földpotenciál*	Tudja, hogy az elektromos mező által végzett munka független az úttól.	Értse, hogy az elektrosztatikus mező konzervatív volta miatt értelmezhető a potenciál és a feszültség fogalma.
3.1.3. Töltések mozgása elektromos mezőben (→ 1.2)		Alkalmazza a munkatételt ponttöltésre elektromos mezőben.
3.1.4. Töltés, térerősség, *potenciál* a vezetőkön Töltések elhelyezkedése vezetőkön Térerősség a vezetők belsejében és felületén Csúcshatás Az elektromos mező árnyékolása Földelés	Ismerje a töltés- és térerősség viszonyokat a vezetőkön, legyen tisztában ezek következményeivel a mindennapi életben, tudjon példákat mondani gyakorlati alkalmazásukra.	
3.1.5. Kondenzátorok Kapacitás Síkkondenzátor *Permittivitás*	Ismerje a kondenzátor és a kapacitás fogalmát. Tudjon példát mondani a kondenzátor gyakorlati alkalmazására.	Ismerje a kondenzátor lemezei között lévő szigetelőanyag kapacitásmódosító szerepét. Ismerje a síkkondenzátor kapacitásának meghatározását.
Feltöltött kondenzátor energiája	Ismerje a kondenzátor energiáját.	Ismerje a feltöltött kondenzátor energiájának meghatározását, és alkalmazza a fenti összefüggéseket feladatok megoldásában.

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.2. Egyenáram		
3.2.1. Elektromos áramerősség Feszültségforrás, áramforrás *Elektromotoros erő, belső feszültség, kapocsfeszültség*	Értse az elektromos áram létrejöttének feltételeit, ismerje az áramkör részeit, tudjon egyszerű áramkört összeállítani.	
Áramerősség- és feszültségmérő műszerek	Ismerje az áramerősség- és feszültségmérő eszközök használatát.	
3.2.2. Ohm törvénye Ellenállás, *belső ellenállás, külső ellenállás*	Értse az Ohm-törvényt vezető szakaszra és ennek következményeit, tudja alkalmazni egyszerű feladat megoldására, kísérlet, illetve ábra elemzésére.	Alkalmazza az Ohm-törvényt összetett feladat megoldására, kísérlet, illetve ábra elemzésére. Ismerjen ellenállás-mérési módszert.
Vezetők ellenállása, fajlagos ellenállás		
Változtatható ellenállás		
Az ellenállás hőmérsékletfüggése		
Telepek soros, fogyasztók soros és párhuzamos kapcsolása Az eredő ellenállás	Ismerje a soros és a párhuzamos kapcsolásra vonatkozó összefüggéseket, és alkalmazza ezeket egyszerű áramkörökre.	Ismerje a fémek ellenállásának hőmérsékletfüggését. Értse a soros és a párhuzamos kapcsolásra vonatkozó összefüggések magyarázatát, és alkalmazza ezeket összetettebb áramkörökre is. Alkalmazza ismereteit egyszerűbb egyenáramú mérések megtervezésére, vagy megadott kapcsolási rajz alapján történő összeállítására és elvégzésére.
3.2.3. Félvezetők	Ismerje a félvezető fogalmát, tulajdonságait.	
Félvezető eszközök	Tudjon megnevezni félvezető kristályokat. Tudja megfogalmazni a félvezetők alkalmazásának jelentőségét a technika fejlődésében, tudjon példákat mondani a félvezetők gyakorlati alkalmazására (pl. dióda, tranzisztor, memóriachip).	
3.2.4. Az egyenáram hatásai, munkája és teljesítménye	Ismerje az elektromos áram hatásait és alkalmazásukat az elektromos eszközökben.	
Hő-, mágneses, vegyi hatás (→ 4.2)	Ismerje az áram élettani hatásait, a baleset-megelőzési és érintésvédelmi szabályokat.	

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
	Alkalmazza egyszerű feladatok megoldására az elektromos eszközök teljesítményével és energiafogyasztásával kapcsolatos ismereteit.	
Galvánelemek, akkumulátor	Ismerje a galvánelem és az akkumulátor fogalmát, és ezek környezetkárosító hatását.	
3.3. Az időben állandó mágneses mező		
3.3.1. Mágneses alapjelenségek A dipólus fogalma	Ismerje az analógiát és a különbséget a magneto- és az elektrosztatikai alapjelenségek között.	
Mágnesezhetőség		
A Föld mágneses mezeje	Ismerje a Föld mágneses mezejét és az iránytű használatát.	
Iránytű		
3.3.2. A mágneses mező jellemzése Indukcióvektor	Ismerje a mágneses mező jellemzésére használt fogalmakat és definíciójukat, tudja kvalitatív módon jellemezni a különböző mágneses mezőket.	Tudja kvantitatív módon jellemezni a mágneses mezőket. Ismerje az elektromos áram keltette mágneses mezőnek az elektrosztatikus mezőtől eltérő szerkezetét.
Indukciósvonalak, indukciófluxus		Alkalmazza a speciális alakú áramvezetők mágneses mezejére vonatkozó összefüggéseket egyszerű feladatokban.
3.3.3. Az áram mágneses mezeje		
Hosszú egyenes vezető, áramhurok, egyenes tekercs mágneses mezeje		
Homogén mágneses mező		
Elektromágnes, vasmag *Mágneses permeabilitás*	Ismerje az elektromágnes néhány gyakorlati alkalmazását, a vasmag szerepét hangszóró, csengő, műszerek, relé stb.).	
3.3.4. Mágneses erőhatások A mágneses mező erőhatása áramjárta vezetőre	Ismerje a mágneses mező erőhatását áramjárta vezetőre nagyság és irány szerint speciális esetben.	
Két párhuzamos, hosszú egyenes vezető között ható erő		
Lorentz-erő *Részecskegyorsító berendezés (→ 4.3)*	Ismerje a Lorentz-erő fogalmát, hatását a mozgó töltésre, ismerje ennek néhány következményét.	Tudjon a Lorentz-erővel kapcsolatos feladatokat megoldani. Tudjon megnevezni egy gyorsítótípust és ismerje működési elvét.

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.4. Az időben változó mágneses mező		
3.4.1. Az indukció alapjelensége Mozgási indukció Nyugalmi indukció *Faraday-féle indukciós törvény*	Ismerje az indukció alapjelenségét, és tudja, hogy a mágneses mező mindennemű megváltozása elektromos mezőt hoz létre.	Ismerje az időben változó mágneses mező keltette elektromos mező és a nyugvó töltés körül kialakuló elektromos mező eltérő szerkezetét. Alkalmazza az indukcióval kapcsolatos ismereteit egyszerű feladatok megoldására.
Lenz törvénye (→ 1.4) *Kölcsönös indukció*	Ismerje Lenz törvényét és tudjon egyszerű kísérleteket és jelenségeket a törvény alapján értelmezni.	
Önindukció	Ismerje az önindukció szerepét az áram ki- és bekapcsolásánál.	
Tekercs mágneses energiája	Ismerje a tekercs mágneses energiáját.	
3.4.2. A váltakozó áram		
A váltakozó áram fogalma	Ismerje a váltakozó áram előállításának módját, a váltakozó áram tulajdonságait, hatásait, és hasonlítsa össze az egyenáraméval.	Ismerje a feszültség és az áram időbeli lefolyását leíró összefüggéseket.
Generátor, motor, dinamó	Ismerje a generátor, a motor és a dinamó működési elvét.	
Pillanatnyi, maximális és effektív feszültség és áramerősség *Váltakozó áramú ellenállások: ohmos, induktív és kapacitív ellenállás* *Fáziskésés, fázissietés*	Ismerje az effektív feszültség és áramerősség jelentését. Ismerje a hálózati áram alkalmazásával kapcsolatos gyakorlati tudnivalókat. Ismerje, hogy a tekercs és a kondenzátor eltérő módon viselkedik egyenárammal és váltakozó árammal szemben.	Értse az eltérő viselkedés okát. Alkalmazza ismereteit egyszerűbb váltakozó áramú kísérletek megadott kapcsolási rajz alapján történő összeállítására és elvégzésére.
3.4.3. A váltakozó áram teljesítménye és munkája *Hatásos teljesítmény* *Látszólagos teljesítmény*	Fáziseltérés nélküli esetben ismerje az átlagos teljesítmény és a munka kiszámítását.	Általános esetben ismerje az átlagos teljesítmény és a munka kiszámítását.
Transzformátor	Ismerje a transzformátor felépítését, működési elvét és szerepét az energia szállításában. Tudjon egyszerű feladatokat megoldani a transzformátorral kapcsolatban.	

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.5. Elektromágneses hullámok		
3.5.1. Az elektromágneses hullám fogalma	Ismerje a mechanikai és az elektromágneses hullámok azonos és eltérő viselkedését.	
Terjedési sebessége vákuumban		
Az elektromágneses hullámok spektruma: rádióhullámok, infravörös sugarak, fény, ultraibolya, röntgen- és gammasugarak (→ 2.9)	Ismerje az elektromágneses spektrumot, tudja az elektromágneses hullámok terjedési tulajdonságait kvalitatív módon leírni. Ismerje a különböző elektromágneses hullámok alkalmazását és biológiai hatásait.	Ismerje, hogy a modern híradástechnikai, távközlési, kép- és hangrögzítő eszközök működési alapelveiben a tanultakból mit használnak fel.
Párhuzamos rezgőkör *zárt, nyitott*	Tudja, miből áll egy rezgőkör, és milyen energiaátalakulás megy végbe benne.	Értse a rezgőkörben létrejövő szabad elektromágneses rezgések kialakulását
Thomson-képlet		
Csatolt rezgések, rezonancia		
Dipólus sugárzása, antenna, szabad elektromágneses hullámok		Ismerje a gyorsuló töltés és az elektromágneses hullám kapcsolatát.
3.6. A fény mint elektromágneses hullám		
3.6.1. Terjedési tulajdonságok Fényforrás Fénynyaláb, fénysugár	Tudja, hogy a fény elektromágneses hullám, ismerje ennek következményeit. Ismerje a fény terjedési tulajdonságait, tudja tapasztalati és kísérleti bizonyítékokkal alátámasztani.	
Fénysebesség	Tudja, hogy a fénysebesség határsebesség.	Ismerjen a fénysebesség mérésére vonatkozó klasszikus módszert (pl. Olaf Römer, Fizeau).
3.6.2. Hullámjelenségek		
A visszaverődés és törés törvényei - Snellius-Descartes törvény Prizma, *planparalel lemez*	Tudja alkalmazni a hullámtani törvényeket egyszerűbb feladatokban. Ismerje fel a jelenségeket, legyen tisztában létrejöttük feltételeivel, és értse az ezzel kapcsolatos természeti jelenségeket és technikai eszközöket. Tudja egyszerű kísérletekkel szemléltetni a jelenségeket.	Alkalmazza a hullámtani törvényeket összetett (prizma, planparalel lemez) feladatokban. Tudjon egyszerűbb méréseket tervezni és elvégezni a hullámtani törvényekkel kapcsolatban (pl. törésmutató meghatározása).

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
Abszolút és relatív törésmutató Teljes visszaverődés, határszög (száloptika)		
Diszperzió	Ismerje a színszóródás jelenségét prizmán.	Ismerje, hogy a fény terjedési sebessége egy közegben frekvenciafüggő.
Színképek (→ 4.2)		
Homogén és összetett színek	Legyen ismerete a homogén és összetett színekről.	
Fényinterferencia, *koherencia* Fénypolarizáció, polárszűrő	Ismerje az interferenciát és a polarizációt, és ismerje fel ezeket egyszerű jelenségekben. Értse a fény transzverzális jellegét.	
Fényelhajlás résen, rácson		Ismerje az elhajlást, és ismerje fel ezeket egyszerű jelenségekben. Ismerje és értelmezze a színfelbontás néhány esetét (prizma, rács). Tudja alkalmazni a rácson történő elhajlásra vonatkozó összefüggéseket hullámhossz mérésére.
Lézerfény		Ismerje a lézerfény fogalmát, tulajdonságait.
3.6.3. A geometriai fénytani leképezés		
Az optikai kép fogalma (valódi, látszólagos) Síktükör Lapos gömbtükrök (homorú, domború)	Ismerje a képalkotás fogalmát sík- és gömbtükrök, valamint lencsék esetén. Alkalmazza egyszerű feladatok megoldására a leképezési törvényt, tudjon képszerkesztést végezni tükrökre, lencsékre a nevezetes sugármenetek segítségével. Ismerje, hogy a lencse gyűjtő és szóró mivolta adott közegben a lencse alakjától függ.	Alkalmazza a leképezési törvényt összetettebb feladatok megoldására. Tudja, hogy a lencse gyűjtő és szóró mivolta a környező közeg anyagától is függ.
Vékony lencsék (gyűjtő, szóró) Fókusztávolság, dioptria	Tudjon egyszerűbb méréseket elvégezni a leképezési törvénnyel kapcsolatban. (Pl. tükör, illetve lencse fókusztávolságának meghatározása.)	Tudjon egyszerűbb méréseket tervezni a leképezési törvénnyel kapcsolatban.
Leképezési törvény Nagyítás Egyszerű nagyító Fényképezőgép, vetítő, mikroszkóp, távcső	Ismerje a tükrök, lencsék, optikai eszközök gyakorlati alkalmazását, az egyszerűbb eszközök működési elvét.	
3.6.4. A szem és a látás		
Rövidlátás, távollátás Szemüveg	Ismerje a szem fizikai működésével és védelmével kapcsolatos tudnivalókat, a rövidlátás és a távollátás lényegét, a szemüveg használatát, a dioptria fogalmát.	

4. Atomfizika, magfizika, nukleáris kölcsönhatás

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
4.1. Az anyag szerkezete (→ 2.4)		
Atom Molekula Ion Elem Avogadro-szám (→ 2.1, 2.3) Relatív atomtömeg Atomi tömegegység	Tudja meghatározni az atom, molekula, ion és elem fogalmát. Tudjon példákat mondani az ezek létezését bizonyító fizikai-kémiai jelenségekre. Ismerje az Avogadro-számot, a relatív atomtömeg és az atomi tömegegység fogalmát, ezek kapcsolatát.	Tudjon ezekkel a mennyiségekkel számításokat végezni.
4.2. Az atom szerkezete		
Elektron Elemi töltés	Ismerje az elektron tömegének és töltésének meghatározására vonatkozó kísérletek alapelvét.	Tudja értelmezni Thomson katódsugárcsöves méréseit, a Millikan-kísérletet.
Elektronburok	Tudja értelmezni az elektromosság atomos természetét az elektrolízis törvényei alapján.	
Rutherford-féle atommodell Atommag	Tudja ismertetni Rutherford atommodelljét, szórási kísérletének eredményeit. Ismerje az atommag és az elektronburok térfogati arányának nagyságrendjét.	
4.2.1. A kvantumfizika elemei		
Planck-formula	Ismerje Planck alapvetően új gondolatát az energia kvantáltságáról. Ismerje a Planck-formulát.	Tudja a kilépési munka és a Planck-állandó méréssel való meghatározását.
Foton (energiakvantum) Fényelektromos jelenség Kilépési munka	Tudja megfogalmazni az einsteini felismerést a fénysugárzás energiájának kvantumosságáról. Ismerje a foton jellemzőit.	
Fotocella (fényelem)	Tudja értelmezni a fotoeffektus jelenségét. Tudja ismertetni a fotocella működési elvét, tudjon példát mondani gyakorlati alkalmazására.	

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
Vonalas színkép (→ 3.6, 5.2) *Emissziós színkép* *Abszorpciós színkép* Bohr-féle atommodell Energiaszintek Bohr-posztulátumok Alapállapot, gerjesztett állapot Ionizációs energia	Ismerje a vonalas színkép keletkezését, tudja indokolni alkalmazhatóságát az anyagi minőség meghatározására. Tudja megmagyarázni a Bohr-modell újszerűségét Rutherford modelljéhez képest. Ismerje az alap- és a gerjesztett állapot, valamint az ionizációs energia fogalmát.	Ismerje az emissziós és abszorpciós színképek jellemzőit. Ismerje a színképvonalak hullámhossza és az atomi elektronok energiája közötti összefüggést. Tudja mindezt értelmezni új elemek felfedezése szempontjából.
4.2.2. Részecske- és hullámtermészet		
A fény mint részecske	Tudja megfogalmazni a fény kettős természetének jelentését.	Tudja felírni a foton tömegére és energiájára vonatkozó összefüggéseket.
Tömeg-energia ekvivalencia (→ 1.5) Az elektron hullámtermészete *de Broglie-hullámhossz* *Heisenberg-féle határozatlansági reláció*	Ismerje a tömeg-energia ekvivalenciáját kifejező einsteini egyenletet. Ismerje az elektron hullámtermészetét.	Tudja megfogalmazni az anyag kettős természetét. Ismerje az elektron de Broglie-hullámhosszát és kiszámítását egy szabadon mozgó részecske esetére. Ismerjen az elektron hullámtermészetét bizonyító kísérletet.
4.2.3. Az elektronburok szerkezete		
Fő- és mellékkvantum-szám Pauli-féle kizárási elv	Ismerje a fő- és mellékkvantumszám fogalmát, tudja, hogy az elektron állapotának teljes jellemzéséhez további adatok szükségesek.	Tudja értelmezni a fő- és mellékkvantumszám fizikai jelentését. Tudja megfogalmazni a Bohr-modell erre vonatkozó korlátait.
Elektronhéj *Kvantummechanikai atommodell*	Tudja meghatározni az elektronhéj fogalmát. Tudja megfogalmazni a Pauli-féle kizárási elvet.	Tudja alkalmazni Pauli elvét az elektronok betöltési rendjére a periódusos rendszerben. Ismerje az elektron „tartózkodási helyének” jelentését az atomban a kvantummechanikai atommodell szerint.

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
4.3. Az atommagban lejátszódó jelenségek		
4.3.1. Az atommag összetétele Proton Neutron Nukleon Rendszám Tömegszám	Tudja felsorolni az atommagot alkotó részecskéket. Ismerje a proton és a neutron tömegének az elektron tömegéhez viszonyított nagyságrendjét. Tudja a proton és a neutron legfontosabb jellemzőit. Tudja megfogalmazni a neutron felfedezésének jelentőségét az atommag felépítésének megismerésében. Ismerje a nukleon, a rendszám és a tömegszám fogalmának meghatározását, tudja a közöttük fennálló összefüggéseket.	
Izotóp	Tudja meghatározni az izotóp fogalmát, tudjon példát mondani a természetben található stabil és instabil izotópokra.	
Erős (nukleáris) kölcsönhatás	Ismerje az erős (nukleáris) kölcsönhatás fogalmát, jellemzőit.	
Magerő	Tudja megmagyarázni a magerő fogalmát, természetét.	Tudja kiszámolni a tömegdefektus nagyságát.
Tömeghiány (→ 1.5) Kötési energia *Fajlagos kötési energia*	Tudja értelmezni a tömegdefektus keletkezését. Tudja értelmezni az atommag kötési energiáját a tömegdefektus alapján, ismerje nagyságrendjét.	Tudja meghatározni a fajlagos kötési energia fogalmát, nagyságrendjét MeV-ban kifejezve. Tudja értelmezni a fajlagos kötési energia görbéjét a tömegszám függvényében.
4.3.2. Radioaktivitás		
Radioaktív bomlás	Tudja meghatározni a radioaktív bomlás fogalmát.	
α-, β-, γ-sugárzás	Tudja jellemezni az α-, β-, γ-sugárzást. Tudja értelmezni a bomlás során átalakuló atommagok rendszám- és tömegszám-változását.	
Magreakció	Ismerje a magreakció, a felezési idő fogalmát, a bomlási törvényt.	Tudja a bomlási törvényt egyszerű feladatmegoldásban használni.
Felezési idő Bomlási törvény		
Aktivitás	Ismerje az aktivitás, a bomlási sor fogalmát, ábra alapján tudjon megadott bomlási sort ismertetni.	
Mesterséges radioaktivitás	Ismerje a mesterséges radioaktivitás fogalmát. Tudjon példákat mondani a radioaktív izotópok ipari, orvosi és tudományos alkalmazására.	

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
Sugárzásmérő detektorok		Ismerje néhány sugárzásfajta detektálására alkalmas eszköz (GM-cső, Wilson-kamra) működési elvét.
4.3.3. Maghasadás Hasadási reakció Hasadási termék	Ismerje a maghasadás folyamatát, jellemzőit. Tudjon párhuzamot vonni a radioaktív bomlás és a maghasadás között. Ismerje a hasadási termék fogalmát.	Tudja elemezni a ^{235}U-ra megadott hasadási reakció egyenletét.
Lassítás	Tudja ismertetni a láncreakció folyamatát, megvalósításának feltételeit.	
Láncreakció Hasadási energia	Ismerje a maghasadás során felszabaduló energia nagyságát és keletkezésének módját.	
Szabályozott láncreakció Atomreaktor Atomerőmű Atomenergia (→ 2.8, 1.5)	Tudja elmagyarázni a szabályozott láncreakció folyamatát, megvalósítását az atomreaktorban. Ismerje az atomerőmű és a hagyományos erőmű közötti különbség lényegét. Tudja megfogalmazni az atomenergia jelentőségét az energiatermelésben. Ismerje az atomerőművek előnyeit, tudjon reális értékelést adni a veszélyességükről.	Tudja indokolni, hogy miért alkalmas az atomreaktor radioaktív izotóp gyártására.
Szabályozatlan láncreakció Atombomba	Ismerje a szabályozatlan láncreakció folyamatát, az atombomba működési elvét.	
4.3.4. Magfúzió	Tudja elmagyarázni a magfúzió folyamatát és értelmezni az energiafelszabadulást.	Tudjon értelmezni megadott fúziós magreakció egyenletet.
A Nap energiája (→ 5.2)	Ismerje a Napban lejátszódó energiatermelő folyamatot.	
Hidrogénbomba	Ismerje a H-bomba működési elvét.	
4.4. Sugárvédelem	Ismerje a radioaktív sugárzás környezeti és biológiai hatásait.	
Sugárterhelés	Ismerje a sugárterhelés fogalmát.	
Háttérsugárzás	Tudja megfogalmazni a háttérsugárzás eredetét.	
Elnyelt sugárdózis	Tudja ismertetni a sugárzások elleni védelem szükségességét és módszereit.	
Dózisegyenérték	Ismerje az embert érő átlagos sugárterhelés összetételét. Ismerje az elnyelt sugárdózis fogalmát, mértékegységét, valamint a dózisegyenérték fogalmát, mértékegységét.	
4.5. Elemi részek		
Stabil és instabil részecske *Neutrino* *Szétsugárzás-párkeltés*		Tudjon a stabil és instabil elemi részecskére példát mondani. Tudja, mi az antirészecske. Ismerje a neutrino jelentőségét a maghasadás energiamérlegében. Ismerje a szétsugárzás és párkeltés folyamatát.

5. Gravitáció, csillagászat

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	**Emelt szint**
5.1. A gravitációs mező		
Az általános tömegvonzás törvénye	Ismerje a gravitációs kölcsönhatásban a tömegek szerepét, az erő távolságfüggését, tudja értelmezni ennek általános érvényét.	Ismerje a Kepler törvényei és Newton gravitációs törvénye közötti összefüggést. Ismerje a gravitációs állandó mérését.
A bolygómozgás Kepler-törvényei (→ 6.2)	Értelmezze a Kepler-törvényeket a bolygómozgásokra és a Föld körül keringő műholdak mozgására.	
Súly és súlytalanság	Értelmezze a súly és súlytalanság fogalmát.	
Nehézségi erő	Tudjon példát mondani a gravitációs gyorsulás mérési eljárásaira. (→ 1.4)	
Potenciális energia homogén gravitációs mezőben (→ 1.5)	Feladatokban tudja alkalmazni a homogén gravitációs mezőre vonatkozó összefüggéseket.	Problémamegoldásban tudja figyelembe venni a gravitációs gyorsulás tömeg- és távolságfüggését, térerősségjellegét.
Kozmikus sebességek	Tudja értelmezni a kozmikus sebességeket.	
5.2. Csillagászat		
Fényév	Ismerje a fényév távolságegységet.	
Vizsgálati módszerek, eszközök (→ 4.2)	Legyen ismerete az űrkutatás alapvető vizsgálati módszereiről és eszközeiről.	
Naprendszer	Legyen fogalma a Naprendszer méretéről, ismerje a bolygókat, a fő típusok jellegzetességeit, mozgásukat.	
Nap (→ 4.4)	Ismerje a Nap szerkezetének főbb részeit, anyagi összetételét, legfontosabb adatait.	
Hold Üstökösök, meteoritok	Tudja jellemezni a Hold felszínét, anyagát, ismerje legfontosabb adatait. Ismerje a holdfázisokat, a nap- és holdfogyatkozásokat.	
A csillagok (→ 4.4)	Határozza meg a csillag fogalmát, tudjon megnevezni néhány csillagot. Jellemezze a csillagok Naphoz viszonyított méretét, tömegét.	
A Tejútrendszer, galaxisok	Ismerje a Tejútrendszer szerkezetét, méreteit, tudja, hogy a Tejútrendszer is egy galaxis. Ismerje a Tejútrendszeren belül a Naprendszer elhelyezkedését. Legyen tájékozott a galaxisok hozzávetőleges számát és távolságát illetően, legyen ismerete az Univerzum méreteiről.	

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
Az Ősrobbanás elmélete A táguló Univerzum	Ismerje az Ősrobbanás-elmélet lényegét, az ebből adódó következtetéseket a Világegyetem korára és kiinduló állapotára vonatkozóan.	

6. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

A fejezethez kapcsolódó kérdések, feladatok az előző fejezetek témaköreiben jelennek meg.

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
6.1. A fizikatörténet fontosabb személyiségei Arkhimédész, Kopernikusz, Kepler, Galilei, Newton, Huygens, Watt, Ohm, Joule, Ampere, Faraday, Jedlik Ányos, *Maxwell, Hertz,* Eötvös Loránd, J. J. Thomson, Rutherford, Curie-család, Planck, *Heisenberg,* Bohr, Einstein, Szilárd Leó, Teller Ede, Wigner Jenő, *Gábor Dénes*	Tudja, hogy a felsorolt tudósok mikor (fél évszázad pontossággal) és hol éltek, tudja, melyek voltak legfontosabb, a tanultakhoz köthető eredményeik.	

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
6.2. Felfedezések, találmányok, elméletek Geo- és heliocentrikus világkép „Égi és földi mechanika egyesítése” Távcső, mikroszkóp, vetítő A fény természetének problémája Gőzgép és alkalmazásai Dinamó, generátor, elektromotor Az elektromágnesség egységes elmélete Belső égésű motorok Az elektron felfedezésének története Radioaktivitás, az atomenergia alkalmazása Röntgensugárzás *Speciális relativitáselmélet* Kvantummechanika Az űrhajózás történetének legfontosabb eredményei Félvezetők *Lézer*	Tudja a felsoroltak keletkezésének idejét fél évszázad pontossággal, a 20. századtól évtized pontossággal. Tudja a felsoroltak hatását, jelentőségét egy-két érvvel alátámasztani, az elméletek lényegét néhány mondatban összefoglalni. Tudja a felsoroltakat a megfelelő nevekkel összekapcsolni. Legyen tisztában a geo- és heliocentrikus világkép szerepével a középkori gondolkodásban. Tudja, milyen szerepe volt a kísérlet és a mérés mint megismerési módszer megjelenésének az újkori fizika kialakulásában. Tudja példákkal alátámasztani a newtoni fizika hatását a kor tudományos és filozófiai gondolkodásráa. Ismerje az optikai eszközök hatását az egyéb tudományok fejlődésében. Tudja érzékeltetni néhány konkrét következmény felsorolásával az újabb és újabb energiatermelő, -átalakító technikák hatását az adott korgazdasági és társadalmi folyamataira (gőzgépek, az elektromos energia és szállíthatósága, atomenergia). Tudja felsorolni a klasszikus fizika és a kvantummechanika alapvető szemléletmódbeli eltéréseit. Legyen tisztában a nukleáris fegyverek jelenlétének hatásával világunkban. Tudja alátámasztani a modern híradástechnikai, távközlési, számítástechnikai eszközöknek a mindennapi életre is gyakorolt hatását.	Ismerje Maxwell és Hertz munkásságának lényegét, jelentőségét. Tudja felsorolni a tanultak alapján a klasszikus fizika és a relativitáselmélet alapvető szemléletmódbeli eltéréseit.

2.13.1. Az emelt szintű oktatás tantervei és az emelt szintű érettségi felkészítés

Az emelt szintű és az emelt óraszámú oktatás tantervei az emelt tantárgyi kerettanterveken alapulnak. (Pontos hivatkozás minden esetben a tantárgy helyi tantervének előlapján látható, a tantervi bontásoknál.)
A természettudományos és az emelt óraszámú nyelvi oktatás közül a hozzánk jelentkező tanulók már a felvételi jelentkezéskor választanak, majd a beiratkozáskor a szülő aláírásával igazolja annak tudomásul vételét, hogy az emelt szintű oktatás csak a nem kötelező órák terhére valósulhat meg.
Ezen kívül a 10. és 11. évfolyam végén a törvénynek megfelelően május 20-ig választhatnak tanulóink emelt szintű érettségi felkészítést a következő táblázatnak megfelelően:

Tantárgy	*9. évfolyam*	*10.évfolyam*	*11.évfolyam*	*12.évfolyam*
Emelt szintű érettségire felkészítések (szabadon választható)				
informatika	*2*	*2*	*2*	*2*
történelem	*2*	*2*	*2*	*2*
matematika	*2*	*2*	*2*	*2*
idegen nyelv (angol és német)	*2*	*2*	*2*	*2*
vendéglátó-idegenforgalmi alapismeretek	*2*	*2*	*2*	*2*
magyar nyelv és irodalom	*2*	*2*	*2*	*2*

Informatika – fejlesztési feladatok

- adatbázis kezelés
    - relációs adatmodell jellemzőinek
    - szöveges feladathoz célszerű adattáblákat és azok közötti kapcsolatokat megtervezése
    - valamely lekérdező nyelv alapvető utasításainak, használatának ismerete
    - szövegnek megfelelő űrlap és jelentés tervezése, elkészítése
- információs hálózati szolgáltatások
    - Web-lap készítése HTML leíró nyelv segítségével
    - HTML alapelemeinek ismerete
- Algoritmizálás, adatmodellezés, programozási ismeretek
    - Ismerje az adattípusok osztályozásának lehetséges fajtáit. Tudjon különbséget tenni egyszerű és összetett típusok között.
    - Tudja a felsorolt összetett típusokat definiálni.
    - Ismerje az egyes típusokhoz tartozó műveleteket. (Numerikus, logikai, karakter-, ill. szövegműveletek; továbbá tömbből elem kiválasztása indexével, rekordból mező kiválasztása nevével, halmazműveletek; szekvenciális állományokra alkalmazható műveletek)
    - Ismerje a strukturált programozás alapelveit, a lehetséges programszerkezeteket.
    - Tudja a szükséges változókat kiválasztani, és programbeli használatukat szabatosan megfogalmazni.
    - Tudja pontosan leírni az egyes típusfeladatok kiinduló állapotát (azaz felsorolni az értékkel rendelkező változókat és tulajdonságukat) és a várt eredményt (azaz mely változóba, milyen feltételek mellett, milyen értékeket kell visszaadnia a programnak).
    - Tudja leírni a megfelelő algoritmusokat valamely algoritmus-leíró nyelven.
    - Ismerje a rekurzió fogalmát. Néhány egyszerű rekurziós feladaton tudjon bemutatni a rekurzív algoritmusokat.
    - Világosan lássa a tervezés és a kódolás közötti különbséget.
    - Tisztában legyen a tesztelés szerepével, és alapelveivel. Tudjon adott feladathoz olyan tesztadatokat meghatározni, amelyek a hibás működés kiszűrésére alkalmasak.
    - Tudjon programot készíteni a felsorolt tantárgyak köréből megfogalmazott probléma megoldására, ha a megoldó módszerről részletes leírást kap.
- A programozás eszközei
    - Ismerje a struktogramot vagy a folyamatábrát, és a mondatszerű algoritmus-leíró eszközt. Tudjon az egyikkel programot tervezni.

- Ismerjen egy programozási nyelven: típusdefiníciót, változódeklarációt, input és output utasításokat, alapvető programszerkezeteket (azaz szekvenciát, elágazást, ciklust), eljárásokat, állományból adatbeviteli és kiviteli műveleteket.
- Tudjon egy közepes nehézségű, de összetett feladatot strukturáltan megoldani az ismert programnyelven. Tudjon e felhasználóval kulturáltan kommunikáló adatbevitelt és adatkivitelt írni.
- Legyen képes a program különböző kimeneteinek tesztelésére alkalmas mintaadatokat adni.
- Tudjon nyomkövetéssel programot tesztelni.

Történelem – fejlesztési feladatok

- Történelmi forrásokból (tárgyi, írásos stb.) információk gyűjtése, következtetések megfogalmazása
  - Az írásos forrásokat tudja típusuk (pl. törvény, levél, kiáltvány) alapján csoportosítani, meghatározni jellemzőiket, megadott dokumentumok alapján bemutatni.
  - Legyen képes a forrás szerzőjének szándékára, álláspontjára utaló megállapításokat tenni és azokat a forrás és saját ismeretei alapján indokolni.
- Különböző típusú forrásokból származó információk összevetése
  - Legyen képes különböző típusú források és saját ismeretei összevetésével egy témáról összefoglaló ismertetést írni.
  - Tudja rekonstruálni és bemutatni az álláspontok és cselekedetek mögött meghúzódó szándékokat korabeli források (pl. újságcikkek, emlékiratok, beszédek, naplók) segítségével.
- Képi források (pl. fényképek, karikatúrák, plakátok) megadott szempont szerinti értelmezése
  - Legyen képes karikatúrák vagy szimbolikus ábrázolások alapján a szerző álláspontját bemutatni.
  - Legyen képes a képi forrásból merített információkat saját ismereteivel összevetni, az eltéréseket megfogalmazni és indokolni.
- A történelmi térképek felhasználása ismeretszerzéshez
  - Különböző térképek összehasonlításával tudjon változásokat vagy folyamatokat (pl. etnikai, településszerkezeti, gazdasági) bemutatni.
- Információk gyűjtése és következtetések levonása egyszerű statisztikai táblázatokból, diagramokból, grafikonokból, kronológiákból
  - Legyen képes statisztikai adatsorok, grafikonok, diagramok, sematikus ábrák, magyarázó ábrák alapján szöveges elemzést készíteni.
- A tények és feltételezések megkülönböztetése
  - Legyen képes forrásokban és ismeretterjesztő szövegekben megjelenő tények és feltételezések önálló megkülönböztetésére. Tudja indokolni ezzel kapcsolatos állításait.
- Társadalmi viszonyok, kormányzati struktúrák vázlatos ábrázolása
  - Legyen képes a tartalmi követelményekben szereplő témákhoz kapcsolódó szemléltető ábrák kiegészítésére.
  - Legyen képes megadott kulcsszavak segítségével társadalmi vagy kormányzati struktúrát önállóan ábrázolni.
- Annak bemutatása, hogy a vizsgált forrásban miként tükröződik a szerző személyes helyzete
  - Legyen képes megállapítani, hogy a szerző az idézett dokumentum megírásakor a rendelkezésre álló (mellékelt) források közül melyiket használhatta.

- A részletek iránti érzékenység a források feldolgozása és elemzése során
    - Legyen képes a forrás elemzése és értelmezése során megnevezni a történelmi háttérre utaló tartalmi elemeket, műfaji, nyelvi sajátosságokat.
- Néhány konkrét példán keresztül annak értelmezése, hogy egyes történelmi események és személyek megítélése a különböző történelmi korokban eltérő lehet
    - Legyen képes megadott források alapján kifejteni, hogy azok hogyan tükrözik a bemutatott személy vagy esemény megítélését.
    - Legyen képes a többféle megítélés közötti különbségeket, valamint azok lehetséges okaira vonatkozó feltételezéseket megfogalmazni.
- Érvekkel alátámasztott vélemény kialakítása az ellentmondásosan értékelhető eseményekről és személyekről
    - Legyen képes érvekkel alátámasztott vélemények bemutatására az ellentmondásosan értékelhető eseményekről és személyekről.

Matematika – fejlesztési feladatok

- Halmazok
    - Ismerjen példát véges, megszámlálhatóan végtelen és nem megszámlálhatóan végtelen halmazra.
- Matematikai logika
    - Alkalmazza tudatosan a nyelv logikai elemeit.
    - Ismerje az alábbi bizonyítási típusokat és tudjon példát mondani alkalmazásukra: direkt és indirekt bizonyítás, skatulyaelv.
    - Tudja megfogalmazni konkrét esetekben tételek megfordítását.
- Kombinatorika
    - Ismerje, bizonyítsa és alkalmazza a permutációk, variációk (ismétlés nélkül és ismétléssel), kombinációk (ismétlés nélkül) kiszámítására vonatkozó képleteket.
    - Ismerje és alkalmazza a binomiális tételt.
- Gráfok
    - Definiálja a következő fogalmakat: pont, él, fok, út, kör, összefüggő gráf, fa.
    - Ismerje az egyszerű gráf pontjainak foka és éleinek száma, valamint a fa pontjai és élei száma közötti összefüggést.
- A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek
    - Tudja pontosan megfogalmazni a számelmélet alaptételét.
    - Tudja a számokat átírni 10-es alapú számrendszerből n alapú számrendszerbe és viszont.
- Valós számok
    - Tudja, hogy mit értünk adott műveletekre zárt számhalmazokon.
- Hatvány, gyök, logaritmus
    - Permanencia elv.
    - Irracionális kitevőjű hatvány értelmezése szemléletesen.
    - Bizonyítsa a hatványozás azonosságait egész kitevő esetén.
    - Bizonyítsa a négyzetgyökvonás azonosságait.
    - Bizonyítsa a logaritmus azonosságait.
- Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek
    - Tudjon paraméteres elsőfokú egyenleteket megoldani.
    - Két- és háromismeretlenes elsőfokú egyenletrendszerek megoldása.
    - Egyszerű kétismeretlenes lineáris paraméteres egyenletrendszer megoldása.
    - Igazolja a másodfokú egyenlet megoldóképletét.

- Igazolja és alkalmazza a gyökök és együtthatók közötti összefüggéseket.
- Másodfokú paraméteres feladatok megoldása
- Tudjon másodfokúra visszavezethető egyenletrendszereket megoldani.
- Értelmezési tartomány, illetve értékkészlet-vizsgálattal, valamint szorzattá alakítással megoldható feladatok, összetett feladatok megoldása.
- Tudjon két négyzetre emeléssel megoldható egyenleteket megoldani.
- Abszolútértékes egyenletek algebrai megoldása.
- Tudjon megoldani összetett feladatokat.
- Tudjon egyszerű négyzetgyökös, abszolútértékes, exponenciális, logaritmikus és trigonometrikus) egyenlőtlenségeket megoldani.
- Ismerje n szám számított középértékeit (aritmetikai, geometriai, négyzetes, harmonikus), valamint a nagyságrendi viszonyaikra vonatkozó tételeket.
- Tudjon megoldani feladatokat számtani és mértani közép közötti összefüggés alapján.

- A függvény
  - Tudja az alapvető függvénytani fogalmak pontos definícióját.
  - Ismerje és alkalmazza a függvények megszorításának (leszűkítésének) és kiterjesztésének fogalmát.
  - Összetett függvény fogalma.
- Egyváltozós valós függvények
  - Tudjon a középszinten felsorolt függvényekből összetett függvényeket képezni.
  - Függvények jellemzése korlátosság szempontjából.
  - A függvények tulajdonságait az alapfüggvények ismeretében transzformációk segítségével határozza meg.
  - Használja a konvexség és konkávság fogalmát a függvények jellemzésére.
  - Egyszerűbb, másodfokú függvényre vezető szélsőérték-feladatok megoldása.
- Sorozatok
  - Sorozat jellemzése (korlátosság, monotonitás), a konvergencia szemléletes fogalma.
  - Egyszerű rekurzív képlettel megadott sorozatok.
  - Bizonyítsa a számtani és a mértani sorozat általános tagjára vonatkozó összefüggéseket, valamint az összegképleteket.
  - Ismerje a végtelen mértani sor fogalmát, összegét.
  - Tudjon gyűjtőjáradékot és törlesztőrészletet számolni.
- Az egyváltozós valós függvények analízisének elemei
  - Ismerje a végesben vett véges, a végtelenben vett véges és a tágabb értelemben vett határérték szemléletes fogalmát.
  - A folytonosság szemléletes fogalma.
  - Tudja a differencia- és differenciálhányados definícióját.
  - Alkalmazza az összeg, konstansszoros, szorzat- és hányadosfüggvény deriválási szabályait.
  - Alkalmazza egyszerű esetekben az összetett függvény deriválási szabályát.
  - Ismerje a trigonometrikus függvények deriváltját.
  - Alkalmazza a differenciálszámítást:
  - – érintő egyenletének felírására,
  - – szélsőérték-feladatok megoldására,
  - – polinomfüggvények (menet, szélsőérték, alak) vizsgálatára.
  - Ismerje folytonos függvényekre a határozott integrál szemléletes fogalmát és tulajdonságait.

- Ismerje a kétoldali közelítés módszerét, az integrálfüggvény fogalmát, a primitív függvény fogalmát, valamint a Newton–Leibniz-tételt.
- Tudja polinomfüggvények, illetve a szinusz és koszinusz függvény grafikonja alatti területet számolni.

- Elemi geometria
  - Alakzatok távolságának értelmezése.
  - Parabola fogalma.
- Geometriai transzformációk
  - A geometriai transzformáció mint függvény.
  - Tudja pontosan megfogalmazni az egybevágósági transzformációk definícióit, a síkidomok egybevágóságának fogalmát, valamint a sokszögek egybevágóságának elégséges feltételét.
  - Pont körüli forgatás alkalmazása.
  - Ismerje és alkalmazza a térbeli egybevágósági transzformációkat (eltolás, tengely körüli forgatás, pontra vonatkozó tükrözés, síkra vonatkozó tükrözés).
  - Ismerje a hasonlósági transzformáció definícióját.
  - Tudja a merőleges vetítés definícióját, tulajdonságait.
  - Legyen képes gyakorlati példákban alkalmazni (pl. alaprajz értelmezése).
- Síkbeli és térbeli alakzatok
  - Bizonyítsa a háromszög nevezetes vonalaira, pontjaira és köreire vonatkozó tételeket (körülírt és beírt kör középpontja; magasságpont, súlypont, középvonal tulajdonságai).
  - Bizonyítsa a Pitagorasz-tételt és megfordítását.
  - Bizonyítsa a magasság- és a befogótételt.
  - Húrnégyszög, érintőnégyszög tételének ismerete (bizonyítással) és alkalmazása.
  - A konvex sokszög átlóinak száma, a belső és külső szögösszegre vonatkozó tétel bizonyítása.
  - Bizonyítsa, hogy a kör érintője merőleges az érintési pontba húzott sugárra, valamint hogy a külső pontból húzott érintőszakaszok egyenlő hosszúak.
  - Igazolja és alkalmazza feladatokban a kerületi és középponti szögek tételét. • smerje és használja a látókör fogalmát.
  - Bizonyítsa a Thalész-tételt és megfordítását.
- Vektorok síkban és térben
  - A skalárszorzat koordinátákból való kiszámításának bizonyítása.
- Trigonometria
  - Tudjon szögfüggvényeket kifejezni egymásból.
  - Függvénytáblázat segítségével tudja alkalmazni egyszerű feladatokban az addíciós összefüggéseket
  - [sin(a±b), cos(a±b), tg(a±b)].
  - Bizonyítsa a szinusz- és a koszinusztételt.
- Koordinátageometria
  - Szakasz felezőpontja és harmadoló pontjai koordinátáinak kiszámítására vonatkozó összefüggések igazolása.
  - Igazolja a háromszög súlypontjának koordinátáira vonatkozó összefüggést.
  - Az egyenes egyenletének levezetése különböző kiindulási adatokból a síkban. 260
  - A kör egyenletének levezetése.
  - A kör és a kétismeretlenes másodfokú egyenlet kapcsolata.
  - Két kör kölcsönös helyzetének meghatározása, metszéspontjainak felírása.
  - Külső pontból húzott érintő egyenletének felírása.

- A parabola x2 = 2py alakú egyenletének levezetése. Feladatok a koordinátatengelyekkel párhuzamos tengelyű parabolákra.

- Kerület, terület
  - A háromszög területének kiszámítására használt képletek bizonyítása, további összefüggések:
  - t = sr (bizonyítással), alkalmazása.
  - A területképletek bizonyítása.
- Felszín, térfogat
  - Térgeometriai feladatok megoldása.
- Leíró statisztika
  - Tudjon hisztogramot készíteni, és adott hisztogramról információt kiolvasni.
  - Ismerje az adathalmazok egyesítése és átlaguk közötti kapcsolatot.
- A valószínűségszámítás elemei
  - Ismerje és alkalmazza a következő fogalmakat: események egyesítésének, metszetének és komplementerének valószínűsége, feltételes valószínűség, függetlenség, függőség.
  - A nagy számok törvényének szemléletes tartalma (nagyobb n-ekre valószínűbb, hogy).
  - Geometriai valószínűség.
  - A binomiális eloszlás (visszatevéses modell) és a hipergeometriai eloszlás (visszatevés nélküli modell) tulajdonságai és ábrázolása.
  - Várható érték, szórás fogalma és kiszámítása a diszkrét egyenletes és a binomiális eloszlás esetén.
  - A binomiális eloszlás alkalmazása. A minta relatív gyakoriságának becslése a sokaság paraméterének ismeretében.

Idegen nyelv – fejlesztési feladatok

- olvasott szöveg értése
  - a gondolatmenetet követésének,
  - a vélemények, érvelés követésének,
  - az információkat megfelelő részletességgel történő megértésének,
  - a szerző álláspontjára következtetésének,
  - a szerző, illetve a szereplők érzéseire, érzelmeire való követésének fejlesztése,
  - hosszabb, nyelvileg és tatalmilag összetettebb, konkrét és elvont témájú szöveg megértése
  - publicisztikai írások, (modern) szépirodalmi szövegek megértése
- nyelvhelyesség
  - változatos nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására való képesség szövegszinten
- hallott szöveg értése
  - gondolatmenetét részleteiben történő követésének,
  - megértésén túl a szövegkörnyezetből az egyes beszélők álláspontjára való következtetésnek,
  - megértésén túl a szövegkörnyezetből a beszélők érzelmeire és egymáshoz való viszonyára való következtetésnek fejlesztése
- beszédkészség
  - folyékony, helyes és hatékony nyelvhasználat
  - gondolatainak, álláspontjának folyamatos kifejtésének fejlesztése

- általánosabb nézőpont alkalmazása
- társalgási készség, képesség fejlesztése
- bonyolultabb, váratlan elemeket is tartalmazó feladatmegoldás
- érvelés, álláspont világos magyarázata
- hanglejtés és beszédtempó

vendéglátás-idegenforgalom alapismeretek – fejlesztési feladatok

- Ismerje a vendéglátás és a környezetvédelem összefüggéseit.
- Ismerje a vendéglátó üzletek kategorizálásának szempontjait.
- A tanuló tudja értékelni a turizmus gazdasági és társadalmi jelentőségét.
- Ismerje a turizmus összefüggéseit a nemzetgazdaság egyéb ágaival.
- Tudjon az aktív és passzív turizmushoz kapcsolódó programokat tervezni.
- Ismerje a turizmus és környezetvédelem összefüggéseit.
- Ismerje a turizmust lebonyolító szervezetek működési feltételeit, a működésre vonatkozó legfontosabb jogszabályokat.
- A tanuló tudja a turizmus szervezetei közötti kapcsolatrendszer lényegét.
- Ismertesse a turisztikai fogadóképesség fogalmát és a turizmus kínálatát.
- Ismertesse a turisztikai keresletet befolyásoló tényezőket.
- A tanuló legyen képes meghatározni a gazdasági verseny fogalmát a turizmus piacán.
- Ismerje a piaci kockázat fogalmát és lényegét.
- Ismertesse a beutaztatás és kiutaztatás árképzési szempontjait.
- Ismerje a vendéglátás iránti keresletet befolyásoló tényezőket.
- A tanuló legyen képes vendéglátás kínálatának tervezésére, marketing szemléletű árképzésre.
- A tanuló legyen képes ismertetni a gazdasági verseny helyzetét a vendéglátás piacán.
- A tanuló legyen képes elemezni a kockázati formákat és tényezőket a vendéglátás piacán.
- A tanuló legyen képes ismertetni az ellenőrzés hatását a gazdálkodás egészére.
- A tanuló legyen képes a készpénz kezelésével és az értékesítéssel kapcsolatos bizonylatokat kitölteni.
- Tudjon üzleti levelet készíteni.
- Tudjon forgatókönyvet készíteni a turizmus és a vendéglátás területén.
- A tanuló legyen képes ismertetni a turizmushoz és a vendéglátáshoz kapcsolódó leltározás funkcióját, sajátosságait.
- Ismerje az elszámolás és elszámoltatás sajátosságait a vendéglátásban és a turizmusban.

Magyar nyelv és irodalom – fejlesztési feladatok Magyar nyelv

- kommunikáció
  - A kommunikáció fogalmának interdiszciplináris jellege
  - A nyelvi jel sajátosságai
  - Társadalmak és kultúrák jelrendszereinek történeti eltérései
  - A nyelvi és nem nyelvi kommunikációs normák kultúránkénti eltérései példák alapján.
  - A kommunikációs funkciók fogalma és szerepe.
  - A közvetlen személyközi kommunikáció, az írott és elektronikus tömegkommunikáció különbségeinek felismerése és össze-hasonlítása.
- A magyar nyelv története

- A nyelvrokonság kutatásának módszerei.
- Az ősmagyar, az ómagyar, középmagyar korszak, az újmagyar kor.
- A nyelvtörténeti korszakokat jellemző változások néhány példája a hangrendszerből, a nyelvtani rendszerből.
- Az életmód, a történelem és a szókincs néhány összefüggése, anyagi és szellemi műveltség megjelenése a szókészletben – néhány példával.
- A szókészlet rétegei: ősi örökség, belső keletkezésű elemek, jövevényszók, nemzetközi műveltségszók, idegen szavak.
- Néhány szöveg bemutatása a régi magyar irodalom köréből (pl. Pázmány Péter, Mikes Kelemen).
- Az egységes írott nyelvi norma kialakulása.
- A könyvnyomtatás, a tudományok fejlődésének szerepe.
- A nyelvművelés szerepe az új nyelvi fejlemények, jelenségek értelmezésében.

- Nyelv és társadalom
  - A rétegnyelvi szótárak (pl. tájszótár, szaknyelvi szótár).
  - Legalább egy nyelvjárástípus főbb jellemzői (pl. nyugati, palóc, déli, tiszai, mezőségi, székely, csángó).
  - A szókincs szerepének jellemzése nem irodalmi és irodalmi művekben (pl. újságnyelvben, szaknyelvben, szociográfiában).
  - A főbb nézetek a kétnyelvűségről, a kettősnyelvűségről.
  - Nyelvpolitika, nyelvi tervezés.
- A nyelvi szintek
  - A leíró grammatika mint a magyar nyelvi rendszer modellje.
  - A magyar hangállomány.
  - A magyar hangrendszer néhány nyelvtörténeti vonatkozása.
  - A magyar helyesírás rendszere, a helyesírás stilisztikai változatai.
  - A szófajváltás jelensége, a többszófajúság.
  - A mondat fogalma, a rendszermondat és a szövegmondat.
  - A szinteződés és a tömbösödés jelenségei.
  - Mondatvariánsok közötti különbségek értelmezése, pl. a stílusérték szempontjából.
  - Összetett mondatok elemzése szerkezeti rajzzal.
  - A szóalkotás ritkább módjai: elvonás, tapadás, jelentésmegoszlása, rövidítések.
  - A szóteremtés jelentősége, az indulatszók, a hangutánzás és hangulatfestés.
- A szöveg
  - Lineáris és globális kohézió a szövegben.
  - Szövegelemzés megfelelő fogalmak alkalmazásával.
  - A szöveg pragmatikai, szemantikai és grammatikai megközelítése.
  - A címzett szerepe a szöveg megszerkesztettségében, a kifejtés mélységében.
  - A szöveg dinamikus és statikus összetevői.
  - A szövegtipológiai elemzés fő szempontjai.
  - A beszéd és az írás összehasonlítása (a beszéd mint többdimenziós rendszer).
  - Az írott és az elektronikus tömegkommunikáció szövegtípusait elkülönítő nyelvi és nem nyelvi tényezők.
  - Médiaközlések elemzése (pl. hír, hírmagyarázat, tudósítás, interjú, cikk, glossza, ismeretterjesztő szöveg): tartalmi, szerkezeti és szövegformálási kritériumai, nyelvhasználati, hatásbeli sajátosságai.
- A retorika alapjai
  - A retorika jelentősége és alkalmazásának társadalmi színterei.

- A retorika mint a szónoklás tudománya.
- Néhány történeti értékű és jelenkori szónoki beszéd retorikai eszközei és esztétikai hatása.
- Hangzó szövegek elemzése, összehasonlítása.
- A jelentésrétegek feltárása, megfogalmazása irodalmi és nem irodalmi szövegekben (aktuális tagolás, új közlések, implikációk, kontextusok stb.)

- Stílus és jelentés
  - A szóhasználat nyelvtani, jelentésbeli és stiláris kötöttségei.
  - A jelentés fogalmi megközelítései: szóelemek (grammatikai jelentés), lexémák (szótári szavak), szószerkezetek (grammatikai viszonyok) jelentése, állandósult szókapcsolatok, szóértékű nyelvi elemek jelentésviszonyai.
  - Nyelv, beszéd, szöveg és stílus összefüggése, a stílusérték fogalma, a konnotatív és a denotatív jelentéssel összefüggésben is.
  - A szójelentés változásai.
  - Stílusvariánsok nyelvi-nyelvtani elemzése és alkalmazása.
  - övetkeztetések megfogalmazása a nyelvi-stilisztikai eszközök lehetőségeiről.
  - Összetett képrendszerek, képi hálózatok, jelképrendszerek.
  - Az alakzatok egyéb fajtái: paradoxon, oxymoron, inverzió
  - rodalmi és nem irodalmi szövegek stílushatásának komplex értékelése.
  - A mondatszerkezet stiláris változatai – a verbális stílus, a nominális stílus, hiányos mondat, körmondat.
  - A stílusrétegeket elkülönítő tényezők.
  - Nyelvi-stilisztikai variánsok összehasonlító elemzése különböző stílusrétegekből vett szövegek körében.
  - A stílus és norma koronkénti változatai – néhány példa bemutatásával.

Magyar irodalom
Szerzők, művek

- Életművek
  - A pályaszakaszokat jellemző főbb témák, kérdésfeltevések.
  - A pályaképre ható irányzatok és szellemi kötődések, világirodalmi párhuzamok.
  - ötetek, ciklusok, témák, motívumok.
  - Művek hatása, fogadtatása – egy-két példa alapján.
  - A szerző utóélete, helye és hatása az irodalmi-kulturális hagyományban.
  - ritikák, különböző interpretációk.
- Portrék
  - Legalább 3-4 lírai és/vagy 1-2 epikai alkotás szövegismereten alapuló több szempontú értelmezése.
  - Tájékozottság a korszakban, a kortársak között (pl. Berzsenyi és azinczy, Berzsenyi és ölcsey; ókai és kora), az irodalmi hagyományban (pl. az antik hagyomány Berzsenyi, osztolányi, Radnóti költészetében).
  - Műfaji, kifejezésmódbeli, tematikai sajátosságok a korszak szellemi irányzataival, a korstílussal való összefüggésben is.
  - A művekben felvetett kérdések néhány etikai, esztétikai, filozófiai vonatkozása.
- Látásmódok
  - Választandó legalább 4 szerző a felsoroltak közül.
  - A választott szerző 2-3 lírai és/vagy 1-2 epikai, illetve drámai művének értelmezése a korszak szellemi irányzataival való összefüggésben is.

- A művekben felvetett kérdések néhány etikai, esztétikai, filozófiai vonatkozása.
- A művek fogadtatása, hatása, utóélete az irodalmi-kulturális hagyományban – egy-egy példa (pl. rúdy Gyula és Huszárik Zoltán Szindbád filmje).

- A kortárs irodalomból
  - Egy költő néhány versének; egy-egy drámaíró, illetve prózaíró
  - 1-2 művének értelmezése.
- Világirodalom
  - Középkor, reneszánsz, barokk, felvilágosodás, romantika, a 19. század második fele, avantgárd és a 20. század első fele, a 20. század második fele és kortárs világirodalom jellemzőinek ismerete és korszakonként legalább két-két mű bemutatása.
  - Művek értelmezése – pl. műfaji sajátosságok, a téma, a kompozíció összefüggései, a lehetséges és szükséges stíluskorszakbeli, stílustörténeti vonatkozások – a korszak szellemi irányzataival, a korstílussal való összefüggésben is.
- Színház- és drámatörténet
  - Színház és dráma (pl. színpadi megjelenítések összehasonlítása).
  - Egy-egy dráma elemzése a következő szerzőktől/műfajokból: bsen, Csehov, epikus dráma, abszurd dráma
- Az irodalom határterületei
  - Könyvnyomtatás, sajtó, irodalom (pl. a folytatásos regény jelentősége és példái).
  - Egy-egy jellemző nézet az irodalomolvasás szellemi, lelki motivációiról (pl. az olvasásterápia).
  - „Magas” (elit) művészet és a tömegkultúra viszonyának problémája egy korszakban.

Értelmezési szintek, megközelítések

- Témák, motívumok
  - Műveket összekötő motivikus összefüggések (pl. hasonlóságok, párhuzamosságok, nyilvánvaló utalások) felismerése, szerepének, jelentésének megfogalmazása.
  - Néhány téma, motívum, toposz, archetípus hosszmetszetszerű feltárása érvekkel, példákkal.
  - Egy-egy szépirodalmi mű motívumainak továbbélése – bizonyítás példákkal.
  - Az intertextualitás egy-egy példájának bemutatása elsősorban a posztmodern irodalmából.
- Műfajok, poétika
  - Különböző korokban keletkezett, azonos műfajú alkotások poétikai szempontú összevetése, történeti változásainak vizsgálata.
  - Műfajteremtő művek, egy-egy magyar és világirodalmi példa bemutatása.
  - Egy-egy műfaj, poétikai sajátosság változása hosszabb-rövidebb történeti folyamatban (pl. elégiák a magyar irodalomban; epigrammák Kazinczytól llyésig, a meseforma változatai, az antik és a Shakespeare-i tragédia; regényformák, regénytípusok, a posztmodern irodalom poétikai jellemzői).
- Korszakok, stílustörténet
  - Az irodalom, az irodalmiság történetileg változó hagyományának bemutatása néhány példával.
  - Magyar irodalomtörténet/művelődéstörténet főbb korszakainak néhány jellemzője.
  - Azonosság és változás az irodalomban (pl. kifejezésmódok, témák, hőstípusok változásai; irányzatok, programok).

Az érettségi felkészítőket a foglalkozásokat tartó tanár megnevezésével hirdetjük meg.

Amennyiben a jelentkezők nagy száma miatt egy tantárgyból több csoportot is indítunk, a jelentkezők élhetnek a pedagógusválasztás jogával.

2.14. Projektoktatás

Iskolánkban a projektoktatás többféle módon valósul meg.
Minden évben több alkalommal hagyományos projektnapokat tartunk.
Ezek a következők: karácsony, húsvét, tolerancia napok, majális, sportnap.
A projektoktatás folyamán a következő elveket tartjuk fontosnak:
- a tervezés közösen történjék a tanulókkal,
- a projekt megoldása tevékenységeken keresztül kapcsolódjon valóságos helyzetekhez,
- adjon módot csoportmunkára,
- adjon módot önálló munkára is,
- kidolgozása összefüggő, hosszabb időtartamra nyúljon el,
- interdiszciplinaritás jellemezze,
- a tanulók önállóan döntsenek, és legyenek felelősek saját döntéseikért,
- a tanulók közötti kapcsolatok erősen kommunikatívak legyenek.
- a pedagógus vonuljon vissza stimuláló, szervező, tanácsadó funkcióba,
- a pedagógusok és a tanulók egyenrangú, ám különböző kompetenciákkal rendelkező partnerekként dolgozzanak együtt.

2.15. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

2011. évi CXC. Törvény a nemzeti köznevelésről
2. § (1) Az Alaptörvényben foglalt ingyenes és kötelező alapfokú, ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú nevelés-oktatáshoz való jog biztosítása az érettségi megszerzéséig, valamint az első szakképesítésre történő felkészítés a magyar állam közszolgálati feladata.

Intézményünkben az esélyegyenlőséget szolgáló módszerek:

- egyenlő bánásmód teljes körű érvényesítése,
- szegregációmentesség,
- hátrányos helyzetű tanulók hátrányainak kompenzálása - kiterjedően az intézmény minden tevékenységére (tananyagkiválasztás, pályaorientáció, továbbtanulás, szülőkkel való kapcsolattartás szülőkkel, segítő-és egyéb szakmai szervezetekkel; pedagógus továbbképzések-e területen stb.)

A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei:

- ***Tanórai differenciálás heterogén csoportban****:* ez a terület - a sikeres integráció egyik feltételeként az egyéni fejlődési különbségeknek, szükségleteknek megfelelő fejlesztés módszereit tartalmazza.
- ***Kooperatív tanulás:*** a kooperatív tanulás alapelvei az együttnevelés szempontjából lehetőséget adnak a legfontosabb kompetenciák fejlesztésére.
- ***Tevékenységközpontú pedagógiák****:* a cél olyan módszertani és tanulásszervezési eljárások megismertetése, amelyek a hatékony együttnevelést szolgálják

- Multikulturális tartalmak, interkulturális nevelés: ez a fejlesztés a pedagógusok saját önismeretének, önreflexiós készségeinek megerősítésére, a társadalmi előítéletek azok csökkentésének lehetséges stratégiáira vonatkozó ismeretek bővítésére, az iskolai kultúra és környezet átalakítására irányul – a tanulók egyenlő lehetőségeinek és aktív részvételének biztosítása érdekében.
- Hatékony tanuló megismerési technikák és patronáló rendszerek: a cél a pedagógiai kompetencia erősítése a tanuló megismerési módszerek kreatív alkalmazásában - a pedagógiai megfigyelés, dokumentumelemzés, interjútechnikák és kérdőíves eljárások területén. Ezáltal lehetővé válik, hogy a pedagógusok mélyebben, és egyúttal előítélet mentesen ismerjék meg a fiatalok viselkedését meghatározó tényezőket, valamint a tanulókra ható közvetlen környezeti jellemzőket.
- Projektpedagógia: a cél a projektpedagógia elméletének és gyakorlatának felhasználása, a kulcskompetenciák és személyiségjellemzők fejlesztése, valamint a projektmunkáknak heterogén csoportban történő megszervezése és lebonyolítása érdekében.

Hátrányos helyzetet előidéző okok, a hátrányok típusai

- környezeti/családi hátrányok
- anyagi hátrányok
- egészségügyi hátrányok
- a gyermek személyiségében rejlő (okok erkölcsi helyzete és életvitele)
- tanulási hátrányok
-

Környezeti/családi okok:

1. Csonka család:
   - válás v. haláleset
   - állami gondozottság, gyámság
   - tartósan távol levő szülő (munkavállalás vagy más ok miatt)
2. Sokgyermekes család:
   - vagy több gyermek
3. Szűkös lakásviszonyok:
   - a család magas létszáma
   - több generáció együttélése
4. Szülők iskolázatlansága
5. Nevelési hiányosságok:
   - kettős nevelés
   - felügyelet és gondozás hiánya
   - helytelen bánásmód (brutalitás)
   - érzelmi sivárság, közömbösség
   - könnyelmű, felelőtlen életvitel
   - bűnöző családi háttér
6. Negatív hatású baráti kör

Anyagi hátrányok:

- Munkanélküliség
- Létminimum alatti 1 főre jutó jövedelem
- A szülő csökkent munkaképességű vagy munkaképtelen
- Deviancia
- A kereset nem a család szükségleteinek kielégítésére fordítódik

Egészségügyi hátrányok:

- születési rendellenesség vagy szerzett fogyatékosság
- mozgáskorlátozottság
- érzékszervi károsodás (látás, hallás...)
- szervi rendellenesség
- tartós betegség
- idegrendszeri, pszichés problémák (szülő és/vagy gyerek)
- higiénés hiányosságok

A gyermek személyiségében rejlő okok:

- Értelmileg, érzelmileg visszamaradt
- Viselkedése: szökő, csavargó, italozó, drogozó, dohányzó
- Bandázó

Tanulási hátrányok:

A gyermek nem rendelkezik olyan felkészültséggel, amelyre a továbbhaladásához szükség lenne,

- mert gyenge képességű,
- beteges /cukor- szívbeteg stb/, fogyatékos,
- beilleszkedési zavarai, esetleg pszichés problémái miatt nem képes rendszeres tanulásra,
- nincs kellőképpen motiválva

Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek:

- Gyermekétkeztetés:

Az iskola tanulóinak étkezése a törvényi szabályozás keretein belül. – Amennyiben a jogszabályban előírtaknál szélesebb körű szolgáltatást nyújt az intézmény, fejtse ki azt részletesen (pl. reggeli, tízórai stb.)

- Mentálhigiénés ellátás:

Gyermekvédelmi feladatokra képzett szakember vagy szakemberek tartják a kapcsolatot a gyermek-és ifjúságvédelemmel foglalkozó külső szervezetekkel, hívják fel a figyelmet a veszélyeztetett helyzetben levő fiatalokra, és kezdik el gondozásukat.
Gyermekvédelmi programunk minden, tanulói jogviszonyban álló gyermekre kiterjed, magában foglalja a pedagógiai, pszichológiai, szociális és egészség-ügyi gondoskodást. iskolánk kiemelkedően fontos feladatának tartja, hogy tanulóinak hatékony segítséget nyújtson az életük során felmerülő nehéz helyzetekben, problémákban. Azért szentelünk ekkora figyelmet ennek a területnek, mivel diákjaink gyakran kedvezőtlen szociális, gazdasági és családi körülmények közül jönnek, melynek hatásait iskolánk próbálja ellensúlyozni. Hiszünk abban, hogy egy, a gyerekekre valódi figyelmet fordító tanári kar munkája tényleges segítséget nyújt azoknak a diákoknak, akik ezt a segítséget családjuk körében valamilyen oknál fogva nem kaphatják meg.

Különösen fontosnak tartjuk hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű tanulóink sorsának figyelemmel kísérését, hiszen az ő veszélyeztetettségük a legnagyobb. Tudomásul kell vennünk, hogy a fiatalok körében egyre nagyobb mértékben alakulnak ki függőségek, szenvedélybetegségek, és hogy ez alól iskolánk tanulói sem jelentenek kivételt. Fontos feladatunk tehát a dohányzás, az alkohol és az egyéb szerhasználat elleni küzdelem. Tisztában vagyunk vele, hogy ezeket a problémákat csak a tanári kar összefogásával lehet megközelíteni, segítséget csak együtt nyújthatunk. A munkában ezért az összes pedagógus részt vesz, kihasználva a tantestület hagyományosan jó kapcsolatát a diáksággal. A konkrét

feladatokat a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős szervezi, bonyolítja, együttműködve a tanári karral, az igazgató felügyelete alatt.
Feladatok:
• a veszélyeztetett illetve hátrányos helyzetű tanulók felmérése, nyilvántartása;
• közreműködés a veszélyeztető tényezők megelőzésében, feltárásában, a lehetőségekhez mérten a megszüntetésben;
• rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, egyéb segélyek kezdeményezése (pl. térítési díj-kedvezmény, tankönyvtámogatás, kollégium, stb.);
• lehetőség biztosítása a tanulási kudarcoknak kitett tanulók felzárkóztatására, a tanórán kívüli korrepetálásra;
• kapcsolattartás a gyermek- és ifjúságvédelemmel foglalkozó, iskolai vagy iskolán kívüli szervezetekkel;
• az osztályfőnökök és patrónusok tájékoztatása a gyermekvédelmi törvény végrehajtásából adódó lehetőségekről, feladatokról.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős szoros együttműködésben dolgozik a patrónussal és osztályfőnökkel, akik segítik, illetve átvállalják a családdal való kapcsolattartás feladatát. A problémák feltárása után – amennyiben a titoktartás megengedi - közösen keresnek megoldást az érintett tanárok vagy a teljes tantestület bevonásával, vagy őket a szükséges információkról és teendőkről tájékoztatják.
A gyermekek mentális vagy pszichés problémáinak megoldását pszichológusi foglalkozás is segíti, mely igény szerint lehet csoportos vagy egyéni, rendszeres vagy eseti.

-***Tankönyv kiegészítő támogatás:*** - a törvényi szabályozás keretein belül. Tanszertámogatás.
- ***Tanulószoba*** – (különösen a hátrányos helyzetű gyerekek számára fontos)
- ***Kapcsolattartás a szülőkkel***
A szülők tájékoztatása a különféle igénybe vehető kedvezményekről- szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon. Szükség szerint a gyermekvédelmi felelős, osztályfőnökök segítséget nyújtanak az igénylések kivitelezésében.

- ***Diáksport támogatása (***a törvényi szabályozás keretein belül).
- ***Kapcsolattartás a nevelési tanácsadókkal, szakszolgálatokkal, szakértői bizottságokkal***

A sikeresség kritériumai /Mikor tekintjük elértnek a célt?

1. Az iskola felméri az osztályokban a hátrányos vagy veszélyeztetett helyzetű tanulókat az osztályfőnökök és ifjúságvédelmi felelősök segítségével.
2. Az iskola együttműködik más szervezetekkel, amelyek megelőzési munkát is vállalnak. Az együttműködés osztályfőnöki órákon történik /pl. rendőrség, családsegítő/
3. Családlátogatások alkalmával az osztályfőnök megismeri a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű tanulók családi körülményeit. Eredménye: a tanulók jelentős része beilleszkedik a közösségbe, káros szokások megszűnnek.

2.16. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az iskola a nevelő-, oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

Az előírt követelmények teljesítését a tanárok a tanulók szóbeli felelete és írásbeli munkája alapján ellenőrzik egy témakörön belül, a téma lezárásakor pedig, a teljes témakör anyagából témazáró dolgozatot írnak.
A szóbeli kifejezőkészség javítása érdekében a tanárok törekednek arra, hogy a diák szóban is megnyilatkozzon.
A tanulók tanulmányi teljesítményének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez. Ezen túl figyelembe vesszük azt is, a tanulói teljesítmény hogyan igazodik a helyi tantervben előírt követelményekhez.
A tanulók teljesítményét érdemjegyekkel minősítjük.

Számonkérések formái
• felelet: az elmúlt 1 vagy 2 óra anyagát számon kérő szóbeli vagy írásbeli beszámoló egy témakörön belül,
• dolgozat: az elmúlt 3 vagy annál több óra anyagát számon kérő beszámoló, a teljes témakör anyagából.
A tanuló tudásának félévi és tanév végi minősítésénél, illetve évközi értékelésénél a jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) osztályzatokat, illetve érdemjegyeket használjuk.
A tanulónak adott érdemjegy tárgyi tudást, készségszintet tükröz, nem lehet a fegyelmezés, büntetés eszköze. Ösztönözze a diákot további erőfeszítésre, ezért szükséges, hogy a szaktanár szóban is értékelje a teljesítményt.
A témazáró dolgozatok érdemjegyét piros, a feleleteket más színű tintával kell a naplóba bejegyezni. A témazáró dolgozatok érdemjegyét az átlag kiszámításánál két jegynek kell számítani. A témazáró dolgozatokat legalább egy héttel korábban be kell jelentenie szaktanárnak. Egy napon legfeljebb két témazáró dolgozat íratható.

A tanulók iskolai munkájának ellenőrzése kiterjed
- a helyi tantervben előírt követelmények teljesítésének szintjére, az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményre
- alapkészségek és képességek
- követelményekhez viszonyított tényleges teljesítmény
- eredménye a korábbi teljesítményéhez képest
- tantárgy iránti érdeklődés, motiváltság, aktivitás
- Az iskolai és az osztályközösségben végzett tevékenységére
- A tanuló magatartására, viselkedésére, fegyelmezettségére

A beszámoltatás és számonkérés (feleltetés, felmérők írása) a jellemző ellenőrzési forma. Az ellenőrzés egyik lényeges eleme, hogy a helyes tanulási technikát és a szervezés önálló irányításának kialakítását, megerősítését, illetve korrekcióját az egyes tanulók elsajátíthassák a pedagógussal való ellenőrzési interakció során.

2.16.1 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái a gimnáziumban

1. Havi értékelés
A tanulóknak egy tanévben minden hónapra lehetőség szerint értékelést kell szerezniük valamennyi tantárgyból (kivétel lehet olyan tantárgy esetében, ahol a heti óraszám 1). A beszámoltatás formái: felelet, órai munka, tanulói kiselőadás, dolgozat, KT eszközökkel

végrehajtott ismeretellenőrzés, házi dolgozat, portfólió, vizsga. Csak olyan tananyagot lehet számon kérni, aminek a feldolgozása tanórán megtörtént.

2. Az írásbeli beszámoltatás rendje
A tanuló havi értékelését feleletek, röpdolgozatok, dolgozatok, házi dolgozatok, illet-ve az órai munkája adják. Az órai munkával tantárgytól függően százalékok, illetve plusz pontok szerezhetők.
Röpdolgozatnak minősül az az írásbeli beszámoló, amely három vagy annál kevesebb óra anyagát kéri számon. Röpdolgozat előzetes bejelentés nélkül is iratható.
Dolgozatnak minősül az az előzetesen bejelentett írásbeli beszámoló, amely három-nál több óra anyagát kéri számon, és megírása legalább egy teljes tanórát vesz igény-be.
Egy tanítási napon témazáró dolgozatból legfeljebb kettő iratható. 786

A tanuló dolgozatának értékelésével kapcsolatban kérdéseket tehet fel, amelyekre a tanár köteles érdemi választ adni. A témazáró dolgozatokat a szaktanár őrzi, és a szü-lő – kérésére – a fogadóórákon megtekintheti azokat.

3. A trimeszter-záró vizsgák rendje
A trimeszterek végén a tantestület három vizsganapot jelöl ki. Vizsgáznia annak a ta-nulónak ajánlott, akinek a háromhavi eredményének átlaga elégtelen. Egy tanuló egy trimeszterben legfeljebb négy tantárgyból tehet vizsgát. A trimesztervizsga egy javí-tási lehetőség, nem kötelező, és vizsgadíj köteles.
4. A „kisérettségi" vizsga
Az érettségire felkészítő szakasz keretében két alkalommal szervezünk úgynevezett „kisérettségi" vizsgákat:
• a 11. és a 12. évfolyamon január hónapban, az addig tanult ismeretanyagból;

A „kisérettségi" vizsga eredményei egy trimeszter eredményével egyenértékűek. A 12. évfolyamon a kisérettségi szükségessége a tantestület aktuális döntésétől függ.

Magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt mi-nimumkövetelményeket teljesítette, beleértve ebbe a minimális tényanyag tudását és a szükséges készségek meglétét egyaránt. Ezt a teljesítményt az év végi érdemjegyek 2,0 vagy annál jobb átlaga, illetve a sikeresen letett osztályozó vizsga bizonyítja.
Ha a tanév végén a tanuló legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, az új tanév kezdetét megelőzően meghirdetett időpontban javítóvizsgát tehet.

2.17. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Iskolánk az alábbi értékeket tartja fontosnak és értékesnek:

- a befogadó, szegregációmentes, nem szelektáló iskola
- kulturális sokszínűség reprezentálása tanórán és tanórán kívül (színház, zene, tánc, művészet bemutatása,
- tolerancia, előítélet-mentesség, a sztereotipizálás elkerülése, közös identitás kialakítása a kisebbségi csoportokba tartozó személyekkel
- a gyermekek otthonról hozott kultúrájának (hagyományok, szokások, hiedelmek stb.) értékként való kezelése

- a saját anyanyelv ismeretének és ápolásának megbecsülése, elismerése

Cél:

- a tanulók megtanulják kezelni azt a sokszínűséget és különbözőséget, mellyel a közösségekben találkoznak
- olyan készségek kifejlesztése, melyek a különféle kultúrákkal és kulturális csoportokkal való együttműködést megalapozzák.

Feladat:

- a tananyag tekintetében a tartalmi integrációra kell törekedni.
- tanítani kell a kulturális különbségek, az eltérő szocializáció jellegzetességeit
- alkalmat kell teremteni a kulturális sokféleség megismerésére és a tolerancia képességének kialakítására.
- elfogadó kulturális és szociális légkör létrehozása.
- egységes kultúra érzékeny szemlélet formálása
- etnikai hátterű, eltérő nyelvet beszélő gyermekek sajátos és közös szükségleteire és igényeire való odafigyelés.

Színterei:

- multikulturális tanterv- és tananyagfejlesztés, taneszközök:
- multikulturális tartalmak beépítése az iskolai tantervbe, az egyes tantárgyak anyagába
- multikulturális tartalmakat megjelenítő tankönyvek, segédanyagok, tanári kézikönyvek használata
- a kisebbségi kultúrát megjelenítő könyvek, gyűjteményes kötetek, kiadványok, ismeretterjesztő anyagok, filmek
- az osztályteremben megjelenő különböző tanulási stílusokra való reflektálás a tananyagban
- a diákok megtanítása a kritikai gondolkodásra
- a különbözőség hangjainak és perspektíváinak megjelenése az oktatási anyagokban tanórán kívüli programok
- múzeum és színházlátogatások
- osztálykirándulások
- projekthetek alkalmasak a tágabb világ kultúráinak bemutatására,- más népek, szokásai, ünnepei, vallásai, kultúra értelmezései, hagyományai.

2.18. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Az otthoni felkészüléshez a következő típusú házi feladatok adhatók:

- írásbeli házi feladat
- szóbeli házi feladat (tananyag vagy vers, memoriter)
- gyűjtő- illetve kutatómunka
- esszé
- projekt
- tárgyak
- csoportos munkák

A házi feladatoknak mindenféleképpen az otthoni gyakorlást, valamint a tanórán elsajátított ismeretek elmélyítését kell szolgálnia.

A házi feladatokat a tanulók számára egyértelműen jelöljük ki és lehetőség szerint ellenőrizzük, hogy az a tanulók által rögzítésre került.
A tanulók képességei alapján differenciált házi feladatok kijelölésére is sor kerülhet.
Házi feladatot csak az aznapi tanórák anyagához kapcsolódóan lehet adni.
A házi feladatok mennyiségénél figyelembe kell venni a tanulók órarendjét és más tantárgyakból már kijelölt házi feladatok mennyiségét – a pedagógus tájékozódjon kollegáktól illetve a tanulóktól a már aznap előző tanórákon megkapott házi feladatokról.
Szóbeli házi feladatnak csak olyan tananyag adható, amely a tanórán megbeszélésre, feldolgozásra került / a tanulást segítő vázlat készült hozzá / a lényeg aláhúzással kiemelve lett.
Az írásbeli házi feladat tartalma kapcsolódjon a tanóra anyagához.
Versek, memoriterek tanulására minimum egy hét álljon rendelkezésre.
A gyűjtő- illetve kutatómunkát igénylő házi feladatoknál előzetesen tájékozódjon a pedagógus, hogy ténylegesen megvalósítható-e a kijelölt feladat; az ilyen jellegű házi feladatok elkészítésére minimum három nap álljon rendelkezésre.
Lehetőséget biztosítunk szorgalmi és önként vállalt házi feladatok elkészítésére.
Tanév közbeni több napból álló szünidőre (őszi, téli, tavaszi szünet) nem adható a tanulók heti órarendjét követő házi feladatokon kívül más házi feladat.

2.19. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, az informatikát, szakmai tantárgyakat. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

A csoportok közötti váltásra az igazgató adhat engedélyt.

2.20. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

2.20.1 Az iskola egészségnevelési elvei

Az egészségvédő iskola olyan gondoskodó közösség, amely biztosítani kívánja mind a tanulók, mind az iskola alkalmazottai számára a testi-lelki jólétet.

Az iskola egészségnevelő, egészségfejlesztő szerepe megnőtt, feladata többrétegűvé vált. Az oktató-nevelő munkán kívül számos más értékközvetítő, személyiségformáló, szociális munkát kell felvállalnia.
Az egészségnevelési tevékenység igen összetett személyiségformáló és fejlesztő munka, így nem lehet csak egyetlen területre korlátozni a megelőzési folyamatot, ahogy az egészségnevelés sem csak a tanórákon, hanem más szakértő, segítő szervezetekkel közösen lebonyolított programok formájában valósulhat meg.

Célok meghatározása

Hosszú távú céljaink:

Minden tevékenységünkkel szolgálni kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével intézményünk segítse, azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a tanulók

egészségi állapotát hosszú távon javítják és meghatározzák. Fel kell készíteni a tanulókat arra, hogy legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani, stressz helyzetet kezelni.
Nagyon fontos a tanári példamutatás!

Középtávú céljaink:

- Korszerű ismeretek átadása, melyek tudatában a tanulók megfelelő készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzésére és védelmére.
- Az egészséges életmóddal kapcsolatos értékek közvetítése
- Társas kapcsolatok kialakulásának elősegítése
- A káros szenvedélyek kialakulásának megakadályozása

Rövidtávú céljaink:

- Állapotfelmérés után a felmerülő problémák, hiányosságok, nehézségek kezelése
- Céljaink megismertetése
- Együttműködő partnereinkkel a munkakapcsolat ápolása, új kapcsolatok teremtése

Erőforrások:

A Tárgyi feltételek:

- eszközök, audiovizuális felszerelés
- szakirodalom

Személyi feltételek:

Az egészségfejlesztést segítő munkacsoport: szaktanárok, oktatók, iskolaorvos, védőnő, szabadidő-felelős, mentálhigiénés team: (gyermek-és ifjúságvédelmi felelős, pszichopedagógus, addiktológus)
Külső kapcsolataink: ANTSZ, Vöröskereszt, Rendőrség, Kék- Vonal, Megálló csoport

Prioritások

Biztonságra nevelés /lelki egészség/
Betegségmegelőzés /lelki egészség/
Jó kondíció /mindennapos testedzés/
Környezet és egészség/ /egységes szemléletmód/
Elsősegély-nyújtás alapismeretei /segítségadás/

Alkalmazandó módszerek:
Interaktív tanulási módszerek

- Előadás
- Audiovizuális módszerek
- Bemutatás
- Csoportos témamegbeszélés

- Gyakorolva tanulás
- Tanítva tanulás
- Szerep – és szituációs játékok
- Személyes és más példák gyűjtése, kiértékelése, megbeszélése
- Önismereti tesztek, kérdőíves felmérések kitöltése, kiértékelése, megbeszélése
- Értékkategóriák felállítása (táplálkozás, emberi kapcsolatok, helyes viselkedés-formák, szokások stb.)
- Kísérletek végzése (a környezet tisztaságának vizsgálata, a dohányzás ártalmai stb.)
- Problémák megbeszélése, elemzése, vita
- Projektmunka

Fontosnak tartjuk az ún. „részvételen alapuló" oktatási technikák minél szélesebb körű alkalmazását, mert ezek révén alakulhat ki a saját élmény, fejlődhetnek az életvezetés, a testi–lelki jóllét szempontjából valóban fontos készségek és jártasságok.

Az egészségnevelési program megvalósításának módja.

Az egészségnevelési program tervezése és megvalósítása során támaszkodnunk kell a tanulók előzetesen felmért igényeire, érdeklődési körükre, egyben szem előtt tartva kitűzött céljainkat. A feladat jellege közös problémakezelést és egységes viszonyulást igényel az osztályfőnökök, szaktanárok, munkaközösség vezetőktől.
Az általunk szervezett programok egyik célja az önértékelés fejlesztése. Gondolkodjanak el, hogy az adott témában ők mennyire érintettek, kompetensek szeretnének-e változtatni, fejlődni.

A tanév során a tanulók elsősorban egészségtan, de természetismeret és osztályfőnöki **tanórák keretében:** érintik a következő területeket:

- Az emberi szervezet működésével és a betegségek megelőzésével kapcsolatos ismereteket. Önmagunk és egészségi állapotunk ismeretét.
- A betegség megelőzését és gyógyulást segítő magatartást. Személyi higiénia, testi-lelki egészséget. Egészséges táplálkozást, élelmiszerbiztonságot.
- Az életvezetéssel kapcsolatos ismeretek bővítését és az életvezetéssel kapcsolatos tudás fejlesztését. Az idővel való gazdálkodás fontosságát.
- Személyes válsághelyzetek felismerését és megoldási stratégiák ismeretét. Szenvedélybetegségek okait és elkerülési lehetőségeket, a kiútkezelés lehetőségeit.
- Családtervezést, szexuális felvilágosítást.
- Elsősegély-nyújtási alapismereteket.

Tanórai kereten kívül:

szakköri foglalkozások („életmód"-szakkör elegendő jelentkező esetén);
a védőnő által tartott foglalkozások (az osztályfőnökökkel egyeztetett munkaterv szerint);
iskolaorvosi szűrővizsgálatok;
erdei iskola (a lehetőségek függvényében)
természet – és környezetvédelmi szaktábor (minden tanévben 1 hét az érdeklő-dők számára)
túrák, kirándulások, iskolai sportversenyek
szülői értekezletek (a szülőkkel történő, egészségneveléssel kapcsolatos párbe-széd nagyon fontos, mert közvetetten segíti nevelőmunkánkat)

a felnőttek (tanárok, és más iskolai dolgozók) példaadása, egészséges életmódja

2.20.2. Az iskola környezeti nevelési elvei

A környezeti nevelés élethosszig tartó folyamat, születéstől az élet végéig tart. Szorgalmazni kell, hogy minden pedagógus tekintse feladatának a környezeti nevelést.
Erősíteni kell azt a szemléletet, hogy a környezet nevelés csak részben természettudomány e mellett elsősorban, látás- és gondolkodásmód, ezért a humán tartárgyaknak ugyanúgy alapvető feladata.
Valamennyi tantárgyba kerüljenek bele a szükséges környezetnevelési ismeretek, készségek, attitűdök, értékelésfejlesztési követelmények.
Az iskolai környezeti nevelés nem szűkíthető le a tanórákra. A tevékenységnek sokkal szélesebb körét foglalja magába és ezeknek csupán kis hányada illeszthető be a tanórák adta lehetőségek közé.

2.20.2.1 Erőforrások

Belső Személyi erőforrások:
Iskolavezetőség:
→támogatja a környezetvédelmi nevelési programot
→részt vesz az egyes programokban
Diákok:
→részt vesznek a környezetvédelmi nevelési programokban (tevékeny szerepvállalás, önálló kezdeményezések)
Pedagógus:
- tantárgyában segít a környezetvédelmi nevelési célok megvalósulásában
- részt vesz az egészségnevelési programokon

Szociálpedagógus, pszichológus:
- részt vesz a programok kidolgozásában és lebonyolításában
- segíti a külső-, belső kapcsolattartást

Osztályfőnökök:
- évfolyamokra lebontva foglalkoznak a környezeti neveléssel

DÖK-ot segítő tanár:
- napi kapcsolatot tart a diákokkal és a vezetőséggel
- segít a programok megvalósításában

Iskolaorvos, védőnő:
→→előadások tartása a környezetvédelemről
→segíti a tanárok munkáját
Irodai alkalmazottak:
→támogatják a tanári munkát
Technikai dolgozók:
→a programok tárgyi feltételeinek biztosítása

Külső személyi erőforrások:
Szülők, Szülői Szervezet:
- bekapcsolódnak a programokba és azok szervezésébe, lebonyolításába segítenek a prevenciós munkában, szakemberek biztosításában

Segítő Szervezetek
- ANTSZ

- Vöröskereszt
- Iskola-egészségügyi szolgálat

***Anyagi erőforrások**:*
- pályázatok

2.20.2.2 Alapelvek, célok

Általános célok:
- Az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészének), mint létező értéknek a tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt.
- A Föld egészséges folyamatainak visszaállítása, harmóniára törekvés
- A bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése

Pedagógiai célok:
- Az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi esztétikai megalapozása.
- Az ökológiai gondolkodás kialítása, fejlesztése
- Rendszerszemléletre nevelés
- Szerves kultúra fontossága a környezeti nevelésben
- Fenntarthatóságra nevelés
- A környezetetika hatékony fejlesztése
- Tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- Tolerancia és segítő életmód
- A környezettudatos magatartás és életvitel segítése
- Állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- az életminőségi fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- Az egészség és a környezet összefüggése
- Helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggései
- Problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség
- Globális összefüggések megértése
- Létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása
- Ökológiai fenntarthatóság
- Mérték és mértéktartás
- Öröm, vidámság
- Globális gondolkodás
- Lokális cselekvés
- Holisztikus világszemlélet

Helyi célok:
Természeti, épített, szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése
- Helyi értékek és problémák feltérképezése
- Helyi célok megfogalmazása (pl. öreg fák megóvása, faültetés,)
- Lakóhely megismerése (értékek, gondok, a megoldás módjai)
- Hagyományok védelme (család – iskola – település – nemzet szinteken)
- Azonosságtudat fejlesztése a fenti szinteken
- Nevelés fontosság

2.20.2.3 A tantárgyak lehetőségei

Magyar nyelv és irodalom

- ismerjék meg közvetlen természetes – és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat
- érzékeljék az anyanyelv gazdagságát, szépségét a szóbeli és írásbeli kommunikáció során

Történelem

- értsék meg és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete
- értség meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében

Matematika

- váljanak képessé arra, hogy a más tartárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezése, elemzése statisztikai módszerek alkalmazásával
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni
- logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására
- legyenek képesek reális becslésre
- tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni

Idegen nyelv

- Váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra önállóan, csoportmunkában, projekt munkában választ keresni
- alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben

fejlődjön az idegen nyelvi kommunikáció képessége és fedezzék fel ennek

Fizika

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzás, zaj, rezgés) egészség károsítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatásokat
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségek, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni

- váljanak az ismereteik birtokában tetteik következményeit látó, előregondolkodó állampolgárrá

Földrajz

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket közvetlen élő és élettelen környezetükről
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit
- ismerjék meg a világ globális problémáit
- ismerjék meg és őrizzék a természeti táj szépségét

Biológia

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék és szeresség a természeti és az épített környezetet
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti – működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok – okozati összefüggéseket
- ismerjék meg a környezet – egészségügyi problémákat
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére
- sajátítsák el a testi – lelki egészséget megelőző életviteli technikákat
- a tanulóban alakuljon ki ökológiai szemléletmód

Kémia

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére
- értség meg különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait

Ének – zene

- ismerjék fel a természeti és művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét
- tudják, hogy az élő és élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapokban egyaránt akusztikus élményt jelentenek
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellen védekezni

Testnevelés órákon

- rendszeres fizikai aktivitás, a szabadban végzett testedzés váljon életük részévé
- a félelem leküzdése a cél, a szabályok betartása, az összpontosítás, a nehézségek leküzdése mellett az empátia növelése, a kudarc tűrése, valamint a természetszerető és környezetkímélő magatartás kialakítása
- az általános feladatokon túl a szakiskolában különböző szakmák elsajátításában, a speciális munkakörülmények között végzett munkavégzésben különösen fontos szerepet kapnak a munkaártalmakat megelőző és ellensúlyozó gyakorlatok megtanulása, ennek érdekében a tanulók ismerjék fel a gyakorlati oktatás, illetve szakmájuk szerinti munkaártalmak veszélyeit

Szocializációs órák

- a fiatalok mentálhigiénés segítése
- konfliktuskezelési módok kialakítása, személyiségük, képességeik fejlesztése, gazdagítása
- prevenció része a szemléletformálás a szűkebb és tágabb környezet védelem érdekében
- a szabadidő helyes eltöltésének lehetőségeinek a felismertetése
- életvezetési módok helyes irányba terelése,
- környezetbarát személyiség formálása

Etika

- legyenek képesek a már kialakított, megteremtett értékek között úgy élni, hogy a lehető legkevesebb károsodást okozzák
- tanuljanak meg a természet károsítása nélkül teljes életet élni
- mérjék fel annak elengedhetetlen fontosságát, hogy az utódaiknak is megfelelő életteret kell hagyniuk
- alakítsuk ki azt a szemléletet, hogy a természet elemei emberi hasznosságuk fokától függetlenül is értéket képviselnek
- alakuljon ki személyes elkötelezettség és tolerancia a környezeti kérdésekkel kapcsolatban
- fejlődjön, szilárduljon meg a társadalmi szolidaritás és igazságosság az egészséges környezetért

Rajz

- ismerjék fel a természeti és művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére
- tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát
- legyenek képesek a műalkotásokat környezetnevelési szempontoknak megfelelően elemezni
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezetnevelési témaköröknek megfelelően
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és forma összefüggéseit
- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket

Számítástechnika

- tudjanak adatokat, dokumentumokat keresni és gyűjteni a környezetvédelemmel kapcsolatban az Internet segítségével
- ismerjék az Internetes weboldalakat
- legyenek képesek táblázatok, diagrammok természeti – környezeti adatait értelmezni, elemezni, értékelni

Környezetvédelem

- váljanak képessé a természet jelenségeinek elemi szintű értelmezésére
- a megismerés komplexitása, egészlegességére törekvés (középpontban az élő és élettelen természet konkrét valósága, a jelenségek, a táj és a környezet áll)
- természettudományos gondolkodás kialakításához megfelelő képességek kialakítása
- környezet állapota iránti érzékenység fejlesztése

- ökológiai szemlélet fejlesztése
- helyes környezeti attitűdök fejlesztése
- magatartás fejlesztése
- értékrend alakítása
- környezettudat fejlesztése
- felelősségérzet fejlesztése

2.20.2.4 Szakképzés

- ismerjék a szakma gyakorlásához kapcsolódó természet és környezetvédelmi ismereteket, ezeket tudják megfelelően hangsúlyozni, kiemelni
- ismerjék meg a szakma történetét és lássák a környezetre gyakorolt hatását, tudják ennek az egyszerű vizsgálati lehetőségeit
- sajátítsák el a szakma-specifikus munkát és legyenek birtokában a környezetvédelmi ismereteknek
- tudják kiemelni a szakma környezetterhelő hatásait, ismerjék a védekezés lehetőségeit
- ismerjék a környezetbarát technológiákat, a környezetbarát anyagokat, a termékek használatát
- sajátítsák el az anyag – és energiatakarékos gazdálkodási módokat
- látogassák meg a szakmához kapcsolódó létesítményeket, figyeljék meg a helyes környezetvédelmi technológiákat a gyakorlatban
- tudják mérni a környezetet károsító elemek hatásait szakma-specifikus eszközökkel
- képesek legyenek a vendéglátásban veszélyes hulladékok (sütőzsiradék, ételmaradék) kezelésére
- legyenek tisztában a szelektív hulladékkezeléssel (műanyag, papír, üveg, egyéb)
- ismerjék a HACCP rendszert, tudjanak veszélyforrásokat elemezni egy vendéglátó egységben (tisztaság, higiénia, takarítás ütemezése, takarító – fertőtlenítőszerek használat)
- alakuljon ki a munkafegyelem és technológiai fegyelem
- alakuljon ki a modern rendszertani szemlélet a szakmai és környezetvédelmi oktatás során

2.20.2.5 Tanórán kívüli lehetőség

Célkitűzések

- fejlesszék a tanuló szociális képességeit
- adjanak lehetőséget új ismeretek megszerzésére (biológiai sokféleség, fenntartható fejlődés)
- rendszerezzék, szelektálják, mélyítsék el a már meglévő ismereteket
- alakítsanak kritikus gondolkodást
- fejlesszél a környezeti harmónia megteremtése érdekében fontos képességeket/ pl. problémamegoldó, konfliktuskezelési képességek, tolerancia/
- ösztönözzenek környezetbarát életmód elsajátítására
- alakítsanak ki környezeti érzékenységet, helyes szokásokat, viselkedési normákat
- neveljenek a hagyományok tiszteletére
- mutassanak követendő mintákat
- ösztönözzenek a felelősségteljes cselekvésre (tárják fel, hogy mit tehet a tanuló egyéni életében a környezeti problémák megoldása, megelőzése érdekében) tárják fel a tanulók számára a globális kérdések alapvető gazdasági, társadalmi hátterét, tegyék világossá a tanulók számára, hogy az ember a természet része, és csak akkor van

esélye a boldogulásra, ha kész együttműködni környezetéve, és nem uralkodni akar felette

A) Természetjáró szakkör/ egy vagy többnapos tanulmányutak egy-egy konkrét téma részletesebb megismerésére, egy –egy terület, táj megismerése céljából/

B) Osztálykirándulások

C) Látogatás /lehet előre megadott szempontsor, vagy feladatlap segítségével buzdítani a tanulókat önálló ismeretszerzésre/

- állatmenhelyre
- botanikus kertbe
- állatparkba

D) Intézménylátogatás/ különböző szakos valamint szakmatanárok szervezésében/

- múzeum
- könyvtár
- üzemek

E) Jeles napokra emlékezés/önálló programként vagy összeköthetjük különböző akciókkal, fontos, hogy vonjuk be a szülőket is/

- Föld napja (április 22.)
- Víz világnapja (március 22.)
- Takarítási világnap (szeptember 22.)

F) Akciók indítása

- fásítás (szeptember- október)
- festés - mázolás
- tiszta- rendes osztály
- zöld sarok kialakítása (osztályokban, nevelői szobában)

G) Szelektív hulladékgyűjtés

H) Vetélkedők, tanulmányi versenyek/ az érdeklődő, ambiciózus tanulók ösztönzése, hogy vegyenek részt helyi, regionális és országos versenyeken/

I) Zöld szervezetekkel való kapcsolattartás

J) Kézműves foglalkozás /a természet adta anyagok felhasználásával különböző díszek készítése/

K) Sportversenyek

L) Városismereti program/ a DÖK-kel való együttműködés keretében olyan programok szervezése, amelyeknek során megismerhetik a gyerekek a szűkebb és a tágabb környezetük épületeit, tereit stb./

M) Átfogó környezeti nevelési projektek szervezése /egy-egy környezetvédelmi problémát, témakört dolgozzanak fel a tanulók több pedagógus segítségével, a megszületett eredmény rögzítésének formája változatos lehet: szakmai dolgozat rajz, irodalmi alkotás stb./

Az iskolai **drogstratégia** egyes területei szervesen kapcsolódnak a környezeti neveléshez a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

2.21. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

2.21.1 A jutalmazás eljárási szabályai:

A tanuló jutalmazásának, elismerésének alapjai:

- Példamutató magatartás
- Közösségért végzett tevékenység
- A diákmozgalomban végzett munka
- Tanulmányi téren elért eredmény
- Különböző szintű és rangú versenyeken elért eredmény

A jutalmazás fokozatai

A tanulmányi munkában elért eredmény esetén: „kimagasló tanulmányi munkájáért nevelőtestületi dicséretben részesül" bejegyzés a bizonyítványba, vagy az ellenőrző könyvbe.
A közösségért végzett tevékenység esetén:

a) Szóbeli igazgatói vagy osztályfőnöki dicséret
b) Írásbeli igazgatói vagy osztályfőnöki dicséret

A különböző szintű és rangú versenyeken elért eredmények esetén:

c) Fővárosi, területi és országos helyezésért igazgatói írásbeli dicséret
d) Egyéb esetben írásbeli osztályfőnöki vagy szaktanári dicséret

A jutalmazás és elismerés egyéb módjai:

- Erzsébet oklevél
- Erzsébet ösztöndíj
- Oklevél
- Könyvjutalom
- Pénzjutalom
- Szabadidős tevékenységek

a) Erzsébet oklevél:

- Egyszeri 20.000 Ft
- A szalagavatón kerül átadásra
- Átlag: 4,5 + példás magatartás vagy közösségi munka
- 10-13. évfolyamos tanuló kaphatja előző év végi átlaga alapján

Kizáró ok: fegyelmi tárgyalás, magántanulói státusz

b) Erzsébet (tanulmányi) ösztöndíj:

- 5000 Ft/hó
- Havi átadással szeptembertől júniusig (09.01-06.15.)
- Átlag: 4,8 + példás magatartás vagy közösségi munka
- 10-13. évfolyamos tanuló kaphatja előző év végi átlaga alapján

Kizáró ok: fegyelmi tárgyalás, magántanulói státusz
Megjegyzés: az átlagot meg kell tartani félévkor is, ellenkező esetben megszűnik az ösztöndíj folyósítása

5,0 átlag esetén Erzsébet díjban és ösztöndíjban is részesülhet a tanuló.

Azokban a tanulócsoportokban, ahol a félév értékelésére nem numerikusan, hanem a megszerzett kompetenciák alapján történik, mindkét díj odaítélésének feltételei:

- A félévben megszerezhető kompetenciák hiánytalan teljesítése

Kizáró ok: igazolatlan hiányzás, fegyelmi tárgyalás

2.21.2 Értékelés

Az értékelési rend követelményei

• legyen kiszámítható, érthető és áttekinthető;
• legyen differenciált, vagyis személyre szóló;
• jelezze a diáknak, szüleinek, környezetének a tanuló teljesítményét;
• legyen egységes rendszerbe foglalt, kompatibilis a közoktatás egészével;
• a kialakított szabályokat valamennyi érintett – diák, tanár, szülő – ismerje;

A tanuló tevékenységének értéke magában a tevékenységben rejlik, beleértve annak esetleg hibás produktumát is. A hibák segítségével a pedagógus bepillantást nyerhet a tanulási folyamatba, levonhat olyan következtetést, hogy túl magasra tette a mércét (lásd diagnosztikus értékelés).
A javítás, korrigálás akkor helyénvaló, ha ezzel felhívja a diák figyelmét, hogy másképp közelítsen a dologhoz (lásd: formatív értékelés). Mindezek legfontosabb következményének az önértékelő képesség kialakítását tekinthetjük, mely a személyiségfejlődés szerves részét képezi. A folyamatos ellenőrzés lehetőséget biztosít a diagnosztikus (feltáró) és a formatív (tanulási folyamatot fejlesztő) értékelés megvalósításához.

2.21.3 Osztályozási normatívák az intézményben, (fél)év végi osztályzatok meghatározásának módja

A félévi és a tanév végi osztályzatok kialakításához a kis óraszámú tantárgyaknál is félévente legalább három osztályzat és egyéb értékelő információ szükséges.
Magyar nyelv és irodalom és idegen nyelvekből évente legalább 3, matematikából 4, iskolai tudásszint felmérő írása történik. A többi tárgyból hasonlóképpen járunk el. A felmérők minimális számát a szaktanár döntheti el.
Témazáró dolgozat az, amelynek időtartama legalább 1 tanítási óra és egy vagy több téma, illetve negyedév, félév stb. anyagát öleli fel. Ilyen dolgozatból egy nap háromnál több nem íratható, e dolgozatokat legkésőbb kettő héten belül ki kell javítani. Eredményüket a tanulókkal ismertetni kell. A tanév vége előtt öt munkanappal dolgozatot írattatni nem szabad.
Az osztályozás a tantárgyi jellegnek megfelelően szóbeli, írásbeli és gyakorlati feladatok segítségével történik.

1-5-ig adott számjegyekkel, ahol a témazáró, átfogó felmérő értékelés a következő Érdemjegyek:

5 jeles	86 – 100%
4 jó	71 – 85%
3 közepes	56 – 70%
2 elégséges	41 – 55%
1 elégtelen	0 – 40%

Egyéb írásbeli számonkérések értékelése a fenti százalékoktól eltérhet.
Az osztályzatok és a szöveges értékelés lehetséges, ajánlott szinonímái:
JELES (5): ha a tantervi követelményeknek kifogástanul eleget tesz, ismeri, érti, tudja a tananyagot, alkalmazni is képes. Saját szavaival is ki tudja fejezni egy szabály, egy törvényszerűség lényegét. Tud szabadon, önállóan beszélni.
JÓ (4): ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. A definíciókat szó szerinti megtanulja, apróbb bizonytalanságai vannak, kisebb előadási hibákat vét.

KÖZEPES (3): ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget, többször szorul nevelői segítségére, kiegészítésére. Ismeretei felszínesek, kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni.
ELÉGSÉGES (2): ha a tantervi követelményeknek csak súlyos hiányosságokkal tesz eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártasságokkal rendelkezik. Képtelen önálló feladatvégzésre. Akar, de nem tud önállóan dolgozni.
ELÉGTELEN (1): ha a tantervi követelményeknek nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártasságokkal. Képtelen az önálló feladatvégzésre.
Az árnyaltabb értékelés céljából a gimnáziumban a tanév során százalékokban fejezzük ki a tanulók teljesítményét.

Mentességek
• Azok a diákok, akik a középiskolai képzéssel párhuzamosan egyesületben, versenyszerűen sportolnak, mentességet kapnak testnevelés tantárgyból heti két tanóra látogatása alól.
• A különleges bánásmódot igénylő és egyéb tanulási részképesség zavarral küzdők a szakértői vélemény alapján mentesíthetők a javasolt érintett tantárgyak/ ill. tantárgyrészek tanulása, illetve értékelése alól.

2.21.4 A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei és formája

A tanulók magatartását és szorgalmát tantárgyban elért eredményeinek és ennek értékelésének alakulása, illetve késés, pluszfeladatok vállalása szerint értékeljük.
A magatartásról és szorgalomról kettestől ötösig adott számjegyekkel – az osztályfőnök dönt a tantestület véleményének a meghallgatása után, amely kiegészítendő szöveges értékeléssel is.

Magatartás:	***Szorgalom:***
példás (5)	*példás (5)*
jó (4)	*jó (4)*
változó (3)	*változó (3)*
rossz (2)	*hanyag(2)*

2.21.4.1. Magatartás

Fejeződjék ki a közösséghez és tagjaihoz való viszony (viselkedés, hangnem, tevékenység, felelősségérzet). Az együttélés szabályainak betartása (tolerancia, tisztelet mások iránt).
Példás (5): A házirend előírásait, a közlekedési szabályokat példamutatóan, következetesen betartja, másokat figyelmeztet annak betartására. Iskolai és iskolán kívüli magatartásával diáktársai előtt példát mutat, vitáit kulturáltan rendezi. Modora, hangneme példás, tisztelettudó. Az iskolai közösségért vállalt munkáját példamutatóan ellátja. Igazolatlan mulasztása, késése nincs. Társainak készségesen segít. A felnőtteket tiszteli, becsüli. Külső megjelenésére, ápoltságára, környezete tisztaságára fokozott gondot fordít. Egyéni és társai felszerelésére, a közösség tulajdonára ügyel, védi azokat. Fegyelmi büntetésben az elbírált időszakban nem részesült.
Jó (4): Iskolai, iskolán kívüli viselkedése ellen kifogás nem merült fel. A házirend normái szerint cselekszik, kisebb hibát figyelmeztetésre kijavítja. Modora, hangneme nem sérti az emberi együttélés szabályait A közösségben irányítás mellett aktívan tevékenykedik. Kötelezettségeit képességének megfelelően, jól teljesíti. Igazolatlan mulasztása nincs.

Változó (3): Iskolai, iskolán kívüli magatartási normák ellen több ízben vét. A házirend szabályait több ízben megszegi. Magatartását tanítói, tanárai több ízben kifogásolják. Több fegyelmi intézkedésben részesült, de igazgatói figyelmeztetése nincsen. Közösségi kötelezettségeit rendszertelenül látja el. Társaira, környezetére negatív hatást gyakorol. Modora, hangneme időnként kifogásolható, de a figyelmeztetéseket általában elfogadja, hibáit azonban nem javítja ki. Több ízben késik a tanítási órákról, vagy igazolatlanul mulaszt (10 óránál nem többet).
Rossz (2): Iskolai, iskolán kívüli viselkedési normákat durván megsérti, javulási szándékot figyelmeztetés ellenére sem mutat. A közösségért nem dolgozik, arra bomlasztó hatással van. Modora, hangneme erősen kifogásolható. Igazgatói figyelmeztetést, vagy komolyabb fegyelmi büntetést kapott. Igazolatlan mulasztásai miatt szabálysértési eljárást kellett indítani.

2.21.4.2. Szorgalom

Fejeződjék ki a munkához, a tanuláshoz való viszonyuk és kötelességtudatuk. Értékeljük aktivitásukat, tudatosságukat, cselekvőképességüket.
Példás (5): Egyéni adottságainak, képességeinek, környezetének megfelelő legjobb tanulmányi eredményre egyre jobban törekszik. Kötelességtudata, rendszeretete, pontossága példamutató. Öntevékeny, megbízható.
Jó (4): Megfelelő tanulmányi eredménye elérése érdekében a tanítási órákra rendszeresen készül. Képességeinek megfelelően aktív az órákon. Kötelességtudata, rendszeretete, pontossága megfelelő. Korrepetálást, segítséget igényel, vagy szívesen fogad el a jobb eredmény érdekében.
Változó (3): Tanulmányi fejlődése érdekében csak időnként teszi meg a tőle telhetőt. Időnként passzív, visszahúzódó. Elért eredményei iránt közömbös. Munkájában többnyire pontatlan. Rendszeretete időnként kifogásolható, felszerelése gyakran hiányos. Feladatait rendszertelenül végzi. Nem képességei szerint tanul.
Hanyag (2): A tanórákra általában készületlenül érkezik. Házi feladatát, iskolai munkáját elhanyagolja, tanulmányi eredménye képességeihez mérten nagyon gyenge. Az előírt tanszerek, felszerelések nélkül jelenik meg. Kötelességét többször elmulasztja. Munkájában, feladatvégzésében pontatlan, megbízhatatlan. Rendszeretet gyakran kifogásolható. Hanyagságával, passzivitásával tanulótársaira demoralizáló hatással van.

2.21.4.3. Az értékelés módjai

Személyes, verbális értékelés
Kiemelkedő szerepe van a tanári, személyre szóló értékelésnek. Ennek jellege korrigáló, segítő, tanácsadó, orientáló. Többféle módon jelenhet meg:
- a közösen végzett tevékenységben megjelenő rendszeres, szóbeli visszajelzés
- a pedagógus hosszabb beszélgetése, helyzetfeltárása a tanulóval, szülőkkel

Írásbeli, szöveges értékelés
A felzárkóztató és előkészítő évfolyamokon félévenként a gyerekekkel foglalkozó összes pedagógus közösen készíti el a lezáró értékelést szöveges formában, amely a gyerekhez szól egyes szám második személyben.
A többi évfolyamon a mellékletben csatolt szöveges értékelési rendszert alkalmazzuk.
A tanév során az értékelést jegyek formájában fejezzük ki.

Kiváló	*(5)*
Jó	*(4)*
Megfelelt	*(3)*
Gyenge	*(2)*

Nem felelt meg (1)
Félévkor és év végén a számjegyes értékelés kiegészíthető szöveges értékeléssel is, egy erre a célra megszerkesztett formanyomtatvány segítségével.

2.21.5 A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A magasabb évfolyamba lépés feltétele, hogy a tanuló minimális tárgyi tudásszintje megfeleljen a mindenkor érvényben levő tanterv rá vonatkozó alapkövetelményeinek. Arról, hogy a tanuló teljesítette-e a továbbhaladás feltételeit, és felsőbb évfolyamba léphet, a tárgyat tanító pedagógus, indokolt esetben pedig az osztályozó tantestület dönt. A továbbhaladást a pedagógusok a tanulók egész évi tanulmányi munkája alapján bírálják el. Az osztályozó- és javító vizsgákhoz az iskola konzultációs lehetőséget biztosít. Bukások esetén sikeres javítóvizsga letétele szükséges. A javítóvizsgán szerzett osztályzat végleges.
Másik iskolából átjött tanuló, amennyiben az előírt tananyag haladási ütemében különbség mutatkozik, különbözeti vizsga letételével léphet magasabb évfolyamra.

Magántanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei
Szülő kérésére a magántanuló képzésről a szülő gondoskodik, a vizsgáztatást szülői igény esetén évente egy alkalommal az iskola végzi (a képzés költsége a szülőt terheli).
A magántanulók képzését az iskola látja el, a tanulmányi munka eredményességét a tanulóval foglalkozó pedagógusok félévenkénti vizsgáztatással mérik (a képzést a költségvetés fedezi).
Különösen indokolt esetben a tanulók egyéni tanrend szerint folytathatják tanulmányaikat.
Az iskolai **jutalmazások** és **büntetések** formáit az iskolai Szervezeti és Működési Szabályzat, valamint a Házirend tartalmazza.

2.22. A szakmai mentor feladatai

Törvényi háttér: 2011. évi CLXXXVII .törvény a szakképzésről 30.§(7)

Mentor tanárt kell kijelölni, minden olyan szakmai elméleti, gyakorlati tárgyat oktató szakember számára két éven keresztül, aki pedagógus végzettséggel, szakoktatói végzettséggel, vagy legalább két év pedagógus munkakörben szerzett gyakorlattal nem rendelkezik.
Mentor tanár az lehet, aki legalább öt év szakmai gyakorlattal rendelkezik
A mentor tanár feladatai:

- Szükség szerint segítséget nyújt az oktató tanmenetének összeállításában.
- Segíti az oktató adminisztrációját (osztálynapló vezetés, gyakorlati napló vezetés)
- Rendszeresen konzultál a gyakornokkal (órák előkészítése)
- Módszertani segítséget nyújt a tanórák megtartásához, az óravázlatok megírásához)
- Legalább 2 havonta értékelő látogatáson vesz részt az igazgatóval, vagy a területért felelős vezetővel együtt.

Nyilatkozat
(munkaközösség)

A Kövessi Erzsébet Baptista Szakközépiskola, Szakgimnázium, Gimnázium, Általános Iskola és Szakiskola szakmai munkaközössége képviseletében és felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy a Pedagógiai Programot a munkaközösség 2018. augusztus 30. napján véleményezte, azzal egyetért.

Dátum: 2018. augusztus 30.

.....
munkaközösség-vezető

.....

Nyilatkozat
(nevelőtestület)

A Kövessi Erzsébet Baptista Szakközépiskola, Szakgimnázium, Gimnázium, Általános Iskola és Szakiskola Nevelőtestülete képviseletében és felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy a Nevelőtestület 2018. augusztus 30-án megtartott Nevelőtestületi értekezleten a Pedagógiai Programot a szakmai munkaközösség(ek) - szakterületüket érintő - véleményének kikérése után megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetértett, azt elfogadta.

Dátum: 2018. augusztus 30.

.....
nevelőtestület nevében

.....

Nyilatkozat
(fenntartó)

A fenntartó képviseletében a Kövessi Erzsébet Baptista Szakközépiskola, Szakgimnázium, Gimnázium, Általános Iskola és Szakiskola Pedagógiai Programját .....
(dátum) napján jóváhagyom.

Dátum: 2018. aug. 31.

P.H.

Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy
O/1

.....
fenntartó